

Жеплинський Б.М., Ковальчук Д.Б.

Українські кобзарі, бандуристи, лірники

Енциклопедичний довідник

Львів-2011

Галицька видавнича спілка

ББК 85.315.3 (4УКР)

УДК 78.071

Жеплинський Б. М., Ковальчук Д. Б. **Українські кобзарі, бандуристи, лірники. Енциклопедичний довідник.** – Львів: Галицька видавнича спілка, 2011. – 316 с., 1154 іл.

Книга присвячена українському кобзарству. Подані творчі біографії кобзарів, бандуристів, лірників, майстрів кобз, бандур і лір усіх часів, окремих учасників ансамблів та капел бандуристів. Приведені деякі висловлювання народних музик, які характеризують їх погляди на мистецтво та своїх побратимів. Книга ілюстрована портретами персоналій. Розрахована на дослідників кобзарства, фольклористів, істориків, музикознавців, педагогів та на широке коло читачів.

Рецензенти:

Кирчів Р. Ф. – доктор філологічних наук, професор
Інституту народознавства НАН України;

Вертій О. І. – доктор філологічних наук, м. Суми;

Чорнописький М. Г. – канд. філол. наук, доцент кафедри української
фольклористики ім. Ф. Колесси Львівського національного університету ім. І. Франка.

ISBN 978-966-1633-26-0

© Богдан Жеплинський, 2011

© Дарія Ковальчук, 2011

ПЕРЕДМОВА

Мистецтво кобзарів, бандуристів лірників, яке своїми зачатками сягає періоду Київської Русі, мало в усі часи велике значення для України і завжди було в пошані серед народу. Народні співці – кобзарі, бандуристи й лірники завжди були поруч з борцями за свободу, рівність та незалежність і часто гинули в цій боротьбі. Як правило вони вели скромне життя, не претендували на своє возвеличення і тому часто їх імена залишалися маловідомими, незважаючи на те, що більшість з них були не тільки великими митцями-музикантами, але і цікавими особистостями.

В даній роботі автори старались передати творчі біографії кобзарів, бандуристів, лірників усіх часів, подаючи їх в доступній формі, зберігаючи в окремих випадках їх дослівні висловлювання про своє життя, творчість та спілкування (особливо ранніх часів) з іншими музикантами. Такі цитування можуть пригодитися дослідникам кобзарства та науковцям.

Один із авторів багато десятиліть безпосередньо спілкувався з народними співцями, зібрав численний матеріал про їх життя та творчість, який використано в даній роботі.

Кобзарі, як правило, грали на простіших інструментах – кобзах і бандурах різних типів, а бандуристи – на досконаліших інструментах – бандурах. Кобзарі суворо дотримувались кобзарських законів і правил, знали таємну (лебійську) мову, тоді як бандуристи не всі дотримувались цих кобзарських законів або зовсім їх не знали. Зате, як правило, бандуристи мали музичну освіту, знали нотну грамоту. Незважаючи на такі відмінності, точного розрізнення між кобзарями та бандуристами провести важко і тому автори деяких музик подають їх як кобзар-бандурист, коли сама особистість відповідає повністю або частково обом визначенням народного співця.

Лірники грали на українських народних інструментах – лірах (релях), які мало відрізнялися від подібних інструментів інших народів, наприклад білоруських лір, зате відрізняються від кобз і бандур. Багато кобзарів вмели грати і на лірах, тому виступали і як лірники. Кобзарі і лірники часто входили у спільні братства, мали спільні цехи, звичаї, обряди, репертуар.

В статтях подається не тільки біографія, але, по можливості, репертуар народного співця, перелік його власних творів, повідомлення в кого вчився, з ким, коли і де виступав в Україні та за її межами. Приводяться дані про закінчення бандуристами навчальних закладів, долю їх учнів, виступи на оглядах та конкурсах, отримані нагороди та відзначення, присвоєні звання. Подаються також роки вступу до Всеукраїнської (тепер Національної) Спілки кобзарів України.

Цитуються деякі окремі висловлювання самих народних музик про їх мистецтво, обряди, звичаї, спілкування з іншими митцями, а також із глядачами та слухачами їх виступів, вказуються оцінки ними майстерності своїх побратимів.

Авторами вмело використані не тільки численні публікації, що видно із поданих літературних джерел, але й архівні матеріали з різних архівних фондів.

Один із авторів, Богдан Михайлович Жеплинський, багато спілкувався з народними музикантами, вів багаторічне листування з ними та із знавцями кобзарства, що дало можливість авторам уникнути численних помилок, які знаходимо часто в інших публікаціях, але й послужило реальному висвітленню відомостей, приведених в даній роботі.

Автори також подають творчі біографії багатьох визначніших майстрів кобз, бандур, лір, які, як правило, вмели і грати на цих інструментах. Включено також повідомлення про деяких організаторів, керівників та учасників капел бандуристів, науковців та дослідників кобзарства різних часів.

На жаль, відомості про окремих, навіть визначніших, кобзарів, бандуристів, лірників збереглися не повністю, про інших – вимагають уточнень та нових пошуків, тому дописи відрізняються своїм об'ємом та різноманітністю.

Назви подій (напр. Велика Жовтнева революція, Велика Вітчизняна війна і т. п.) в деяких дописах автори залишили без змін, так як подавали окремі джерела чи інформатори. Треба зазначити, що збір відомостей та підготовка рукопису тривали кілька років і деякі відомості можуть бути дещо застарілими.

Багатство різних першоджерел дає можливість не тільки розширити чи уточнити подані відомості, але і визначити дальші напрямки пошуків, як для розширення поданих відомостей, так і для пошуків нових цікавих постатей та вивчення їх діяльності.

Дана робота є унікальною за своїм охопленням в часі і в просторі відомостей про народних музик, кобзарів, бандуристів, лірників усіх часів, знайшла сприятливі відгуки рецензентів і може послужити основним джерелом для створення повноцінної великої багатотомної „Кобзарської енциклопедії”.

Автори роботи виносять свою щирю подяку рецензентам роботи, а також усім, хто причинився до її підготовки і видання.

ДОВІДКА ПРО АВТОРІВ

Жеплинський Богдан

Жеплинський Богдан Михайлович – інженер хімік-технолог, винахідник, бандурист, дослідник кобзарського мистецтва, науковець, публіцист, громадський діяч. Народився 5.04.1929 в м.Дрогобич на Львівщині. Вчився у Львівському політехнічному інституті, де грав в інститутській капелі бандуристів (1946-1950). В 1950 – репресований і засланий в Сибір, де працював на каторжних роботах в Зирянському ліспромгоспі Томської області. Там разом з братом Романом створив капелу бандуристів каторжан.

В 1956 закінчив Томський політехнічний інститут. Працював інженером на хімічних заводах в м.Пермі (Росія) та Новому Роздолі на Львівщині, ст. науковим співробітником у Львівському відділенні Інституту економіки АНУ та Інституті сірчаної промисловості у Львові.

З 1994 – Голова Львівського відділення Всеукраїнської (тепер Національної) спілки кобзарів України, заслужений працівник культури України, відмінник освіти, член Наукового Товариства ім.Т.Шевченка, лауреат Фонду духовного відродження ім. Митрополита А.Шептицького. Учасник багатьох кобзарських з'їздів, наукових конференцій з питань кобзарства.

Автор численних публікацій в наукових збірниках та часописах України, Росії, Польщі, Німеччини, Великобританії, Югославії, Канади, США та Австралії.

Автор книг – Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів: Край. 2000; Кобзарськими стежинами. – Львів, 2002; Богдан Жеплинський: біобібліографічний покажчик / уклад.: М.З.Литвин, І.В.Морозова, відп. ред. Л.В.Сніцарчук; НАН України, Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. – Львів. 2011.

Ковальчук Дарія

Ковальчук (Жеплинська) Дарія Богданівна (11.05.1957, м.Львів) – інженер хімік-технолог, педагог, музикант, магістр релігійних наук.

Дитячі роки провела в м.Новий Розділ на Львівщині. В 1967-1969 р. була учасницею дитячої капели бандуристів «Струмок» БК м.Новий Розділ. В 1979 закінчила Львівський політехнічний інститут за спеціальністю інженер хімік-технолог. В студентські роки – учасниця капелл бандуристів «Заспів» Львівського політехнічного інституту та капели бандуристів ПК «Львівхімсільгоспмаш». З 1979-1995 – інженер Львівського науково-дослідного інституту матеріалів. Займалася дослідницькою працею, має 5 авторських свідоцтв на винаходи.

В 1999 здобула другу вищу освіту – викладач хімії та біології. Працювала вчителем предмету «Християнська етика». З 2000 і до сьогодні працює в Українському Католицькому Університеті референтом вечірньої форми навчання Катехитично-педагогічного інституту. В 2005 закінчила магістратуру Українського Католицького Університету, захистивши наукову працю на тему: «Кобзарство в церковно-релігійній традиції українського народу». Д.Ковальчук виступає з доповідями на наукових конференціях з проблем кобзарства. Автор книги: Ковальчук Д. Життя прожити – не поле перейти. До 80-ти річчя Богдана Жеплинського – Львів: Галицька видавнича спілка, 2009. – 40.с.

АБРАМОВ (Абрамів) Анатолій Олександрович (16.05.1937, м. Суми) – бандурист і керівник капели. Співав у шкільному хорі, а з 1950 р. – учасник дитячої капели бандуристів, якою керував Д. В. Андрусенко. З 1956 р. працює токарем і бере участь у чоловічій капелі бандуристів при Палаці культури заводу ім. Фрунзе в Сумах. Після служби в армії поступив до Сумського музичного училища на диригентсько-хоровий відділ, який закінчив в 1967 р. Після смерті Д. Андрусенка перейняв керівництво капелюю бандуристів Палацу культури заводу ім. Фрунзе. Виступає з капелюю і як соліст-бандурист. У репертуарі – народні пісні, твори українських композиторів. З 1967 р. веде клас бандури при Сумському культосвітньому училищі.

Літ.: Жеплинський Б. Абрамов (Абрамів) Анатолій Олександрович К., ЕСУ, т.1, 2001, – С. 35.

АБРАМОВИЧ (Бурчак-Абрамович) Никанор Никанорович (27.07. (08.08) 1883, с. Мизове на Волині, нині Старовижів, Волинської обл. – 21.03.1969, м. Карлсруе, Німеччина) – церковний і просвітницький діяч, грав на бандурі. Закінчив Волинську духовну семінарію в Житомирі. Тоді ж (1929–1932) семінаристом навчився грати на бандурі, пропагував кобзарське мистецтво. Навчався у Київському комерційному інституті, а після рукоположення в священника (1910) – у Київській духовній академії. В часи УНР був організатором українського церковного життя, редагував релігійні журнали, видав брошуру «Просвіта на селі». В 1942–1943 – архієпископ Київський і Чигиринський. В 1943 – виїхав з Києва на Волинь, згодом до Варшави, а 1944 – до Німеччини, з 1946 – мешкав у Карлсруе. Від 1950 – керівник УАПЦ в Німеччині. Від 1953 – митрополит УАПЦ на еміграції. 1954–1961 – почесний голова Товариства «Волинь» та Інституту досліджень Волині у Вінніпезі (Канада). Автор багатьох публікацій в часописах, низки богословських та краєзнавчих праць.

Літ.: Никанор Абрамович // Енциклопедія українознавства. Т.5, с. 1766, НТШ, Львів, 1996; Абрамович Никанор Никанорович // ЕСУ, Т.1. Київ, 2001, – С.38–39.

АВРАМЕНКО Петро Іванович (05.02.1937, с. Плешнани, тепер Золотоніського р-ну, Черкаської обл.) – бандурист, заслужений артист України (з 2003). Закінчив студії з підготовки артистів у Державній капелі бандуристів України і почав концерну діяльність (з 1964). 1973 – закінчив Львівську державну консерваторію (клас бандури В. Герасименка). З 1979 – у складі Національного українського народного хору ім. Г.Верьовки. В його репертуарі (голос тенор) українські народні

пісні та думи. – Член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

Літ.: Список Членів Національної спілки кобзарів України.

АВРАМЕНКО Степан Трохимович (XIX ст. на Харківщині – ?) – народний кобзар. У 1939 брав участь у першій Республіканській нараді кобзарів і лірників у Києві. Відзначався неабияким хистом і кобзарською майстерністю.

Літ.: Лавров Ф. Кобзарі. – К., 1980, с. 156. Жеплинський Б. Рапсоди України, //Берегиня, 1994, ч. 2-3. Белосветова І. Авраменко Степан Трохимович // УМЕ, т.1, К., 2006, НАНУ, ІМФЕ, – С. 23.

АДАМ – лірник із Глинська Вінницького пов. Літ.: Боржковський В. – Лірники – Киевская старина, 1889. т. XXVI.

АДАМЦЕВИЧ Євген Олександрович (1. 01. 1904, с. Солониця Лубенського р-ну, Полтавської обл. – 20. 11. 1972, с. Холмівка, Бахчисарайський р-н, Крим). У дитинстві осліп. Жив у Ромнах. Навчався в школі для сліпих у Києві. На бандурі вчився грати у роменського кобзаря Мусія Петровича Олексієнка. Учасник Республіканської наради кобзарів і лірників у 1939 р. У репертуарі – українські народні історичні пісні (про Байду, Морозенка, Палія, Супруна), родинно-побутові, гумористичні та сатиричні пісні, пісні літературного походження (на слова Т. Шевченка, М. Вороного, Я. Щоголева, О. Олеся, В. Чумака, Д. Загула, М. Некрасова, П.-Ж. Беранже та ін.), власні твори: «У неволі» (1941), «Дума про І. Ф. Федька» (1966), «Запорізький марш» та ін.

Літ.: Правдюк О. Роменський кобзар Євген Адамцевич. – К., 1977; Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, – 1993, № 2 – 1994, №3.

АДАМОВИЧ-ГЛІБІВ (кін. 70 рр. XIX ст. м. Катеринодар – I пол. XX ст. м. Краснодар) – кобзар-бандурист Першої Кубанської кобзарської школи Миколи Богуславського.

Літ.: Нирко О. Кобзарство Криму і Кубані // Споллом, Львів, 2006. – с.270; Ємець В. У золоте 50-річчя на службі Україні. – Голлівуд (Торонто, 1961. С. – 354 (фото з підписом).

АКСЮТА Володимир Григорович (15.12. 1937) – Член Національної Спілки Кобзарів України Дніпропетровське відділення.

Літ.: Список Членів Національної спілки кобзарів України.

АЛЕКСАНДРУК Оксана Олексіївна (2.08. 1961. м. Ковель Волинської обл.) – бандуристка. У 1976 закінчила Ковельську ДМШ, у 1980 – Луцьке музичне училище, у 1993 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ) клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. Викладач бандури у Голобській ДМШ Ковельського району Волинської області.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С. 11.

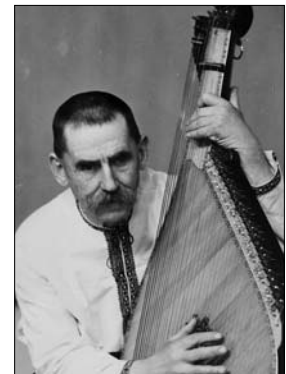
АЛЕКСЕЄВ-КРЯЧКІВСЬКИЙ Федір (XIX ст.)

*Абрамов
Анатолій Олександрович*

*Авраменко
Степан Трохимович
та П. Мовчан*

*Адамцевич
Євген Олександрович*

*Александрук
Оксана Олексіївна*

– кобзар та лірник з с. Крячкове (Крячківка) Пирятин. пов. на Полтавщині (за ін. джерелами – з Яготина на Київщині). Від нього у 1850-51 рр. С.Судовщиків записав думи «Азовські брати» та «Буря на морі».

Літ.: Сперанський М. Южно-русская песня и современные ее носители. К., 1904; Гримич М. Виконавці українських дум // Родовід. – 1992, № 4; Жеплинський Б. Рапсоди України // Берегиня, 1992, № 2-3.

АЛЕКСЄЄВА Лідія Іванівна – самодіяльна бандуристка.

Літ.: З картотеки Слюсар С.А.

АЛЕКСЄЄВА Ліліана Ілліодорівна (1955, Архангельська обл.) – бандуристка, педагог. У 1975 закінчила Чернівецьке музучилище, у 1991 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. Викладач бандури у Чернівецькій ДМШ №2.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С. 11

АЛКОЗАЙ (МІЩЕНА) Інна Костянтинівна (29.09.1974, с. Двірець Кременецького району Тернопільської обл.) – бандуристка. У 1989 закінчила Кременецьку ДМШ, у 1993 – Рівненське музучилище (клас викл. Т.В.Свентах), у 1998 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ) клас доцента З.А.Сингаєвської. Живе і працює в Кременці. Учасниця ансамблю „Благовіст”, керівник фольклорного колективу в Кременці.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С. 11.

АМБРОСОВА Леся (? -) – бандуристка з Києва. Була асистенткою-стажистом Національної музичної Академії (клас проф. С.Баштана). На другому Міжнародному конкурсі виконавців на укр. народних інструментах ім.Г.Хоткевича (20-30 квітня 2001) в Харкові отримала другу премію в номінації бандуристка-співачка.

Літ.: Герасименко О. Другий міжнародний конкурс виконавців на українських народних інструментах імені Гната Хоткевича // Бандура, липень-грудень, 2001, №76. – С.37.

АНДРІЄНКО Олексій Григорович (1895, с. Матяшівка Велико-Багачанського р-ну Полтав. обл. – ?) – бандурист. Першу бандуру придбав у бандуриста Н.Чумака, від якого перейняв і основи гри на цьому інструменті. Потім гру вдосконалював самостійно. Часто виступав, деколи разом з сином, у рідному селі та сусідніх населених пунктах, у тому числі й у Києві. Учасник наради кобзарів і лірників при Інституті українського фольклору АН УРСР (1939). Працював продавцем у сільському магазині, писарем, головою сільради, комірником у колгоспі. В репертуарі старовинний кобзарський мелос, були й сучасні пісні і танці.

АНДРІЙ (XVI ст.) – співак-бандурист. Служив при дворі польсь. воеводи. Виконував укр.нар.думи.

Літ.: Лисенко І. Андрій. // ІМФЕ УМЕ, К.: 2006.

– С.66; Харлампович М. Малорусское влияние на великорусскую церковную жизнь. – Казань, 1914.

АНДРІЙ – кобзар з Валківського пов. Харківської губ..

Літ.: Крист, 1902; Сперанський, 1904; ЦДІА Львів; Ф - 688, о.з. 191, л.234.

АНДРІЙ – кобзар з с.Увальківка, згадується, що був у батька О.Вересая десь біля 1823-1825.

Літ.: ЦДІА Львів, Ф – 688, о.з. 191, л.240.

АНДРІЙ – лірник із Валківського пов. Його знав лірник Зозуля.

Літ.: Крист Е. Кобзари и лирники Харьковской губернии. Труды Харьковского предварительного комитета по устройству XII-го археологического съезда, т.II, ч.I и II, Харьков, 1902.

АНДРІЙЧИК Григорій Ісайович (1892, с. Забор'є Могилівської обл., Беларусь – 1941) – кобзар, бандурист. Один із основоположників Першої укр. художн. капели кобзарів, створеної в Києві. Добре грав на бандурі, сам робив їх. За професією столяр. Репресований 1937 р. „за участь в контррев. діяльності” (справа № 839.38 3-го відділу КОУ НКВС, справа Дорошка Ф.В., Копана Г.Я.)

Літ.: Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти. – К., 1967; ЦДА ГОУ Ф.1.оп. 263. спр.№49967.т.I. – С.46, .С.155, С.191; Черемський К. Повернення традицій. Харків:Центр Леся Курбаса.. 1999. – С.86-87.

АНДРІЯШЕВСЬКИЙ Єхвим (? – XIX ст.) – кобзар із Ромен, вчитель (перший) О. Вересая. З ним О.Вересай проходив далекі професійні мандрівки по шляхах до Лубен, Говтви, Демидівки, Кременчука, Хорола, Лохвиці та ін. за 6 тижнів подорожі. Недуга Остапа (лихоманка) спинила мандрівку, а смерть Андріяшевського примусила Остапа поступити в науку до іншого вчителя.

Літ.: Шуст, С.275.

АНДРЕАДІС Ірина – бандуристка, член ансамблю „Червона Рута”.

Літ.: Бандура, №25-26, липень-жовтень, 1988, - С.8.

АНДРУСЕНКО Дмитро Васильович (04.10.1885, с. Решетилівка на Полтавщині – 18.07.1965, м.Суми) – бандурист. Грати на бандурі вчився в бандуриста В.Осадька. Закінчив дворічні диригент. курси. В 1921-26 викладав співи на пед. курсах у Решетилівці. Організував капели бандуристів при школах у Решетилівці (1927), Кривому Розі (1929-31), с. Веприку Гадяцького р-ну Полтавської обл., в селах Недригайлівка та Вільшана Сумської обл. (1932-41). Був знайомий з В.А.Кабачком. Учасник Другої світової війни. Організував і керував капелю бандуристів при Палаці культури заводу ім. Фрунзе в Сумах. Виступав як соліст-бандурист, керував ансамблями, був обдарованим педагогом. Сам майстрував бандури, цимбали, сопілки. Автор багатьох обробок та кількох власних творів.

Алексеева
Ліліана Ілліодорівна

Алкозай (Міщенко)
Інна Костянтинівна

Андреадіс
Ірина

Андрусенко
Дмитро Васильович

Репресований в 1937 р. „за участь в контр-революційній організації” (Справа Никифора Чумака).

Літ.: Архів Управління СБУ по Полтавській обл. Слідчі справи № 11924 (15496), справа Чумака Н.Зайця М. – С.183; Праздник песни в Сумах // Сов. музика, 1949, № 7; Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1993, №2; 1994, №3; Черемський К. Повернення традицій – С. 87.

АНДРУЩАК Семен (? – XII ст.) – лірник з Раранчі. Його знав лірник Яків Злотарський з с. Жижнолиці Бучацького пов. на Тернопільщині.

Літ.: Гнатюк В. Лірники. Лірницькі пісні, молитви, слова, звістки і та. інше про лірників повіту Бучацького. «Етнографічний збірник», Т. II, НТШ, 1896.

АНЕНКО Григорій Миколайович (? – ?) – бандурист з с. Волинка на Чернігівщині.

АНИСОГЛЯНЦ Ксенія Олегівна (20.10.1988, м.Краснодар, тепер Росія) – бандуристка, співачка (сопрано). В 1996–2000 – вчилася у Дитячій експериментальній школі народного мистецтва Кубанського хору в Краснодарі, яку закінчила успішно з відзнакою, освоївши гру на бандурі. 2001 – стала лауреатом Крайового конкурсу в м. Сочі «Юні таланти», лауреат стипендії «Вільне діло». 2006 – вступила до Краснодарського державного університету культури і мистецтв на факультет традиційної культури. В усі роки навчання була учасницею ансамблю бандуристок під керівництвом педагога відмінника народної освіти Росії, заслуженого працівника культури Кубані, України, ст. викладача факультету та викладача школи Ціхоцької Лариси Віталіївни. В грудні 2006 в складі квартету бандуристок м. Краснодару „Мрія” разом з Оленою Вікторівною Шащенко (альт), Оленою Романівною Ціхоцькою (сопрано) та Ганною Олексіївною Тулубовою (меццо-сопрано) стала лауреатом (третя премія) Другого Міжнародного фестивалю кобзарського мистецтва ім. Григорія Китастого в Києві. Квартет часто подорожує, гастролює і виступає разом з Кубанським козачим хором під управою Віктора Гавриловича Захарченка.

АНТИН – кобзар з с.Семенівка Стародубського пов. Чернігівської губ..

Літ.: Сперанський, 1904.

АНТИН (Вечірський) (? – близько 1881) – кобзар з с.Вечірки Пирятинського пов. Полтавської губ. За свідченнями О.Вересаєва кобза Антона мала 25-30 струн.

Літ.: Сперанський. 1904; Лисенко М.В. Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень, виконуваних кобзарем Вересаєм, К., 1965, – С. 14.

АНТОН (? – XIX ст.) – кобзар з с. Великі Бубни Роменського повіту. Його знав і

про нього розказував В.Горленку кобзар І.Кравченко-Крюковський.

Літ.: Лавров Ф., 1980, – С. 102.

АНТОН – лірник із Журавна Вінницького пов.

Літ.: Боржковський В. Лірники, Киевская старина, 1889, т. XXVI.

АНТОНЕВИЧ Ярко – бандурист. На курсах здобув право грати на станціях тороонтського метро. Там виконував укр. нар. пісні й інструментальні твори на бандурі. Записи творів у власному виконанні продає у виді касет.

Літ.: Горняткевич А. Українські народні музичні інструменти в Канаді/ НТЕ „№4, липень-серпень, 1992, – С. 49.

АНТИП – кобзар з с. Семенівна Стародубського пов. Чернігівської губ.

Літ.: Метлинський. Корпус дум, т. I.

АНТОНЕНКО Борис Іванович (27.12.1927, смт. Верхній Нагольчик, Луганська обл.) – бандурист та кобзар. В дитинстві втратив зір. Під час війни переїхав з батьками до Узбекистану. Закінчив Ташкентське муз. училище ім. Глієра (1952; клас баяну), Пед. ін-т Нізамі (1969; ф-т музики і співу). Працював артистом концертних бригад Узбекистану, вів гуртки в системі Товариства сліпих. В 1977 переїхав до Києва. В 1978 р. навчився грати на бандурі у кобзаря П. Супруна і з цього часу кобзарює. В репертуарі – укр. нар. пісні, твори кобзарів та суч. композиторів.

Творчість.: „Ой, плакала Україна” (на сл. кобзаря П.Носача); „Стоїть в селі Суботові” (на сл. Т.Шевченка); „Любіть Україну” (на сл. В.Сосюри); „Сини України” (на сл. М.Маявки). Член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

АНТОНЕНКО Олексій Панасович (1911, с. Волосківці на Чернігівщині – 1978) – сільський кобзар. З юних літ полюбив пісні і музику. Сам виготовляв кобзи і був хорошим виконавцем народних пісень. На сінокосі чи на інших масових роботах у колгоспі був з кобзою, яка стала невід’ємною частиною життя односельців. Брав участь у самодіяльності, виступав у клубі під час 100-літнього ювілею Т.Пархоменка, якому був родичем. Грав і на весіллях.

Літ.: Таланти знані та маловідомі // Календар 2004. Співоче поле Чернігівщини, – С.120.

АНТОНОВА Маріанна (1987) – бандуристка, студентка Донецької державної музичної академії ім. С.Прокоф’єва. На Другому Міжнародному фестивалі кобзарського мистецтва ім.Г.Китастого в м. Києві (2006) посіла друге місце в конкурсі фестивалю в номінації бандурист-інструменталіст.

АНТОНОВСЬКИЙ Іван Іванович (1893, с.Журавка Канівського р-ну на Київщині – ?) – диригент, бандурист. Працював у різних

Антоненко
Олексій Панасович

оркестрах, де вчився грати на кількох інструментах. Від 1938 працював в Державній капелі бандуристів, спершу як цимбаліст, далі як диригент. На цій посаді працював і в післявоєнний період (1946-47). В 1945-46 роках очолював оркестрову групу Державного укр. нар. хору. Ввів до складу оркестру бандури – альти, баси і контрабаси. Вивчив добре бандуру і оркестрував для капели багато творів, гармонізував чимало народних пісень: віночок «Сонце низенько», «Ой, там коло млина», дует з хором «Місяць на небі», «Гречаники».

Літ.: Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти. – К., 1967; Ященко Л. Державна капела бандуристів Української РСР. – К, 1970.

АНТОНИЦЬКИЙ Іван Володимирович (10.06.1983, м. Кам'янець-Подільський) – бандурист, Член Національної Спілки Кобзарів України Кам'янець-Подільське відділення. Закінчив Кам'янець-Подільську музичну школу (педагог С.В.Чабан). В репертуарі (голос тенор) укр. нар. пісні «Всякому городу нрав і права» Г.Сковороди, «Де Крим за горами», «Вечір надворі», «Ой, запив козак», «Ген на горі та жінці жнуть», «Там під Львівським замком», «Плач невільників» Т.Шевченка, «Ой, не гаразд запорожці» Я.Степового. Інструментальні твори: «Горлиця», «Гопак» та ін.

АНТОНЮК Ірина Петрівна (19.09.1986, с. Здолбиця Здолбунівського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, виконавець. У 2001 закінчила Здолбунівську ДМШ. У 2005 – Рівненське музичилище (клас викл. Т.В.Свентак). Того ж року вступила до Львівської музичної академії ім. М.В.Лисенка.

Літ.: Столярчук Б.Топоровська Г., – С. 11

АНТОНЮК Роман Володимирович (6.03.1970, м. Львів) – бандурист, співак.

Закінчив Луцьке музичне училище (клас бандури Юлія Бокового), а далі в 1994 Львівську консерваторію (тепер Львівський музичний університет ім. М.Лисенка) по класу проф. В.Герасименка, а також вокальний факультет (у Ю.Ігнатенка). Тепер соліст хору ім. Ревуцького.

АРЕНДАРЧУК (Сергієнко) Лариса Федорівна (22.08.1965, с.Цумань Волинської обл.) – бандуристка, педагог. У 1980 закінчила Цуманську ДМШ. 1984 – Дубенське училище культури, у 1998 – РДПІ (нині РДГУ) клас старшого викладача Н.Є.Турко. Викладач бандури у Цуманській ДМШ Волинської обл.

Літ.: Столярчук Б.Топоровська Г., – С. 11-12.

АТАМАНЧУК Лариса Василівна (16.06.1964, м. Харцизьк Донецької області) – бандуристка, член НСКУ (від 2004), учасниця III та IV з'їздів кобзарів України (Київ, 2004, 2009). Закінчила Червоноградську музичну школу Львівської області (1979; клас бандури Яцинич Т.І.), Житомирське музичне училище ім. В.С.Косенка (1983; клас

бандури Кашперко О.І.), Тернопільський державний педагогічний інститут (1990; клас бандури Євгенєвої М.В.). 1983-85 рр. – артистка оркестру Поліського ансамблю пісні й танцю «Льоник» Житомирської обласної філармонії. 1990–2000 рр. – керівник ансамблю «Україночка» СПТУ-№9 (нині Технічний коледж ТДТУ ім. І.Пулюя). Від 2001 р. – викладач класу бандури Острівської музичної школи Тернопільського району, засновник та керівник зразкового аматорського ансамблю бандуристів «Диво-струни» – лауреата II премії 1-го обласного фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Кобза» (Тернопіль, 2005), X Обласного конкурсу камерних ансамблів «Консонанс» (Тернопіль, 2009). Як солістка-бандуристка разом з ансамблем танцю «Червона калина» гастролювала у Франції (1995, 1999). Учасниця тріо бандуристок «Мрія» та «Стрітення» (м.Тернопіль).

АРХИП – кобзар з с.Копилівка в маєтку Синельникове.

Літ.: Корпус дум, т.I, – С. –.С.IX-С.X. Іващенко, – С. 109-129.

АФНАСЕНКО Іван (XVIII ст.) – співак, бандурист. Мешканець м-ка Варва Варвинської сотні Прилуцького полку. Був придворним бандуристом князя М.Трубецького. За ревізією 1740 у у Варві серед 39 дворів «свободно живущих» Афанасенко згадується як бандурист кн. М.Трубецького.

Літ.: Горенко-Баранівська Л. Афанасенко Іван // ІМФЕ УМЕ, К.: 2006. – С.107; Лазаревский Ал. Описание старой Малороссии. – К..1902. – Т.3.

АФНАСІЙ – кобзар з с.Заївці біля Миргорода.

Літ.: ІМФЕ Ф.П-4, о.з. 1013.л.1. Ф.П-4, о.з. 560, л.6.

АФНАСІЙ – кобзар з с.Черевки біля Миргорода на Полтавщині.

Літ.: ІМФЕ, Ф.П-4, о.з. 809, л.40.

АФНАСІЙ („Старий”) – кобзар з с.Непейдиha Кобеляцького пов. Полтавської губ.

Літ.: ІМФЕ, Ф.П-4, о.з.767, л.7.

АФОНІКОВА Ніна Василівна (1977, с.Новоукраїнка Млинівського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1988 закінчила Волинське училище культури та мистецтв. З того ж року – викладач музики у Новоселівській ЗОШ, з 1999 – Боремецькій та Ярославській ЗОШ, з 2001 – викладач бандури та керівник ансамблю бандуристів у Млинівській ДМШ. Учасниця концертів у Волинській області та містах Лохів і Лейпциг (Німеччина), ансамблю бандуристів та вокального ансамблю вчителів. Брала участь у звітному концерті майстрів мистецтв та художніх колективів Рівненщини у Києві (2002). У 2006 вступила на музично-педагогічний факультет РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 12.

Антонюк
Ірина Петрівна

Антонюк
Роман Володимирович

Афонікова
Ніна Василівна

Б

БАБЕНКО Трохим Павлович (1872, с. Піддубнівка, Туровської волості, Прилуцького повіту) – лірник. Осліп в 14 років, нежонатий, жив у сестри в рідному селі. Почав вчитись в 17 років, 2 роки в с. Красному, Згуровської волості. Розказував, що вчитель прив'язував до пальців своєї лівої руки нитками пальці тієї ж руки учня і таким чином привчав учня правильно перебирати струни на інструменті. Слова вивчалися слухаючи спів. Разом із лірником М. Куцим, Т. Бабенко бував у Прилуках, Ромнах, Лубнах, Кременчуці, Чернігові, Києві, Борзні. Виконуючи танцювальні твори, вживав приказок. Дум не знав.

Літ.: Маслов С. Лірники Полтавської і Чернігівської губерній.

БАБИЧ Андріян – учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст. За професією бухгалтер.

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конотопщини / НТЕ, №3 (241) травень-червень, 1993, – С. 59-62.

БАБИЧ (Поливський) Ярест – кобзар із Зіньківського пов. Полтавської губ., тепер Зіньківського р-ну Полтавської обл. (XIX ст.). Учень кобзаря Івана Хмеля (Хмельницького) із с. Бобрівник тепер Зіньківського р-ну, який пропагував «зіньківську школу». Мав добру бандуру, яка відтак була у кобзарів у Лютенці.

Літ.: ІМФЕ, ф. 11-4, о.з. 592, л. 54; ф. 11-4, о.з. 1013.

БАБУНЯК Ярослав Іларіонович (02.01.1924, с. Вербів, тепер Тернопільська обл.) – бандурист, диригент. Вчився спершу у Вербові, далі в Бережанах, де батько був вчителем музики. В цей час вивчав гру на скрипці, вокал (голос баритон). Перші уроки гри на бандурі одержав від офіцера Червоної Армії і бандуриста Анатолія Білоцького, полк якого стояв у Бережанах. Білоцький привіз Бабуняку і першу бандуру (з Києва, робота Ліяняла). В 1942 – Бабуняк виїхав до Львова і почав вчитись на Лісовому факультеті Львівського університету. В цей час вчиться гри на бандурі у Юрія Сінгалевича. Почав виступати в дуеті з учнем Ю.Сінгалевича – В.Юркевичем, співав в хорах Остапа Осташевського та «Бандура» Тараса Лозинського. 1942 – був учасником з'їзду бандуристів Галичини, грав у зведеній капелі на чолі з Ю. Сінгалевичем. 1943 – зголосився до Дивізії «Галичина», взявши з собою бандуру. Після закінчення війни опинився в полоні у Беларії (Італія), де почав робити бандури, вчив грати на них полонених українців і при хорі «Бурлаки» створив ансамбль бандуристів. Учнями Бабуняка по бандурі стали: Володимир Мота, Борис Боднар, Петро Семенюк, Володимир Войтович, Петро Гулага, Володимир Домашовець, Микола Стек. Після полону (1948) одружується

з Тамарою Гриневич, продовжує музичні студії, виступає як співак, соліст-бандурист, виступає з хором «Гомін», яким далі керує і їздить по країнах світу. Зокрема у 1996 році був і на Україні.

Літ.: Волинець Н. З піснею на крилах // Бережанське Віче, № 30 (399), 03.06.1995; Паньків Я. Ремінський ансамбль «Бурлаки» в моїй пам'яті спомини. Монреаль, 1998; Лист Тамари Бабуняк до Б. Жеплинського від 20.11.1998; „Бандура” Нью-Йорк, №23-24, січень-квітень, 1988, – С.1. „Бандура” Нью-Йорк, №9-10, липень-жовтень, 1984, с.55.

БАБЧУК Юрій – лірник і мистецький керівник „Кобзарського братства”. Сам змайстрував собі ліру і навчився на ній грати. Як керівник „Кобзарського братства” ввів в ансамбль поруч з бандурою ліру і цимбали.

Літ.: Бандура, № 17-18, 1986, липень-жовтень, – С. 35.

БАГЛАЙ Богодар Богданович (4.09.1989 м. Львів) – бандурист, Член Національної спілки кобзарів України з 2007 м. Львів.

У 2004 закінчив середню спец. муз. школу-інтернат ім. С. Крушельницької (клас бандури Т.Лазуркевича). У 2004 вступив до Львівського державного музичного училища ім. С. Людкевича на диригентсько-хорове відділення (кл. О.Самотос), факультативно навчався в класі бандури (клас викладача Н.Якимець). Одночасно навчався у Дрогобицькому музичному училищі ім. В. Барвінського на народному відділі (кл. викл. О.Пришляк), яке закінчив з відзнакою. У 2008 вступив до Львівської національної музичної академії ім. М.Лисенка (кл. бандури проф. В.Герасименка). Один з небагатьох в Україні знавців харківського способу гри (харківська бандура). Учасник Міжнародного конкурсу ім. Г. Китастого (2006), дипломант Всеукраїнського конкурсу „Провесін” (Кіровоград), володар Гран-Прі Всеукраїнського конкурсу виконавців на нар. інструментах ім. А. Онуфрієнка (Дрогобич, 2007); лауреат Всеукраїнського конкурс-фестивалю ім. Остапа Вересая (2009). Брав участь у багатьох кобзарських фестивалях: «Кобзарський майдан у Чернігові», «Дзвени бандуро у місті Франковім», «Волинський кобзарик» (м.Луцьк), фестивалів ім. Ю. Сінгалевича (м.Львів), та Зіновія Штокалка (м.Тернопіль).

В репертуарі: „Дума про козака Голоту”, Д.Задор „Балада про Довбуша”, М.Коваль, Т.Шевченко „Прометей”, Г.Хоткевич „Невільницький ринок у Кафі”, Д.Січинський „Як почувеш вночі”, Г.Хоткевич „У гаю, гаю вітру немає”, К.Мясков концертна п'єса „Байда”, Г.Китастих „Львівські фрагменти”, В.Витвицький „Зірвалася хуртовина”, „В'язанка українських мелодій” (за З.Штокалком), „Турецький танець” за З.Штокалком, Н.Паганіні „Соната (D-dur)”, багато

Бабуняк
Ярослав Іларіонович

Баглай
Богодар Богданович

Баглай (Кріль)
Ольга Федорівна

різних народних пісень та творів композиторів. Виступає і в дуєті „Байда” (з 2007) разом з бандуристом Миколою Тетюком.

БАГЛАЙ (Кріль) Ольга Федорівна (04.04.1958, м. Львів) – бандуристка, педагог, відмінник народної освіти (з 1989), дійсний член Національної спілки кобзарів України. 1979 – закінчила Львівське училище культури (хоровий відділ), а в 1987– Рівненський інститут культури (народні інструменти). 1979–1993 – вчитель по класу бандури в дитячій зразковій капелі бандуристок «Дзвіночок» (м. Львів) і одночасно 1977–1988 – керівник ансамблю бандуристок «Веснянка» Львівського БК будівельників. 1992–1999 – викладач бандури та керівник ансамблю бандуристок Львівського училища культури та мистецтв. З 1993 – викладач бандури та керівник ансамблю бандуристок «Кобзарочка», з 1997 – керівник дитячого хору «Надія» при церкві св. Ольги та Єлизавети у м. Львів. 1991–1996 – виступала у складі тріо бандуристок «Роксолана», як солістка-бандуристка. Має власні обробки і твори: «Мій отчий дім» на сл. І. Драча, «Моя святиня» на сл. Д.Павличка, «Ой піду я по краю» на сл. М. Підгірянки, «Ой калинонька червона» на сл. О. Ільченка та ін. Видала збірку пісень для бандури : О.Ф. Баглай „Вік Україну люби”, Львів, Покрова, 2004. В 1997 р. упорядкувала збірник пісень для бандури: «Ой піду я по краю», для дітей молодших класів, в яку ввійшли; гаївки, веснянки, колядки, щедрівки.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів, Крив. – 2000. – С. 81.

БАГНУТ (Бахмут) Яків Михайлович – лірник. По словах Зозулі із Валківського пов.

Літ.: Крист Е. Кобзари и лирники Харьковской губернии; Гримич М. Виконавці укр. нар. дум // Родовід., ч.4, 1992.

БАГРІЙ (Хилюк, Чичановська) Наталія Федорівна (26.07.1971, с. Костянтинівка Мелітопольського р-ну Запорізької обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1986 закінчила Костянтинівську ДМШ (клас викл. Є. В. Лисько), у 1990 – Дніпропетровське музичне училище ім. М.Глінки (клас заслуженого працівника культури України Л. С. Воріної), у 1995 – Київський Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова (клас старшого викладача В. Я. Петренко). З того ж року – викладач бандури музично-педагогічного факультету Мелітопольського педінституту, з 2000 – Інституту мистецтв РДГУ, з 2003 – аспірантка Національного університету ім. М. Драгоманова. Лауреат регіонального конкурсу бандуристів (Кривий Ріг, 1989, II премія), володар Гран-Прі I Всеукраїнського студентського конкурсу бандуристів України (Луцьк, 1991), лауреат Між-

народного фестивалю української народної пісні та фольклору в складі тріо бандуристок „Купава” (Білгород-Дністровський, 1993, I премія), посіла I місце у творчому конкурсі студентів з нагоди 180-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка (Київ, 1994). Має подяку від Міністерства культури України за участь в Лізі „Матері і сестри – воїнам України” (1994), дипломант Міжнародного конкурсу бандуристів ім.Г.Хоткевича (Київ, 1993). Нині – викладач РДГУ, учасниця ансамблю бандуристок „Благовіст”.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 12-13.

БАЄЧКО Катерина Борисівна (6.12.1989, Рівне) – бандуристка, виконавець. У 2004 закінчила школу-студію педпрактики при Рівненському музичному училищі (клас викладача Н.О.Волощука), з того ж року – студентка Рівненського музичного училища (клас викладача Н.О.Волощука, І.Ю. Токарчук). Учасниця обласного конкурсу бандуристів ім. А.Ю.Грицяя (Рівне, 2004).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 12-13

БАЖУЛ Григорій Іванович (22.01.1906, м. Полтава – 17.10.1989, Сідней, Австралія) – видатний бандурист, керівник ансамблів і капел бандуристів. Ще молодим переїхав з Полтави в Харків, закінчив агрономічну школу, навчився грати на бандурі у Гната Хоткевича. Під час Другої Світової війни опинився на Галичині, виступав у ансамблі бандуристів у Ю.Сінгалевича, разом з Степаном Ганушевським, Степаном Малуцкою. Далі грав в капелі бандуристів ім. Т.Шевченка, як соліст (Німеччина та ін.). 1948 – емігрував в Мельбурн (Австралія), далі переїхав в Сідней. Тут 1958 організував квартет бандуристів в складі: Г.Бажул, П.Стеценко, В.Онуфрієнко та Л.Денисенко. Ансамбль виступав в Сідней, Мельбурні, Ньюкастлі, Канберрі та ін. Були окремі виступи з хором «Боян». 1964 – ансамбль припинив свою діяльність. 1964 – організував ансамбль бандуристів ім. Г.Хоткевича із молоді, що освоювала кобзарське мистецтво (Юрко Вовк, Тиміш Кулик, згодом Богдан Гузій та ін.). 1971 – через хворобу Бажул керівництво ансамблем передав наступникові П.Деряжному. Серед учнів Г.Бажула слід відзначити Віктора Мішалова, що став видатним сучасним кобзарем-бандуристом, дослідником і популяризатором кобзарського мистецтва.

Літ.: Бажул Г. Альфа і омега мистецької одиниці в Сідней // Бандура, № 13-14, липень-жовтень, 1985, – С. 27-32; Дутчак В. Бажул Григорій Іванович // ІМФЕ УМЕ, т.1, К., 2006, – С.118.

БАЙДА-СУХОВІЙ Данило – бандурист харківської естради, репересований 1937. Термін ув'язнення не виявлений. Проходить по справі Борця Івана Олексійовича.

Літ.: ЦДА ГОУ Ф.1, оп. 263, спр. № 44936, – С. 16; Черемський Повернення традицій – С.87

Багрії
Наталія Федорівна

Баєчко
Катерина Борисівна

Бажул
Григорій Іванович

БАЙДА-СУХОВІЙ Дмитро Михайлович (8. 11. 1882, с. Нагірне, тепер Полтавської обл. – після 1970) – бандурист, актор, режисер. З 14 років працював на заводі Пильстрена в Харкові, куди переїхав з батьками. Сценічну діяльність почав в 1899 р. Мандрував з трупами Захаренка, Суходольського, Кропивницького, Садовського, Сулова, Гайдамаки. Почувши гру на бандурі Г. Хоткевича, придбав собі інструмент і з допомогою кобзарів М. Кравченка, І. Кучугури-Кучеренка та інших освоїв його. З 1916 р. виступав як соліст-бандурист, а з 1931 р. в дуєті з дружиною бандуристкою Фаїною Іванівною Квіткою. Працював у Ленінграді, Баку, Москві, Харківській держестраді, Краснодарській філармонії. З 1952 р. жив в м. Геленджик, де працював разом з дружиною в Будинку культури. В репертуарі бандуриста було багато укр. та рос. нар. пісень, творів сучасних композиторів. У 1910–1916 роках працював також в кіно (займався кінодекламацією, виступав як сценарист, режисер, актор і водночас як виконавець на бандурі).

Літ.: Приходько Г. Приносить людям радість. // Прибой, 24.11.1966 (м. Геленджик); Довбищенко Г. Байда-Суховій Дмитро Михайлович // ІМФЕ УМЕ, т.1, К., 2006, – С.120.

БАЙДА-СУХОВІЙ Михайло Дмитрович (21.02.1927, м. Харків – 23.02.1988, м. Геленджик – кобзар-бандурист.

Літ.: Клименко Г. Пой моя бандуро! // Прибой, 1993. – 17 юнія, – №67-68 (м.Геленджик); Усні дані дружини Байди-Суховій Тамари Павлівни 1926 р.нар. (м.Геленджик, в 1999 подала дані); Нирко О. Неповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів // Кобзарство Криму і Кубані. – Львів: Сполом, 2006. – С.270.

БАЙДИЛО (Байда) Григорій (XIX – XX ст.) – сліпий кобзар, ймовірно з Харківщини. Багато виступав в 1911–1912 в Харкові, користуючись великою популярністю серед слухачів.

Літ.: Кобза і кобзарі. // «Українське слово», Берлін, 1923, с. 71; Черемський К. Повернення традиції, Харків, 1999, – С. 21; ІМФЕ, Ф.П-5, о.з. 1251, л.36.

БАЙДИКІВ Григорій Ілліч – кобзар з слободи Олексіївка Харківської губ. Учень Г. Гончаренка.

Літ.: Крист, 1902; Сперанський. 1904; ЦДІА Львів, ф. 688, о.з. 191, л.234.

БАЙКО Данііла Яківна (20.08.1929, с. Яблуниця на Лемківщині) – бандуристка, співачка. 1958 – закінчила Львівську консерваторію (клас бандури В. Герасименка). Разом з сестрами Марією та Ніною утворила знамените тріо, яке багато концертувало. Працювала у Львівській філармонії (з 1953 р.), викладачем Львівського педучилища (1969 – 1984). Нар. арт. УРСР (з 1979 р.), лауреат Держ. премії ім. Т.Г.Шевченка (1976).

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 155; Фільц Б. Байко сестри // ІМФЕ УМЕ т.1, К., 2006 – С.120.

БАЙКО Марія Яківна (02. 03. 1931, с. Яблуниця Березівського р-ну на Лемківщині) – бандуристка, співачка (сопрано), педагог. 1958 – закінчила Львівську консерваторію (клас бандури В.Герасименка). Разом з сестрами Даніілою та Ніною утворила знамените тріо. Виступає і як солістка-вокалістка. В репертуарі – укр. нар. пісні, твори вітчизн. та зарубіжн. класики, сучасних композиторів. Працювала у Львівській філармонії (з 1953 р.), професор Львівської консерваторії (з 1982 р.), нар. арт. УРСР (з 1979 р.), лауреат Держ. премії ім. Т. Г. Шевченка (1976). Сольний репертуар охоплює близько 500 творів. Як солістка концертувала у Франції (1992), Бельгії (1992-1993), Угорщині (1993-1994), Польщі (1994) та Німеччині (1995). В складі тріо сестер Байко гастролювала у багатьох країнах Європи, містах Америки й Канади.

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 155; Фільц Б. Байко сестри // ІМФЕ УМЕ т.1, К., 2006 – С.121.

БАЙКО Ніна Яківна (05.08.1933, с. Яблуниця на Лемківщині) – бандуристка, співачка, педагог. 1958 – закінчила Львівську консерваторію (клас бандури В. Герасименка). Разом з сестрами Даніілою та Марією утворила знамените тріо. В репертуарі укр. нар. пісні, твори класиків та сучасних композиторів. Працювала у Львівській філармонії (з 1953 р.) та викладачем Львівської дит. муз. школи (1953-1956 та 1966-1980). З 1982 – викладач кафедри нар. співу Київського інституту культури. Нар. арт. УРСР (з 1979 р.), лауреат Держ. премії ім. Т.Г.Шевченка (1976).

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 155; Фільц Б. Байко сестри // ІМФЕ УМЕ т.1, К., 2006 – С.120.

БАЛАЦЬКИЙ Дмитро Євменович (1901 - ?) – хормейстер, вихователь муз. ін-ту ім. М. Лисенка в Києві. У 1920-30 член „Хорансу”, керівник капели бандуристів (хорова частина). Заарештований 1.09 1938 за „активне проведення антирадянської агітації, розповсюдження провокаційних чуток, участь в контрреволюційній організації”. Особливою нарадою НКВС від 21.10.1938 (справа № 515086, статті 54-10, 54-11 КК УНСН) засуджено до ув'язнення в концентр. таборах Казахстану терміном на 5 років. Підчас допитів виявив неабияку мужність не визнавши своєї вини і не обмовивши нікого. Реабілітований 13.07.1956.

Літ.: Енциклопедія Українознавства, т.1, Львів, 1993, – С.84; ЦДА ГОУ Ф.1 оп 263, спр. №32387, – С.45-58; Черемський К.Повернення традицій – С.87.

БАЛІЦЬКА Ольга Василівна (11.03.1988, м.Броди Львівської обл.) – бандуристка, виконавець. У 2003 закінчила Бродівську ДМШ (клас викл. Л.Далик). Того ж року

Сестри Байко.
Зліва направо: Данііла,
Марія, Ніна

Баліцька
Ольга Василівна

Банацький
Дмитро Михайлович

Бар (Барь) (Савченко)
Опанас

Бандурко (Чобітько)
Євдокія Іванівна

Баран
Михайло Михайлович

вступила до Рівненського музичного училища (клас викл. О.О.Крук), Лауреат конкурсу „Срібна струна” (Львів, 2003).

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.13.

БАНАЦЬКИЙ Дмитро Михайлович (15.09.1986, м. Рівне) – бандурист. Член Національної спілки кобзарів України. У 2001 закінчив Рівненську ДМШ №2 (клас викладача Г.А.Гром), у 2005 – Рівненське музичилище (клас викладачів М.М.Очеретяної, Г.М.Топоровської). Учасник квартету бандуристів „Живі струни”.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.13.

БАНДУРА Михайло – січовий козак-бандурист Кисляківського куреня.

Літ: Архив 10-3, России, т.ІІІ, с. 745.

БАНДУРИСТ – є згадка, що був старим багатим чоловіком. Мав свою бандуру.

Літ: ІМФЕ, Ф.ІІ-4, о.з. 809, л. 40.

БАНДУРИСТ Княгині Мекленбурзької – придворний бандурист 20-х років ХVІІІ ст. в Петербурзі.

Літ: Дневник камердинера Берхгольца, Фамінцин, 1891, – С. 130.

БАНДУРИСТ Княгині Черкаської – придворний бандурист 20-х років ХVІІІ ст. в Петербурзі.

Літ: Дневник камердинера Берхгольца, Фамінцин, 1891, – С. 130.

БАНДУРИСТ Князя Кантемира – бандурист 20-х років ХVІІІ ст.

Літ: Дневник камердинера Берхгольца, Фамінцин, 1891, – С. 130.

БАНДУРИСТ – хлопець – грав І. Срезневському.

Літ: КС, 1901, июнь.

БАНДУРКА (Бандурко Рихлієвський, Малий) Данило Степанович (бл. 1738, м. Київ – ?) – придворний, а згодом мандрівний бандурист. Десятирічним хлопчиком пристав до бандуриста Матвія з Богуслава, в якого навчився грати на бандурі. Був бандуристом київського губернатора Леонтієва, деякий час мандрував. 1754–1760 – на Запорізькій Січі. 1760–1761 брав участь у гайдамацьких походах 1761 – заарештований і ув'язнений царською владою. Ймовірно був виданий польській владі і страчений.

Літ: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 156.

БАНДУРКО Євдокія Іванівна (1904, с. Велика Багачка на Полтавщині – 1986, ст. Сіверська, Кубань) – бандуристка, співачка, артистка. Дружина бандуриста і громадського діяча Романа Павловича Чобітька. Разом з чоловіком виступала в дуєті як бандуристка, а також у пересувному театрі (режисер і керівник Р.Чобітько). Їх гастрольна трупа із ст. Сіверська на Кубані успішно виступала у станицях та містах Азово-Чорноморського краю (Кубань) до 1929 р. Бездітне подруж-

жя у 1929 р. всиновило сина Олексія, батьки якого померли з голоду. Все життя допомагала чоловікові у його непересічній кобзарській і громадській діяльності.

Літ: Нирко О. Чобітько Роман Павлович // Кобзарство Криму і Кубані. Львів, Сполом, 2006, –С. 40-41.

БАНДУРЩИК МИРОНІВСЬКИЙ – див. Миронівський.

БАНТУХ (? – ХІХ ст.) – лірник з Полтавщини. Вчив грати на лірі і виконувати лірницькі пісні Федора Башу.

Літ: ЦДІА, ф. 688, оп. 1, о.з. 192.

БАНЬКО (Марківський) Дем'ян Маркович (1875, с. Воєгоща, тепер Камінь-Каширського р-ну, Волинської обл. – 1945, там само) – незрячий від народження лірник. Вчився у лірника Каленика Деркача в с. Кирчі, від якого перейняв твори переважно релігійного змісту. Був жонатий, мав п'ятеро дітей (3 сини і 2 дочки), які деякий час були йому поводитрями. Серед інших, у репертуарі мав пісню «Америко любя, Америко любя», про українців, які емігрували в Америку.

Літ: Ошуркевич О. Лірницькі пісні з Полісся. Матеріали до вивчення лірницької традиції. Львівська держ. муз. академія ім. М.Лисенка. Рівне, 2002, – С.106-107,119.

БАР (Барь) (Савченко) Опанас (Остап) (1831, с. Черевки, Миргородського пов. – бл. 1905, там само) – кобзар. Вчився у кобзаря Федора Гриценка-Холодного з с. Глинське на Полтавщині. О.Сластіонові, який зробив дві портретні замальовки кобзаря (1902 і 1904), співав думу «Про вдову» і початок думи «Про сестру і брата».

Літ: Сперанський М. Южно-русская песня и современные ее носители. Сборник историко-филологического общества при Институте акад. Безбородько в Нижне. Т.У.К., 1904; ЦДІА Львів, Ф 688, оп.1, о.з.191/1.

БАРАН Михайло Миколайович (03.03.1928, с. Хмелиська, Скалатського пов. (тепер Підволочиського р-ну) Тернопільської обл.– 15.01.2004, м. Львів) – бандурист. Грати на бандурі навчився в капелі бандуристів у Львові, якою керував В. Дичак. Далі техніку гри вдосконалював самостійно. В 1979 закінчив Дрогобицький педінститут ім. І.Франка. Жив у Львові, де в 1960-1970 організував капели бандуристів, якими керував: при Палаці культури заводу «Львівсільмаш» (капела «Діброва»), Львівській трикотажній фабриці фірми «Промінь» (жіноча капела «Троянда») та Львівському заводу кінескопів. Виступав і як соліст-бандурист. В репертуарі твори сучасних композиторів, народні пісні, кілька власних творів («Ген, ген тумани гори вкрили») та обробок для бандури нар. пісень. Працював у Львівському відділенні Музичного товариства України. З 1990 р пенсіонер. Виступав в складі родинного тріо бандуристів „Жайвори” разом з синами Орестом та Тара-

сом в Україні, Грузії, Польщі, Чехословаччині, Німеччині, США, Австралії. Заслужений працівник культури України (з 1988).

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 156; Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів, Край, 2000. – С.82.

БАРАН Орест Михайлович (24.05.1955, Львів) – бандурист. 1989 – закінчив Львівську консерваторію (клас бандури В Герасименка). Соліст Львівської філармонії, лауреат Всеукраїнського огляду-конкурсу творчої естафети, присвяченої XI Всесвітньому фестивалю молоді і студентів на Кубі (1978, II премія). Набув високої техніки гри. В репертуарі багато творів класиків, сучасних композиторів, народних пісень та дум. Часто виступав як соліст-бандурист і в складі родинного тріо (разом з батьком Михайлом Миколайовичем та братом Тарасом) не тільки в Україні, але і в інших країнах. Виконує також інструментальні твори. З 1998 р. – директор Львівської філармонії. Член Всеукраїнської (тепер Національної) спілки кобзарів України.

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 156.

БАРАН Тарас Михайлович (5.08.1959. Львів) – цимбаліст, бандурист. Закінчив музичне училище та Львівську консерваторію (1983 р.) відділ народних інструментів. Працював у Львівській філармонії, потім – керівником оркестру Заслуженого самодіяльного ансамблю танцю України «Юність» (Львів). Володіє високою технікою гри на цимбалах та бандурі. Часто виступав в складі родинного тріо бандуристів (разом з батьком Михайлом Миколайовичем та братом Орестом).

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 156.

БАРАНОВСЬКА (Черняк) Ганна Вікторівна (10.03.1952, м.Олевськ, Житомирської обл.) – бандуристка, педагог. Закінчила Житомирське училище ім. В.С.Косенка. Понад 25 років – директор Рокитнівського РБК Рівненської області. Засновник академічного народного хору, фольклорного ансамблю, народного театру мініатюр. Із 2005 – викладач бандури у Рокитнівській ДМШ.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г, – С. 14.

БАРДАК Андрій Романович (? – ХХ ст.) – лірник з с. Опеньки, Козелецького пов. на Чернігівщині. О.І.Роздольський (30.01.1915) записав від нього думу «Про вдову», а також «Бариню», «Дудочку», «Козаки».

Літ.:НТЕ, № 3, 1963.

БАРДАЦЬКИЙ Михайло – лірник з с. Цапівці. Його знав лірник Яків Златарський (Золотарський) із с. Жижнолиці Бучацького пов.

Літ.: Гнатюк В. Лірники. Лірницькі пісні, молитви, слова, звітки і т.ін. про лірників повіту Бучацького. Етнографічний збірник, Т.ІІ, НТШ, 1896.

БАРИШОВЕЦЬ Юрій Миколайович (22.09.1965 р., м.Збараж Тернопільської обл.) – музикант, бандурист, репрезентант кобзарського репертуару на старосвітській кобзі взірця О.Вересая. З 1986 р. – викладач фортепіано Збараської музичної школи. У 1989р. почув гру старовинного типу бандури кобзаря Миколи Будника і за допомогою київського бандуриста В.Г. Кушпета навчився на ній грати. Учасник кобзарського фестивалю «Думи мої» у Львові (1991 р.), та інших фестивалів й кобзарських з'їздів. Член Національної Спілки кобзарів України.

Ю. Баришовець закінчив Тернопільське музичне училище ім. С. Крушельницької (клас фортепіано), Івано-Франківський педагогічний інститут (нині Прикарпатський педагогічний університет).

Вокально-інструментальний репертуар охоплює жанр традиційної творчості (думи, історичні пісні, псалми, різнохарактерні народні пісні).

Інструментальні традиційні твори: «Козак-валець», «Циганочка», «Дудочка», «Хлопці-молодці» (запис Л.Українки). Вокально-інструментальні твори: «Про правду», «Ой горе, горе», «Про Ярему й Хому», «Кисіль», «Дума про трьох братів самарських», «Гей гук, мати гук» в обробці В.Кушпета, «Страта кобзарів», слова О.Доріченка, музика В.Кушпета, «Кобзарева пісня», слова Л.Горлача, музика В.Кушпета, власні твори «Коломийка» та «Журба».

Баришовець Ю. М. – Лауреат всеукраїнського огляду народної творчості (Тернопіль, 1999 р.). Учасник фестивалів сучасної пісні та популярної музики, кобзарських з'їздів.

Літ.: Євгенєва М., Гринчук І. Фестиваль «Срібні струни в Тернополі»// Бандура.-Нью-Йорк.-Січень-Червень, 2001.– С.27-29; Євгенєва М. Баришовець Юрій Миколайович // Тернопільський енциклопедичний словник, Т. І, А-Й, Тернопіль: Збруч, 2004. – С.86; Дубас О. III з'їзд кобзарів України/Народна творчість та етнографія, 2004 – С.123-125.

БАРКОВСЬКИЙ Ярослав Ігорович (20.11.1980) – Член Національної Спілки Кобзарів України Дніпропетровське відділення.

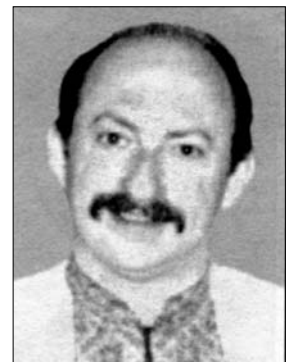
БАРНИЦЬКИЙ (XIX ст. – ?) – лірник, з м. Вільнова. Його (близько 1888) зустрічав В. Боржковський у Брайлові на Поділлі у відпустці.

Літ.: ЦДІА, ф. 688, оп. 1, о.з. 192.

БАРТАШЕВСЬКИЙ Юрій Пилипович (4 03 1900. с. Яблунів, нині Камінського р-ну, Черкаської обл. – 27.10.1961, Львів) – бандурист, педагог, керівник ансамблів. Працював помічником вчителя приходської школи та на економії пана Янковського. В 1918–1923 роках був сезонним робітником на цукроварні, працював у Канівському райвиконкомі. З молодих років виявив музичні здібності, співав у хорах (капела Давидовського та ін.),

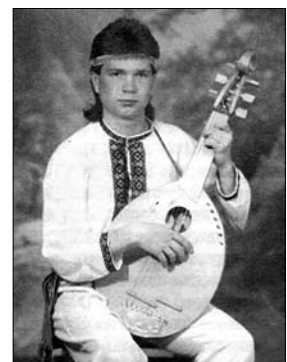
Баран Орест Михайлович

Баран Тарас Михайлович

Барановська (Черняк) Ганна Вікторівна

Баришовець Юрій Миколайович

*Бартосевич (Пілішко)
Оксана Романівна*

*Басай
Віра Андріївна*

*Басюк
Оксана Петрівна*

*Батьківець
Світлана Василівна*

керував гуртками художньої самодіяльності. В 1925–1931 роках працював співаком-бандуристом, а відтак і концертмейстером у Державній капелі бандуристів УРСР, у Київському Будинку Червоної Армії, де керував гуртками, а в 1935–1940 роках – в ансамблі кобзарів при Радіокомітеті та керівником гуртка бандуристів при Київському палаці піонерів. У 1943–1945 рр. – керівник оркестру Державного українського народного хору, а з 1945 по 1956 р. – керівник ансамблю укр. народних інструментів та педагог Волинської музичної школи (Луцьк). З 1956 – педагог класу бандури у Львівському музичному училищі. Автор обробок для бандури укр. нар. пісень та творів різних композиторів. Підготував ряд добрих бандуристів. Займався вдосконаленням бандури та цимбал.

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 156.

БАРТОСЕВИЧ (Пілішко) Оксана Романівна (1.05.1970, м.Рівне) – бандуристка, педагог, виконавець. Член Національної Спілки кобзарів України. У 1985 закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас викладача В.М.Кухарчук), у 1989 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя), у 1995 – музично-педагогічний факультет РДПІ (нині РДГУ), клас викл. Т.О.Івченко. Викладач бандури у Рівненській ДМШ №2. Організатор тріо бандуристок, переможець конкурсів серед викладацьких колективів області. Нині – учасниця народного аматорського тріо бандуристок „Либідь” (нова назва „Золота середина”) МПК „Текстильник”. Лауреат: II ступеня духовного фестивалю „Кобзарські сезони Волині” (Кременець), регіонального конкурсу „Рідна пісня” (Рівне, 2005), фестивалю „Патріотичної пісні” (Рівне, 2006), XV Міжнародного фольклорного фестивалю у м. Більськ-Підляський (Польща, 2005). 2004 у приміщенні Рівненського музучилища відбулося урочисте відкриття меморіальної дошки кобзарю-навчителю Анатолію Грицяю. Серед ініціаторів – тріо „Золота середина” та поет-пісняр Олександр Смик. Автор меморіальної дошки – скульптор Микола Сівак. 9 березня 2004 тріо „Золота середина” у приміщенні Рівненського музучилища дало концерт пам’яті кобзаря А.Грицяя.

Учні – Тетяна Невірковець - дипломантка I Всеукраїнського конкурсу бандуристів „Волинський кобзарик” (Луцьк, 2003); Наталка Стафійчук, Олена Ковальчук – випускниці РДГУ; Наталя Лопух – Лауреат I премії обласного конкурсу бандуристів, дипломантка II Всеукраїнського конкурсу „Волинський кобзарик” (Луцьк, 2005); Олег Кулаков – дипломант II Всеукраїнського конкурсу „Волинський кобзарик” (Луцьк, 2005).

Літ.: Журнал „Волинські відомості”, 2004; „Вісті

Рівненщини”, 2005; „Рівне час” 2005, 2006; „Шлях перемоги”, 2005; „Волинь”, 2006.

БАСАЙ Віра Андріївна (16.11.1986, м.Львів) – бандуристка, виконавець. У 1994 – закінчила Львівську ДМШ №2 (клас викл. М.Р.Романко). у 2005 – Львівське музучилище (клас викл. Н. П. Якимець). З того ж року навчається у РДГУ (клас викл. В. М. Горечко). Методист Личаківського будинку школяра Львівської області. У складі квартету бандуристок „Контраст” (Тетяни Кудрик, Олеси Сави, Наталії Кудинюк, Віри Басай) побувала з концертами у Данії (Копенгаген, 2005) та Польщі (Краків, 2004; Закопане, 2006).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.15.

БАСКО Іван Павлович – кобзар з Конотопа.

Літ.: Архів Жеплинського Б. (від Ковшара).

БАСЮК Оксана Петрівна (9.07.1991, м. Костопіль Рівненської обл.) – бандуристка, виконавець. У 2006 – закінчила Костопільську ДМШ (клас викл. З.В.Підлесної). З того ж року навчається у Рівненському музучилищі (клас викл. О.О.Крук). Лауреат обласного конкурсу бандуристів (Рівне, 2004).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.15.

БАТУРИН – кобзар XIX ст. із Конотопського пов. Знав думу „Про Мазепу і Палія”.

Літ.: ІМФЕ, фонд.

БАТЮК Богдан Степанович (22.02.1944, с. Стоянів, Радехівського р-ну Львівської обл.) – бандурист, будівельник. Закінчив Кам’янка-Бузьке будівельне училище і з 1958 працював на будівництві Роздольського гірничо-хімічного комбінату, далі робітником на цьому ж комбінаті. З 1959 учасник капели бандуристів „Дністер” під керівництвом Богдана та Романа Жеплинських цього ж підприємства. В капелі освоїв гру на бандурі. В 1971 закінчив заочно Дрогобицький педагогічний інститут (музичний факультет). З 1999 – пенсіонер. Грає на бандурі далі.

БАТЬКІВЕЦЬ Світлана Василівна (23.02.1961, м. Кременець Тернопільської обл.) – бандуристка. У 1976 закінчила Кременецьку ДМШ, у 1982 – Рівненський інститут культури (РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. З того ж року працює у Тернопільському палаці культури.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.15.

БАХІР Данило – кобзар. Його бандура роботи майстра К.Домненка з 1918 знаходиться в фондах Києво-Печерського музею музичного та театрального мистецтва (№28850).

Літ.: Фонди музею, експонат №28850.

БАХМУТ Яків Михайлович – лірник із Валківського пов. на Харківщині. Про нього згадував досліднику Є.Кристу кобзар Зозуля.

Літ.: Крист Є. Кобзари і лирники Харьковской губернии; Гримич М. Виконавці українських дум.// «Родовід», ч. 4, 1992.

БАЦЕНКО Володимир Михайлович (12.06.1917, Барішівка Київської обл.) – банду-

рист. Грати на бандурі навчився в гуртку бандуристів у Баришівці, яким керував бандурист Олексій Гапон. (1936 р.). 1945-1959 роках працює як артист-бандурист у різних філармоніях, у 1959–1969 – бандурист ансамблю Вінницької філармонії «Вітерець Поділля». У 1969 р. переїхав до батьків у Баришівку, де працював в дитячій музичній школі. Заочно закінчив Вінницьке музичне училище ім. Леонтовича. В репертуарі В.Баценка крім творів традиційного кобзарського репертуару багато укр. нар. пісень, твори сучасних композиторів.

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Березина, 1995, № 1-2 (4-5), – С. 157.

БАША Федір (бл. 1810, с. Тамарівка поблизу м. Пирятина, тепер Полтавська обл. – ?). Дорослим осліп. Згодом (бл. 1840–1850) два роки навчався кобзарства в с. Смотриках на Полтавщині у кобзаря Лантуха, в якого перейняв думу «Про козацьке життя» («Про козака і козачку»). Виконував також думи «Буря на Чорному морі», «Втеча трьох братів з города Азова», «Коновченко», «Сестра і брат», а також псалми, народні пісні, танці. Добре грав і на лірі. Мав учнів, користувався пошаною і авторитетом серед кобзарства.

Літ.: Горленко В.П. Кобзари і лірники. Киевская старина, 1884, Т. VIII; Сперанский М. Южно-русская песня и современные ее носители. Сборник историко-филологического общества при институте акад. Безбородько в Нежине, Т. V, К., 1894, і окремо: К., 1904; Жеплинський Б. Баша Федір // ІМФЕ УМЕ, т.1, К., 2006, – С.160.

БАШЛОВКА Михайло Федорович (10.11.1924, хутір Макухи, тепер с. Опішнянського р-ну Полтавської обл. – 30.04.1973, м. Київ) – кобзар. У дитинстві втратив зір. Вчився в школах сліпих у Полтаві, Житомирі, Києві. Грати на бандурі почав в 1940 р. В 1944–1945 рр. мандрував кобзарюючи по Полтавщині, Харківщині, Київщині. В той час склав перші свої твори (балада «Ярина» на сл. Б. Грінченка, «До кобзи» на сл. П. Куліша). 1945 – оселився в Києві. 1954 р. грав у кобзарському ансамблі при Київському товаристві сліпих (УТОС). Працював друкарем друкарського цеху київської фірми «Світанок». Створив цілу низку оригінальних творів: дума-пісня «Про Івана Богуна», «Пісня про голод», (власні тексти і мелодії), а також на сл. Т Шевченка («Стоїть в селі Суботіві»), В. Самійленка («Ельдорадо», «Сон»), В. Мови («Козачий кістяк»), П. Тичини («Пам'яті тридцяти»), М. Вороного («Євшан зів'яла»), О. Олеса та інших.

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Березина, 1995, № 1-2 (4-5); Жеплинський Б. Серія листівок «Кобзарі» (портрети з біографіями на звороті). – Мистецтво, К., 1991.; Жеплинський Б. Башловка Михайло Федорович // ІМФЕ УМЕ, т.1, К., 2006, – С.160

БАШТАН Сергій Васильович (21.01.1927, с. Михайлівка, Драбівського р-ну. Черкаської обл.) – бандурист-віртуоз, педагог. Коли йому виповнилося 13 років батько на уродини подарував йому бандуру. Ця подія і визначила життєвий шлях музиканта. 1948р. закінчив Київське музичне училище ім. Глієра по класу бандури (викладач В.Кабачок). З 1959 по 1968 роки соліст Державного українського народного хору. В 1959р. закінчив Київську консерваторію. Виступав як соліст-бандурист, особливо віртуозно виконуючи інструментальні твори: виступав і в дуєті з дружиною Серафімою. Лауреат республіканського та міжнародного конкурсів (1967). Автор багатьох творів та обробок для бандури з 1960 р. викладач консерваторії. Заслужений артист УРСР (з 1967), професор Київської консерваторії. Підготував близько 70 бандуристів серед яких визначні виконавці, хаслужені артисти України, лауреати держ.премії України ім.Т.Г.Шевченка, всеукр.та міжн.конкурсів. Член Національної Спілки Кобзарів України Київ

Літ.: Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні К, 1980, – С.78; Омельченко А. Ф. Бандура і мистецтво бандуристів за радянського часу // НТЕ, 1965, № 4; Близнюк І. Дві золоті медалі Сергія Баштана // Вечірній Київ, 10 вересня 1957); Литвинова О. Баштан Сергій Васильович // ІМФЕ УМЕ, т.1, К., 2006, – С.160-161.

БАШТАНЕНКО Тетяна Іванівна (17.04.1974, с.Товтруд Солонянського р-ну Дніпропетровської обл.) – бандуристка. Була з М. Д. Топчієм в Переяслав-Хмельницькому.

БЕГАЗЮК Віктор – лірник. Дослідник лірників, фольклорист Євфимій Сицінський зробив цікаві зарисовки: портрет Віктора Бегазюка і малюнок його кобзи.

Літ.: Трембідський А. Лірницькі пісні та лірники Поділля.// НТЕ, 2003, №4, – С.75-86.

БЕГЕСЕНАР Ольга Петрівна (30.01.1975) – Член Національної Спілки Кобзарів України Запорізьке відділення.

БЕДРИН Іван Антонович (1904, Ромни – ?). Кобзарював деякий час разом з Є. О. Адамцевичем. Учасник Республіканської наради кобзарів і лірників в Інституті фольклору АН УРСР (Київ, 1939). Сам майстрував бандури. Був репресований. Помер в Ярославській області.

Літ.: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // „Березина” число 1-2, 4-5. 1995, – С.158.

БЕЗВЕРБНИЙ Ждан (1969) – бандурист, грає на народній бандурі. Виконавську школу почав засвоювати в Київському кобзарському цеху від Миколи Будника (з 1991). Освіта вища.

БЕЗКОРОВАЙНИЙ Павло Павлович (9.09.1963, смт.Млинів Млинівського р-ну Рівненської обл). Закінчив Клеванську музичну школу (Рівненська обл.) по класу баяну.

Баценко
Володимир Михайлович

Башловка
Михайло Федорович

Баштан
Сергій Васильович

Бегазюк
Віктор

Бедрин
Іван Антонович

Безкоровайний
Павло Павлович

Безшасний
Конон Петрович

Белеля (Шинкар)
Людмила Миколаївна

Грав в оркестрі народних інструментів.

З 1979 по 1982 р. – навчання в СШ № 100 м. Львова, де і навчався гри на бандурі у Юрія Даниліва. Брав участь у ансамблі сопілкарів, ансамблі бандуристів, ВІА, шкільному хорі. З 1982 по 1986 р. – учасник народного ВІА «Струмочок». З 1982 року по даний час – в капелі бандуристів «Карпати». Бас. Продовжував вчитися гри на бандурі в Ю.Даниліва і в Я.Хархаліса.

БЕЗМАЛЬ Іван Тимофійович (1910, с. Шишаки на Полтавщині). Грати на бандурі вчився у Ф. Глушка. Добре грав і співав, а також виготовляв бандури. В репертуарі переважали народні пісні.

Літ: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Березиня, число 1-2, 4-5. 1995, – С.158.

БЕЗМАЛЬ Микола Тимофійович (1918, с. Шишаки на Полтавщині – 1940, там само). Грати на бандурі вчився у Ф. Глушка і швидко досяг неабияких успіхів. Віртуозно виконував народні пісні та танці. Загинув від удару грому.

Літ: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Березиня число 1-2, 4-5. 1995, – С.158.

БЕЗПАЛИЙ Ігнат Іванович (1890 с. Підлипка) – учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст. За професією столяр. Був репресований.

Літ: Лисий І, Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241) травень-червень, 1993, – С. 59-62.

БЕЗПАЛЬКО Федір – бандурист.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 1013, л.2.

БЕЗСУДНИЙ - кобзар.

БЕЗШАСНИЙ Конон Петрович (03.(15)10. 1884, станиця Полтавська, тепер Кушевського р-ну Краснодарського краю, РФ – 1967, м. Слав'янськ-на-Кубані, того ж краю) – укр. кобзар на Кубані. З родини нащадків чорноморських козаків. З молодих літ грав на скрипці. 1904 в Катеринодарі (тепер Краснодар) вперше почув гру кобзаря Г.Кожушка. Ця зустріч і вирішила його кобзарську долю. 1916 в Катеринодар приїздила укр. трупа, в якої придбав першу свою бандуру роботи майстра М.Домонтовича (22 приструнки і 8 басів) і почав самотужки вчитися грати. Через рік вже виступав на станицях. 1927 придбав нову гарну бандуру роботи О.Корнієвського, з якою далі виступав в Краснодарі, Новоросійську, Харкові, Миколаєві, а у 1928 на запрошення Д.Яворницького – у Дніпропетровському історичному музеї. Після Другої світової війни оселився у Слав'янську-на-Кубані. В репертуарі – думи, укр. жаргівливі пісні, танц, мелодії тощо.

Літ: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Березиня, число 1-2, 4-5. 1995, – С.158.

БЕЗШАСНИЙ Никін Петрович (1880-ті

роки, станиця Полтавська, Кубань, тепер Кушевського р-ну Краснодарського краю, РФ – біля 1927, с.Шижня, Біломор-Канал, Карелія) – кубанський кобзар-бандурист віртуоз. Воїн-бандурист, громадський діяч, учасник антибольшевицького руху на Кубані. Брат Конона Безшасного. Випускник Першої Кубанської кобзар. школи (1913). Учень Василя Ємця. Грав на діатонічній бандурі роботи Київського майстра Антонія Паплинського. Концертував із 1913. В період Першої Світової війни вів активну концертну діяльність як соліст і учасник малих ансамблів. В репертуарі пісні та думи „Ой чого ж, ти, почорніло?“, „Ой Морозе, Морозенку“. „Ой з-за гори, з-за лиману, кругом Січі Запорожжя москаль облягає“, „Ти Кубань, ти наша Родіна“ та інш. Патріот України, сподвижник М.Рябовола. Свої переконання реалізовував засобами кобзарського мистецтва зі зброєю в руках. Концертував на Північному Кавказі, Дону, інших регіонах України. Заарештований у Дніпропетровську. Помер на Біломор-Балтійській каторзі (Карелія) від катувань та виснаження.

Літ: Іванис В. Стежками життя, т.2, м.Новий Ульм.-1959. – С. 72; Нирко О. Неповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів // Кобзарство Криму і Кубані Львів: Сполом, 2006. – С.270; Черемський К. Повернення традицій – С.108.

БЕЛЕЛЯ (Шинкар) Людмила Миколаївна (20. 11.1962, с. Рудня Дубровицького р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1978 закінчила Висоцьку ДМШ, у 1981 – Дубенське училище культури. З того ж року – викладач Дубровицької ДМШ, з 1987 – Кузнецовської ДМШ. У 1996 закінчила Рівненський інститут культури (нині РДГУ) клас старшого викл. З.А.Сингаєвської. Із 1992 – керівник капели бандуристів Кузнецовської ДМШ, яка у 1997 стала лауреатом обласного конкурсу. Співає в сімейному тріо у складі бандуристок Людмила Бебеля, Ірина Бобрук, Надія Неруда, Надія Байрук та Наталія Чередіна – дипломанти, а Юлія Бабеля – лауреат Всеукраїнського фестивалю виконавців на народних струнно-щип-кових інструментах (Донецьк, 1998).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.15-16.

БЕЛЗ Ігор Васильович (20.12. 1960 року, м. Норильськ Красноярського краю РСФСР). У Львові з 1969 року. Закінчив культосвітнє училище в 1981 році по класу баяну і бандури. Грав в оркестрі народних інструментів. З 1982 року по 1987 рік учасник народного ВІА «Струмочок» Львівського УВО УТОС, був солістом. В капелі бандуристів «Карпати» з 1986 року по даний час.Зараз грає в капелі бандуристів «Карпати» на кобзі – ритм. Баритон.

БЕНДАРШЕВСЬКА Марія Іванівна (1899) – бандуристка. Перша вчителька Лідовської Насті Михайлівни.

Літ: Лист Лідовської Н. до Жеплинського Б. від 18.01.1970.

БЕНДИК-СИДОРОВА Наталія Василівна (17.05.1964, м. Чернігів) – бандуристка, викладач вищої категорії. Закінчила Чернігівське музичне училище ім. Л.Ревуцького (1984, клас викладача М.Н.Поклад) з відзнакою, Ніжинський педагогічний університет ім. М.В.Гоголя (1992, факультет мистецтв, клас викладача Н.В.Голуб). Працювала артисткою ансамблю пісні і танцю „Полісся” Чернігівської обласної державної філармонії (керівник Л.М.Боднарук). З 1992 – викладач вищої категорії за фахом бандури та сольного співу Чернігівської міської школи мистецтв. Має педагогічний стаж 25 років. Виховала багато учнів, які ставали учасниками та лауреатами всеукраїнських та міжнародних конкурсів, а в подальшому закінчили вищі педагогічні заклади та заклади культури та мистецтв України. Працює над власною збіркою перекладів та аранжування музичних творів для виконання на бандурі.

БЕНЕДЮК (Басовець) Тетяна Анатоліївна (25.10.1961, м.Рівне) – бандуристка, педагог, керівник капели бандуристів, член Національної спілки кобзарів України. У 1979 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.Лисенка (клас викл. Л.В.Фусик), у 1983 – Рівненське музичне училище (клас викл. А.Ю.Гриця), у 1988 – Львівську консерваторію ім. М.Лисенка (клас проф. Л.К.Посікіри). З того ж року викладач бандури, з 1989 – керівник капели бандуристів, учасник викладацького тріо бандуристок „Любисток” Рівненської ДМШ №1 ім. М.Лисенка. Солістка ансамблю народної музики „Наспів” та „Срібна терція” Рівненського МБК. Побувала з концертами у Польщі (1985), Чехословаччині (1986), Кампучії (1987), Болгарії (1988), Німеччині (1993), Італії (2003), Франції (2005). Виступала з сольними концертами в Рівне (1996, 2001). Учні: Кохановська Юлія (1993), Оверчук Оксана (1998, Київська консерваторія), Мороз Ганна (1999, Інститут мистецтв РДГУ).

Літ: Курята Н. Коли бринять бандури звуки // Сім днів.-1996-23 листопада; Береза Ю. Ясен зір ї не дасть нам заблудитися // Рівне.- 1997.-3 січня; Б.Степанишин Речниця кобзарського мистецтва// Дзвін.- Рівне.-1996.- 6 грудня; Дацков А. Про долю бандура співає// Вільне слово.-2001.-20 листопада; Столярчук Б.Топоровська Г., – С.16.

БЕНШИЙ Захар (перша пол. ХХ ст., Велика Писарівка, тепер Сумської обл.). Грати на бандурі вчився у відомого бандуриста Степана Пасюги, від якого перейняв багатий кобзарський репертуар та кобзарські традиції. Добре виконував народні думи. Був знайомий з кобзарем Єгором Мовчаном.

Літ: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, число 1-2, 4-5. 1995, – С.158.

БЕРЕГОВИЙ Олександр (Олесь) Митрофанович (1964, м.Буенос-Айрес, Аргентина) – бандурист, керівник капели бандуристів. Батько був родом з Капітонівки на Кіровоградщині. Олександр здобув освіту та став викладачем технічних предметів у середній школі в Буенос-Айресі, але закінчив і консерваторію. Першим вчителем гри на бандурі був Василь Качурак, який запросив його виступати також в капелі бандуристів. Далі Береговий у 1990 по таборах, де продовжував вдосконалювати гру з інструкторами Юліаном та Віктором і Оксаною Радяк.

В репертуарі бандуриста переважають інструментальні твори класиків та сучасних композиторів, а також кобзарські та танцювальні мелодії. В даний час керує також капелою бандуристів ім.. Т.Г.Шевченка при центрі товариства „Просвіта” в Буенос-Айресі, яка була організована В.Качураком. Приїздив в 2001 на Україну, виступав у Києві, Львові, Коломиї. Член редколегії журналу „Бандура”.

Літ: Бандура, №77, січень-червень, 2002. С. 7-10 і фото С.7.

БЕРЕЖКІВСЬКИЙ Микита (ХІХ ст., с.Кладківка тепер Куликівського р-ну Чернігівської обл.). Називали його Микитою із Бережківки. Мав багатий кобзарський репертуар, славився виконанням невідомих плачів. Навчав учнів. Зокрема, у нього вчився відомий кобзар Остап Вересай. Про навчання Остапа Вересая у Микити Бережківського популярно згадує у своїй повісті „Остап Вересай” письменник Ф Бурлака (К., 1959).

Літ: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, число 1-2, 4-5. 1995, – С.158.

БЕРЕЖНИЙ Михайло (рік народження і смерті не встановлено). Бандурист з Полтавщини. Виступав разом з бандуристами Д.Вовком, Ф.Глушком, І.Склярем, І.Ярошем. (Див. Архів Музичного товариства України. Кобзарське об'єднання. Автобіографія І.М.Яроша).

Літ: Жеплинський Б. Рапсоди України. Кобзарська енциклопедія // Берегиня, число 1-2, 4-5. 1995, – С.158.

БЕРКО М.П. (ХХ ст. - ?) – лірник з с.Пулемець Любомльського р-ну Волинської обл. Від нього в 1971 записано лірницьку пісню-псалму „Кажуть люди, що я умру”, яка зберігається в фондах ІМФЕ.

Літ: ІМФЕ, Фонд М.Полотая.

БЕРНАЦЬКА Наталія Ігорівна (21.06.1992, с.Ожениж Остроградського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка. У 2008 закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас бандури

БЕ-БЕ БЕНДРАШЕВСЬКА

Белз
Ігор Васильович

Бендик-Сидорова
Наталія Василівна

Бенедюк (Басовець)
Тетяна Анатоліївна

Береговий
Олександр (Олесь)
Митрофанович

Бернацька
Наталія Ігорівна

Бернацький
Іван Карлович

Беспяткін
Сергій Миколайович

засл.працівника культури Рокітенець Т.Т.). В 2008 поступила в Рівненське музичне училище РДГУ (клас викладача Топоровської Г.М.). Учасник II та III всеукраїнського конкурсу Волинський кобзарик (м.Луцьк 2005, 2007). Лауреат обласних конкурсів виконавців на народних інструментах (м.Рівне, 2006, 2007, 2008). Дипломант I обласного фестивалю-конкурсу бандуристів ім. А.Грицяя (м.Рівне, 2007). Дипломант VI мистецького молодіжного фестивалю-конкурсу „Нові імена” (м.Рівне, 2007). Учасник Всеукраїнського дитячого конкурсу бандуристів „Кобзареві джерела” (м.Черкаси, 2008). Учасник II Всеукраїнського конкурсу бандуристів ім. Г.Хоткевича (м.Харків, 2007). Учасник Всеукраїнського конкурсу-фестивалю “Таланти багатодітної родини” (м.Рівне, 2008). Лауреат районного огляду-конкурсу вокально-хорового співу „Пісня – душа народу” (I місце м.Остріг, 2006). В складі капели бандуристів ДМШ №2 побувала в Польщі. В складі капели бандуристів Рівненського музичного училища РДГУ є лауреатом Всеукраїнського конкурсу бандурного мистецтва ім. О.Вересая (м.Кременець, 2009). Лауреат X міжнародного фестивалю „Дзвени, бандуро” (м.Дніпропетровськ, 2010).

БЕРНАЦЬКИЙ (Бернадський) Іван Карлович (1901 – ?) – лірник з м.Зіньків. Деколи грав у м.Брайлові на відпустах. М.Гайдай в 1926 записав від нього думу „Про Коновченка” та пісню „Приймак” („Був собі чоловік”). Записи зберігаються у фондах ІМФЕ. Літ: Фонд ІМФЕ. Ф14-10/1170; Боржковский Лирники // Киевская старина, 1889, т. XXVI; Укр. нар. думи. т.1. корпусу ДВУ, 1927 (фото лірника).

БЕСПЯТКІН Сергій Миколайович (5.06.1953, м.Львів). Закінчив історичний факультет Львівського державного університету ім.І.Франка. З 1980 по 1983 рр. викладав історію в СШ с.Новосілково-Барське Миколаївського р-ну Львівської обл. З 1983 року по 1990 рік працював інструктором по культурно-масовій роботі Львівського УВО УТОС. В капелі бандуристів „Карпати” з 1985 року по даний час.Тенор.Виконував соло, тріо,квартети в Божественній Літургії Івана Золотоустого, дуєт „Стоїть гора високая” – сл. Л.Глібова, музика народна. Зараз грає в капелі бандуристів „Карпати” на ударних інструментах.

БЕЦ-ХАРЧЕНКО (Безхарченко) Семен Семенович (1879, м.Миргород на Полтавщині -?). Закінчив повітову школу і працював у Полтавській казенній палаті разом з Панасом Мирним. Дружив з О.Сластіоном, який прищепив йому любов до кобзарства. З часу заснування і до останніх років брав активну участь в роботі Миргородської капели бан-

дуристів. Був добре знайомий і спілкувався з відомим кобзарем П.Гузем, Ф.Кушнериком, Є.Адамцевичем та іншими. В репертуарі кобзаря переважали укр. нар. пісні.

Літ: Горбенко П. З історії кобзарського руху на Миргородщині. // Прапор перемоги (м. Миргород) від 18.11.1967.

БЕШКО Андрій (? – 1855, с.Мена Сосницького повіту на Чернігівщині). Вчився кобзарської справи у Андрія Шута, від якого перейняв частину репертуару. Від А.Бешка (ймовірно в 1853) Пантелеймон Куліш записав думи: „Богдан Хмельницький і Барабаш”, „Втеча трьох братів з города Азова, з турецької неволі”, „Олексій Попович”, „Козак-нетяга Фесько Ганджа Андибер”, „Плач невільників на турецькій каторзі”. Дві з них – „Козак-нетяга Фесько Ганджа Андибер” і „Богдан Хмельницький та Барабаш” – П.Куліш об’єднав з варіантами дум, які виконував А.Шут і в такому вигляді надрукував у збірці А.Метлинського „Народные южнорусские песни” (К.,1854). У Андрія Бешка вчився грати на бандурі та співати кобзар Павло Братиця.

Літ: Сперанський М. Южно-русские песни и современные ее носители. Сборник историко-филологического общества при Институте акад. Безбородько в Нежине Т.У.- К.,1904; 36. „Думи” (упор. Г.Нудьга) – К.,1969. – С. 336-337;Кирдан Б.,Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні.– К.,1980.– С.86.

БИБИК Семен Іванович (1912, м. Конотоп – 1941, на війні) – бандурист. По професії столяр. Грав у Конотопській капелі бандуристів. Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини, // НТЕ, №3, 1993.

БИК Грицько (XIX ст.) – лірник із Харківщини. Жив біля Тахтоулова в Груні на хуторі Зінківського повіту на Харківщині. Від нього дещо записав в 1885 Мартинович. Літ: ЦДІА м. Львів, Ф.688.оп.1, о.з. 192.

БИЛИНА – кобзар з с. Красний Кут на Харківщині. У нього вчився І.О.Одноріг. Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 592, л.60.

БИСТРИЦЬКА Ольга Анатоліївна (26.08. 1953) – Член Національної Спілки Кобзарів України Тернопільське відділення.

БИХОВСЬКИЙ Іван – бандурист. Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 809, л.12; Ф. 11-4, о.з. 1013, л.4

БИЧУК Микита (біля 1761 – близько 1831) – кобзар із с. Кладьківці на Чернігівщині. Знав думи „Про вдову” та „Дума про Летягу”. Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського Ф 3-6/ 376: „О кобзарях и список кобзарей”; Таланти знані та маловідомі // Календар на 2004 р.: Співоче поле Чернігівщини, – С.120.

БІДИЛО (по вуличному Джегура) Степан Якович (близько 1860-1920) – кобзар з с. Мурефа під Харковом. Дуже жалібно співав із співчуттям. У нього вчився грати на бандурі і співати Іван Кучугура-Кучеренко. Прожив 60 років.

Літ: ІМФЕ, Ф.8-К3, о.з. 6, – С.27; ІМФЕ, Ф 11-4, о.з. 609, – С.46; ІМФЕ, Ф 11-4, о.з. 807., – С.4; Гуненюк, 1967, – С.79.

БІДЮК Яцко (XIX ст.) – лірник. Був (в 50–х роках XIX ст.) учителем лірницької школи в Мостах Великих на Львівщині.

Літ: ЦДА, Ф.688, оп.1, о.з. 192 /2.

БІСТЕНКО (Тимоха) Федір – кобзар і дяк с. Мерефи на Харківщині. За національність циган.

Літ: ІМФЕ, 11-4, о.з. 809, л. 46.

БІЛАС Галина Василівна (1967, с.Горішне Стрийського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, педагог. У 1986 закінчила Дрогобицьке музучилище, у 1990 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ, клас доцента З.А.Сингаєвської). З того ж року викладач бандури у Сумському училищі культури.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.16-17.

БІЛАШЕНКО Антоніна Віталіївна (12.03.1975 м.Київ) – бандуристка. У 1990 – закінчила Рівненську ДМШ №2, у 1990 р. вступила до Рівненського музучилища (клас викл. А.Ю.Грица), згодом перевелась до Луцького музучилища (клас викл. І.С.Сухораб). Навчалась у Рівненському інституті культури.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.17.

БІЛЕЦЬКА (Громнюк) Надія Вікторівна (12.03.1982, с. Мирогоща Дубенського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1996 р. закінчила Мирогощанську школу мистецтв (клас викладача Л.П.Рибачук), у 2001 р. – Рівненське музучилище (клас викладача Н.О.Волощука), у 2004-РДГУ (клас викл. Н.Ф.Чичановської). З 2001 – викладач бандури та учасниця тріо бандуристок у Мирогощанській школі мистецтв. Брала участь у капелі бандуристів Рівненського музучилища (керівник Т.В.Свентах).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.17.

БІЛЕЦЬКИЙ Андрій Захарович (1910, м.Київ - ?) – бандурист, виступав в самодіяльних капелах, деякий час працював в Радіокомітеті в Києві. Брат Івана Білецького. За фахом – педагог.

Літ: Лист до Жеплинського Б. від Полотая М. від 8.12.1970.

БІЛЕЦЬКИЙ Іван Захарович (1905, м.Київ -1935).Грав в Першій укр. художній капелі кобзарів. Мав надзвичайний по силі та красоті голос-бас.Загинув трагічно-убитий деревом.

Літ: Полотай М., лист до Жеплинського Б. від 8.12.1970

БІЛЕЦЬКИЙ Павло (XIX ст.) – лірник. Із с. Кип'ячці поблизу Тернополя. Розповідав досліднику лебійської мови К.Вікторину, що мову лебійську вивчав від батька ще в дитинстві, в якого був поводитирем. К.Вікторин записав від нього про лебійську мову і в 1886 опублікував у львівському журналі „Зоря” статтю „Дедовска (жебрацка) мова”.

Білецький казав, що розповідає про лебійську мову сторонній людині, бо вже кидає старцювати. К.Вікторин уклав перший словник лебійської мови, до якого увійшло близько 300 слів.

Літ: „Зоря” ч. 13-14, Львів: 1886. – С.-237; Підгорбунський М.А. Кобзарський рух в Україні (XVI-XIX ст.) – Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – К., 2004, – С.9; Ваврик О. Кобзарські школи в Україні, Тернопіль: Збруч, 2006. – С.34

БІЛЕЦЬКИЙ Юрко – лірник з с. Килитин (Кипятка).

Літ: ЦДА, Ф688. т. 1, о.з.192.

БІЛИЙ Дмитро Дмитрович (25.07.1967 м. Макіївка) – збирач Кубанського фольклору, бандурист, старшина Кальміуської паланки Запорозького Козацького війська. Батьки з Кубані (станція Новодерев'янська). Дмитро Білий закінчив Донецький державний університет (історичний факультет), навчався в аспірантурі. Досліджує питання культурного становища українців Кубані в 20-30 роках ХХ ст., історію Кубані. Грає на народній (слобожанській) бандурі, яку в 1991 подарував йому бандурист Микола Будник, в нього і навчився грати на бандурі. У репертуарі – стародавні козацькі пісні, зокрема кубанські: „Ой на Кубані є Брюховецька”, „Летить орел понад морем”, „Колось було время, время золоте”, „Прощай ти, Уманська станиця”, „Ой да ти фортуна, моя фортуленька” та інші, а також дума „Дума про братів Самарських”. Виступав у Тамані на святкуванні 200-річчя переселення запорожців на Кубань, в Краснодарі, деяких містах України. Брав деяку участь у козацькому русі. Працює в Донецькому інституті внутрішніх справ начальником кафедри історії та українознавства, майор міліції.

Літ: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, - Львів: Сполом, 2006. – С.179.

БІЛИК Стефанія Романівна (18.01.1971, м. Монастирськ Тернопільської обл.) – бандуристка. У 1990 закінчила Теребовлянське училище культури, у 2004 – РДГУ (клас викл. Н.Ф.Чичановської).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.17.

БІЛОГРАДСЬКИЙ Тимофій (1710-1779) – бандурист і лютніст, співак. Був придворним музикою. Згідно з указом імператриці Анни Іоанівни у вересні 1739 йому була „пожаловано” 100 карбованців, а 24 листопада встановили „жалование 500 р. при готовой квартире, отоплении и освещении”.

Після смерті імператриці (листопад 1710р.) бандурист виїхав у Дрезден до Німеччини разом із своїм покровителем російським послом К.Кейзерлінгом, а в 1741 перейшов на службу до прем'єр-міністра короля Августа III Графа Бриля, де користувався великою популярністю. Відомо також, що тоді Т.Білоградський спілкувався з багатьма ви-

Білас
Галина Василівна

Білецька (Громнюк)
Надія Вікторівна

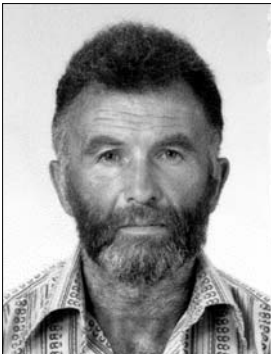
Білик
Стефанія Романівна

датними німецькими та італійськими музикантами, які працювали при королівському дворі і ймовірно, навіть знав Й.С.Баха.

Літ: Степаненко М. Творчість Тимофія та Єлизавети Білоградських. Пошук праць та документів; Ваврик О. Кобзарські школи в Україні. – Тернопіль: Збруч, 2006. – С.20.

Білогуб-Вернигір
Ганна Сергіївна

Білозор
Михайло Дмитрович

Білоцький
Анатолій Авксентійович

БІЛОГУБ-ВЕРНИГІР Ганна Сергіївна (24.08.1900, м.Перемишль – 1978, с.Струсів Тербовлянського р-ну Тернопільської обл.) – бандуристка, педагог. Дружина полковника армії С.Петлюри – Дмитра Білогуба, родом з Полтавщини, який деякий час був ад'ютантом С.Петлюри. В час розпаду УНР сім'я опинилася в таборі інтернованих в м. Варовиці біля Кракова, де народилася дочка Ірина-Орися, а згодом і син Юрій. У 30-их роках сім'я жила біля Перемишля, відтак у Луцьку. Дмитро Білогуб працював у Центросоюзі, а Ганна Сергіївна вчителькою й директором Луцької української гімназії ім.Л.Українки. Ганна Білогуб в 30-40-х роках ХХ ст. була однією з перших жінок-бандуристок в Зах. Україні, яка концертувала на Волині та Галичині. Її виконавською майстерністю захоплювались М.Рудницький, О.Ціпановська, І.Котко, Ф.Колесса, Мстислав Скрипник (згодом патріарх України) та інші визначні особистості. 1936 р. – була активісткою Союзу українок, співпрацювала з Шипарович та О.Ціпановською. Під час німецької окупації Г.Білогуб, син Юрій та зять Богдан стали членами ОУН, 1945 – вступили до лав УПА. Від рук червоних карателів загинув зять Богдан та син Юрій. Поранений Д.Білогуб був замучений у Львів. тюрмі. Ганна при допомозі о.Мединського у м.Белзі змінила прізвище на Вернигір і з дочкою Іриною-Орисею опинилася в с.Настасів Тернопіль. р-ну Терноп. обл. Тут нею заопікувалась сім'я Стефанії Ланчак та патріот В.Канцара. 1950 – вчитель у Кровинській школі, а 1954-62 – у Лошнівській серед. школі, 1962-1969 – вчитель нім. мови у с.Струсів. школі-інтернаті. Тут і почала навчати гри на бандурі. Разом із своїми учнями-бандуристами В.Пухальським, В.Обухівським, братами Богданом та Іваном Кравчуками. А.Заячківським та ін. заснувала славу, згодом Струсівську капелу бандуристів. Від 1969 – пенсіонерка. Похована в с.Струсіві.

Літ: Жеплинський Б. Бандуристка Ганна Білогуб - Вернигір // Бандура, США – 1998.- №63-34, липень-жовтень.

БІЛОЗЕРСЬКИЙ Микола Михайлович (1833, хут. Мотронівка, тепер у складі с. Оленівки Чернігівської обл. – 11(23).06.1896, Борзна (тепер місто) тієї ж обл.) – фольклорист, етнограф, дослідник кобзарства.

Навчався в Петербурзькому кадетському корпусі. Автор праць: „Про кобзарів і спи-

сок кобзарів” (неопублікований рукопис у фондах ІМФЕ), „Правила при записуванні народних дум, пісень. казок, переказів і т.п.”, „Список кобзарів (бандуристів) і лірників”(1854).

Літ: В рокопани-риданні бандур – С.362.

БІЛОЗОР Михайло Дмитрович (13.04.1953, с.Івашківці, Шаргородського р-ну Вінницької обл.) – кобзар-бандурист. З дитячих літ навчився грати по слуху на гармошці. Грав на весіллях, проводах в армію. Закінчивши десятилітку, вчився на Донбасі, де здобув професію колійного майстра. Співав у сільському і училищному хорі. З 1974 живе в Криму (Ялта і Алупка). Почувши гру на бандурі Остапа Кіндрачука, почав вчитись грати на бандурі у О.Ф.Нирка. З 2005 грає-співає на набережній Ялти та в інших місцях для відпочиваючих в Криму. В репертуарі укр. нар. пісні „Їхав козак за Дунай”, „Місяць на небі”, „Ой ти дівчино заручена”, „Ніч яка місячна”, „Взяв би я бандуру” та інші, а також деякі твори на слова Т.Шевченка („Думи мої”). Історичних дум, псалмів та кантів не знає.

БІЛОКІНЬ Сава Федорович (1910, м. Красноград на Харківщині - ?) – бандурист. Гра-ти на бандурі навчився в 1952 в ансамблі бандуристів с.Наталино під керівництвом Ю.Г.Сенченка. В складі цього ансамблю, який в 1955 реорганізовано в оркестр народних інструментів будинку культури м. Краснограда, брав участь в районних, обласних та республіканських оглядах і конкурсах, виступав на Декаді українського мистецтва в Москві. В репертуарі народні пісні, твори укр. композиторів. Часто виступав і в складі квартету разом з бандуристами Г.Чубом, М.Ключенком та Є.Карпенком. Репертуар: „Ой у полі три криниченьки”, „Коло млина, коло броду”, „Кучерява Катерина” та інші пісні.

Літ: Гуменюк, 1960. Чуб Г., лист від 10.05.1971.

БІЛОКРИНИЦЬКИЙ В. – кобзар. Розповідав, що учні за „одклінщину” звичайно ставлять могорич вчителеві. „В Харківщині – казав він – там ставляє кожний, хоть зучився-не зучився, а тут на Полтавщині, порядки іначі”.

Літ: ІМФЕ, Ф.6-4, о.з. 161 / 4.- С. – 47; Ваврик О. – С.51.

БІЛОКРИНИЦЬКИЙ Василь Дмитрович (1898 – ?) – ліринк із с. Петрівка Червоноградського району (Костянтиноградського повіту, Полтавщина). Виконував „Невольника”, псалми, танці, думу „Про трьох (азовських) братів”. Від нього робив записи в 1936 В.Харків.

Літ: Гримич М. Виконавці українських дум. // Бандура, №75, січень-червень, 2001. – С. 12.

БІЛОУС Андрій – кобзар-бандурист. Коб-

зарську науку засвоював від кобзаря Миколи Будника та Сашка Кота. Виконавську майстерність переймає від Володимира Кушпета. Освіта вища. За фахом – театральний актор.

БІЛОЦЬКИЙ Анатолій Авксентійович (24.12.1908 (06.01.1909), с. Любарка, тепер Житомирської обл. – 17.10.1966, Київ) – співак-бандурист, за освітою архітектор (закін. Київ. буд. ін-т). Гри на бандурі навчався в юнацтві у кобзарів Ф.Дорошка, Г.Копана, М.Опришка. Закін. Київ. Вечірню консерваторію (клас М.Полотая). 1933 успішно виступав на Всесоюзному огляді художньої самодіяльності у Москві. У 1937-38 – керівник ансамблю бандуристів Управління міліції Києва. У 1939 виступав як соліст-бандурист, офіцер Червоної Армії перед населенням Зах. України. Під час 2-ї світ. Війни – у партизанському русі на боці рад. військ. Від 1945 – в ансамблях бандуристів Києва: Укр. радіо (1945-48), Будинку вчителя (1950-55), УТОСу (1954-66), в обох ансамблях – керівник. На початку грав на діатонічній бандурі, згодом на бандурі з двома головками (подібній до торбана). Працював над удосконаленням колісної ліри.

Літ: Жеплинський Б. Кобзарі. Комплект листівок (портрети з біографіями) -К.:Мистецтво,1991; Жеплинський Б. Білоцький Анатолій Авксентійович// ЕСУ, т.3, К.: 2004. -С.842.

БІЛОШАПКА Михайло Іванович (1924, с.Болотниця Талалаївського р-ну Сумської обл.) – бандурист, керівник бандур. ансамблів. В 1929 почув виступ сім'ї Сологубів (на бандурі грали батьки, сини та невістки). У них придбав і першу бандуру і почав вчитися грати. З 1947 – завідувач клубом у родинному селі і виступав як бандурист. У 1953 закінчив заочні музичні курси при Центральному будинку народної творчості в Москві, а 1963 – Київське музичне училище ім. Глієра. Додатково вчився у бандуристів-педагогів училища А.Омельченка та В.Ф.Лапшина.

В 1955 організував у м. Кролевіці на ткацькій фабриці ансамбль бандуристок, який згодом переріс в капелу бандуристів, що стала працювати при районному будинку культури під його ж керівництвом. Виступав М.Білошапка і як соліст-бандурист. Має власні твори: „Де струмочки чисті” на слова В.Регентюка, „Дума про Батьківщину” на слова І.Конюшенка та обробки нар. пісень та інструм. творів. В нього вчилися (згодом талановиті визначні бандуристи) Василь і Микола Литвини, а також бандуристки В.Шкура, Н.Никоненко та інші.

Літ: Мошик М., Жеплинський Б., Горнякєвич А. Кобзарі та бандуристи Сумщини. - Суми: Козацький вал, 1999. – С.9-10.

БІРКО Андрій – член капели бандуристів ім. Т.Шевченка (США) і майстер бандур. Про-

живає в Детройті. За професією інженер. При виготовленні бандур користується відповідними комп'ютерними програмами.

Літ.: Мішалов В. Майстер бандур – 2000. // Бандура, №73-74, липень-жовтень, 2000. – С.38-43.

БІРУК Валентина Георгіївна (11 лютого 1957, м. Рівне) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1971 закінчила рівненську ДМШ №1 (клас викл. Л.В.Фусик), у 1976 – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грицяя), у 1985 – музично-педагогічний факультет РДПІ (клас викл. Н.О.Марчук). Учасниця тріо, ансамблю та капели бандуристів. Викладач бандури Красилівської ДМШ Рівненського р-ну.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.17.

БЛАГОДИР Світлана – бандуристка, співачка із Києва. Дипломант Другого міжнародного конкурсу виконавців на укр. нар. інструментах ім. Гната Хоткевича, який відбувся 20-30 квітня 2001р. в м. Харкові.

Літ: Герасименко О. Другий міжнародний конкурс виконавців на укр. нар. інструментах ім. Г.Хоткевича. // Бандура, №76, липень-грудень, 2001, – С.40.

БЛАЖКО – кобзар.

Літ: ІМФЕ, Ф.6-4/185, л.31.

БЛИЗНЮК Богдан – учасник і соліст капели бандуристів „Заспів” Львівського Політехнічного інституту та капели бандуристів Палацу культури „Львівхімсільгопмащ” (м.Львів), якими керували Богдан Михайлович та Віра Андріївна Жеплинські. Виступав також в тріо разом із Петром Кравцем та Ігорем Юпином. Закінчив Львівський політехнічний інститут, інженер.

Літ.: Жеплинський Б. Співач „Заспів” відважно.// Кобзарськими стежинами. С. 228.

БЛИЗНЮК Ольга Анатоліївна (9.03.1989 с.Зоря, Рівненського р-ну, Рівненської обл.) – бандуристка. У 2004 закінчила Зорянську школу мистецтв (клас викл. Л.Ф.Щербини). Навчається в РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.17-18.

БЛОХА Трохим Федотович (XIX ст.) – лірник із Борзни Чернігівської губ. Був одружений, мав сім'ю. В репертуарі переважали лірницькі псалми, які виконував дуже вміло.

Літ: „Киевская старина”, 1898, №10.

БОБЕЧКО (Шаманова) Оксана Юрїївна (13.06.1978 р. м. Дрогобич Львівської обл.) – бандуристка, Член Національної Спілки Кобзарів України Львів. Закінчила середню школу №8 та дитячу музичну школу №2 (клас бандури – викладач Кузнецова Г. І.) м. Дрогобич Львівської обл.

З 1993 по 1997 рік – студентка Дрогобицького державного музичного училища ім. В.Барвінського (клас бандури – Верещинський О. П., клас вокалу – Коробань М. М.), де здобула кваліфікацію артиста оркестру,

Білошапка
Михайло Іванович

Бірко
Андрій

Близнюк
Ольга Анатоліївна

Бобечко (Шаманова)
Оксана Юрїївна

Бобир
Андрій Матвійович

Богачик
Ізидор Юліанович

Богдан
Ярослав Михайлович

ансамблю, викладача з класу бандури, диригента капели бандуристів. У 1997 році – лауреат (I місце) конкурсу молодих виконавців на народних інструментах „Молоді голоси”, що проходив у місті Дрогобичі.

З 1997 по 2002 рік – студентка Львівської державної музичної академії ім. М. Лисенка (клас бандури – Нар. арт., проф. – Посікіра Л. К., клас вокалу – Засл. арт., доц. – Гавриш Г.І., клас диригування – доц. Чупашко І. П.), де здобула кваліфікацію викладача, артиста оркестру, капели бандуристів та диригента капели бандуристів. Під час навчання (2001 рік) працювала вчителем по класу бандури у Дрогобицькій дитячій музичній школі №2. З вересня 2002 року працює викладачем бандури та вокалу на кафедрі нар. муз. інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І.Франка, а з вересня 2005 року – також і в капелі бандуристів Дрогобицького держ. Муз. училища ім. В.Барвінського на посаді концертмейстера.

У 2006 році закінчила Дрогобицький державний педагогічний університет імені І.Франка і отримала вищу освіту за спеціальністю „Педагогіка і методика середньої освіти. Музика” та здобула кваліфікацію магістра педагогічної освіти, викладача вокалу (клас вокалу – доц. Кліш І. Й).

У 2006 році студентка класу О. Ю. Бобечко Ширій Мар’яна стала лауреатом конкурсу виконавців на народних музичних інструментах „Прикарпатські музики”, що проходив у місті Дрогобичі. З 1 січня 2007 року – член національної спілки кобзарів України. Активно займається творчою та науково-методичною діяльністю, приймає участь у Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Тепер аспірантка Прикарпатського Національного університету імені В.Стефаника (науковий керівник доцент Дутчак В.Г.). У 2005 році розробила навчальну програму з курсу „Основний музичний інструмент (бандура)”. Бобечко О.Ю. – автор ряду статей присвячених дослідженню історії кобзарського мистецтва (зокрема, діяльності жінок-бандуристок Олесі Левадної, Людмили Посікіри, Галини Менкуш).

Творчо-виконавська діяльність: солістка та учасниця капели бандуристів Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка (керівник старший викладач Пінчак С. І.), капели бандуристів Дрогобицького державного музичного училища ім. В.Барвінського (керівник Прешляк О.В), народного ансамблю «Барви Карпат» (керівник Максимов С.В.), дуету бандуристок «Два кольори» у складі О.Бобечко та Н.Цехмейстер В репертуарі виконавиці інструментальні композиції для бандури:

думи («Плач Ярославни» на сл. Т.Шевченка та музику Ф.Кучеренка, «Дума про козака Нечая» на сл. народні та музику Д. Січинського та ін.) українські народні пісні та авторські пісні («Ой казала мені мати» сл. та музика С.Гулака-Артемовського, «Тече вода в синє море» на слова Т.Шевченка та музику Г.Хоткевича, «Материнська доля» на сл. В.Крищенко та музику О.Зуєва, «Гудуть вітри» на сл. Є.Чередниченка та музику О.Герасименко, «Галичино моя» на сл. Я.Людкевича та музику Г.Шніцара та ін.), а також романси («Утоптала стежечку» на сл. Т.Шевченка та музику Я.Степового, «Розвійтеся з вітром» на сл. І.Франка та музику Я.Степового, «І молилася я» на сл. О.Кониського та музику О.Нижанківського та ін.), а також класичні вокальні твори зарубіжних та вітчизняних композиторів.

БОБИР Андрій Матвійович (30.11 (13.12) 1915), с.Нечипорівка, тепер Київської області – 18.05.1994, Київ) – кобзар, соліст-бандурист і диригент, н.а. УРСР з 1986. Закінчив 1931 Київський музичний технікум, 1947 – Київську консерваторію (клас Г.Верьовки і Г.Компанійця), 1951 – її аспірантуру. З 1936 – співак і художній керівник, 1946-65 – художній керівник ансамблю бандуристів (з 1959 – ансамбль пісні) Українського радіо. З 1965 – художній керівник і головний диригент оркестру народних інструментів держтелерадіо УРСР. 1938-1941 та 1949-1979 викладав у Київській консерваторії. Серед учнів: М.Гвоздь, С.Баштан, В.Герасименко, Н.Москвіна, Н.Павленко, В.Третьякова, Ю.Гамова, В.Омельченко, В.Кухта, В.Лобко та ін. У репертуарі – думи: „Про Марусю Богуславку”, „Про втечу трьох братів з города Азова”, „Була зима з відлигою” та інші, понад 500 обробок пісень і танців, п’єс для бандури та ансамблів бандуристів, інструментальних творів українських композиторів.

Літ: Олексієнко З. Шлях митця// Мистецтво – 1964. -№1; Омельченко А. За традицією народних співців// Музика, 1974 - №2; В рокотанні – риданні бандур – С.363.

БОБЛОВСЬКИЙ Петро Григорович – кобзар з с.Люботин Харківської обл. Учасник республіканської наради кобзарів та лірників при ІМФЕ АН УРСР. Прибув 15.04.1939. За ним був закріплений науковий працівник Слободянюк М.В.

Літ: ІМФЕ 36-3(325).

БОГАЧИК Ізидор Юліанович (21.05.1929, смт. Нижанковичі Старосамбірського р-ну Львівської обл. – 18.08 2004, м.Львів) – інженер, бандурист, народний умілець. Вчився у Львівському Політехнічному інституті і грав у студентській капелі бандуристів. (1949-1951), якою керували Олег Гасюк. а потім М.Табінський, Б.Жеплинський та

В.Проник. Добре співав (тенор). Після закінчення інституту працював інженером в Білорусії, далі на Україні в Ніжині, потім у Львові. У вільні хвилини займався як народний умілець плетінням герасівок крайок з укр. орнаментами, виготовляв гарні різдвяні зірки, що крутилися та освітлювалися.

Літ.: Жеплинський Б. Перша капела бандуристів Львівської Політехніки. // Кобзарськими стежинами. Львів: 2002. – 205-210.

БОГДАН Іван Петрович – бандурист Харківської капели бандуристів, вчитель музики. У нього вчився грати на бандурі в 1939 бандурист Скорик Семен Кузьмич з с. Шиндарівка нині Корсунь-Шевченківського р-ну Київської області.

БОГДАН Ярослав Михайлович (18.10.1954, в с.Студінка Калузького р-ну Івано-Франківської обл.). В 1965-74 навчався в СШ№ 100 м.Львова. Брав участь в гуртках художньої самодіяльності: в ансамблі баяністів, духовному оркестрі, в шкільному хорі. З 1974 – в капелі бандуристів «Карпати», тенор. На бандурі вчив грати Ю.Данилів, а потім Ю.Вовк та Я.Хархаліс. Соло виконував в творах: «Українські коломийки» А.Гнатишина, Віночок українських народних пісень «Ой там за Дунаєм» обр. Ю.Вовка та «Як ем ішов з Дебречина» обр. І.Майчика.

БОГУН Андрій Трифонович (1907, с. Тернівка, нині Смілянського р-ну Черкаської обл.) – бандурист. Деякий час працював в Державній заслуженій капелі бандуристів УРСР, а далі в різних ансамблях. Вміло виконував народні пісні (добрий драматичний тенор).

БОГУСЛАВСЬКИЙ Микола Олексійович (1850-ті, м.Катеринослав або на Катеринославщині – 1933) – організатор і натхненник кобзарського відродження на Кубані, громадський діяч, видавець, меценат. Організатор Першої (1913) та Другої (1916) кобзарських шкіл на Кубані. Член ради Катеринославської «Просвіти» (1906). Ініціатор відкриття українського ілюстрованого тижневика «Дніпрові хвилі» (1910-1914), редактором якого був Д.Дорошенко (1910-1913). Д.Дорошенко назвав Богуславського «незрівняним агітатором серед молоді», який «вмів залучати її до національної праці». На Кубань прибув 1912. Працював службовцем управи Кубансько-чорноморської залізниці. Козаки називали його «бандурним батьком». Він настільки успішно відроджував кобзарство, що ще за царату бандуристи були майже в кожній станиці. Репресований советською владою. У 1930-1933 перебував у катеринославській в'язниці, в якій і помер.

Літ.: Ємець В. Кобза та кобзарі – Берлін, 1923. – С.72; Нирко О. Наповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів. // Кобзарство Криму і Кубані. - Львів: Сполом, 2006. – С.284.

БОГУТА Алла – бандуристка, староста студентської капели бандуристів Львівського Політехнічного інституту, якою керували Богдан та Віра Жеплинські. Навчалася на хіміко-технологічному факультеті Львівського Політехнічного інституту. На бандурі вчилася грати у Віри Андріївни Жеплинської. Перший концерт капела дала в 1970, одержала назву «Заспів» і під цією назвою працює і активно виступає і тепер.

Літ.: Жеплинський Б. Співав «Заспів» відважно. // Кобзарськими стежинами – С.229.

БОГУТНИЦЯ – бандурист, учень К. Місевича. Разом з Місевичем виступав на концертах.

Літ.: Листування Жеплинського Б. з Свідерською А. (Почаїв). Лист від 20.08.1968 р.

БОГУШЕНКО (БОГУЩЕНКО) (по вуличному Царько) **Яків Тимофійович** (1876 – ?) – лірник із Валок. Народився сліпим. Вчився 1 рік і 2 місяці в старика Карпа Назаренка, що жив у Сніжках біля Валок. У Назаренка по словах Богушенка «вчилось ще чоловік чотири» – Сергієнко Михаїл, Ярмишев Андрей та інші. Репертуар Богушенка «Всякому городу», псалми «Петру і Павлу», «Ілії», «Успенію», «Михаїлу», «Про Вознесеніє», а також «Попадя», «Чечітка», «Міщанка», «Дворянка». В нього вчився лірник Багмут (Багмут) Яків Михайлович.

Літ.: Крист Е. «Кобзари и лирники Харьковской губернии»; «Укр. нар. думи» т.І корпусу. ДВУ, 1927.

БОЄЧКО Богдан Юліанович (14.12.1929, м. Львів) – бандурист, інженер, к.т.н., доцент. Один із перших учасників студентської капели бандуристів Львівського політехнічного інституту, заснованої Олегом Гасюком, в якій грав співав в 1948-1951. В 1953 закінчив нафтовий факультет Львівського політехнічного інституту, далі аспірантуру, захистив кандидатську дисертацію. Працював 14 років зав. кафедри Сільсько-господарського інституту в Дублянах біля Львова, далі доцентом каф. технології металів там само. Нині пенсіонер, живе у Львові.

Літ.: Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами. Львів, 2002. – С.204-211.

БОЖИК Володимир (27.12.1908, м.Рава-Руська на Львівщині – 3.01.1991, м.Лос-Анжелес, США) – співак (тенор), бандурист, диригент, композитор. В 1928 в Університеті у Львові одержав абсолютну з музикологічних студій. Далі закінчив трьохрічний педагогічний курс консерваторії, де одержав диплом з правом навчання учнів музики та співу в середній школі. Як стипендіст продовжував студії в класі сестер Софії та Марії Козловських. Виступав як соліст по радіо та на концертах. Був диригентом октету в консерваторії. В 1945 організував хор, з яким виступав на концертах, відтак керував капелою бандуристів до 1947. В 1949 переїхав до США. В м.Рочестері організував мішаний хор. Далі знову став ди-

Богуславський
Микола Олексійович

Богута
Алла

Боєчко
Богдан Юліанович

Божик
Володимир

Бойко (Щербяк)
Марія Романівна

Боклага (Боклаг)
Назар Денисович

ригентом Капели бандуристів і переїхав до Детройту. В 1951 робить записи з Капелою на платівку. В 1957 – разом з Григорієм Кистастим їздив з концертними виступами по Америці, Канаді, Європі.

В 1958 через родинні обставини повертається жити в Рочестер, де організував хор СУМу, з яким виступав в концертах. У 1960 переїхав до Каліфорнії у Лос-Анжелес, де організував український національний хор „Кобзар”, а також був диригентом хору церкви Різдва Пресвятої Богородиці. Приймав активну участь в суспільному житті українських громад.

Літ: Енциклопедія Українознавства, т. I, Львів, 1993, – С.148; Світлій пам'яті Володимира Божика // Бандура, США, січень-квітень, 1991, №35-36. – С.61.

БОЖІВСЬКИЙ Іван – кобзар.

Літ: ІМФЕ. Ф.11-4, о.з. 1013, л.4.

БОЙКО Дмитро Дмитрович – бандурист із с. Жулин, Стрийського р-ну Львівської обл.. В 1940 р. власноручно зробив дві бандури: перша має ручку, розміщену посередині корпусу, 27 приструнків, 6 басів (на першій головці) і 4 контрабаси на другій головці. Друга – має ручку вже дещо переміщену відносно осьової лінії, 23 приструнки, 8 басів (перша головка) і 6 контрабасів (друга головка). Корпуси обох бандур майже круглої форми нагадують старовинні кобзи. Бойко сам навчився грати на бандурі, виступав на концертах рідко, грає більше „для себе” та „по весіллях”. Він хороший музикант, грає на скрипці, сам робить скрипки та ладить різні інші інструменти.

БОЙКО (Щербяк) Марія Романівна (1967, м.Львів) – бандуристка, педагог. У 1988 закінчила Львівську ДМШ, у 1986 – з відзнакою Львівське музучилище, у 1993 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської). Викладач музики у Львівському центрі творчості дітей та молоді.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.-18.

БОКЛАГА (Боклаг) Назар Денисович (1840, хутір Лихачівка - ?) – лірник з Харківщини. Знав думу „Про Азовських братів” (зберігся запис цієї думи). Вчився в Леонтія Никифоровича Олександренка з с. Степанівка. Сам робив ліри. В репертуарі „Сирітська пісня”, думи „Маруся Богуславка”, „Сестра і брат”, „Удова”, „Про Азовських братів”. Цих дум навчився у лірників Пересади з Полтавщини і Парасочки. За свідченнями В.Харкова Боклаг „не акомпанує, тільки між строфами грає, коли співає придержує перву струну, відпускаючи її в половинних перервах”.

Літ: Гримич М. Виконавці укр. нар. дум // Родовід, ч.4, 1992; Грица С. Традиція та імпровізація в пісенному виконавстві. (На матеріалі українських дум)./ Бандура. №30-40, січень-квітень 1992, – С.5-9; ІМФЕ, Ф. 6-4, о.з. 161/4, 27.

БОКЛАЧ Н. – лірник. Від нього записана дума „Про трьох братів Озовських”. В. Кушпет подає стрій його ліри.

Літ.: ІМФЕ Ф.6-4. од. зб. 194, С.54; Кушпет В. Старцтво – С.102

БОКОВИЙ Юлій Іванович (1.02.1935,(1933) Чернігівщина) – бандурист, музикант, педагог, диригент, громадський діяч, викладач класу бандури Луцького музичного училища. Його учень – Антонюк Роман Володимирович. Ще в дитинстві опанував гру на гітарі, мандоліні, скрипці. Будучи учнем 6-го класу керував організованим невеликим шкільним оркестром. З 1950 навчався в Київському музичному училищі у славного бандуриста В.А.Кабачка. Став виступати в концертах як соліст-бандурист та в дуеті. З 1958 навчався в Київській консерваторії ім. П.І.Чайковського на оркестровому факультеті та у класі Андрія Матвійовича Бобири. Пізніше закінчив Львівську консерваторію ім. М.В.Лисенка.

Після закінчення Київської консерваторії у 1963 викладав у Тернопільському музичному училищі. З 1964 – викладач бандури та диригування у Луцькому музичному училищі. Тут виховав понад 60 добрих бандуристів, більше половини з них закінчили вищі навчальні заклади. Серед них: Петро Чухрай – народний артист України, Тетяна Ткач – засл. працівник культури, учасниці відомого тріо бандуристок Лідія Войнаровська, Ірина Ольшевська та Мирослава Сточанська, Леся Гринчук – солістка оркестру Раїси Кириченко. Леся Баранчик – солістка Волинського народного хору, Зеновія Швайдак – викладач Мінського університету, Надія Крайнік (Щурук), Олена Нагірна та інші. Ю.Боківий довгий час був завідувачем відділу народних інструментів музучилища, керував секцією струнних інструментів. Активно займався методичною роботою, розробив програмні вимоги для студентів-бандуристів. Відомий як умілий майстер ремонту та регулювання музичних інструментів, виготовлення штучних нігтів для гри на бандурі. Член Національної Спільноти Кобзарів України, Волинське відділення.

БОЛАШЕВСЬКА Ганна Іванівна - Член Національної Спільноти Кобзарів України Київ.

БОЛБАТ Павло Єфремович (XVIII – XX ст.) – лірник із Чернігівщини. В 1914-1915 О.І.Роздольський записав від нього думу „Про удову”.

Літ: НТЕ, №3, 1963.

БОНДАР Лука (XIX ст. – ?) – кобзар-бандурист з Полтавщини. Вчителював у Великих Сорочинцах. Добре грав на бандурі і співав (приємний гарний тенор). Кобзарської справи вчився мабуть у кобзаря М.Кравченка. В

репертуарі крім українських народних пісень були і думи, які виконував дуже вміло. На сцені виступав рідко.

БОНДАР (Варшавська) Наталія Миколаївна (17.11.1959, с.Кривин Славутського р-ну Хмельницької обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1976 закінчила Славутську ДМШ (клас викл. Г.В.Мевчиук), у 1981 р. Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року викладач бандури Острозької ДМШ. Учасниця шкільних колективів: вокального дуету, народного квартету „Надія”, оркестру народних інструментів, народного ансамблю бандуристів. Керівник хорових колективів вчителів СПТУ та ЗОШ.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.18.

БОНДАР Петро Сильвестрович – бандурист, майстер бандур, учень О.С.Корнієвського. За зразком бандури П.Пархоменка по моделі П.Бондара в 1898 р. було виготовлено вербові бандури (три) з дерев’яними кілочками, які отримали схвальну оцінку композитора М.Лисенка. Лисенко замовляв бандури для своєї муз. школи. Імовірно, що одна із цих бандур знаходиться в експозиції театрального музею в Києві.

Літ: Нирко О.Кобзарська спадщина О.С.Корнієвського// Народна творчість та етнографія – 1990, ч.2, – С.9; Ваврик О. – С.-62; Корнієвський О., лист від 10.09.1971; Полотаї М., лист від 23.02.1972.

БОНДАР Тетяна – бандуристка, лауреат міжнародного конкурсу, учасниця ювілейного творчого вечора Оксани Герасименко „Таїна Любові”, який відбувся 11.06.2009р у Львівській філармонії.

Літ: Програма ювілейного вечора, Львів, 2009.

БОНДАРЕНКО Григорій – кобзар та лірник з с.Мокрі Калігірці Катеринопільського р-ну Київської обл.. Під час заповнення анкети Київського губ. статистичного комітету про кобзарів та лірників для урядження 12-го Археологічного з’їзду в Харкові, яка була розіслана в 1903 мав 56 років.

Літ: Памятная книжка Киевской губернии 1904 года.

БОНДАРЕНКО Григорій Васильович - учасник капели бандуристів село Наталине Красноградського р-ну на Харківщині. Удвох з кобзарем Юхимом Сенченком виступали часто на концертах у Харкові і Києві.

Літ: Комаренко В. Український оркестр народних інструментів, Київ, 1964, – С.4.

БОНДАРЕНКО Євген Леонідович (10.11.1976, (25.11.1976) м.Кролевець Сумської обл.) – бандурист – вокаліст (бас). Закінчив Стрітівську вищу педагогічну школу кобзарського мистецтва, Київський національний університет культури і мистецтв (кафедра кобзарського мистецтва), педагогі Н.Я.Бойко О.С.Пелех, В.М.Єсипок. У ре-

пертуарі – „Дума про козака Голоту”, „Пісня про Супруна”, „Пісня про козака Мамая”, „Про козака бандуриста”, „Думи мої, думи мої”, „Бандуристе, орле сизий” (останні дві – на слова Т.Шевченка) та ін. Член Національної Спільки Кобзарів України Київ.

Літ: В рокотанні – риданні бандур, – С.440.

БОНДАРЕНКО Корній Петрович (1860, с.Лави Менського району на Чернігівщині – ?) – лірник. Осліп десятирічним хлопцем. Навчився грати на лірі в Івана Крамного (із с. Баба Менського р-ну). Бондаренко ходив з лірою в Сосниці та її околицях, бував у Ніжині, Чернігові, Дніпропетровську, Запоріжжі та інших містах. В його репертуар входили дума „Про трьох братів Азовських”, пісні „Про Морозенка”, „Про біду”, „Про правду”, „Про бугая”, „Про Ярему та Хому”, „Попадя”, „Дворянка”, „Міщанка”, „Теща”, „Чечітка”, „Щиголь”, „Кисіль”, „П’ятниця”, псалми та ін. Був обдарованим музикою. Крім музичних здібностей К.П.Бондаренко умів робити ліри, ладити (ремонтувати) пошкоджені. В свій час він був і цеховим Сосницького старчого цеху (до 1915, замінив Махтея Черненка). Кобзар Н.В.Кулик говорив про Бондаренка: „Так як грає Бондаренко, в Києві ніхто з лірників не зуміє – куди їм – далеко до Бондаренка”.

Літ: Виноградський Ю.С. Спогади про кобзарів та лірників Менського району на Чернігівщині //НТЕ, №1, 1964; Таланти знані та маловідомі // Календар 2004, Співоче поле Чернігівщини.

БОНДАРЕНКО Лука – лірник.

БОНДАРЕНКО Олексій Каленикович (1903, с.Чивільча, Київщина). Був головою сільрад, головою колгоспу. Далі захопився музикою, вчився у Вечірній консерваторії в Києві (по класу бандуриста М.Полотаїя). Працював у Радіокомітеті, у мандрівних професійних капелах бандуристів, виступав в самодіяльних колективах.

Літ: Листування Жеплинського Б. з Полотаєм М.П. (Київ).

БОНДАРЕНКО Остап – кобзар з м. Люботин Харківської губ.

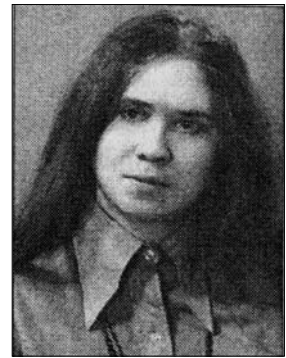
Літ: ІМФЕ, Ф.11-4. о.з. 809, л.1.

БОНДАРЕНКО Федір (1856 - ?) – кобзар (за деякими джерелами і лірник) з с. Шабельники Чигиринського повіту Київської губернії.

Літ: Памятная книжка Киевской губернии 1904 г.

БОНДАРЕЦЬ (Грицина) Антоніна Василівна (24.04.1958, с.Бочаниця, Гощанського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1975 закінчила Гощанську ДМШ, у 1979 – Рівненський інститут культури (клас старшого викладача З.А.Сингаєвської). З того ж року – викладач бандури в Оржівській ДМШ, з 1980 – Гощанської школи мистецтв. Керівник ансамблю бандуристів, учасник тріо бандуристів-викладачів школи.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.18.

Бондар (Варшавська)
Наталія Миколаївна

Бондарець (Грицина)
Антоніна Василівна

Бондарчук
Марія Леонтівна

Бордюг (Михасик)
Віра Трохимівна

*Борейчук (Шкроба)
Леся Миколаївна*

*Борисенко
Сергій*

*Бориско
Василь*

*Боровець
Зенон Іванович*

БОНДАРЧУК Марія Леонтіївна (25.07.1975, с. Шубків Рівненського р-ну) – бандуристка, педагог. У 1989 закінчила Оржівську ДМШ (клас викл. М.М.Сміхун), у 1994 – Дубенське училище культури (клас викладача Г.О.Бородейко). З того ж року – викладач бандури у Шубківській ДМШ, із 2005 – студентка музично-педагогічного факультету РДГУ (клас старшого викл. Н.Є.Турко). Її учениця Наталія Долпинчук – переможець обласного конкурсу виконавців на народних інструментах.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.18-19.

БОРДЮГ (Михасик) Віра Трохимівна (9.09.1940, с. Хринів Острозького р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог.

У 1957 закінчила Бугринську середню школу, у 1961 – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Грицай. Із 1962 – викладач загальної бандури та диригування у Дубенському культосвітньому технікумі. Закінчила Рівненський інститут культури (клас старшого викладача З.А.Сингаєвської).

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.19.

БОРЕЙЧУК (Шкроба) Леся Миколаївна (19.06.1964, м. Червоноармійськ (нині Радивилів) Рівненської обл. – бандуристка, педагог. У 1980 закінчила Червоноармійську ДМШ (клас викладача З.М.Боярчук), у 1985 – Дрогобицьке музичне училище (клас викладача О.П.Верещинського). Навчалась у Рівненському музичному училищі (клас викладача А.Ю.Грицай). Викладач бандури у Степанській, з 1986 – у Кузнецовській ДМШ, з 1995 – у Радивилівській школі мистецтв. Учасниця капели бандуристів обласного будинку художньої самодіяльності профспілок у Рівному (керівник А.Ю.Грицай). Учасниця дуету бандуристок у складі Зінаїда Боярчук та Леся Шкроба.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.19.

БОРЕЦЬ Іван Олексійович (1900, (1898) Бориспіль – 11.11.1937, розстріляний в Києві) – кобзар з Борисполя на Київщині. Учасник Першої Народної Капели кобзарів. В 1925-26 працював у Харківській капелі, потім перейшов до Полтавської, якою керував В.Кабачок. Співав думу „Невольничий плач”. Досконало володів київським та харківським способом гри на бандурі. Репресований. За участь у військових формкваннях УНР 1917-1919 та „входження до керівництва контрревол. Націонал. фашистської організації” заарештований 22.09.1937. По справі №49081 Особливою нарадою трійки НКВС згідно зі ст. 54-11 КК УРСР засуджено до розстрілу. Вирок виконано 11.11.1937. в м.Києві. На заяві дружини бандуриста до управління НКВС про долю чоловіка отримана відповідь згідно з таємним Наказом КДБ при СМ СРСР №108-сс від 24.08.1955: „Считаємо можливим об'явити заявительнице о том, что ее муж Борец Иван Алек-

сеевич в 1937 году был осужден к 10 годам МТЛ и находясь в местах заключения 11.11.1941 умер от кровоизлияния в мозг». Розповіді з подібним формуванням отримували родичі всіх розстріляних НКВС.

Літ: В рокотанні-риданні бандур, -С.363-364; Гуменюк І. Українські народні музичні інструменти, Київ – 1967р., – С. 203; Листування Жеплинського Б. з Полотаєм М.П. (Київ); ЦДА ГОУ Ф.1.оп.268, спр. №44936, С. 31; Черемський К.Повернення традицій – С.87.

БОРЗІЙ Михайло Остапович (1909, Городище на Черкащині). Один із зачинателів і перших учасників місцевої капели бандуристів. Учасник II світової війни, нагороджений орденами і медалями.

Літ: Полотай М., лист до Б.Жеплинського від 8.12.1970.

БОРИС Петро (29.09.1923, с.Трибухівці Бучацького р-ну Тернопільської обл. – 29.01.1990, м.Торонто, Канада) – бандурист. Багато років грав на бандурі та вчив грати на бандурі своїх побратимів та інших українських хлопців та дівчат за межами України, зокрема в Америці. Був учасником хору „Бурлака”.

Літ.: Хабурський М. Взяв би я бандуру. Пам'ять Петра Бориса. // Бандура, №33-34, липень-жовтень. 1990, С.22

БОРИСЕНКО Сергій – соліст Національної заслуженої капели бандуристів ім..Г.Майбороди (баритон). Чудово виконує укр. колядку „Дивная новина”, дуети в парі з тенорами „Ой чий то кінь стоїть”, „Як я їхав з Дебречина”.

Літ: Черногуз Я.Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К.,2008. – С.55.

БОРИСКО Василь – бандурист, грав в ансамблі бандуристів, який організував Степан Ганушевський в Філадельфії. В ансамблі разом з ним грали Михайло Мінський, Микола Самокишин, Володимир Поліщук, а згодом до них приєдналися Зиновій Штокалко, Володимир Юркевич, Любомир Лямпіка, Тарас Лозинський, Ігор Раковський. Цей ансамбль награв платівку пісень УПА. Ансамбль виступав в Пенсільванії, Нью-Йорку і Канаді.

Літ: Бандура, №29-30, липень-жовтень, 1989, С.2.

БОРИЧ Раїса Миколаївна – бандуристка, викладач Чернігівського музичного училища.

БОРИШІВ Савка (XIX ст.) – кобзар із Стародубського пов.

Літ: ІМФЕ, фонд.

БОРОВЕЦЬ Зенон Іванович (21.07.1960, м.Івано-Франківськ Яворівського р-ну Львівської обл.) – учасник капели бандуристів, інженер хімік-технолог, кандидат технічних наук, публіцист, громадський діяч. Здобував освіту у Львівській СШ №34 ім. М.Шашкевича, Львівському політехнічному інституті (1977-1982). Після закінчення навчання почав працювати на кафедрі хімічної технології силікатів Львівської

політехніки: спершу інженером науково-дослідної лабораторії, а після захисту кандидатської дисертації (1989) перейшов на викладацьку роботу і тепер працює на посаді доцента. Ще в студентські роки був активним учасником капели бандуристів „Заспів”, якою керували Богдан та Віра Жеплинські, а згодом фольклорного ансамблю „Заспів”, яким керував їх син Тарас Жеплинський. Тепер співає в хорі викладачів НУ „Львівська Політехніка”.

3. Боровець співпрацює з багатьма громадськими організаціями: – член ради товариства „Просвіта” Франківського р-ну м. Львова, комісії у справах мирян Львівської архієпархії УГКЦ. Серед його зацікавлень – історія та культура України, краєзнавство. Збирає матеріали про народні вертепи, опублікував низку публікацій.

Літ.: Буцко М.І. Народний ансамбль пісні та музики „Заспів”. // Художня самодіяльна творчість студентів та працівників державного університету „Львівська Політехніка” (1944-1994). – Львів. 1996; Жеплинський Б. Співав „Заспів” відважно. // Кобзарськими стежинами. – С. 229; Жеплинський Б. Боровець Зенон Іванович. // Українська журналістика в іменах: . Матеріали до енциклопедичного словника. / за ред М.М.Романюка. – Львів, 2008. – Вип..15. – С. 51-52.

БОРОВИК Юрій Миколайович - Член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

БОРЩ Раїса Миколаївна (19.11.1952, с. Атюша Коропського р-ну Чернігівської обл.) – бандуристка. В 1972 закінчила Чернігівське музичне училище, а в 1977 – Київську консерваторію (клас бандури С.В.Баштана). З 1977 працювала в Ніжинському педінституті, а далі – викладач Чернігівського музичного училища. З 1975 грає і співає в тріо бандуристок м.Чернігова разом із А.П.Половець та В.В.Іщенко. В 1995 тріо одержало звання лауреатів фонду ім. Г.Вірьовки.

БОРОДЕЙКО (Сьомак) Галина Олексіївна (9.01.1952, м. Нововолинськ Волинської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1969 закінчила Нововолинську ДМШ (клас викладачів Л.І. Бокова, Н.С.Головіна), у 1972 – Луцьке культосвітнє училище (клас викладача Р.П.Гіщинської), у 1976 – Київський інститут культури (Рівненський культосвітній факультет), клас викладача З.А.Сингаєвської. З того ж року викладач бандури Дубенського училища культури. Учасниця оркестрової групи заслуженого ансамблю танцю України „Полісянка” Рівненського МБК та капели бандуристів обласного будинку художньої самодіяльності профспілок у м.Рівне (керівник А.Ю.Грицай). Нині на пенсії, живе у м.Дубно. Учні Бородейко Г.О. – Лариса Лукомська, Ірина Панасик, Надія Шлихта, Валентина Яковенко, Ольга Метко,

Іван Парина закінчили Рівненський інститут культури, Горбатюк Валентина – Кременецький інститут.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.19.

БОСАК Микита – лірник у Зубці. Його знав лірник Яков Злотарський з с. Жижнолиці Бучацького повіту. Злотарський казав в 1885 про Босака, що він „старий вже”.

Літ.: Гнатюк В. Лірники. Лірницькі пісні, молитви, слова, звістки і інше про лірників повіту Бучацького. Етнографічний збірник, т.ІІ, НТШ, 1896; ЦДДА, Ф.688, оп.1, о.з. 192/2.

БОХНЯК Григорій (8.02. 1935 р. в с.Нестерівці Зборівського р-ну Тернопільської області) – артист капели бандуристів „Карпати” з 1954 р. Тенор. Співав в хорі СШ № 100 м.Львів, а також самодіяльному хорі УВО УТОС. Виконував соло: «Гей, Карпати», «Якби мені сивий кінь».

БОХОТНИЦЯ Мефодій – бандурист.

Є фото капели (30.01.1938 у Львові): посередині з вусами Кость Місевич, біля нього Мефодій Бохотниця, Юрій Сінгалевич, Антін Малюца та інші.

БОЦЮРКІВ Роман – бандурист з Канади. Багато подорожує і його гру можна почути на вулицях різних канадських міст. Він ставить перед собою табличку на якій написано, що він грає на укр. народному інструменті – бандурі, що має 55 струн. Це відповідь на питання, які йому найчастіше ставлять слухачі. Якщо слухачі хочуть більше дізнатися – то бандурист радо розповідає. Виступав з інтерн’ю на радіомережі Сі-Бі-Сі в 1987. Для підсилення звуку бандури вживає портативний підсилювач, сідає на колонку і грає. Має свої записи, продає касети з цими записами.

Літ.: Горняткевич А. Українські народні музичні інструменти в Канаді // НТЕ, №4, липень-серпень, 1992, - С.43.

БОЧКА Єгор Іванович (1905, ст. Канівська, Кубань - ?) – Кубанський кобзар-бандурист. Грав у чоловічій капелі бандуристів станиці Канівська в 1929 р.

Літ.: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, Львів: Сполом, 2006.– С. 271.

БОЧКА Захар Іванович (кін. XIX ст., ст. Канівська, Кубань – I пол. XX ст.) – Кубанський кобзар-бандурист. Грав у чоловічій капелі бандуристів станиці Канівська (фото 1929 р.).

Літ.: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, Львів: Сполом, 2006.– С. 271.

БОЧКАЙ (Семенюк) Леся Степанівна (25.07. 1967, м. Кіцмань Чернівецької обл.) – бандуристка. У 1983 закінчила Кіцманську ДМШ, у 1988 – Луцьке музичне училище, у 1997 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ). Клас старшого викладача З. А. Сингаєвської. Викладач бандури у Ківецькій ДМШ Волинської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.20.

Борщ
Раїса Миколаївна

Бородейко (Сьомак)
Галина Олексіївна

Бохняк
Григорій

Боцюрків
Роман

БОЯРСЬКИЙ Микола – бандурист США. Зробив нову прадідівської конструкції 12-струнну довбану кобзу.

Літ: Конплєнко-Запорожець П. Кобза і бандура. Вінніпег, Канада, 1963, – С.19.

Бочкай (Семенюк)
Леся Степанівна

БОЯРЧУК Степан Михайлович (1890-1979) – один із найініціативніших організаторів відродження кобзарського мистецтва в Конотопі, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст. Бандуристом став під впливом і керівництвом мандрівних кобзарів. Працював малярем депо.

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини / НТЕ, №3 (241) травень-червень, 1993, -С.59-62.

БРАТИНЕЦЬ – кобзар з Полтавщини, сучасник О.Вересая. Виконував думу „Про правду”.

Літ: Лавров, 1955, – С.12.

БРАТИЦЯ Павло Савич (1843, с. Мена, тепер місто Чернігівської обл. - 1887, с. Терешківка, тепер тієї самої області) – кобзар. У 3-річному віці втратив зір. Був кріпаком поміщика Танського в с. Терешківці. Кобзарського мистецтва навчався у А.Бешка та Левка. Акомпанував собі на кобзі, яка мала 16 приструнків та 4 басові струни. Часто кобзарював разом з П.М.Дубом. У репертуарі 10 дум і понад 50 пісень та псалмів. Думу „Хмельницький і Барабаш” записав від нього М.В.Лисенко (1870-ті) і П.С.Іващенко (1874); думи „Втеча трьох братів з города Азова, з турецької неволі” та „Козак Голота” - П.С.Іващенко (1874). Виконував також думи, тексти яких вивчив зі збірника „Записки про південну Русь” П.Куліша і „Народні південно-руські пісні”, яку упорядкував А.Л.Метлинський.

Літ: Жеплинський Б. Братиця Павло Савич. // ІМФЕ УМЕ, т.1, 2006, - С.265; Сперанський М. Южнорусская песня и современные ее носители. - К., 1904; Івашенко П. Павло Братиця і Прокип Дуб. Кобзари Нежинского уезда Черниговской губернии. // Записки Юго-Западного отдела Императорского географического общества. - К., 1874. -Т.2; Горленко В. Кобзари і лирики. // Киев. старина. -1884. -№1,4.

БРИДЬКО (Шиць) Любов Федорівна (1951, м.Нововолинськ Волинської обл.) – бандуристка, педагог. Закінчила Нововолинську ДМШ. у 1971 – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Гриця). У 1976 – Київську консерваторію ім.П.І.Чайковського (клас професора С.В.Баштана). З того ж року живе і працює Черкасах, очолює кобзарське товариство, викладач бандури у Черкаському музичному училищі ім.С.Гулака-Артемівського. 28 років керує ансамблем бандуристів, лауреат обласного конкурсу кобзарського мистецтва. Уклала програми для музичних училищ „Методика гри на бандурі” та „Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару ДМШ”.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.20.

БРИЖ Семен Федорович (кін ХІХ ст., станиця Канівська, тепер м.Краснодар. краю, РФ – 1943, там само) – бандурист. Учень С.Жарка, учасник чоловічої капели бандуристів ст. Канівська (1923-43). Грав на бандурі О.Корнієвського. У репертуарі домінували думи, істор. та козац. пісні. У сольній програмі гра на бандурі чергувалася з декламуванням творів Т.Шевченка зокр. «Великого льоху», «І мертвим, і живим...», «Кавказу», «Сну» тощо. Улюблені пісні Б. – «Добрий вечір, тобі, зелена діброво», «Ой сів пугач на могилі», «Ох і не стелися, хрещатий барвінку», «Пісня про Морозенка». Виступав на території Канів. р-ну (Кубань). 1943 після арешту органами НКВС керівника капели С.Жарка Б. покінчив життя самогубством.

Літ.: Польовий Р. Кубанська Україна. – К., 2002; Нирко О. Кубанське відродження на Кубані та його розгром // Кубань літературная. Новые доклады и сообщения. – Краснодар. 1994; Нирко О., Коваль Р. Бриж Семен Федорович // ІМФЕ УМЕ, Т.1. – К.: 2006. – С.266-267.

БРИТЬМАН Євдокія Михайлівна (1911, м. Миргород на Полтавщині) – бандуристка. Змалку любила співати, співала (сопрано) в церковному хорі, а з 1929 р. – в Миргородському народному хорі під керуванням В.П.Галченка. З 1933 до 1940 працювала буфетницею 17-го Держмлина, співала в хорі. В цей час вчилася грати на бандурі в І.М.Скляра, який виготовив для неї першу бандуру. З 1935 почала виступати як бандуристка, приєднавшись до гурту Миргородських бандуристів. Часто виступала з бандуристкою А.В.Яшною.

Під час Вітчизняної війни обслуговувала військові шпиталі, виїздила з концертами на передову лінію ІІ-го Українського фронту. В 1943 р. в складі Миргородської капели бандуристів виступала в Москві.

З 1944 до 1945 працювала в Українському народному хорі під керуванням Г.Г.Верьовки. В 1946-1947 виступала від Вінницької, а в 1948-1952 рр. від Харківської філармонії. В 1955 р. із-за хвороби залишила сцену. Далі – пенсіонер, інвалід ІІ групи. Жила в Миргороді. В репертуарі бандуристки укр. нар. пісні та твори радян. композиторів. („Через балку летить галка”, „Закувала зозуленька”, „Гуцулка Ксеня”, Р.Я.Савицького „Червоні маки”, пісні на слова Т.Г.Шевченка та інші).

Літ: Горбенко П. З історії кобзарського руху на Миргородщині // газ. Прапор перемоги, Миргород, №18.12.-1967.

БРОДІН Анатолій Іванович (18.08.1939, м. Коростень Житомирської обл.) – бандурист, хоровий диригент, педагог, засл. працівник культури з 1973. Закінчив Тернопільське музичне училище (клас бандури, 1961) і Львівську консерваторію як хормейстер в 1967. Працює в Кременецькій музичній школі Тер-

Боярчук
Степан Михайлович

Бридько
Любов Федосівна

Бриж
Семен Федорович

нопільської області. Веде клас бандури і керує ансамблем бандуристів. В 1971-1975 – художній керівник капели бандуристів Будинку культури в м. Кременець. Багато виступав як соліст-бандурист, добре грає та співає (бас). В його репертуарі твори класиків, укр. композиторів та більше сотні укр. нар. пісень, деякі у власній обробці, а також „Побратався сокіл”, „Ой п'є Байда”, „Нуеш брате мій”, „Куди їдеш, орле?”, „Ніч яка місячна”, інструментальні твори: „Фантазія” А.Бобира та інші.

Літ: Мельничук Б. Бродін Анатолій Іванович // Тернопільський енциклопедичний словник, т.1, Тернопіль: Збруч, 2004, – С.188.

БРОДОСЮК Людмила Олексіївна (1952, м. Нововолинськ Волинської обл.) – бандуристка, педагог. У 1968 закінчила Нововолинську ДМШ, у 1972 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Гриця). З того ж року – викладач Костопільської ДМШ Рівненської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.20.

БРОНИКОВА Наталія Аркадіївна (20.05.1979) – бандуристка-вокалістка (сопрано). Закінчила національний педагогічний інститут ім. М.Драгоманова. З 2001 – в Київському Палаці дітей та юнацтва керівник ансамблю бандуристів (лауреат III ступеня на Всеукраїнському фестивалі „Під срібний дзвін бандур”, Миколаїв, 2003); лауреат I ступеня на Всеукраїнському фестивалі „Дзвени, бандуро” (м. Дніпропетровськ, 2004). Член Національної Спілки Кобзарів України Київ.

Літ: В рокотанні – риданні бандур, – С.440.

БРОНИЧЕНКО Мокій – лірник із м. Ставища. Від нього П.Демуцький записав канти „Заступниці”, „Варвари”, „Йоану Предтечі”, а також псалми: „Георгію”, „Микитію” та інші.

Літ: Демуцький П. Ліра та її мотиви, К., 1903; Гуменюк А. Укр. народні муз. інструменти., К., 1967, С.115.

БРОЯКО Надія Богданівна (23.06.1960) – бандуристка-виконавиця (сопрано), кандидат мистецтвознавства. Закінчила Київську консерваторію (клас бандури у С. Баштана). Працює викладачем, професор кафедри кобзарського мистецтва Київського Національного університету культури та мистецтва. Лауреат Всеукраїнського конкурсу бандуристів, лауреат фестивалю „Молоді голоси”. Член Національної Спілки Кобзарів України Київ.

Літ: В рокотанні – риданні бандур, – С.440-441.

БУБЛИК Василь – кобзар з Никонівни, учень О.М. Вересая.

Літ: ЦДІА, Львів, Ф 688, о.з.191. л.238; Лавров, 1955, С.25.

БУБРАК Петро – кобзар з с. Петрівка (Петрівський хутір) біля Седнева Чернігівського пов.

Літ: Сперанський, 1904.

БУГАЙ Павло (90 рр. XIX ст. Кубань – ?) – кобзар-бандурист з Кубані.

Літ: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, Львів: Сполом, 2006. – С. 271; Бандура - Нью-Йорк – 2000 – Липень-Жовтень. №73-74. – С.20.

БУГАЙ Петро (80 рр. XIX ст. Кубань – I пол. XX ст.?) – кобзар-бандурист з Кубані.

Літ: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, Львів: Сполом, 2006. – С. 271; Ємець В. У золоте 50-ти річчя на службі Україні. – Голливуд-Торонто, 1961, – С.357.359.

БУДНИК Микола Петрович (03.02.1953, с.Сколобів Володарсько-Волинського р-ну Житомирської обл. – 16.01.2001, м.Ірпінь Київської обл.) – бандурист, майстер із виготовлення народних інструментів.

В 1980 почав вчитися грати на бандурі старого народного типу у ветерана кобзарського мистецтва Г.К.Ткаченка, від якого перейняв зінківську школу (харківська манера гри на бандурі), зберігаючи традиції кобзарів. Опанував увесь репертуар свого вчителя, в якому переважали думи, історичні і духовні пісні. У 80-ті роки створив у м. Ірпінь школу-майстерню для відродження старовинних кобзарських та лірницьких інструментів; заснував і очолив Київський кобзарський цех. Мав своїх учнів, яких навчав на відродженій народній бандурі (вересаївського типу). Виготовляв полішені бандури народного типу, кобзи, ліри, інші народні інструменти, реконструював давньоруські та половецькі гудки, крило-видні гусли. Намагався відродити традиційні форми функціонування кобзарства в сучасних умовах, виступаючи на вулицях, майданах біля церков та соборів, на площах та інших людних місцях. Серед учнів - Е Драч. Т.Компоніченко та багато інших.

Літ: Кузик В., Хай М. Будник Микола Петрович // УМЕ, т.1, – С.278; Черемський К. Микола Будник // Перший Всеукраїнський огляд автентичного виконавства на традиційних кобзарських інструментах. – Харків, 1997; В рокотанні – риданні бандур, – С.364.

БУДЯНСЬКИЙ Ераст (1862-1901,?) – кобзар-бандурист із с. Полевого (Деркачів).

БУКИН-ЧАРІВНИЙ Василь Кузьмич (17.03.1906, Тульська обл.) – бандурист. За молодих років виступав солістом музично-драматичного театру та в естрадних ансамблях (голос баритон). Грати на бандурі навчився 1928. Деякий час керував ансамблем бандуристів у Білій Церкві, а з 1935 – грав в Київській державній капелі бандуристів УРСР. З 1945 працював солістом Білоруської державної філармонії, а в 1949 – знову повернувся до Державної капели бандуристів. Виступав заспівувачем капели у творах „Гуде вітер вельми в полі” (муз. М.Глінки), „В лесу прифронтовом” (муз. М.Блантера), „Песня о волжском богатыре” (муз. М.Фрадкіна), „Смуглянка” (муз. А.Новікова), „Гуляв чу-

Бродосюк
Людмила Олексіївна

Брояко
Надія Богданівна

Бугай
Петро

Будник
Микола Петрович

мак на риночку” – заспівував разом з народним артистом СРСР І.Я.Козловським.

БУЛАВІН Юрій Васильович (01.02.1957. хутір Тополі Томашівського р-ну) – кубанський бандурист.

Літ: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, Львів: Сполом, 2006.– С. 271; Ротов В. Молодці «кубанцы» // Кубанские новости.-1998,- декабрь.

БУЦОВСЬКИЙ Олександр (?-?) – кобзар-бандурист, член Полтавської капели бандуристів. Співав першим тенором. Арештований в 1931 і мабуть знищений.

БУЛИГА Ляриса – бандуристка. Виступала деколи разом з Ніною Сергіївною Галіон. Є її фото в журналі „Бандура” разом з Н.С.Галіон. Інші відомості відсутні.

Літ: Бандура, №31-32, січень-квітень, 1990, С.61.

БУРАК Петро – кобзар із с. Петрівка (с. Петрівці) Чернігівського пов.

Літ: ЦДІА Львів, Ф.688, о.з. 191, л.232.

БУРЛАК Тетяна Володимирівна (1983, м. Рівне) – бандуристка, педагог. виконавець. У 1998 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викладача О.Г.Кравчук), у 2003 – Рівненське музичне училище (клас викладача Т.В.Свентях). Того ж року вступила до РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко). Лауреат Всеукраїнського фестивалю „Золота струна” (Донецьк, 1998), Всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах (Київ, 2000).

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.20 -21.

БУРМОТ – лірник із с. Мачухи. В нього вчився лірник Камуз Гаврило Іванович із Старих Санжар.

Літ: Колеса Ф.М. Мелодії укр.нар.дум. - К., Наукова думка, 1969, – С.312.

БУРСАК Андріян (Андрій) – кобзар-воїн, родом із Костянтинограда. Козацький кобзар, який був осліплений ворогами (татарами чи поляками).

Літ: Колеса Ф. Про генезу. – С.116; Ваврик О. – С.14; Черемський К. Традиційне співцтво. Українські співці музиканти в контексті світової культури. Харків: Атос, 2008. – С.93.

БУТ Іван Савич (1880, с.Підгородне біля Катеринослава, нині смт. Підгородне Дніпропетровської обл. – близько 1947 р., Полтавщина) – бандурист, керівник капели бандуристів. Був різносторонньо обдарованою людиною: будував водяні млини, знав добре столярну справу, був муляром, художником. Майстрував бандури. Робив червоні сап'янові чоботи гуртківцям самодіяльності, вишивав сорочки. Був добрим механіком. Сам склав із окремих частин перший трактор для колгоспної артілі.

Змалку співав, був музично обдарованим. Десь у 1920-х роках навчився грати на бандурі у Ф.О.Часника, набув високої майстерності і став гідним приємником

свого вчителя. Керував капелю бандуристів, хором і драмгуртком с. Підгороднього. Сам виступав як соліст, виконував багато народних пісень, пісень на твори Т.Шевченка. Мав своїх учнів. У нього вчилися О.С.Коваль, Г.Ф.Сірик-Зайцева, О.А.Солодкий та багато інших. Виготив ряд добрих бандур, на яких грали його учні. Останні роки жив на Полтавщині, де й помер.

Літ: Рудас, лист від 23.03.1971.

БУТ Н. див. Москвіна Неля

БУТЕНКО Остап Якович (близько 1860, м. Люботин. тепер Харківської обл. – ?) – кобзар. У семирічному віці втратив зір. Близько 1876-79 навчався у кобзаря Є.Куліша. Щоліта грав біля Курязького монастиря (поблизу Люботина). Виконував думи „Про Олексія Поповича”, „Про козака Голоту”, „Про удову”, „Про брата та сестру”, пісні „Нема в світі правди”, „Всякому городу нрав і права”. Тексти цих творів, а також розповіді Б. про побут і світогляд кобзарів, роздуми про кобзарське мистецтво записав 1901 Є.І.Крист. Серед учнів О.Бутенка – Б.Кобзар М.Даниленко.

Літ: В рокоганні – риданні бандур – С.364.

БУТОВСЬКИЙ Юхим – кобзар з Кременчуцького пов. Полтавської губ.

Літ: Сперанський, 1904.

БУХАНЕЦЬ Михайло Самойлович (10.10.1897, с. Райгород Кам'янського р-ну Черкаської обл. -?) – бандурист. Закінчив Великосорочанську гімназію. Грати на бандурі вчився у славнозвісного кобзаря Михайла Кравченка. Кобзарював з 1915 по 1933. Виступав як соліст-бандурист, а також акомпанував хорам, супроводжував на сцені танці („на вулиці танців не грав”). Сам складав пісні. В репертуарі понад 100 пісень, інструментальних творів, народних дум. З 1953 жив в Криму в селищі санаторію „Утьос” Алуштинського р-ну.

Літ: Листування Жеплинського Б. з Нирком О.Ф. (Ялта. Крим).

БУХОВСЬКИЙ (Биховський) Тодорко – лірник. Жив в Купелі Проскурівського повіту, брав учнів. У нього вчився молодий лірник Павло Дворник та інші.

Літ: Трембцький А. Лірницькі пісні та лірники Поділля // НТЕ, 2002, №4, – С.75-86.

БУЦЬ Любов Іванівна (1967, с.Деренівка Тербовлянського р-ну Тернопільської обл.) – бандуристка, педагог. У 1985 закінчила Тербовлянське училище культури, у 1989 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. З того ж року викладач бандури у філії Заборольської ДМШ Луцького району Волинської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.21.

БУЦЬ Наталія Миколаївна (27.06.1975) –

Булига
Ляриса

Бурлак
Тетяна Володимирівна

Буць
Любов Іванівна

Член Національної Спілки Кобзарів України Полтавське відділення.

БУЯНОВСЬКИЙ (Буянівський) Василь Федорович (18.08.1948) – майстер виготовлення старосвітських бандур, інженер, кобзар-бандурист, сопілкар. Учитель М.С.Галючек. Освіта вища – закінчив Миколаївський кораблебудівний інститут. Викладає в Київському Національному університеті культури. Художній керівник ансамблю „Будьмо”. Школу автентичного традиційного кобзарського виконавства перейняв у кобзаря-митця Г. Ткаченка та Миколи Будника. Член Національної Спілки Кобзарів України Київ.

Літ: В рокотанні – риданні бандур – С.441.

В

ВАВРИК Марія-Ліля Омелянівна – див. Феньвеші Марія-Ліля Омелянівна

ВАВРИК Тереса Омелянівна (31.11.1932 на Львівщині – 1950) – бандуристка.

З дитячих літ виявила велику любов до пісні і до музики, відзначалась великими здібностями. Навчалась у Львівській середній школі № 49. Ще в шкільні роки під керівництвом Юрія Сінгалевича навчалась грати на бандурі й досягла високої виконавської майстерності. В 1946-1947 роках грала в капелі бандуристів при Львівському будинку народної творчості (керівник Ю.Сінгалевич). Виділялась як солістка-бандуристка. Чудово звучали дуети у виконанні сестер Марії та Тереси Ваврик. Після смерті Ю.Сінгалевича грала в шкільній капелі бандуристів та капелі бандуристів при Львівському будинку вчителя, якими керував О.Гасюк. Неодноразово виступала на конкурсах і оглядах художньої самодіяльності Львова та області, а також у місті Києві. Нагороджувалась грамотами. В 1950 році безпідставно арештована, засуджена і відправлена на Сибір. В дорозі на каторгу, в страшних антисанітарних умовах ешелону, захворіла на тиф, від якого і померла.

Літ: Жеплинський Б. Репресоване кобзарство // У боротьбі за волю України. Книга II // Львівське обласне товариство політичних в'язнів і репресованих. – Львів, 2003. – С.329.

ВАВРИНЮК (Черних) Наталія Панасівна (15.03.1964, м.Березне Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. В 1979 р. закінчила Березнівську ДМШ (клас викладача О.М.Столяр), 1983 р. – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Грицай). Солістка капели бандуристів обласного будинку художньої самодіяльності профспілок у Рівному (керівник А.Ю.Грицай), з якою брала участь у концертах агітпоїзда „Комсомолец України” (Київ). З того ж року викладач бандури у Березнівській ДМШ, з 1986 р.

– завідувачка дитячого сектору Володимир-Волинського будинку культури, з 1994 р. – викладач бандури Володимир-Волинської ДМШ. Учасниця вокального тріо „Живиця”, солістка камерного оркестру, інструментального ансамблю.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. Рівне, 2006, – С.21.

ВАКУЛЕНКО – кобзар.

Літ: Корпус дум, т.1., – С. СХХІІІ.

ВАЛЬЧАК Любов Мирославівна (27.08.1973) – бандуристка, викладач класу бандури. В 1990 закінчила Львівську музичну школу №5 (викладач бандури М.Сорока). В 1993 закінчила Дрогобицьке музичне училище ім. В.Барвінського (клас бандури Сторожук Надії Петрівни). В 1993-1998 навчалась і закінчила Дрогобицький педагогічний інститут ім. І.Франка (бандура – викладач Типчак Стефанія Іванівна, вокал – Б.Базиликот). З 1998 працює викладачем бандури у Львівській державній школі мистецтв №11. Паралельно з 2007 працює артисткою тріо бандуристок „Червона калина” (керівник засл. арт. України Марія Сорока). Виступає також у дуєті з бандуристкою Іриною Шуст.

ВАРВАРИК Ірина – бандуристка, Лауреат міжнародного конкурсу ім. Г.Китастого, учасниця VI-го фестивалю кобзарського мистецтва ім. Ю.Сінгалевича у Львові 30.11.2008 р.

ВАРАВВА Микита Савич (бл. 1870, станиця Стародерев'янівська, нині Краснодар. Краю РФ – 1939, станиця Староменська, нині Краснодар краю, РФ) – бандурист. Дід М. Варава учасник антибільшов. руху на Кубані. Микита грав на власноруч сконструйованій діатонічній бандурі. У 1930-х роках засуджений органами НКВС на 10 років ув'язнення. Покарання відбував у Соловец. Таборах (РФ), звідки втік і повернувся на батьківщину. У репертуарі – історичні пісні та думи, зокрема „Про козака Голоту”, „Невільницькі плачі”, „Гей дала, дала славним запорожцям цариця заплагу”.

Літ.: Нирко О. Неповний список репресованих кобзарів-бандуристів Кубані // Польовий Р. Кубанська Україна., К., 2002; Жеплинський Б. Варава Микита Савич. // ЕСУ, Київ: – 2005, т.4, – С.73.

ВАРЕНИЦЯ Микола (1936, Харківщина – приблизно 2006, м.Львів) – бандурист. Учень Юрія Даниліва, один із перших учасників спершу ансамблю сліпих при Львівському УТОС, а далі капели бандуристів „Карпати” під кер. Ю.Даниліва.

ВАРЧЕНКО Василь (? – 22.01.1770 м. Кодня, нині с. Житомирської обл.) – бандурист гайдамака. Учасник визвольного повстання 1768 (Коліївщина). До гайдамацького руху Ремези прийшов із Звенигородки на Київщині. Своїми піснями Варченко закликав до боротьби проти поневолювачів. Закатований польською шляхтою в 1770 р.

Сестри Ваврик.
Зліва направо:
Марія-Ліля і Тереса

Вавринюк (Черних)
Наталія Панасівна

Вальчак
Любов Мирославівна

за вироком шляхетського суду разом з іншими 22 гайдамаками.

Літ: К.К., 1976; К.С., 1832, кн. 4, – С.165.; Полотай М., 1940; УРЕ, т.ІІ, – С. 227.

ВАР'ЯНКО Ірина Михайлівна (12.03.1974 м.Золочів, Львівської обл.) – бандуристка, педагог. У 1994 р. закінчила Львівське музичне училище, навчалася у Рівненському державному гуманітарному університеті (клас старшого викладача Н.Е.Турко). Викладач бандури в Олескій ДМШ Львівської обл. Тепер керівник капели бандуристок „Червона калина” м. Золочів.

Літ Столярчук Б. Топоровська Г. Рівне, 2006, – С.21.

ВАСИЛЕВИЧ Романа Володимирівна (26.05.1948 р., Львів) – співачка (сопрано) і бандуристка. Дочка Володимира, сестра Юрія Василевичів. Засл. Артистка УРСР (1987). Закінчила Львівську консерваторію (1971, клас В.Герасименка). 1971-1972 рр. – викладач Чернігівського училища. 1974-2000 – у складі тріо бандуристок Львівської філармонії. У репертуарі – „Балада про трьох героїв синів” М.Колесси (сл. В.Вихруща), „Стежина в парку” А.Кос-Анатольського (сл. І.Франка), „Утоптала стежечку” Я.Степового (сл. Т.Шевченка), укр. нар. пісні („Перелаз”, „Стоїть дівча над бистрою водою”).

Літ. Жеплинський Б. Василевич Романа Володимирівна //ЕСУ, том 4, К., . 2005,– С.97.

ВАСИЛЕНКО Петро (XIX ст.) – кобзар з Ічні.

Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського, Ф 3-6/376, „О кобзарях і список кобзарей”.

ВАСИЛЮК Михайло Деонисійович (23.02.1942 р., с. Казбах нині Лужанка Тарутин. р-ну Одеської обл. – 11.09.1991 р., м.Ізмаїл Одеської обл.) – бандурист. Закінчив курси підвищення кваліфікації керівників капел бандуристів (Київ, 1979). У 1960-х роках жив у м.Ухта (Комі АРСРЮ РФ). Від 1977 – у с.Першотравневе Ізмаїльського р-ну. Організатор (1980) і керівник вокально-інструментального ансамблю „Кобзарська дума”. Працював директором клубу моряків в Ізмаїлі. У репертуарі – укр. нар. пісні. Власні твори (зокрема „Дума про батька”, „Дума про загиблих воїв!”, „Козацькі могили”), „Осокори”, „Говерла”, „Калачі”, обробки укр. нар. пісень.

Літ Жеплинський Б. Василюк Михайло Деонисійович // ЕСУ, том 4, К.: 2005, – С. 144.

ВАСИЛЬ – лірник із с. Ксаверівка Вінницького повіту.

Літ: Боржковський В. – Лирники., Киевская станина, 1889, т. XXVI.

ВАСИЛЬ Ілліч - незрячий лірник із Лохвиці Полтавської області. Його знав кобзар Адамцевич Євген Олександрович із м.Ромни Сумської області.

Літ: Листування Жеплинського Б. з Адамцевичем Є.О. (лист від 27.07.1968).

ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ Всеволод Олександрович (28.12.1928, м.Клевань Рівненського р-ну і обл. – 5.08.1992 р., Львів-Брюховичі) – бандурист. В 1940-х роках слухав капелу бандуристів під управою Григорія Китастого і захопився мистецтвом бандуристів. З допомогою бандуриста Приходька навчився грати на бандурі. В 1944 р. переїхав жити в м. Львів, де виступав (1945-1947) в капелі бандуристів, яку створив Юрій Сінгалевич при Львівському обласному будинку народної творчості. В 1947 р. поступив у Київський театральний інститут. В 1949 р. звинувачений в націоналізмі, арештований і ув'язнений. На засланні в 1953-1954 рр. в Дجازказгані виступав з бандуристом з Білорусії Даниленком. Виконували: „Де ти бродиш моя доле?”, „Коли розлучаються двоє”, „Ой у полі вітер віє”, інші укр. та рос. нар. пісні. 1956 - звільнений з ув'язнення, жив в Дجازказгані, а з 1970 – у Львові. В репертуарі переважали укр. нар. пісні.

ВАСЮТА Олег Павлович – Член Національної Спілки Кобзарів України, Чернігів.

ВАХНО Герасим (XVIII – XIX ст.) – лірник. Від нього С.І.Маслов в 1902 р. на Еллінському ярмарку в Ічні записав псалму „Удова”

Літ : ЦДІА, Ф688, т.1., О.3 192/2.

ВАЩЕНКО Анастасія Самійлівна (нар. 1925) – бандуристка. учениця В.А.Кабачка. Директор та викладач луцької музичної школи по класі бандури.

Літ: Ващенко Анастасія. Встає сивий похилий. // Бандуристе, орле сизий. Віночок сподав про В.Кабачка. Упорядник С.В.Баштан, Л.Я.Івахненко. – К.: Музична Україна, 1995. С. 75-80 та С.131.

ВЕДМЕДЕНКО Микита – кобзар і лірник в с. Мачухи Полтавського повіту.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 767, л.7.

ВЕДМЕДЮК Наталія – бандуристка, дипломант IV Міжнародного конкурсу ім. Г.Хоткевича. В репертуарі: Г.Китастий „Гомін степів”, Г.Менкуш „Весняна фантазія”.

ВЕЙ (Пасічник) Ірина Миронівна (07.06.1985, м.Львів). Навчалась в ДМШ №2 (1994) по класу бандури (викл. Залуцька Х.Р.). Через рік (1995) поступила в Львівську середню музичну школу-інтернат ім.С.Крушельницької по класу бандури (викл. Ланова А.В.). У 2004 закінчила ЛДМУ ім.С.Людкевича і отримала диплом з відзнакою по спеціальності „Музичне мистецтво”, спеціалізація „Теорія музики”, „Народні інструменти” (клас бандури – Неміш Н.Є., вокал – Якимець Н.П.). Після завершення навчання в училищі вступила в ЛНМА ім. М.Лисенка на оркестровий факультет по класу бандури (викл. Посікіра Л.К.). Паралельно в 2004 вступила в АКККіМ (м.Київ) та отримала базову вищу освіту за спеціалізацією „Музикознавець-експерт” (2006) та захистила там само магістерську роботу на звання магістра музикознавства

Вар'янко
Ірина Михайлівна

Василевич
Романа Володимирівна

Вей (Пасічник)
Ірина Миронівна

(2008). Навчаючись в ЛДМУ ім. С.Людкевича була учасницею Народної капели бандуристів „Заспів” (керівник Залуцька Х.Р.). Брала участь в концертах в Україні та закордоном. Вроджені артистичні здібності та добрі вокальні дані (ліричне сопрано) дають можливість бандуристу активно займатися сольною концертною діяльністю. В репертуарі: твори світової та укр. класики, укр. народні пісні та твори сучасних композиторів.

ВЕНГЛЕВСЬКА Люба – бандуристка, випускниця Львівської консерваторії (нині Музична академія) ім. М.В.Лисенка.

Літ.: Бандура, №37-38, липень-жовтень, 1991. – С.37.

ВЕРБА Данило – бандурист середини ХІХ ст. з Полтавщини. Його знав О.Вересай, знав як покійного. Був людиною доброю, лагідною і вдачі.

Літ.: Записки Юго-Западного общества (ЗЮЗО), 1873, т.1. – С.332; ЦДІА Львів, Ф. 688. о.з. 191, л.240; Лавров, 1955, – С.13.

ВЕРБИЛЕНКО Олексій – бандурист. Учень О.С.Корнієвського;

Літ.: Корнієвський О., лист від 10.11.1971; Полотай М., лист від 23.ІІ. 1972.

ВЕРЕМІЄНКО Оксентій – лірник в Петрівцях.

Літ.: Укр. нар. думи, т.1. корпусу, вступ К. Грушевської, ДВУ, 1927.

ВЕРЕСА Микола Онуфрійович (22.12.1894 – 8.01.1938) – бандурист, бандурний майстер-винахідник, творець гетьманської бандури, хормейстер, регент станичної Покровської церкви, голова станичного суду. Народився в родині сотника Кубанського козацького війська у станиці Саратовська на Кубані. (Онук отамана станиці). Походив із давнього козацького роду, корені якого губляться у перших кошах Запорізької Січі. Початкову освіту отримав у станичній школі. За опосередкованими даними співав у Катеринодарському козацькому хорі. Одержав музичну освіту. Висококваліфікований тесля. Очолював бригаду теслярів. Грав на бандурах власних конструкцій: діатонічній і хроматичній. У репертуарі мав думи, народні пісні і танці. Активний діяч українського відродження на Кубані. Керівник драматичного і хорового гуртків. Арештований 11 грудня 1937 за звинуваченням у причетності до „Контрреволюційної” повстанської організації. Рішенням трійки УНКВД в Краснодарському краї 23.грудня 1937 засуджений до страти. Розстріляний у м.Краснодарі. Реабілітований 30 березня 1957 р.

Літ.: Нирко О.Ф. – С.286-287.

ВЕРЕСАЙ Григорій – кобзар кінця ХVІІІ – початку ХІХ ст. з Полтавщини. Дід Остапа Вересає. Часто грав біля церкви в с.Калюжинці. Змолоду ходив з кобзою і далі в Прилуки, Ромни, а деколи і в Полтаву. Коли осліп поводитим йому був внук

О.Вересай. Вмів грати кілька дум і багато народних пісень. Помер нагло – вийшов у великий мороз з кобзою на жеври і замерз.

Літ.: Бурлака Ф. Остап Вересай, - Київ, 1955.

ВЕРЕСАЙ Остап Микитович (прізвиська – Остап Сокиринський, Лабза, Радчишин; 1803, с.Калюжинці нині Чернігівської області – квітень 1890, с.Сокиринці тепер тієї ж області) – кобзар. Походив з кріпаків. Батько В. грав на скрипці, був сліпим. У 4 роки осліп і В. З 15 років навчався у кобзарів С.Кошового з с.Голінки, Микити з с.Кладьківки (тепер – обидва Чернігівської обл.), Є. Андріяшівського з м. Ромен (тепер Сумської обл.) та ін., але повного курсу навчання не закінчив. Кобзарську майстерність удосконалював під час чисельних мандрівок, слухаючи інших кобзарів. Близько 1852 оселився в с. Сокиринцях. Виступав в Києві: 1873 – на засіданні Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, де були зачитані реферати М.В.Лисенка та П.П.Чубинського про творчість В., і 1874 – під час 3 археологічного з'їзду, 1875 – у Петербурзі на засіданні відділу етнографії Російського географічного товариства, концерті в Археологічному товаристві, клубі художників (на відзнаку пам'яті Т.Г.Шевченка), університеті та ін., після чого ім'я В. стало широко відомим демократичній громадськості Росії.

В репертуарі В. дев'ять дум „Про втечу трьох братів з города Азова”, „Проводи козака”, „Про бідну вдову і трьох синів”, „Буря на Чорному морі”, „Сокіл і соколи”, „Федір Безродний”, „Невільники на каторзі”, „Сестри і брат”, „Івась Коновченко Вдовиченко”; українські народні пісні – соціально-філософські та сатиричні („Нема в світі правди”, „Дворянка”, „Хома та Ярема”, „Старий з молодкою”), танцювальні („Дудочка”, „Циганочка”, „Козак-валець”, „Ой їхав, не заїхав”, „Бугай” та ін.), моралістичні, жебрацькі, псалми та ін. Записи дум і пісень від В. та перші наукові розвідки про нього належать А.М.Жемчужнікову (з 1852; автор першого портрета В., був у дружніх стосунках з кобзарем, листувався, залишив про нього спогади), П.О.Кулішу (з 1857), М.В.Лисенку (з 1873, перша наукова розвідка репертуару В.), О.О.Русову, П.П.Чубинському, К.Ф.Ухач – Охоровичу, П.А. Мартинову та ін.

Про В. знав Т.Г.Шевченко: 1860 надіслав йому поштою примірник „Кобзаря” з дарчим написом. Високо цінував талант народного співця П.І.Чайковський. Про творчість В. писали І.Я.Франко, С.В.Тобілевич, О.Ф.Міллер, П.П.Сокальський, О.С.Фамінцин, Ф.М.Колесса, М.О.Грінченко, О.Г.Сластін, М.Т.Рильський, П.Г.Тичина, а також зарубіжні дослідники Р.М.Рільке, А.Куба, Ф.Равіта, В.Ральстон, А.Н.Рамбо. Кобзар-

Венглевська
Люба

Вересай
Остап Микитович

ві присвячена повість Ф.М.Бурлаки „Остап Вересай”, портрети В. виконали живописці К.Є. Маковський, М.С.Самокиш, графіки М.М.Маловський, М.Теплов, Л.Воедило, скульптор В.І.Зноба та ін. У с.Сокиринцях в 1959 відкрито кімнату-музей В., 1971 – там встановлено пам’ятник за графічним малюнком Л. Жемчужнікова (скульптор М. Харченко), а в 1978 – надгробок (бронза, скульптор А.І. Коломієць, арх. А. Ф.Ігнащенко). У с. Сокиринцях проводяться традиційні кобзарські фестивалі „Вересаєве свято”) 1988, 1998.

Літ.: Лисенко М. В. Характеристика музичних особливостей музичних дум і пісень, виконуваних кобзарем Вересаєм. Ред. Гордійчука. К.:1955; Шаповал, 1963; УРЕ, том 2, С. 310; В рокотанні-риданні бандур // авт.-упряд. М.А. Шудря, В. Г. Нечепя. – К.; МАУП, 2006, – С.365.

ВЕРЕТА Григорій Степанович (04.05.1951 р., с.Луциці Сокальського р-ну Львівської обл.) – диригент капел бандуристів, педагог, доц.. Нар. арт. України (1991); 1998 - закінчив Київський і-т культури, 1973, клас І.Терещенко. 1973-1978 – дир. муз. школи на Вінниччині; 1978-1982 – хормейстер, 1983-1988 – та 1994-2000 – 2-й дир. Державної капели УРСР, (нині Нац. Капела бандуристів України ім. Майбороди), 1993 – 1994 – дир. Ансамблю пісні та танцю МВС України; 1988 – 1993 та від 2000 – викл. Київ. Ун-ту Культури і мистецтв України. Власні твори: кантата „Кобзарєва пісня” сл. Л.Горлача, хори: „Балада про опришка” сл. Л.Забашти та „Золоті ворота” сл. Б.Олійника. Збірки – „Дитячий альбом для бандури” 1991, „Стрілецькі пісні для чоловічого хору” (1994), обробки укр. нар. пісень та ін.

Літ. Верета Григорій Степанович // ЕСУ, том 4, – С.258; В рокотанні-риданні бандур – С.366.

ВЕРЕЩИНСЬКА Данута Степанівна (8.09.1950, с.Берездівці Миколаївського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, дослідник і популяризатор кобзарського мистецтва, член НСКУ, секретар Дрогобицького регіонального осередку спілки (з 1999). Грати на бандурі навчилася в капелах бандуристів „Струмок” та „Дністер” при БК м. Новий Розділ Миколаївського р-ну на Львівщині, водночас концертує в них під керівництвом Богдана та Романа Жеплинських. Була старостою капели бандуристів в 1965-1968 рр. В 1968 виконувала доручення супроводжувати незрячого кобзаря Є.Адамцевича по Прикарпатті (м.Трускавець, Дрогобич, Новий Розділ). Навчалася в Дрогобицькому Педагогічному інституті ім. І.Франка на філологічному факультеті, де в 1968 вела програму на концертному вечорі кобзаря Є.Адамцевича. Тоді ж познайомилася з Олександром Кирич-Верещинським, з яким згодом одружилася. Нагороджена дипломом II ступеня за студентську наукову роботу про кобзаря Є.Адамцевича (1969). Працювала педагогом

(вчитель, ст.вчитель, вчитель методист, відмінник освіти України, учитель року (1999) по м.Дрогобич, далі через хворобу інвалід, пенсіонер. Проживає в м. Дрогобич. Учасник фольклорних експедицій, збирала матеріали про кобзарів Є. Адамцевича та Рачка, які зберігаються в Роменському і Дрогобицькому краєзнавчому музеях. Архів Верещинських містить листування з цими кобзарями, а також з дружиною кобзаря Григорія Спиці, братами В. і М.Литвинами. Разом з чоловіком організувала пошук могили кобзарки Олеси Левадної та встановлення пам’ятної таблиці в честь кобзарки на пл. Ринок у Дрогобичі. Д.Верещинська член першої Ради відновленої „Просвіти” в м.Дрогобич, „Товариства української мови”, член Союзу Українок, член Ради Конгресу української інтелігенції Дрогобищини (1993). В. літературний редактор репертуарних збірників творів для бандури чоловіка Олександра Верещинського. З 1989 в родинній оселі Верещинських діють студії „Золоті пера” і „Кобзарська Світлиця”.

Твори: Верещинська Д. Слово про кобзаря / газ.. „Галицька зоря”, №17(549) від 12.02.1994, – С.3; Верещинська Д. Петро Рогуцький (1821-1991) // Дрогобищина Івана Франка, т.IV, вид. „Відродження”, 1997, -С.683;. Верещинська Д. Ужинок із життєвої дороги. Післямова // Р.Жеплинський Мої дороги.Книга перша, вид. Дрогобич, -С..171;

Літ.: Фиштик Й. Дві мужні постаті // збірник На Україну повернись, Каменярь, Львів, 1995.. – С.30; Оницьак А. О.Левадна у нашому місті // газ.Галицька Зоря” м.Дрогобич Львівської обл.. №54 (1346) від 28.05.1999, – С.1-2; Пастух Р. Поєдналися дві долі жити для народу // За вілну України, №4891522) від 11.06.1999, – С.5.

ВЕРЕЩИНСЬКИЙ Олександр Павлович (23.05.1940 р., м.Ромни Сумської обл.) – бандурист, педагог, член Львівського відділення Національної спілки кобзарів України.

Першим вчителем гри на бандурі був бандурист Григорій Макарович Спиця. Вже у 1957 р. Олександр брав участь в обласному огляді художньої самодіяльності. У 1963 р. закінчив Львівське музичне училище (клас бандури викладачів Ю.П. Барташевського та В.Є. Герасименка), а у 1968 р.– Львівську державну консерваторію (клас бандури В. Є. Герасименка). З 1968 р. працював викладачем по класу бандури в Дрогобицькому музичному училищі. Деякий час вів і клас бандури на муз. факультеті Дрогобицького педінституту, керував ансамблями бандуристів при цих закладах, підготував багато здібних бандуристів. Як соліст бандурист виступав у Львівській, Івано-франківській, Миколаївській, Херсонській областях. У репертуарі крім український народних пісень, дума „Буря на Чорному морі”, твори класиків та сучасних композиторів. Має власні твори. Виховав багато фахівців-бандуристів, серед

Верещинська Данута Степанівна

Верещинський Олександр Павлович

яких заслужена артистка України Марія Сорока (Будник), лауреат Всеукраїнських та міжнародного конкурсів Заслужений діяч мистецтв України Микола Мощик, лаурет міжнародного конкурсу Надія Ватаманюк (Худак), заслужена артистка України Наталія Лемешка (Панчишин), лауреат Всеукраїнських і міжнародних конкурсів Надія Євенко-Сковрон, лауреат всеукраїнських конкурсів І.Шміло, О.Рибак.

Видав декілька збірок власних творів для бандури, серед яких збірник вокальних творів „Мальви”, поліфонічні твори зарубіжних композиторів епохи барокко.

Літ.: Верещинський Олександр Павлович. Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні, Львів: Край, 2000, – С.121; Музика, №2, 1970; НТЕ, №5, 1987.

ВЕРНИГОРА Мусій – легендарний кобзар – бандурист, сліпий лірник, віщун. Про його віщування розказували кобзарі різні легенди. Твори виконував дуже експресивно. „Кобза у нього була у полотняній торбинці, щоби не запилилася, бо потім, як замажеться, не так голосно грає” – розповідали селяни про його інструмент. Як і деякі інші кобзарі вмів наперед передбачати – віщувати різні події, які здійснювалися. Створив пісню про страшний сон, прорікаючи Коліївщину. Поховали його в Каневі.

Літ.: Будуйкевич Н. Тарас Шевченко – поет і музика. // Бандура, №67-68, січень-квітень. 1999. – С.32; ІМФЕ, Ф. 11-4. О.зб.739. – С.90-91; Черемський К. Шлях звичаю – Харків: Глас, – 2002. – С.70.

ВЕРТІЙ Олексій Іванович (15.12.1950, хутір Веселий Яр Липоводолинського р-ну Сумської обл.) – дослідник кобзарства, народознавець, український публіцист, доктор філологічних наук. В 1972 р. закінчив Сумський педінститут. В 1983 р. – аспірантуру при кафедрі літератури Київського педінституту (тепер – Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова). Працював у загальноосвітніх школах Роменського р-ну Сумської обл., перебував на журналістській роботі. З 1978 р. – старший лаборант, згодом старший викладач, доцент кафедри української літератури Сумського педінституту. За радянського режиму зазнавав утисків і був змушений залишити роботу в інституті. Вивчає народні джерела творчості українських письменників, питання кобзарства. Один із ініціаторів та організаторів Всеукраїнських наукових конференцій, присвячених вивченню життя та творчості кобзарів Євгена Адамцевича (1983) та Єгора Мовчана (1988), які проводилися в Сумському педінституті. Активно виступає в пресі, на радіо та телебаченні з лекціями про кобзарство та інш.

У галузі методики викладання української літератури в школі наукові інтереси зосереджені навколо проблем формування

національної самосвідомості та розробки етнопедагогічних принципів викладання української мови та літератури в школі. 6 травня 2011 р. у Львівському національному університеті ім. І.Франка успішно захистив докторську дисертацію „Народні джерела національної самобутності української літератури 70-90-х років XIX ст.”, у якій значну увагу відведено з'ясуванню ролі кобзарства у становленні нової української літератури.

Твори: Оживай, кобзарська славо! // Радянська освіта, 1990, №51, 26 червня. – С.3-4; Український Гомер (Життя і творчість Остапа Вересая) // Українська мова і література в школі, 1991, №12, – С.36-39; Мистецтво кобзарів та лірників у колі наукових інтересів І.Франка. // Іван Франко і національне відродження. Тези Республіканської наук. конф., Криворівня, 23-24 вересня 1991 р., Львів, 1991. – С.133-135; Кобзарі і самодіяльне та професійне мистецтво бандуристів // Фольклор та професійне мистецтво: Мат. Всеукраїн. Наук.-практ. Конф. Ніжин 1992, – С.82-83; Проблеми вивчення кобзарства в Україні // Матеріали до української етнології. – К., 1995. вип.. 1(4) – С.329-331;

Літ.: Маслак Т. Книга про кобзарів (Євгена Адамцевича та Єгора Мовчана) // Народознавство №58, 2000, – С.25-26; Жеплинський Б. Вертій Олексій Іванович // Українська журналістика в іменах. Матеріали до енциклопедичного словника за ред. М.М.Романюка Випуск 7, Львів, 2000. – С.52-54.

ВЕРХОВЕЦЬ Іван Григорович (Кобринський район Брестської обл. – ?) – лірник. Жив на Україні в с.Мокрому Дубенського р-ну Рівненської обл.. Сам добре робив ліри для лірників Полісся і Волині та інших.

Літ.: Пшеничний М. Лірник Верховець. Збірник „Отчий край”, „Молодь”, 1988.

ВЕСЕЛИЙ (Цар) Самсон Васильович (1846 р., с. Сосновий Ріг, тепер с. Литвинівка Валківського р-ну Харківської обл. – поч. XX ст.) – лірник і кобзар, Нар. і жив в с. Литвинівка (раніше Сосновий Ріг), тепер Валківського р-ну Харківської обл. Учасник XII Археологічного з'їзду 1902 р. в Харкові, сфотографований серед групи укр. нар. кобзарів і лірників, що грали на цьому з'їзді. В репертуарі: думи „Три брати Самарські”, „Маруся Богуславка”, „Про вдову і трьох синів”, „Про брата і сестру”, „Про Олексія Поповича”, укр. родинно-побутові пісні, канти, псалми, близько 20 укр. нар. танц. награвів (у т.ч. „Тетяна” з примовками) та інші.

Від нього в 1930 р. дослідник Харків записав початок думи „Про Олексія Поповича” та псалму „Про Олексія Божого Чоловіка” (записи зберігаються в фондах ІМФЕ, Ф 14-10 / 1171). На запрошення Д.І.Яворницького разом з кобзарями Петром Семеновичем Древиченком, Іваном Йовичем Кучугурою-

Вернигора
Мусій

Вертій
Олексій Іванович

Веселий (Цар)
Самсон Васильович

Кучеренком, Павлом Михайловичем Гащенко та Олександром Петровичем Гамалією грав на „Южнорусской обласной сельско-хозяйственной промышленной и кустарной выставке”, яка відбувалась в Катеринославі з 1 липня по 10 жовтня 1910 р. (збереглося фото цих п'яти учасників виставки).

Літ.: Колесса Ф. М. Мелодії укр. нар. дум. В кн. Матеріали до укр. етнології. Т.14., Львів, 1913; Хоткевич Г. М. Воспоминания о моих встречах со слепыми В кн.: Хоткевич Г.М.. твори, т.1, К., 1966; Жеплинський Б.М. Веселий Самсон Васильович // Мистецтво України. Енциклопедія т.1, „Українська енциклопедія”, 1995, – С.312.

Висоцька
Євгенія Мусіївна

ВЕСЕЛОВСЬКИЙ (XVII ст.) – придворний кобзар бандурист. Був почесним співцем при дворі польського короля Яна III Собеського (XVII ст.). Король велів йому грати, співати волоські і козацькі думи та і сам співав. Про нього згадує польський хронікар Казимир Сарніцький.

Літ.: Нудьга Г. Слово і пісня. Дослідження. К.: ”Дніпро”, 1985. – С.97; Нудьга Г. Укр. дума і пісня в світі. Інститут народознавства НАНУ, Львів, 1997. – С.68; Kazimierz Sarnicki Pamietniki z czasow Yana Sobieskiego – 1691-1696.

ВЕЧІРСЬКИЙ Антін – кобзар, про якого П.Мартиновичу в 1876 згадував Магадин.

Літ.: ЦДДА АН УРСР Ф 688, 0-1, 191,98.

ВИДНЮЧЕНКО Опанас (Афанасій) (XIX ст.) – лірник із с. Хрестиця. Співав запорозькі невідомі пісні. Про це згадує П. Мартинович (1838 р.) та інші.

Літ.: ІМФЕ, фонд Білозерського. Мартинович П.Д. Лірник Афанасій Виднученко, 1893. Ф 11-4/809; ІМФЕ, Фонд Мартиновича Ф 11-4 (674).

Висоцька
Євгенія Мусіївна

ВИННИЦЬКА Наталія – бандуристка, студентка ЛНМА ім.М.Лисенка, учасниця VI-го фестивалю кобзарського мистецтва ім.Ю.Сінгалевича 30.11.2008р. у Львові. Учасниця ювілейного творчого вечора Оксани Герасименко „Таїна Любові”, який відбувся 11.06.2009 р. у Львівській філармонії.

Літ.: Програма творчого вечора. Львів, 2009.

ВИСЛОЦЬКА Марія – бандуристка, педагог. Працювала викладачем у Луцькому музичному училищі, виступала в тріо бандуристок цього училища (в 1990-х роках) разом з Ларисою Рихлюк та Ларисою Нагорною.

Літ.: Фото тріо бандуристок Луцького музичного училища // Бандура, липень – жовтень, 1991, №37-38, – С.21.

ВИСОЦЬКА Євгенія Мусіївна (9.06.1936, м.Костопіль Рівненської обл.) – Бандуристка, співачка квартету та капели бандуристок обласного будинку художньої самодіяльності профспілок у Рівному (керівник А.Ю.Грицай). У 1955 р. закінчила Костопільське педучилище. У 1960 р. – Рівненське музичне училище (клас викладача В.М.Крохмалю). Працювала в музичних школах Костополя, Рівного, у будинку художньої самодіяльності. Нині на пенсії. Проживає у м. Рівне. Лауреат республіканських, всесоюз-

них та міжнародних оглядів і фестивалів, зокрема: „Золотий павлін” та „Карусель”. Нагороджена Почесною грамотою Президії Верховної Ради України. Учасниця „Золотого квартету” (Євгенія Висоцька, Наталія Грицай, Ніна Марчук, Євгенія Ігнатієва) у репертуарі якого було понад 100 пісень.

Літ.: Мельничук С. Золотий квартет// Червоний прапор.- 1970 – 19 червня; Солов'їний спів Полісся // Червоний прапор – 1975- 23 липня; Ясинська А. Чарівний спів бандури// Червоний прапор – 1974. - 4 серпня; Співає квартет бандуристок (буклет).- 1975; Шморгун Є. Солов'їний спів Рівненщини// Червоний прапор – 1983.-14 грудня; Столярчук Б., Топоровська Г.Рівне, – С.22.

ВИСОЦЬКИЙ (Кутуз, Кутузов) Іван Іванович (15.05.1919 на Сумщині) – бандурист, керівник ансамблю бандуристок, зав. клубом. Учасник Другої Світової війни. Закінчив Путивльську музичну школу (1955), заочно Путивльську середню школу (1977), далі Московське музичне училище ім. Н.Крупської по класу баяна. Музично обдарований, ще юнаком навчився грати на балалайці, гармошці. Почувши в 1946р. гру мандрівного бандуриста, сам змайстрував собі бандуру та навчився на ній грати. З 1948р. виступає як бандурист разом Костянтином Петровичем Каменевим з села Камені Кролевецького р-ну. 1946-1950 рр. – зав. клубом в с.Ворголке Кролевецького р-ну Сумської обл. 1950-1968 – зав. Литвинівського сільського клубу Кролевецького р-ну. З 1968 – художній керівник Волокитинського будинку культури Путивльського р-ну. З 1984 р. – пенсіонер.

В репертуарі багато народних пісень. Серед них багато жартівливих: „Раз приходжу я додому”, „Дід бабу продає”. Разом з дружиною Антоніною Петрівною співають нар. пісні „Йшли корови із діброви”, „Дощик накрапає” та інші. Власних творів не має. В нього вчилися грати на бандурі Шиш Уляна Василівна, Москаленко Марія Олексіївна, Сімоніць Лідія Федорівна.

Літ.: Лист Володимира Садівничого до Б.Жеплинського від листопада 1989 р.

ВИСПІНСЬКИЙ Іван Ярославович (23.06.1964, с.Пищатинці Борщівського району Тернопільської області) – музикант, фольклорист, автор пісень. Член Національної спілки кобзарів України (з 2003), співзасновник Тернопільського обласного осередку НСКУ. Лауреат міжнародного пісенного фестивалю «Доля» (м. Чернівці), дипломант Всеукраїнського фестивалю авторської пісні та співаної поезії «Оберіг» (м. Луцьк, 1992). Закінчив Тербовлянське культурно-освітнє училище (1982), факультет хорового диригування Рівненського інституту культури (1989). Керував дитячим зразковим фольклорним ансамблем «Веснянка» Рівненського Палацу піонерів. Брав участь у Всесоюзних лабораторіях фольклору, всеукраїнських науково-практичних

конференціях кобзарського мистецтва, семінарах тощо. Від 1989 – провідний методист із вокально-хорового жанру Тернопільського обласного методичного центру народної творчості; 1983 створив при ньому ансамбль української пісні «Тернове поле». Пісні, що Виспінський записав у селах Тернопільщини надруковані у збірниках «Ой прийшла весна з квітками», «Нова радість стала» (обидва – Т., 1993), «Літопис Борщівщини» (вип. 3,5,7) та ін. Автор музики до пісень на сл. О. Богачука, В. Крищенко, М. Левицького, О. Олеса, М. Ткача та ін., музикознавчих та етнографічних статей у періодиці.

ВИТВИЦЬКИЙ Антон Миколайович (1903 р., Заславський пов., Волинського Полісся (с. Кам'янка Хмельницької обл.) - ?) - лірник. Вчився лірництва у с. Махнові Заславського пов. у лірника Тимора Романюка (1926). Від нього О.Ф.Ошуркевич в 1989 записав пісню „Про Морозенка”. В його репертуарі значне місце займали пісні про сирітку („Нещаслива й година на світі настала”), панщину („ Ой кувала зозуленька”), приймака („Ой був собі чоловік”), Морозенка („О, Морозе, Морозенку! Ти славий козаче.”).

Літ.: Ошуркевич О. Поліський лірник // Етнографічна музика України. Товариство „ Просвіта” , 2004, – С.3-4; Лист Ошуркевич О.Ф. до Жеплинського Б. від 25.06.2002.

ВИШНЕВСЬКИЙ Семен – лірник з с. Опішнях.
Літ: НТЕ, №3, 1963 (про Роздольського).

ВІВЧАРЕНКО Харитон Лук'янович (близько 1892, ст. Канівська – 1940, м. Гуларішптт, Кавказ) - кубанський кобзар-бандурист. Дані про нього є в листах Жарка Андрія Степановича (1902-1997) від 3.11.1987 та 23.12.1987 до О.Ф.Нирка.

Літ: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, Львів: Сполом, 2006. – С.271

ВІДОРТ Гжегож (Григорій Адамович; 12.03.1764, с. Небещани, тепер – Польща – 1834, с. Кузьмин, тепер Красилівського району Хмельницької області) – лірник-торбаніст, придворний музикант графа В.Ржевського. Народився 1764 на Волині. Брав участь у польському повстанні 1830-31. У репертуар Відорта входили крім власних, народні пісні та пісні написані Т.Падурою, Я. Комарницьким і покладені на музику В.Ржевським, напр.: „Спів Ревухи”, „Подорож Вацлава Ржевського”, „Піснь Відортова”, „Золота борода”. Мелодії трьох перших пісень записав М.В.Лисенко, який вважав „Спів Ревухи” кращим музичним твором Відорта. „Піснь Відортова” довгий час була популярною в Галичині. Традиції Григорія Відорта продовжили його син Каєтан і внук Франц.

Літ. Відорти. // В рокотанні – риданні бандур. Авт-упорядники М.А.Шудря, В.Г.Нечепач. - К., - МАУП, 2006. – С.367; Лысенко Н.В. О торбане и музыке песен Видорта, Киевская старина, 1892, №3; Русов А.А. Торбанисты Грегора, Каэтана

и Франц Видорты, Киевская старина, 1892, №3; УРЕ, Київ, 1961-1964, т.ІІ, – С.426.

ВІДОРТ Каєтан (1804, Волинь – 1852, Славути, тепер Хмельницької області) – лірник-торбаніст, придворний музикант графів О. та Р.Сангушків. Син і учень Гжегожа В. Успадкував його репертуар. Автор пісні „Повернення з неволі” („Встань, козаче, Лицем вдар”, 1842). Автор багатьох ліричних пісень, які згодом стали народними. З 1825 – член гуртка „польських українофілів”, що контактували з декабристами. З того ж року працював у школі кобзарів і лірників, яку створив і очолював Т.Падура в Саврані (тепер смт. Одеської області). Після загибелі В. Ржевського під час польського повстання 1830-31 жив у Славуті (тепер місто Хмельницької обл.). Автор слів і музики пісень присвячених В. Ржевському. У репертуарі також „Пісня про Кармалюка” Я. Комарницького, пісні на слова Т.Падури, „Дума про Саву Чалого”, козацькі, жартівливі та інші пісні.

Літ. Відорти. // В рокотанні – риданні бандур. Авт-упорядники М.А.Шудря, В.Г.Нечепач. - К., - МАУП, 2006. – С.367; Лысенко Н.В. О торбане и музыке песен Видорта, Киевская старина, 1892, №3; Русов А.А. Торбанисты Грегора, Каэтана и Франц Видорты, Киевская старина, 1892, №3; УРЕ, Київ, 1961-1964, т.ІІ, – С.426.

ВІДОРТ Франц (1831 – після березня 1892) – лірник-торбаніст, придворний музикант Р.Сангушка. Син і учень Каєтана В. Успадкував його репертуар, складав власні пісні. М.Лисенко та О. Русов 1891 записали від нього низку пісень Гжегожа В. і Каєтана В., „Думу про Саву Чалого” та історію їхньої родини.

Літ. Відорти. // В рокотанні – риданні бандур. Авт-упорядники М.А.Шудря, В.Г.Нечепач. - К., - МАУП, 2006. – С.367; Лысенко Н.В. О торбане и музыке песен Видорта, Киевская старина, 1892, №3; Русов А.А. Торбанисты Грегора, Каэтана и Франц Видорты, Киевская старина, 1892, №3; УРЕ, Київ, 1961-1964, т.ІІ, – С.426.

ВІВЧАР Христина – бандуристка, учасниця концерту 14.01.2009 в Львівському оперному театрі з нагоди 20-річчя товариства „Лемківщина” у Львові.

ВІВЧАРИК Валентина Анатоліївна – бандуристка, педагог. Закінчила Київську консерваторію. Викладач класу бандури в Київському інституті культури. Серед її учнів бандурист Тарас Шульга.

Літ.: Шульга Т. Лист до Б.Жеплинського Б від 16.11.1992 р.

ВІЛЬГУЦЬКА (Лаба) Ольга Степанівна (10.05.1957, Львів) – бандуристка, педагог, Член Національної спілки кобзарів України (1999). Навчаючись в дитячій музичній школі №1 ім. Кос-Анатольського, виступала в капелі бандуристок „Дзвіночок” Львівського Палацу Піонерів, яка представляла українське мистецтво на IX міжнародному конгресі „ІСМЕ” в Москві, була учасницею республіканських

Вільгуцька (Лаба) Ольга Степанівна

фестивалів у Львові та Києві. В 1973 в складі ансамблю „Троїсті музики” була делегатом X Всесвітнього фестивалю молоді і студентів в Німеччині (Берлін). В 1974 закінчила музичну школу №1 і сш №63 з відзнакою. Закінчила Львівське музичилище з відзнакою (1977, кл. бандури Г.Гальчак). Відтоді – викладач класу бандури Оброшинської муз. школи (Львів. обл.), 1980-2000 – Львівськ. муз. школи №6, від 1999 – Львів. муз. школи №1. В 1984 р. – закінчила Дрогобицький педагогічний інститут, нині – Дрогобицький педагогічний університет ім. І. Франка. На сьогодні - провідний викладач-методист України вищої категорії. Учні Вільгуцької О. неодноразово ставали переможцями міських конкурсів „Світанкова перлина”, „Юні таланти Львова”, обласних та Всеукраїнських конкурсів, серед них Дужа Мирослава, Федішин Наталія, Нижник Галина, Цигелик Юлія, Жатковський Олександр, Вільгуцька Роксолана, Гавор Марта, Шепотько Соломія, Сиділо Марта та інші. Ольга Вільгуцька учасник багатьох обласних науково-практичних конференцій (Київ, 2009; Кіровоград, 2010; Чернігів 2010 та інших), фестивалів та з’їздів кобзарів. В. – авторка численних перекладень і обробок для бандури творів різних композиторів і нар пісень. Видала зб. власних творів та обробок для бандури: „Віночок подяк” (2000) та „Шевченкова весна” (2004, обидва – Львів). Власні твори: „Мамина коса”, „Дві зірнички”, „Гей, на високій полонині”, „Кобзарева дума”, „Пісня про Роксолянну”, „Калинонька” та інші.

Літ.: Жеплинський Б. Вільгуцька Ольга Степанівна // ЕСУ, К., 2005, т.4 С. 543; Жеплинський Б. Вільгуцька Ольга Степанівна // ЕМУ, т.1, К.: 2006, – С.377

ВІЛЬЧИНСЬКА Олена Володимирівна (30.01.1972, м.Рівне) – бандуристка, педагог. виконавець. У 1987 р. закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас викладача Т.Т.Рокітенець). у 1991р. – Рівненське музичилище (клас викладачів Т.В.Свентах, Т.А.Басовець, А.Ю.Грицяя), у 1998 р. – музично-педагогічний факультет РДПІ (нині РДГУ, клас викладача Н.Є.Турко). З 1991 р. викладач бандури у Шубківській ДМШ Рівненської області, де створила тріо бандуристок-викладачів. Учасниця багатьох концертів у Рівному, Нетішині, Костополі, Корці.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.21-22.

ВЛАДИМИРІВ Петро Семенович – кобзар з Валківського пов. Харківської губ.

Літ.: Крист, 1902; Сперанський, 1904; ЦДІА Львів, Ф. 688 о.з. 191. л. 234.

ВЛАСКО Семен Сидорович (1904, с. Кудрівка, нині Сосниц. р-ну Чернігів. обл., за іншими даними – м.Сосниця, нині смт. Чернігів. обл. – січень 1967, с. Ясенівка Городнян.р-ну Чернігів. обл.) – кобзар. Гри на бандурі та співу навч. у П.Кулика, у співавтор, з яким створив пісню „Було колись на Україні” (за-

писана 1925 Д.Ревуцьким). Грав також на гармошці та бубні. Виступав на ярмарках, етнограф. вечорах і концертах. У репертуарі – понад 250 творів, зокрема думи („Про Хмельницького та Барабаша”, „Про Данила Нечая”), чумац., бурлац. пісні.

Літ.: Виноградський Ю. Спогади про кобзарів та лірників Менського району Чернігівщини // НТЕ, 1964, №1; Жеплинський Б. Власко Семен Сидорович // ЕСУ, К., 2005, т.4, – С.660.

ВЛАСЮК Іван Харитонович (1908, за іншими даними 1907, с.Кримне Володимир-Волинського пов., тепер Любомильський р-н Волинської обл. – 1991, там само) – лірник. Народився в сім’ї малозаможного селянина. Рано втратив зір із-за хвороби. Під час Першої світової війни разом з батьками побував у „біженцях” – у далекій Курській губернії, звідки 1921 сім’я повернулася на батьківщину. Молодим хлопцем один рік учився лірництва у лірника Степана Рибачка, який жив у сусідньому селі Рокиті. Після здобуття „визвілки” багато мандрував з лірою. Побував у Луцьку, Дубні, Кременці, Почаєві, Берестечку. Ще після другої Світової війни ходив з поводорем по Поліссі, уникаючи переслідувань та заборон міліції і чиновників. Згодом його відряджували від мандрівок сини. Грав вдома. Знав лірників – Хому Турковця з Грудок, Пилипа Демарчука з Глух, Адама Шковороду з Шацька, Дем’яна Баньку з Воєгощі, Артема Маркевича з Заболоття. Мав добру музичну пам’ять, унікальний слух. Вправно грав на лірі та скрипці. Своє виконавство майстерно пошваблював перетрою. Знав сліпецький жаргон, лірницькі професійні звичаї. Повсюдно виявляв принциповість. В його репертуарі було понад 100 творів. Протягом етнографічної роботи О.Ошуркевич записав від нього 16 повносюжетних лірницьких творів, яким відповідають 13 мелодій. Серед них: „Про напад турків на Почаївський монастир” („Ой зійшла зоря вечорова”), „Сирота”, „Про скасування кріпацтва”, „Полтавський сотник”, „Солтис”, „Люлька”, „Попадя”, „Весілля зайця”, „Комарик” та ін. Ліра Івана Власюка зберігається у фондах державного музею театрального, музичного та кіномистецтва України в Києві (фонд № 1584).

Літ.: Кирдан, Омельченко, 1980, – С.67-68; Ошуркевич О. Поліський лірник. Етнічна музика України. „Просвіта”, 2004.– С.2-4.

ВЛАСЮК Наталія Борисівна (14.07.1981, м.Рівне) – бандуристка. У 1997 р. закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас викладача Т.Т.Рокітенець), у 2001 р. – Рівненське музичилище (клас викладача Н.О.Волощука), згодом – Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім.академіка С.Я.Дем’янчука.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.-23.

Вільчинська
Олена Володимирівна

Власюк
Наталія Борисівна

ВОВК Віталій Юліянович – бандурист, учасник капели бандуристів УТОС „Карпати” м.Львів.

ВОВК Гаврило (XIX ст.) – кобзар із Зінківського повіту на Харківщині. Про нього розповідав кобзар І.Крюковський: „Він такий був, що кобзу свою вже покинув – не здужав грати. Так словесно було розказує. Я йому за кожну пісню давав четвертак”.

Літ.: „Киевская старина”, т. IV, 1882, грудень, – С.483-484; Лавров, 1980. – С.99.

ВОВК Дмитро Антонович (20.09.1907, м. Миргород – 9.09.1983 р., м.Київ) – бандурист. Грали на бандурі вчився у І.М.Скляра, з яким багато мандрував. З 1927 р. виступав у складі Миргородської капели бандуристів. В 1941 р. зарахований до військового Ансамблю пісні та танцю, де працював до кінця війни, виступаючи з концертами перед воїнами різних фронтів. В 1951-1961 рр. працював у державному українському народному хорі під керівництвом Г.Верьовки. З цього часу їздить по Україні з лекціями -концертами за пугівками товариства „Знання”. Виступав також на Кубані, Кавказі, а в 1964 р. на цілих землях. Брав участь в складі різних кобзарських ансамблів. В репертуарі переважали укр. нар. пісні. Останні роки жив в Києві.

ВОВК (Сухораб) Інна Степанівна (1979 р., м.Кузнецовськ Рівненської обл.) – бандуристка. У 1994 р. закінчила Рівненське музичне училище (клас викл. А.Ю.Грица), у 1999 р. – РДГУ (клас доцента З.А. Сингаївської). Живе і працює в Новоград-Волинській ДМШ Житомирської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.22.

ВОВК Федір Івлямпійович (1798 – 1889) – кобзар, пан-отець, цех-майстер Слобідського кобзарського цеху. Був родом з Галичини. Молодим хлопцем, внаслідок купівлі-продажу опинився на Східній Україні в с. Домівка. Парубком його віддали в москалі, звідкіля втік і прибився до монастиря під Прилуками. Там він став свідком „вертепублодійства”, а коли обурився – його осліпили. За допомогою ченців йому вдалося втекти звідти. Переховувався, після того доля закинула його в с.Козирщину, де старий запорожець Тихон Козир навчив його грати на кобзі, співати пісень і дум.

Кобзарі визнавали, що „на кобзі лучче його ніхто не грав. В сорок год його вже панотцем називали”. У 1848 р. у Миргороді на Судній Раді його обрали панотцем-цехмейстром і пробув він ним 41 рік. Хведір Вовк мав міцне здоров'я. Ніхто не знав, щоб він колись хворів, коли хоч і старий був. Співав басом. Таким, „що земля під ним труситься. А бандура, яка в його була. Як колихне на тій бандурюзі. Аж хмари, було, колишуться, а трава, було, тільки шепотить. А люд слушающий німів як камінь. А сльози у людей лились з очей”.

Був надзвичайною особистістю. Межі його цехмейстерства розрослися до величезних розмірів. Знав напам'ять 12 устинських книг. Багато мандрував. Бував і в Почаєві, і в Бендерах, і в Очакові. Знав людей з Галичини. Монахи Києво-Печерської лаври залюбки слухали його гру та спів. Склав пісню про тяжку долю нар. співців „Ой не шуми, луже”. „Пісня Вовка Федора” зберігається в архівах ІМФЕ. Є свідчення, що Федір Вовк двічі зустрічався і мав бесіди з Т.Шевченком. Про це в 1928 р. кобзар П.Древченко говорив досліднику Ф.Дніпровському. У Федора Вовка вчилися відомі кобзарі П.Гащенко і С.Пасюга. Кобзар Степан Пасюга розповідав, про похорон Ф. Вовка, на який зібралось дуже багато людей: „12 лірників, 8 кобзарів, та душ 70 псальмопівців та так запросників душ сто”, „та поводитирів сотні дві”. На похороні всі заспівали Давидову псальму „Мимо царства проходжу”. Похований на старому цвинтарі в м.Гайвороні (тепер Білгородська обл., РФ).

Літ.: ІМФЕ - Ф 8-4. о.з.338. арк. 68-69, – С.62; Гримич М.Виконавці український дум. // Родовід, 1992 .. №4, – С.23; Черемський К. Шлях звичаю Харків: Глас, 2002, – С.151, С.387-388.

Вовк
Дмитро Антонович

Вовк (Сухораб)
Інна Степанівна

Вовк
Юліан Ярославович

ВОВК Юліан Ярославович (30.11.1944р., с.Криниця Республіка Польща) – керівник капели бандуристів, самодіяльний композитор, Заслужений діяч мистецтв України (1993). Освіта вища – закінчив Львівську державну консерваторію ім.М.Лисенка. З 1977 по 1996 рік працював з капелою бандуристів «Карпати» УТОС у Львові на посаді художнього керівника. В 1963 році створив народний вокально-інструментальний ансамбль „Струмочок” і був його керівником до 1996 року. Писав музику до пісень, які стали широко відомими: „Ой, ти, струмочку” на сл. М.Шпота; „Мрія бандуриста” сл. О.Фесенка; „Вишні” на сл.М. Шпота; „Галичаночка” сл. М.Тороповського; „Колискова” сл. М.Вінграновського; „Зоре вечірня” сл. М.Красюка; „Берізка” сл. і муз. Ю.Вовка; „Жоржини” сл.Т.Фролової. Багато обробок, зроблених Ю.Вовком, є в репертуарі капели бандуристів : віночок українських народних пісень „Ой,там,за Дунаєм”; українські народні пісні „Ой,там,за лісочком”, „Я син лісів”, „Там, під Львівським замком”, „Я сьогодні від вас від’їжджаю”, „Тужно грала чудова скрипка”, „Гей на півночі, на Волині”, „Ой у лузі червона калина”, „Я бачив, як вітер берізку зломив”, віночок народних пісень „Хлопці, алярм” та інші.

ВОВЧАНСЬКИЙ – кобзар з Вовчанського пов. Харківської губ.

Літ.: ІМФЕ. Ф.11-5,о.з. 1251. л. 6

ВОВЧУК Василь (19.10. 1961 р., Gloucester Англія) – лірник. Навчився грати на лірі (роботи Володимира Гляда) самотужки при

Войт
Володимир Ілліч

Войтович-Стащишин
Ольга Дмитрівна

допомозі керівника фольклорного ансамблю „Село” і бандуриста Мирона Постолана. 2.08.1992 р. виступав в Оперному театрі у Львові у збірному концерті української діаспори з Великобританії. В репертуарі „Сирітка” та інші лірницькі пісні.

ВОЗНИЙ Микола Теодозійович (3.12.1899, с.Могилиниця (Трудове) тепер Тереховляньського р-ну Тернопільської обл. - 1. 06. 1982, м.Львів) – бандурист, співак, церковний диригент. Вчився в Будзанівській гімназії, дякував в церкві, добре співав. В 1918-1919 в лавах Української Галицької армії. Далі вчився і працював в Коломиї. В 1929 екстерном здав іспит в Станіславові (тепер Івано-Франківську) на диригента церковного хору. В 1942-1943 керував церковним хором в с. Рясна Руська біля Львова. В 1944-1947 – артист хору ім. Марії Заньковецької у Львові, а з 1945 по 1947 – учасник капели бандуристів Юрія Сінгалевича, у якого і навчився грати на бандурі. В 1955-1958 керував ансамблем бандуристів артілі „Промвзуття” у Львові. Працював в системі торгівлі до виходу на пенсію. Похований на Янівському цвинтарі у Львові.

ВОЙНАРОВСЬКА Лідія – бандуристка. З 1985 грала співала (альт) в тріо бандуристок Луцького міського будинку культури разом з Іраїдою Ольшевською та Мирославою Сточанською. В складі тріо в 1996 брала участь в конкурсі-фестивалі укр. мистецтва „Червона троянда” в СФРЮ (м.Червоний Керестур), де нагороджена була дипломом II ступеня.

ВОЙТ Володимир Володимирович – бандурист інструменталіст, закінчив Київську музичну академію (клас бандури С. Баштана та Р.Гриньківа). Отримав другу премію на Другому Міжнародному конкурсі виконавців на укр. нар. інструментах ім.Г.Хоткевича, який відбувся 20-30 квітня 2001 р. в Харкові. В репертуарі твори Й.С.Баха. В.Стейля, А.Мухи, І.Гайденка, К.Домініконі, М.Колеси, Р.Гриньківа („Роксолана”), а також власний твір „Сон Роксолани” та інші. Член Національної Спілки Кобзарів України Київ.

Літ: Герасименко О. Другий Міжнародний конкурс виконавців на укр. нар. муз. інструментах ім. Г.Хоткевича // Бандура, №76, липень-грудень, 2001, – С.41.

ВОЙТ Володимир Ілліч (20.11.1940 р., с. Березівка Ярмолинського р-ну Хмельницької обл.) – бандурист, вокаліст (баритон), засл. арт. України (1993 р.). В 1959–1964 – вчився у Хмельницькому музучилищі. А з 1994 р. – в Київській консерваторії, яку закінчив як концертний виконавець по класу бандури у засл. арт УРСР А.М.Бобиря. Виступати як соліст-бандурист почав 1960 р.. Працював в Українському гастрольному об'єднанні. Виступав в Україні, Прибалтиці, Казахста-

ні, Білорусії. Деякий час працював в оркестрі нар. інструментів, солістом українського радіо і телебачення. З 1987 – у засл. Національній капелі бандуристів України. Тепер очолює експериментальну майстерню Національної капели бандуристів України ім. Г.Майбороди з виготовлення, удосконалення і реконструкції бандур. В репертуарі: „Буря на Чорному морі”, „Про Нечая”; на сл.Т.Шевченка „Не женися на багатій” (муз. Я.Сичова), „Ой три шляхи” (муз. Я.Степового), „За байраком байрак” (муз. народна), „Гей скинемось по талю”, „Козацька молитва”, „Ой у полі та буйний вітер віє” (муз В.Лісовола), а також „Сирітка” та багато укр. нар. пісень.

Літ: Черногуз Я.Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К.,2008. – С.56; Ющенко О. Кобзарські концерти // Народна творчість та етнографія, № 5, 1969; Войт Володимир Ілліч //В рокотанні – риданні бандур. Авт-упорядники М.А.Шудря, В.Г.Нечепя. - К., - МАУП, 2006. – С.441.

ВОЙТАШЕК (XVI ст.) – придворний бандурист Самійла Зборовського, своєрідного гетьмана запорожців. Згадується в польській літературі під 1580 р.

Літ: Obodzinski „Pandora monarchow polskich”; Wargocki „Walery Maximas” – С.306; Siarczynski *Obraz wieku panowania Zygminta III, 1828, IIIII, – С.365.*

ВОЙТОВИЧ-СТАЩИШИН Ольга Дмитрівна (1957 р., селище Жвірка Сокальського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, викладач Львівського культурно-освітнього училища, лауреат Всесоюзного огляду-конкурсу творчої естафети, присвяченої XI Всесвітньому фестивалю молоді і студентів на Кубі (1978, I премія). Закінчила Сокальську дитячу музичну школу (1969-1973), Львівське музичне училище (1974-1977) та Львівську консерваторію (1977-1982, клас бандури В.Є.Герасименка). В складі тріо бандуристок виступала в гастрольних концертах в СРВ (1979), Японії (1980), Іспанії (1981), ФРГ (1982), на Філіппінах (1986).

ВОЙЦЕХ Григорій Євтухович (1877 – 1959) – кобзар-бандурист. Син відомого кобзаря-бандуриста Євтуха Войцеха з Мени на Чернігівщині. Малим водив свого незрячого батька. Вчився кобзарства у кобзаря Т.Пархоменка, потім у В.Потапенка. Знав нотну грамоту, добре співав, але такої високої техніки гри як у батька не досяг. Жив у Києві. В репертуарі переважали укр. нар. пісні.

Літ: Корнієвський, лист до Б.Ж. від 10.11.1971; В рокотанні – риданні бандур // Авт-упорядники М.А.Шудря, В.Г.Нечепя. - К., - МАУП, 2006. – С.352.

ВОЙЦЕХ Євтух (Явтух) (? – 1896) – кобзар з с. Мена Сосницького пов. Чернігівської губ. Нині Мена Чернігівської обл. Був незрячим. Добре володів технікою гри на бандурі. Грав на бандурі і його син Войцех Грицько, яко-

му робив бандуру О.О.Корнієвський. Знав багато нар. пісень.

Літ.: ЦДДА, Львів, Ф.688, О.З. 191. л.231: Корнієвський, лист до Желлинського Б. від 10.11.1971; В рокотанні – риданні бандур // Авт-упорядник. М.А.Шудря, В.Г.Нечепя. - К., - МАУП, 2006. – С.352.

ВОЛОДИМИР – кобзар.

Літ.: ІМФЕ, Ф. II-4, о.з. 592, л.54.

ВОЛОШЕНКО Андрій Прокопович (1883, с.Пронівка поблизу Ромен – 1983, там само) – бандурист. Грати на бандурі вчився у кобзаря М.Кравченка. Будучи студентом у Москві навчив грати на бандурі актора трупи М.Кропивницького В.Овчиннікова, з яким виступав дуетом в Москві (зокрема 27.11.1913). Знав думу „Про трьох братів Азовських”. Вмів грати і на лірі („Нема в світі правди”, „Про Почаїв”).

Літ.: Овчинніков В. Дещо з історії кобзарського мистецтва, М. 1926, №10-11; В рокотанні – риданні бандур // Авт-упорядник.: М.А.Шудря, В.Г.Нечепя. - К., - МАУП, 2006. -С.368.

ВОЛОШИН Матвій (XVIII ст.) – кобзар з Богуслава. У нього з 1748 р. вчився грати на бандурі Данило Бандурка (Рихлівський), який згодом став гайдамацьким бандуристом.

Літ.: Яструбов В. „Гайдамацький бандурист”, „Киевская старина”, 1886, т.16. кн.10; Хоткевич Г. Дещо про бандуристів та лірників. Літературно-науковий вісник 1903 у Львові. Річник VI, т.XXI, – С.30; УРЕ, Київ, 1961-1964р.р.,т.I. – С.436.

ВОЛОЩУК Назар Олександрович (30.12.1971 р., м.Рівне) – бандурист, педагог, виконавець. У 1987 р. закінчив Рівненську ДМШ №1 ім.М.Лисенка (клас викладача О.Г.Кравчук), 1991 р. Рівненське музичилище (клас викладача А.Ю.Грица), у 1996 р. – Львівський вищий музичний інститут ім. М.В.Лисенка (клас проф. В.Я.Герасименка). З того ж року викладач бандури у Рівненському музичилищі. Голова асоціації кобзарів-бандуристів Рівненського обласного відділення Національної музичної спілки (з 1998 р.), заступник голови Рівненського обласного відділення Національної спілки кобзарів України (з 2005 р.). Артдиректор I Всеукраїнського фестивалю кобзарського мистецтва ім.К.Місевича (Дубно, 2000), лауреат II Всеукраїнського фестивалю „Повстанські ночі” (1997). Із 2006 р. – головний спеціаліст управління культури Рівненської облдержадміністрації. Учасник III республіканського студентського літературно-фольклорного свята „Лесина пісня” (Луцьк, 1991), Всеукраїнського пісенного фестивалю „Повстанські ночі” (Рівне, 1992), I Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах (Хмельницький, 1995), I-го фестивалю кобзарської творчості „Світло Маркіяна”, присвяченого 185-й річниці від дня наро-

дження М.Шашкевича (Львів, 1996), Всеукраїнського свята селян (Київ, 1996). Керівник і учасник квартету бандуристів „Живі струни”. Член Національної Спілки Кобзарів України, Рівне.

Літ.: Семогіна Т. Струни у бандури справді золоті // Сім днів. - Рівне 1994. - 8-14 лютого; Бандури струни говірки // Слово правди. - Рівне. - 1995. - 19 серпня; Гості редакції // Рівне. 1998, 11 жовтня; Курята Н. Бандури струн проміння золоте // 10 канал. - Рівне. -1997.- 9 травня; Желлинський Б. Волощук Назар Олександрович // ЕСУ, т.4, К., .2005, – С. 660.

ВОРІНА Ліда Степанівна (27.11.1929) – ветеран кобзарського мистецтва, викладач по класу бандури Дніпропетровського державного музичного училища ім.Глінки. Вона ж керує і ансамблем бандуристок „Чарівниці” (м. Дніпропетровськ), разом з хормейстером і аранжувальницею Овчаровою Світланою Валентинівною. Член Національної Спілки Кобзарів України, Дніпропетровськ.

Літ.: Лист Юрія Задої до Желлинського Б. від 12.12.2007.

ВОРОЖБЮК Онуфрій (XIX ст.) – торбаніст пана Ржевуського. Висланий на каторгу за участь у повстанні.

Літ.: Максимов Сибирь и каторга, 1871, – С.422.

ВОРОЩУК Наталія Сергіївна (5.01.1990 р., м.Рівне) – бандуристка, виконавець. У 2004 р. закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас викладача Г.А.Гром). Того ж року вступила до Рівненського музичилища (клас викладачів О. О.Крук, М.М. Очеретяної). Лауреат Всеукраїнського фестивалю-конкурсу „Волинський кобзарик” (Луцьк, 2003), молодіжного фестивалю „Нові імена” (Рівне, 2004).

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., – С. 24.

ВСЕВОЛОДСЬКА Тетяна – бандуристка. Вчилась у Раїси Кузьменко. Лауреат (Перша премія) Республіканського конкурсу.

Літ.: Шевченко М. Звуки бандури - це мої почуття. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2008, – С.5.

ВУДЯНСЬКИЙ Ераст Іванович (1863, с.Польове, Дерчаківської волості Харківської губ.) – кобзар.

Кобзу робив йому столяр із Вільшани. Вчився у відомого кобзаря Гната Гончаренка. Знав думи: „Про Олексія Поповича”, „Про вдову і трьох синів”, „Про брата і сестру”, а також декілька псалмів. Серед них „Про Охтирську Божу матір”.

Літ.: Тиховський, 1902, – С.135; Крист, 1902, ч.II, – С.138; Сперанський, 1904.

ВУСАТИЙ (XX ст.) – бандурист із Чигирини. З ним в 1930-х роках познайомився Федір Жарко і під його впливом захопився бандурою та згодом став відомим бандуристом і виконавцем нар. дум. Вусатий і став першим вчителем Ф.А.Жарка.

Волошенко Андрій Прокопович

Волощук Назар Олександрович

Ворощук Наталія Сергіївна

Гавдида с. Розанна

Гавловська
Катерина Миколаївна

Гавор
Галина Ярославівна

Гаврилюк
Галина Зіновіївна

Гаврилюк
Юлія Василівна

ГАБР (XIX с.) – лірник із Грузького Майдана. У нього був поводирем деякий час Олександр – відомий лірник із м. Мизякова.

Літ.: Боржковський В. Лирники // Киевская старина, 1889, XXVI.

ГАВДИДА с. Розанна СНДМ – бандуристка із Прудентополя в Бразилії.

Літ.: Сестра Розанна Гавдида / Бандура, 1988, 323–24, – С.60.

ГАВЛОВСЬКА Катерина Миколаївна (20.11.1986 р., м.Рівне) – бандуристка. У 2001 р. закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас викладача Н.Л.Козлової), у 2005 р. – Рівненське музучилище (клас викладачів Г.М. Топоровської, М.М.Очеретяної).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.24.

ГАВОР Галина Ярославівна (1965 р., м.Львів) – бандуристка, педагог. У 1983 р. з відзнакою закінчила Львівське училище культури. У 1988 р. – з відзнакою Рівненський інститут культури (нині РДГУ, клас старшого викладача З.А.Сингаївської). З того ж року – викладач бандури у Львівському училищі культури.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.24.

ГАВРИЛЮК Юлія Василівна (12.08.1983 р., м.Любомль Волинської обл.) – бандуристка. У 1999 р. закінчила Любомльську ЗОШ, навчається у РДГУ (клас викладача Н.Є. Турко).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.24.

ГАВРИЛЮК (Боднарчук, Островська) Галина Зіновіївна (17.06.1964, м. Броди Львівської обл.) – бандуристка, педагог. У 1977 р. закінчила Бродівську ДМШ (клас викладача І.Б. Караулової), у 1984 р. – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя), у 1995 р. – Рівненський інститут культури (нині РДГУ, клас старшого викладача З.А. Сингаївської) та кафедру академічного хору (клас старшого викладача Ф.Ф.Васечка). Викладач бандури та хорових дисциплін у Бродівській школі естетичного виховання. Має переклади творів для бандури. Учні: Іванна Лесик закінчила Рівненське музучилище, студентка Львівської музичної академії; Маряна Якимець закінчила Рівненське музучилище та РДГУ.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.24.

ГАВРИШ Іван Степанович (26.10.1901, ст.Новоменська на Кубані – 5.02.1985 р. ст. Канівська, Кубань) – бандурист, педагог, біолог, актор-аматор. Освіта вища. Кобзарського мистецтва вчився у кобзаря Микити Варрави. Активний діяч українського відродження на Кубані. Грав на діатонічних бандурах кубанських майстрів Тихона Строкуну та Дмитра Крикуна. Володів деяким кобзарським репертуаром та піснями та п'єсами укр. композиторів. Багато виступав

у школах і клубах станиць Брюховецької, Канівської, Новоменської, а також в Італії і на Колимі. Заарештований органами ОГПУ 14.02.1933 р. за звинуваченням у причетності до „Контрреволюційного бурж. Націон. Угрупування” „за статтю 59-1 КК РСФСР”, насправді „за бандуру і українізацію” Рішенням трійки при ПП ОГПУ СКК і ДССР від 1 серпня 1933 р. засуджений до 5 років позбавлення волі. Відбував покарання на Біломорбалтійському каналі. В часи німецької окупації працював писарем станиці. Емігрував до Італії. Після повернення на Кубань був засуджений на 10 років каторги на Колимі. Реабілітований 21.12.1957 р. згідно з постановою Краснодарського крайового суду.

Літ. Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані. – Львів: Сполум, 2006, – С.288.

ГАВРИШ Олександр – бандурист, виступав на святковому концерті присвяченому річниці незалежності України. Грав на бандурі разом з Новицьким П.

ГАСВСЬКИЙ І. – бандурист, учень Г.Хоткевича. В 1928 в складі квартету бандуристів -учнів Г.Хоткевича – з великим успіхом виступав по радіо разом з О.Гарашенком (Гарашенком), Л.Гайдамакою та Г.Олешком.

Літ.: Хоткевич Галина Слідом за пам'яттю. Спогади в листах. УКСП „Кобза”, Київ, 1993, – С.15.

ГАСВСЬКИЙ Яків Семенович (? – 1932) – бандурист. Один з перших учнів Гната Хоткевича. Член Першого професійного квартету бандуристів. Виступав у 1928 в радіо Харкова. Репресований і правдоподібно 1932 р. замучений в більшовицьких катівнях.

Літ. Мішалов В. Розповідь Б.Жеплинському, 2005.

ГАЙДАЙ Олекса (XIX ст.) – лірник із Щитке Вінницького повіту.

Літ.: Боржковський В. Лирники // Киевская старина, 1889. т. XXVI.

ГАЙДАМАКА Леонід Григорович (27.04.1898, Харків – 25.05.1991, м. Бавдн Брук, шт. Нью-Джерсі, США) – співак-бандурист, композитор. Закінч. Харківський муз.драм ін-т (1927, кл. Г.Хоткевича), Харків. Технолог. Ін-т (1927).

Організатор і диригент Оркестру укр. нар інструментів у Харкові при клубі „Металіст” (1921–24), Палаці піонерів (1934–41). Від 1944 – у Зах. Європі та США. Автор низки п'єс, аранжувань творів зах.-європейських композиторів – класиків для бандури. Автор статті: „Кобза-бандура” (Бандура, Нью-Йорк, 1986, № 17–18). Розробив власну модель бандури з харків. способом гри.

Літ.: Жеплинський Б. Гайдамака Леонід Григорович // ЕСУ, том 5, 2006, – С.301.

ГАЙДУК (Гойденко) Андрій (ймовірно 1840–1900) – кобзар родом з під Городні. Жив у м. Синявка Сосницького пов. на Чернігівщині. Вчився у знаменитого кобзаря Андрія Шута з Олександрівки. Грав на кобзі і брав

учнів. У Гайдука починав вчитися грати на кобзі Петро Ткаченко з Синявки. Його поважали і в нього вдома під час ярмарків чи відпустів збиралися сліпці, в основному лірники.

Літ.: Полотай А. Мистецтво кобзарів Радянської України // Радянська музика, №6, 1940; Полотай М. НТЕ, №4, 1967; Лавров, Кобзарі, К., 1980, – С.31; ЦДІА, Львів, Ф.688, оп.1, о.з.191/3; Таланти знані і маловідомі // Календар 2004. Співоче поле Чернігівщини, – С.114.

ГАК – кобзар, жив на Загребеллі біля Сошниці. Був добрим кобзарем. Ходили слухи, що „Його й до Петербурга викликали”.

Літ.: ЕВ, 1927, кн.6; ЦДІА Львів, Ф 688, о.з. 191, л.282.

ГАЛАГАН Г. (XVIII ст.) – кобзар. Брав участь в дванадцятій „Отчий раді” кобзарів, яка відбулася „на Спаса 1775 року”, для вирішення подальшого існування кобзарства. Керував цією радою-зборами „цехмейстер кобзарського та всього незрячого нищого братства” колишній запорожець Гнат Рогозянський.

Літ.: ІМФЕ.Ф.8-4.– о.з. 338 (Запис Ф.Дніпровського); Ваврик О. Кобзарські школи в Україні, Тернопіль: Збруч, 2006. – С.23.

ГАЛАЙДА (Галактіон) (XX ст.) – кобзар – бандурист із Новоселівка на Чернігівщині. Учився в І.П.Дубнянського.

Літ.: „В рокогання-риданні бандур” – С.352.

ГАЛАЙДЕНКО Галя – бандуристка, учениця Антона Чорного на еміграції.

Літ.: У.Самчук – С.77.

ГАЛАШКЕВИЧ-БАНДУРА – бандурист. Його в час відпочинку любив слухати гетьман Іван Мазепа. В пам'ять про І.Мазепу його стали називати Бандура – Галашкевич.

Літ.: Ваврик О. Кобзарські школи в Україні. Тернопіль: Збруч, 2006. – С.15.

ГАЛИНСЬКИЙ Іван Романович (справж. Лопата) (28.01.(09.02.) 1895, с.Морозівка Барішівського р-ну Київської обл., тепер Харківської обл. – 29.07. 1965, Київ) – кобзар і співак (лірико-драм. тенор). Навч. у Київ. ун-ті св. Володимира. Вчителював у с.Сулимівка Барішівського р-ну. У 1929 переїхавши до Києва, почав брати уроки співу у Ф.Оришкевича та гри на бандурі у М.Опришка. 1932–35 працював в ансамблі бандуристів під кер М.Опришка. Від 1934 – соліст Київської філармонії. Водночас був солістом Ансамблю бандуристів Укр. т-ва сліпих (Київ. Виконував жанр. побут. й сатир. пісні („Про самураїв”, „Жиди були у Варшаві”), а також власні твори. Виступав із лірником О.Цибульським. Заарешт. 1943, засуджен. на 10 років. Заслання відбував в Естонії та м.Медвеж'єгорск (Карелія, РФ). Звільн. 1951. Наприкінці 50-х рр. брав участь у виступах Ансамблю бандуристів Укр. т-ва сліпих.

Літ.: Жеплинський Б. Галинський Іван Романович // ЕСУ, том. 5, 2006, – С. 326.

ГАЛІОН Ніна Сергіївна – бандуристка, керівник ансамблю бандуристок. Ще студенткою виступала з бандурою на сценах Чигирина, де тоді проживала та на інших сценах, а також по радіо. Прибувши у США відновила свої виступи, почала виступати і в ансамблі бандуристок ім. Лесі Українки під керівництвом проф. Романа Левицького та Володимира Юркевича, а від 1976 сама стала керувати цим ансамблем і була його мистецьким керівником до кінця життя. Своєю грою на бандурі та співом (альт) приносила насолоду всім хто слухав її виступи в Нью-Йорку, Нью-Джерсі та Філадельфії. Була також довголітнім членом хору катедри св. Володимира в Нью-Йорку та хору св. Андрія Первозданного в Банд Бруку Нью-Джерсі.

Літ.: Бандура, №31-32, січень-квітень, 1990, С. 61.

ГАЛУШКО Тамара Миколаївна (28.09.1954, м. Оріхів Запорізька обл.) – кубанська бандуристка.

Літ.: Иллюшин И. Ансамбль „Таврия” // Музыкальная жизнь, 1974, №21. – С. 9; Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані. Львів: Сполом, 2006.

ГАЛЬЧАК Ганна Іванівна (15.03.1941) – бандуристка, педагог, викладач класу бандури в Львівському музичному училищі. Організувала славне перше тріо бандуристок Львівської філармонії в складі Сенюк (Содомора) І., Хома Н. і Серняк М. Згодом склад тріо змінювався – Сенюк М. замінила Салагай М., а далі Василевич Р.

ГАЛЬЧАК (Кріль) Ірина Миколаївна – учасниця квартету бандуристок „Стрітіння” Тернопільського обласного осередку національної спілки кобзарів України, учасниця VI фестивалю кобзарського мистецтва ім. Ю.Сінгалевича у Львові 30.11.2008 р.

ГАМАЛІЯ – зрячий кобзар, загинув в Києві в 1921 р.

Літ.: Ємець В. Кобза і кобзарі, 1923; Бандура, №17-18, 1986, липень-жовтень, – С.34.

ГАМАЛІЯ (справжнє Леві) Олександр Петрович (XX ст.) – кобзар – бандурист. Його знав кобзар О.Корнієвський. Грав разом з кобзарем Петром Семеновичем Древченком, Кучугурою – Кучеренком, Павлом Михайловичем Гащенком на запрошення Д.І.Яворницького на „Южнорусской обласной сельскохозяйственной, промышленной и кустарной выставке” в Катеринославі, яка відбувалася з 1 липня по 10 жовтня 1910.

Літ.: Фото Гамалії О.П. серед кобзарів (чотири) і лірника Самсона Веселого. Лист Піщик О.В. з музею Д.І.Яворницького в Дніпропетровську від 26.09.92 до Жеплинського Б.М.; В рокогання-риданні бандур – С. 352.

ГАМОВА Юлія Петрівна (25.11.1935. с. Бубнівська Слобідка, тепер Черкаської обл.) – бандуристка, н.а. УРСР з 1979.

Походить з кобзарської родини ковалів, в

Гавриш
Іван Степанович

Гайдамака
Леонід Григорович

Галайденко
Галя

Гамова
Юлія Петрівна

Галинський
Іван Романович

Галіон
Ніна Сергіївна

Ганушевський
Богдан

Ганушевський
Степан Михайлович

якій чоловіки не тільки грали на бандурах, але й уміли самі виготовляти інструменти. Перші уроки гри на бандурі брала у свого діда, який і прищепив дівчині любов до бандури. В 1950 р. після закінчення сільської семирічної школи почала вчитися в Київському технікумі культурно-освітніх працівників, де вдосконалювала гру на бандурі в кваліфікованого педагога Л.Г.Король, учениці В.А.Кабачка. Після закінчення технікуму вчиться в Київському музичному училищі ім. Плієра у педагога і видатного бандуриста В.А.Кабачка.

Закінчила 1966 Київську консерваторію (клас А. Бобира), а 1985 – її викладач. З 1956 – у складі тріо бандуристок „Дніпрянка” (разом з Е.Миронюк і В.Пархоменко), спочатку при Київській естраді, з 1965 – при Київській філармонії (тепер Національна). В складі тріо виступала в Болгарії та Австрії (1959), Угорщині і Румунії (1960), Фінляндії та Югославії (1961). Німеччині (1964), Голандії, Франції та Бельгії (1965), Швеції (1969) та Японії (1970).

В 1959 р. на Всесвітньому фестивалі у Відні разом з іншими членами тріо одержала на конкурсі срібну медаль і звання лауреата. Нагороджена Почесною грамотою Верховної ради Вірменської та Узбецької республік. В 1968 р. – присвоєно звання заслуженої артистки УРСР. У репертуарі – твори сучасних композиторів, народні пісні. Автор обробок музичних творів для бандури. Лауреат II Всесоюзного конкурсу артистів естради (Москва, 1957, I премія).

Свою творчу діяльність Ю.П.Ганова поєднує з педагогічною, веде клас бандури в Київській музичній школі.

Літ.: Бердник І. Троянди і мелодії // Україна, №11 (531), березень 1967р.; В рокоатанні-риданні бандур. – С.369.

ГАННА – циганка, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст.

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конотопщини / НТЕ, №3 (241), травень – червень, 1993. – С.59-62.

ГАНУШЕВСЬКИЙ Богдан – бандурист Львівської Богословської Академії в 1937 р. „На різних святах-академіях виступали також бандуристи в складі Богдан Ганушевський, Дмитро Гончар і Юрій Свістель. Оркестра, квартет, бандуристи чи солісти скрипалі виступали на більших святах Богословської академії”.

Літ.: Світильник істини // видання Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи, Частини перша, Торонто, 1973, – С.528.

ГАНУШЕВСЬКИЙ Степан Михайлович (05.03.1917, с.Дора, нині м.Яремча Надвірнянського р-ну Івано-Франківської обл. – 30.09.1996, м.Рочестер, шт. Нью-Йорк, США) – бандурист. Син Михайла, брат Богдана-Михайла Ганушевських. Грі на

бандурі навчився у К. Місевича. Закінчив Львівську консерваторію (1940; викл. Д. Березинець). На поч. 1940–х рр. грав в ансамблі бандуристів під керуванням Ю.Сінгалевича. В 1941-43 виступав з квартетом бандуристів у Галичині. У 1941 грав в ансамблі разом з Юрієм Сінгалевичем, Степаном Малюцюю, Григорієм Бажулом, С.Ластовисем-Чулівським. Виступав також у квартеті бандуристів разом з Іваном Масляником, Грицем Смирним та Семеном Ластовичем-Чулівським (є фото в журналі „Бандура”). В березні 1943 грав в ансамблі бандуристів на з’їзді бандуристів у Львові. Від 1944 – у Німеччині, де вступив до Капели бандуристів ім. Т.Шевченка під керівництвом Г.Китастого. Гастролював у країнах Зах Європи. Від 1949 – у м.Філадельфія (шт. Пенсільванія, США). На еміграції організував ансамбль бандуристів, який гастролював у США і Канаді. Від 1956 – у Рочестері, де виступав як соліст-бандурист. Від 1960 через хворобу не виступав.

Літ.: Степан Ганушевський // Бандура, 1989, №29-30; Жеплинський Б. Ганушевський Степан Михайлович // ЕСУ, том 5, К., 2006, –С. 379; Бандура, Нью-Йорк, № 23-24, січень-квітень, 1988, – С.1-2; Бандура, Нью-Йорк, № 9-10, липень-жовтень, 1984, – С.54.

ГАНЦАР Дмитро Панасович (2.08.1908, с.Путилів (присілок Старожинецький потік) – вересень 1986) – лірник.

ГАНЧАР Тарас – кобзар, з яким познайомився П.Д.Мартинюк перед своїм виїздом до Харкова.

Літ.: Укр. нар. думи, т.І корпусу, ДВУ, 1927 р., – с. СХХІV.

ГАПОН Олексій Михайлович (? , с.Баришівка на Київщині – 1967, там само) – бандурист. За професією швець, працював у шевській майстерні. Добре володів бандурою, часто виступав у сільському клубі. Деколи виїжджав виступати в села району, де його виступи користувались успіхом.

Один із перших учасників Баришівської мандрівної капели бандуристів (1920–1930-х років), яка з успіхом подорожувала по Україні та РСФСР.

Літ.: Лист Полотая М. до Б.Жеплинського від 8.12.1970.

ГАПОНОВ Степан Ілліч (1930, Дніпропетровськ на Кодаках) – грати на бандурі вчився спершу у свого брата, а далі – в ансамблі бандуристів при Палаці культури заводу ім. Леніна, яким керував В.Сидоренко. Згодом набув високої техніки гри і став кращим бандуристом-інструменталістом та співаком (ліричний тенор) цього колективу. В останні роки в капелі не виступав. Живе в новому районі Дніпропетровська за Дніпром.

Літ.: Лист Рудаса І. (м.Дніпропетровськ) до Жеплинського Б. від 11.XII, 1963 р.

ГАРАСЮТА (XVIII ст.) – кобзар. Збереглася

фотографія, на якій серед інших кобзарів сфотографований Гарасюта.

Літ.: Українські народні думи, т.І корпусу, тексти 1-13 і вступ Катерини Грушевської, ДЕУ, 1927р. (фото кобзарів, серед них Гарасюта).

ГАРАСЬКО Петро (1855, с. Казарі Козелецького пов. тепер Косовського р-ну на Чернігівщині – ?) – сліпий кобзар. Осліп в час холери. Кобзарства вчився в с. Мокієвка у кобзаря Прокопа Чуба півтора року. Грішми своїому вчителеві не платив.

В репертуарі: псалми „Про Петра і Павла”, „Про Василя”, „Про св. Миколая”, „Пресвята, Діво”, „Про Лазаря”, „Сон Богородиці”, а також кобзарські „Про дворянку”, „Про Тещу”, „Чечітка” та інші. Знав багато різного роду приказок.

Літ.: Малинка А. Кобзар П.Гарасько и лирник В.Прищенко, Киевская старина. 1893, т. XLII, – С.442; Гарасько Петро УМЕ, К.,т.1, – С.440

ГАРБУЗ (XIX ст.) – кобзар із Харкова. Жив біля Холодної гори.

Літ.: Метлинський Южно-русская народная пісні, К., 1854; „Укр. нар.думи”, т.І, корпусу, ДВУ, 1927.

ГАРБУЗОВ Василь Антонович (1830, с. Степанівці Глухівського уїзду на Чернігівщині) – лірник і вчитель лірників. У нього вчився лірник Дудка (Дудник) Никифор Єгорович із с. Марчихіна Буда.

Літ.: Чернігівський Земській Сборник, 1903, апрель.

ГАРМАШ Тамара Миколаївна (22.03. 1954, с.Ораково Запорізької обл.) –бандуристка, педагог. У 1969 закінчила Орехівську ДМШ, у 1973 – Запорізьке музучилище, у 1980 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ, клас доцента З.А.Сингаєвської). З того ж року викладач бандури у Ніжинському училищі культури.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г. – С. 24

ГАРПАТЕНКО Микола Павлович – керівник капели бандуристів. В 1936 керував капелою бандуристів при Палаці культури ім.Ілліча у м. Дніпропетровську.

Літ.: Лист М.С.Радченка та лист ред. жур. „Музика”, вх.185 від 30.08.1971.

ГАСЮК (Шостак) Марія Василівна – (1888 р., ст.Брюховецька, Краснодарського краю – 1954, м. Львів) – учителька. Вчилася грати на бандурі в 1907–1908 рр. у відомого бандуриста Кубані В.Ємця. Була однією з перших жінок-бандуристок. В 1922 р. одружилась з В.Гасюком і переїхала в Галичину, в родинне село мужа на Львівщину.

Вчителювала на Львівщині, грала дітям на бандурі, популяризуючи кобзарське мистецтво. На клубних сценах як бандуристка не виступала. З 1939 р. працювала директором Нестерівського (тепер Жовква) будинку культури (на Львівщині). Навчала грати на бандурі сина Олега, який став визначним бандуристом. Похована на Янівському цвинтарі у Львові.

ГАСЮК Олег Володимирович (10.01.1922 в с.Альфредівка Глинянського р-ну Львівської обл. – 11.10.2002, м.Львів) – бандурист. Спершу вчився грати на бандурі у своєї мами Марії Василівни Гасюк, а відтак вдосконалював гру в капелі бандуристів, якою керував Ю.Сінгалевич та самостійно. З 1945 – 1949 р. керував капелою бандуристів при Львівському Політехнічному інституті та Будинку вчителя у Львові. Успішно виступав як соліст-бандурист, а також у складі тріо бандуристів при вищезгаданих капелах із М.Табінським та Б.Жеплинським. Заарештований 1949. Покарання відбував у таборах ГУЛАГу в Інті, де керував ансамблем бандуристів (створеним М.Сарма-Соколовським). Реабілітований 1956. З 1964 до 1982 р. керував капелою бандуристів при клубі Львівської контори геологорозвідки. Виступав із М.Гребенюк–Онуферко, В.Проником та В.Дичаком.

Йому належать декілька обробок для бандури укр. нар. пісень. Підготував ряд добрих бандуристів. Член Всеукраїнської спілки кобзарів, бандуристів, лірників (з 1994) та її почесний член (з 1996). Від 1982 – пенсіонер, жив з дружиною Ярославою у Львові.

Літ.: Скрипніченко О. // „Народна творчість”, №5, 1940; Жеплинський Б. Гасюк Олег Володимирович //Коротка історія кобзарства на Україні, Львів: Край, 2000, – С. 95; Жеплинський Б. Гасюк Олег Володимирович // ЕСУ, К, 2006, том.5 – С. 416.

ГАСЮК Орест – бандурист. Родич бандуриста Олега Гасюка. Вчився у Львівському Політехнічному інституті і виступав в капелі бандуристів інституту (1949-1951), якою керував Олег Гасюк, а далі Михайло Табінський та Богдан Жеплинський. Виступав і в квартеті бандуристів в складі М.Табінський, Б.Жеплинський, Р.Жеплинський і О.Гасюк

Літ.: Жеплинський Б. Перша капела бандуристів Львівської Політехніки.// Кобзарськими стежинами. Львів: 2002. – 205-210.

ГАЦ (Карпинець) Олена Вікторівна (2.02. 1973 р., с.Гоща Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1989 р. закінчила Гощанську ДМШ (клас викладача А.В.Грицаєв). У 1994 р. – Рівненське музучилище (клас контрабаса О.М.Островського, клас бандури Г.М.Топоровської). З 1995 р. – викладач бандури та контрабаса у Гощанській школі мистецтв. Учасник тріо бандуристів у складі: Антоніна Грицина, Олена Гац, Зінаїда Ковальчук.

Літ. Столярчук Б., Топоровська Г. – С. 25.

ГАЩЕНКО Павло Михайлович – кобзар Харківської школи кінця XVIII – початку XIX ст. з с. Костянтинівки Богодухівського пов. Полтавської губ., нині Золочівського р-ну Харківської обл., тесть І. Кучутури-Кучеренка. У 1902 р. брав участь у виступах народних музик на XII археологічному з'їзді в Харкові

Гармаш
Тамара Миколаївна

Гасюк
Олег Володимирович

Гасюк
Орест

Гац (Карпинець)
Олена Вікторівна

(як соліст та в ансамблі з іншими кобзарями). У репертуарі мав чотири думи та багато народних пісень. Вчив грати і співати кобзаря Макару. У 1905 р. художник Опанас Сластьон зробив портретну зарисовку кобзаря.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 805. л.11; ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.807, л.4; Колеса, 1920, 1969; Хоткевич, 1966, т. I; Жеплинський Б. Гащенко Павло Михайлович // ЕСУ, К., 2006, том 5, – С.423.

Гащенко
Павло Михайлович

Гвоздь
Микола Петрович

Гвоздь
Юрій Миколайович

Гелюта (Боярчук)
Зінаїда Миколаївна

ГБУР Леся (Олександра) – бандуристка. Створила капелу бандуристів у Польщі після Другої світової війни, яку очолила і керувала нею.

ГВОЗДЬ Микола Петрович (09.06.1937, м. Дніпропетровськ) – бандурист, диригент. Батько Юрія Гвоздя. Нар. арт. УРСР (1979). Закінч. Київ. Консерваторію (1963, кл. А.Бобирия). В 1963-75 та від 1977 – у Нац. Засл. капелі бандуристів України ім.Г.Майбороди (від 1977 – худож. кер. та гол. диригент). Гастролював з капелою у країнах СНД, Канаді, Франції, Великій Британії. Автор обробок укр. нар. пісень (1982, 1987), 7-ми збірок творів для бандури, підручника „Бандура” для дитячих музичних шкіл (1-5 класи, 1977–1982). Упорядкував репертуарну збірку „Дзвени, бандуро!” для самодіяльних капел бандуристів (1987). Поміж учнів Г.Верета та інші.

Літ.: Жеплинський Б. Гвоздь Микола Петрович // ЕСУ, К., 2006, том 5, – С.428; Жеплинський Б. Гвоздь Микола Петрович // УМЕ, ІМФЕ, К., 2006, том 1, – С.446.

ГВОЗДЬ Юрій Миколайович – заслужений артист України, полівіртуоз-інструменталіст, соліст інструментального ансамблю „Козаки” Національної заслуженої капели бандуристів ім. Г.Майбороди.

Літ.: Черногуз Я.Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. – К.,2008. – С.72.

ГЕЛЮТА (Боярчук) Зінаїда Миколаївна (13.07.1950 р., м.Краснодон Луганської обл.) – бандуристка, педагог. У 1967 р. закінчила Нововолинську ДМШ Волинської обл. (клас викладача Д. Ф.Ковальчук, Н.С.Головіної, у 1971 р. – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя).З того ж року – викладач Радивилівської ДМШ. До муз. училища вступило п'ять її учнів.

Літ.: Столярчук Б.,Топоровська Г. – С.25.

ГЕМБА А. (XIX – ХХст.) – кобзар-бандурист. Учень славного кобзаря-бандуриста І. Кучугури-Кучеренка.

ГЕРАСИМЕНКО Василь Явтухович (1.05.1927, с. Пищики, тепер Київська обл. – бандурист, педагог і конструктор бандур, з.д.м. УРСР з 1987. Закінчив 1960 Львівську консерваторію (клас бандури А.Бобирия), професор з 1988. Організатор і керівник експериментального ансамблю бандуристок. Створив понад 30 нових моделей бандури (зокрема: „Львів'янка”, 1964), упорядкував збірки педагогічного репертуару („Альбом бандуриста”, 1969; „Ансамблі для бандури”, випуск 1-2, 1980-81). Се-

ред його учнів – сестри Даниїла, Марія і Ніна Байко, Г.Менкуш, О.Баран, О.Стахів, Г.Гальчак, Л.Посікіра, М.Сорока, Т.Лазуркевич, О.Созанський, Х.Залуцька та ін.

Літ.: Жеплинський Б. Нова бандура // Соціалістична культура, 1996, №3, – С.29; Герасименко Василь Явтухович // В роковинні риданні бандур, – С.371; Фільц Б. Герасименко Василь Явтухович // УМЕ, т.1, – С.449-450.

ГЕРАСИМЕНКО Оксана Василівна (2.06.1959, м.Львів) – бандуристка, композитор, педагог. Дочка В.Герасименка, сестра О.Герасименко-Олійник. Заслужений діяч мистецтв України, Член Нац. Спільки кобзарів України (1999), Член Національної спілки композиторів України (з 2006), доцент Львівської національної музичної академії ім. М.Лисенка, лауреат I премії Міжнар. конкурсу композицій для бандури ім. Г.Китастого у Торонто (2000). Закінчила Львівську музичну академію (1982, кл. бандури В.Герасименка; 2005 – кл. композиції М.Скорика). В 1974-82 виступала у складі тріо бандуристок (разом з сестрою Ольгою та О.Войтович) під кер. В.Герасименка. В 1983 виїхала на Кубу, де працювала муз. інспектором у Провін. упр. культури. Виступала як солістка та в дуєті з кубин. музикантом і композитором К.Пуї. В 1989-91 виступала в дуєті з япон. гітаристом І. Сузукі. В 1991 повернулася на Україну, де продовжила виконавську та композиторську діяльність. Водночас веде кл. бандури та малих ансамблів у Львів. Муз. академії ім. М.Лисенка (від 1991 – до сьогодні). В композиторському доробку – Симфонічна поема «Victoria», хорова, камерна вокальна та інструментальні музика, твори для дітей, численні перекладення та аранжування. Створила квартет бандуристок „Львів'янки” (у складі – О.Коломієць, Л.Стефанко, І.Григорчук, О.Ніколенко), який став лауреатом Нац. конкурсу ім. Г.Китастого (2003) та Міжнар. Конкурсу ім. Г.Хоткевича (2004, 2007). Автор 3-х навч. посібників „Етюди для бандури на різні види техніки” (К., 2004), «Українські колядки для ансамблів бандуристів» та «Юним бандуристам» (2006). Випустила низку аудіо альбомів з автор. композиціями, укр. піснями та латиноамериканською музикою у власних перекладеннях та аранжуваннях. Серед них – CD „Таїна”, „На Різдво Христове”, „Різдвяні сни” та ін.

Літ.: Бистрицька О. Виконавська та педагогічна діяльність Оксани Герасименко. До історії укр. банд. педагогіки // Наук. Вісник Нац. Муз. академії України, К., 2004, вип. 35; Дутчак В. Герасименко Оксана Василівна // УМЕ, ІМФЕ, т.1, К.,2006, – С.450; Жеплинський Б. Герасименко Оксана Василівна // ЕСУ, К. 2006, том 5, – С.536

ГЕРАСИМЕНКО Ольга Василівна (10.06.1958, м. Львів) – бандуристка, музично-громадська діячка. Дочка Василя, сестра Оксани Герасименко, дружина Ю.Олійника. Засл. Арт. України (1999). Лауреатка Всеукр. Конкурсу виконавц. на нар. інструментах (Івано-

Франківськ, 1988). Закін. Львівську консерваторію (1982, кл. В.Герасименка). 1974-1989 виступала у складі тріо бандуристок (разом з сестрою Оксаною та О.Войтович) під кер. В.Герасименка. Бандуристки створили кілька десятків аранжувань та обробок, що згодом були видані Г.О. у 3-х збірниках у США. Водночас 1982-1988 – ст. викл. концертмейстер оркестру нар. інструментів Львівськ. Консерваторії. Від 1989 – проживає у США. Разом з чоловіком очолює т-во збереження укр. спадщини Пн.Каліфорнії, а також від 2004 працює ведучою програми Укр. громад. радіо цього т-ва. 1994 створила і очолила ансамбль бандуристів в м.Сакраменто (шт.Каліфорнія). Від 2003 – кер. ансамблю укр. музики „Елегія”, з яким пропагує нац. культуру на амер. континенті. У репертуарі – сольні інструм. твори для бандури М.Дремлюги, М.Скорика, С.Баштана, Ю.Олійника, перекладення Г.Генделя, Й.С.Баха, А. Вівальді та ін. Записала компакт-диски: „Три концерти Ю.Олійника для бандури та симфонічного оркестру”, „Українська бандура в концерті”, „Українське Різдво” (усі – 1999). Від 1999 – гол. ред. Ж. „Бандура”.

Літ.: Часопис „Бандура” (Нью-Йорк) 20 років у річчї розвою кобзарського мистецтва // Мистецтвознавчі зап., К., 2002, вип. 12; Дутчак В. Герасименко Ольга Василівна // ЕСУ, К. 2006, том 5, – С.538; Дутчак В. Герасименко Ольга Василівна // УМЕ ІМФЕ, К. 2006, т.1, – С.451.

ГЕРАСИМЕНКО Юрій Сергійович (9.08.1980) – бандурист-виконавець. (баритон). Закінчив Стрїтівську вищу педагогічну школу кобзарського мистецтва (викл.Г.С.Пелеха). В репертуарі народні українські пісні „Вже більше літ двісті”, „Стоїть козак на чорній кручі”, „Ой під вишнею”, „Ой джигуне, джигуне”, „Повій, вітре на Україну”, „Чорні брови, карі очі”, „Місяць на небі” та авторські: „Із полону” (Е.Драча), „Як будемо кохану цілувати” (Ю.Герахим).

Літ.: В рокотанні – риданні бандур – С.442.

ГЕРАСИМЧУК (Солтис) Мирослава Ігорівна (19.12.1972, м. Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1983 р. закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викладача В.О.Кришчук), у 1992 р. – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Грица), у 1997 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ) клас доцента З.А.Сингаєвської. Працювала у Рівненському інституті культури, в МБК „Текстильник”. Учасниця ансамблю „Благовіст”.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С. 25.

ГЕРАЩЕНКО – бандурист з м.Сміла Черкаської обл. До війни грав в київській заслуженій капелі бандуристів.

ГЕРАЩЕНКО (Геращенко) Олекса (Олесь) – бандурист, учень Г.М.Хоткевича. Вчився в Харківському Музично-Драматичному Інституті. Учасник першого ансамблю бандуристів Гната Хоткевича із його інсти-

тутських учнів: (квартету в складі Леоніда Гайдамаки, Івана Олешко, Якова Гаєвського і та Олесь Геращенко). Весною 1922 виступив дуже успішно по радіо в Харківському радіоцентрі. Квартет виконував композиції Г.Хоткевича „Терціальний етюд” та варіації на тему „А до мене Яків приходив”. Геращенко був заарештований 1932.

Літ.: Хоткевич Гнат. Твори для харківської бандури. Підготував до друку В.Мішалов., ТО Ексклюзив, Торонто-Сідней-Харків, 2007, – С.221; Бандура, №17-18, 1986, липень-жовтень, – С.3; Хоткевич Галина. Слідом за пам'яттю. Спогади в листах. УКСП, Кобза, К., 1993, – С.15.

ГЕРЖИВАН-ЛАПІЙ Іван Григорович (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.) – бандурист і майстер бандур з с.Дмитрівки (на Бузі) на Херсонщині. Збереглась бандура його роботи, на якій грав бандурист В.Р.Шалений з м.Ялти. За національністю молдаванин. Працював вчителем в с. Дмитрівка.

ГЕРЧАК Григорій Андрійович (ХХ ст.) – лірник. Живе в Києві. Продовжує галицькі лірницькі традиції.

Літ.: Лист Різника О.О. від 27.04.88 р.

ГІРИЧ Василь (1907 - ?) – майстер бандур з Детройта. За фахом столяр. Виготовляти бандури почав під впливом Олександра і Петра Гончаренка, які передали йому інструменти та інше устаткування для виготовлення інструментів. Виробляв по 5-7 бандур щороку. Майже всі бандуристи капели бандуристів в Детройті грають на його бандурах. Виготовив понад 100 бандур концертного типу.

Літ.: П.Г.Василь Гірич. // Бандура. № 21-22, липень- жовтень, 1987, С.45.

ГІЩИНСЬКА Раїса Петрівна (15.09.1937, с.Заставне, нині Іваничів. р-ну Волин. обл.) – бандуристка, композитор, педагог. Закін. Луцьке муз. училище (1963; кл. бандури І.Скіри). Від 1956 керувала хор. колективами, виступала в дуеті з Г.Бондарчуком. 1963–80 працювала викл. бандури Луцького культ - осв. уч-ща, при якому створила ансамбль, а згодом капелу бандуристок, з якими виступала в Білорусі, Росії, Польщі. Згодом організувала капели бандуристів при Луцькому та Рожищен. Будинках культури, ансамбль бандуристок при Луцькому технікумі торгівлі. У репертуарі – укр. нар. пісні, твори укр. та заруб. композиторів, а також на власні музику і слова (зокрема: „Вірю, ти прийдеш”, „Дівоча лірична”, „Питала мати у калини” та ін.). Серед учнів – Г.Верета, З. Комарук, В.Мельничко, П. та Л. Шуляки.

Літ.: Жеплинський Б. Гіщинська Раїса Петрівна// ЕСУ, К., 2006, т. 5, – С.645.

ГЛАДИЛІН Іван Панасович (близько 1905, с.Кіндрашівка, тепер Новоархенгельського р-ну Кіровоград обл. – ?) – майстер музичних інструментів, музикант. Виготовляв бандури і їх вдосконалював. Виготовив багато мандолін,

Герасименко
Василь Явтухович

Герасименко
Оксана Василівна

Герасименко
Ольга Василівна

Герасимчук (Солтис)
Мирослава Ігорівна

Гіщинська
Раїса Петрівна

Гладилін
Іван Панасович

Глушак
Никифор Іванович

Глушко
Степан Володимирович

балалайок, гітар. З 1935 працював виключно над виготовленням та вдосконаленням бандур. Після Другої Світової війни бандури його конструкції деякий час випускала Чернігівська фабрика музичних інструментів. Виготовив декілька зразків бандури оригінальної конструкції, зокрема клавіатурну бандуру, на якій виконував декілька творів.

Літ.: Деко О. Майстри чарівних звуків, К., 1968, – С.26.

ГЛАДІЙ Наталя Григорівна – Член Національної Спільноти Кобзарів України, Київ.

ГЛАДИШ Надія Василівна (23.09.1966) – Член Національної Спільноти Кобзарів України, Крим.

ГЛИВКИЙ Йосип (XVIII – 1919, на Харківщині) – лірник із Харківщини, який діяв у козацьких загонах Гайдамацького Слобідського коша. Убитий у 1919 р. червоноармійцями під час боїв за м.Лозова Харківської обл.

Літ.: Черемський К. З історії нищення кобзарства // Нова Україна –1993, №2, – С. 11–12; Черемський К. Повернення традицій – С. 23, С.26.

ГЛОБА Андрій (біля 1791 – біля 1851) – кобзар із Ічні („Іченський”). Кобзарської справи вчився в кобзаря Івана Яхна.

Літ.: Фонд Білозерського ІМФЕ Ф3-6/ 376, „О кобзарях и список кобзарей”.

ГЛУШАК Никифор Іванович (1890, м. Чорнобиль на Київщині – ?) – бандурист і відомий майстер бандур. Його інструменти зовні дуже прості, відзначалися приємним тембром, мали великий попит серед кобзарів-бандуристів. За звучанням на той час не мали собі рівних. Секрет виготовлення таких звучних бандур залишився невідомим. Був репресований. Проходив по справі № 83938 ІІІ відділу КОУ НКВС (справа Дорошка Ф. – Копана Г.), як „учасник контрреволюційної організації Дорошка, Копана”. Під наглядом ГПУ числиться з 1929. Уперше заарештований 6.03.1931 з обвинуваченням у „контрреволюційній агітації”. Вироком Нар. Суду м.Чорнобиль від 18.07.1931 засуджено на 2 роки ув'язнення. Постановою Київського відділу ГПУ УРСР від 22.08.1931 справу припинено „за недоведеністю обвинувачень”. Удруге заарештовано Чорнобильським РВ за „систематичну контрреволюційну агітацію, спрямовану проти заходів Партії і Радвлди”. По справі №11119 згідно зі ст. 54-10 КК УРСР рішенням особливої трійки при КОУ НКВС від 25.10.1937 ув'язнено до таборів суворого режиму на 10 років. Останні звістки про нього 25.01.1938 з Томсько-Осинського табору.

Літ.: Лист Полотая М. від 18.08.1969 р; ЦДА ГОУ Ф.1.оп.263 .спр. №37586.– С. 23-24; С.-29-30; Черемський К. Повернення традицій – С.93.

ГЛУШКО Степан Володимирович (с.Залуква Галицького р-ну Івано-Франківської обл.) – учасник капели бандуристів „Карпати”.

В 1961–1966 рр. – навчання в Підгорецькій школі Стрийського р-ну Львівської обл. Навчався гри на баяні 1966–1968 рр. в СШ № 100 м.Львова. Брав участь в ансамблі баяністів, в духовому оркестрі. З 1968 по 2003 рр. – в капелі бандуристів «Карпати. Баритон. Його вчив грати на бандурі Юрій Данилів. 1974–1976 рр. брав участь в музично-драматичному гуртку.

ГЛУШКО Федір Іванович (6.09.1905, м-ко Шишаки, нині смт. Полтавської обл. – 13. 11.1973, м.Київ) – кобзар, бандурист. Держ. нагороди СРСР. Учасник Другої Світової війни. Закінчив Полтав. Муз. технікум (1932). Гри на бандурі навчився самотужки. 1924 вступив до гуртка кобзарів у Шишаках (кер. Н.Чумак). Співав у дит. церк. хорі. Від 1925 – соліст бандурист Харків. капели бандуристів. 1932–37 керує ансамблем бандуристів Харків. філармонії. 1937 репресований органами НКВС за участь в „контрреволюційній організації”, до 1941 перебував в ув'язненні. 1941 виступав як соліст на Укр. радіо. Від 1946 – артист Держ. капели бандуристів УРСР. Виконував переважно думи. Автор музики до думи „Слово про рідну матір” (сл.М.Рильського). Упорядкував зб. „Українські народні думи” (1966) та „Українські народні пісні” (1969, обидві – Київ), до яких увійшли його власні фольклорні записи. Серед учнів – Ф.Жарко.

Літ.: Жеплинський Б. Глушко Федір Іванович // ЕСУ, К. 2006, т.5, – с.691; Черемський Повернення традицій – С.93; Черногуз Я.Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. – К.,2008. – С.37.

ГЛУЩЕНКО Катерина Степанівна (див. Оболонкіна (Глущенко) К.С.

ГЛЯД Василь (? - 3.06.1993) – майстер бандур. Жив і працював у Гльостері. Родом з Роменщини Полтавської області. Уже з молодих років мав дар до майстрування інструментів, бо приглядався хлопцем, як його дядько майстрував скрипки та інші інструменти. Дядько був відомим майстром. Від 1950-тих років почав майструвати бандури, взявши за взірць хроматичну бандуру майстра Олександра Гончаренка, який з своїм братом Петром Гончаренком виготовляв бандури для капели бандуристів ім.М.Леонтовича у м.Гослярі у Німеччині. Від Володимира Луціва взяв як зразок діатонічну бандуру і так від того часу до 1992 змайстрував понад 100 бандур. Його бандури були в більшості діатонічні, але також і хроматичні з перемикачами та мали 8, 10 або 12 басів. Експериментуючи над звуком цих інструментів, він їх довбав із клена, явора, дуба. Його бандури мали гарний естетичний вигляд, пов'язаний з високим рівнем обробки. Бандури роботи Василя Гляда не викривлювалися і не потріскали при змінах температур чи інших обставинах. Останніми роками сам робив, тобто навивав струни, які були високого рівня і мали дуже добрий звук.

Писав вірші, був патріотом і добрим християнином. Навчив свого сина Петра робити бандури. На бандурах роботи Василя Гляда грають учасники «Кобзарського братства» такі як Любомир Мазур, Ігор Лучка та інші; учасники ансамблю «Село», в якому грають брати Мирон та Михайло Постолани, а також початкуюче тріо бандуристок в особах Гані та Сяні Шмондуляк та Наталки Шкромиди; відомі бандуристи Віктор Мішалов, Юліян Китастих, Володимир Луців. На бандурах роботи Василя Гляда грають в Англії, Німеччині, Франції, Швеції, Бельгії, Канаді, США, Південній Америці та Україні.

Літ.: Володимир Луців. Василь Гляд майстер бандур. // Бандура, 1994, №47-48. – С.55-56.

ГНАТОВСЬКИЙ Михайло Михайлович – столяр, майстер з ремонту та виготовлення бандур зі Львова. Працював в майстерні лялькового театру і м.Львова, де Юрій Сінгалевич навчив його ладити та виготовляти бандури. Допомогав Юрію Сінгалевичу виготовити цілу серію бандур. В його майстерні після смерті Ю.Сінгалевича молодий В.Герасименко вперше познайомився з процесом виготовлення бандур і з допомогою Гнатовського виготовив перші дві бандури.

Літ.: Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами – С.146; Кияновська Л. Лицар бандури. – Львів: Те-Рус. 2007. – С. 25.

ГНАТЬЄВА Олександра Михайлівна (24.04.1980 р., м. Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1995 р. закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викл. В.О.Кришчук), у 1999 – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грица). З того ж року – викладач бандури у Здолбунівській ДМШ, учасник ансамблю бандуристок-викладачів школи.

Літ. Столярчук Б. Топоровська Г. – С. 25.

ГНИЛОКЛАС Семен Петрович (24.05.1903, с.Ярове, нині Кам'ян. р-ну Черкаськ. обл. – 22.04.1990, м.Київ) – бандурист. Навч. у Черкасах. Учитель семінарії, Київ. Муз-драм. Ін-ті (1926). Працював у Київ. капелі бандуристок, у Держжестраді. Під час Другої Світової війни грав на фронтах. Виступав з бандуристами М.Кашубою, Ф.Дорожком, М.Бобирем та ін. У репертуарі переважали укр.нар. пісні („Про Нечая”, „Про Морозенка”, „Про Супруна”, „Про Байду” та інші), пісні про Т.Шевченка та на його слова.

Літ.: Ющенко О. Кобзарські концерти // НТЕ, 1969, №5; Жеплинський Б. Гнилоклас Семен Петрович // ЕСУ, т. 5, К.: 2006, – С.715.

ГОВІКА Василь (01.01.1904 с.Росохач нині Чортків. р-ну Тернопіль. обл. – 23.03.1993, Вінніпег) – лірник. Єдиний пропагандист цього виду мистецтва у 1950-80 рр. на амер. континенті. Від 1938 – жив у Канаді. Після Другої Світової війни заснував власне підприємство. Брав активну участь у громад-культурн. житті українців. Чл. Укр. Нац. об'єднання. Давав концерти, виступав на імпрезах, урочинах в

Торонто, Оттаві, Альберті та ін. містах Канади, а також у США, зокрема у Детройті, де функціонує капела бандуристок. Про Г. знято д/ф „В.Говіка з Вінніпега”.

Літ.: Гунька Я., Павлів Я.Б. Говіка Василь // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С.8.

ГОВТВА Грицько – лірник з Ковалів Зінківського повіту.

Літ.: Укр. нар дума, т. I корпусу, вступ К. Грушевської, ДВУ, 1927.

ГОВТВАНЬ Опанас (кін XIX ст. – поч. XX ст.) – кобзар із хутора Голий Зінківського р-ну на Полтавщині. Виконував народні пісні і думи („Про бідну вдову і трьох синів”). В 1909 в Миргороді художник Сластіон зробив його портретну зарисовку.

Літ.: Портрети українських кобзарів О.Сластіона Вступна стаття та коментарі Ю. Турченка, К., 1961; Жеплинський Б. Говтвань Опанас //ЕСУ т.6, К., 2008, – С.11.

ГОВТВАНЬ Семен Павлович (бл.1884 – ?) – лірник. Жив і працював у м.Зінків нині Полтавської обл. У 1909 дослідник кобзарства О.Сластіон записав на фонограф думу „Про бідну вдову і трьох синів”, яку розшифрував і опублікував у 1913 р. Ф.Колесса.

Літ.: Жеплинський Б.М. Говтвань Семен Павлович // ЕСУ т.6, К., 2006, – С.11. Колесса Ф. Мелодії українських нар. дум „Матеріали до укр. етнології”, Львів, 1913;

ГОДОВАНІЙ Федько (1865, с.Сервири– 1942, с.Сервири) – лірник. Підлітком осиротів і його усиновив рідний дядько. Парубком працював коло молотарки і від сильного запилення почав сліпнути. Купив ліру, навчився грати, мав чудовий голос, одружився. У 35 років зовсім осліп. Його поводирем був Пилип Бабій з сусіднього села Мшана. Співав Годованій у супроводі ліри в навколишніх селах: Бзовиця, Нетерпинці, Нестерівці, Білківці, Богданівка, Данилівці, Мшана, Жуківці, Кудинівці, Осташівці, Озерна. Зрідка навідувався на гучні ярмарки до Залісців. При доньці Ксені дожив до старості.

У серпня 1910 фольклорист О.Роздольський записав історичні, релігійні та сімейно-полбутові пісні на фонограф. від Ф.Годованого у Сервирах: „Канада”, „Тисяча вісімсот сорок восьмий”, „Іа в лузі калина всеї луг прикрасила”, „За паньщину”, „Про Нечая”, „Кулина”. У репертуарі Ф. Годованого були ще десятки пісень: релігійних з почаївського „Богогласника” (1790) про чудотворні ікони „Почаївської Богоматері” („Пасли пастирі вівці нагорі, повіділи Матір Божу на скالی”) та Ісуса-Спасителя у Зборівській церкві., „Страшний суд”, „Лазаря-мученика” побутові про блудного сина („Син ізмалку був хорошим, не щадила мати гроші”), бідну сирітку, злу мачуху, покаяння грішника, потоп світу, тяжку жіночу долю, п'яниць, зрадливих і лінивих жінок-нетягу; жартівливі коломийки. Як стверджують сьогодні родичі лірника Годо-

Глушко
Федір Іванович

Глуценко
Катерина Степанівна

Гнат'єва
Олександра Михайлівна

Гляд
Василь

ваний сам складав окремі пісні, підбирав до них мелодії. Повні тексти записів цих пісень та інших зберігаються у рукописних фондах ІМФЕ НАН у Києві, фонд О.Роздольського.

Літ: Медведик П. Літературно-мистецька та наукова Зборівщина. Словник біографій визначних людей. – Тернопіль: Джура, 1998. – С.108-111

ГОЙДЕНКО (див. Гайдук, Гойдук) Андрій Матвійович

ГОЛЕНКО Майя Федорівна (19.05.1940, с.Котовка Магдалинівського р-ну Дніпропетровської обл. – 24.12.1993, м.Київ) – бандуристка, співачка (лірико-колоратурне сопрано), н.а. УРСР з 1990. Закінчила 1961 Полтавське музичне училище ім. М.Лисенка. 1970 – Київську консерваторію (педагоги С.В.Баштан, Д.С.Петриненко), тепер Національна музична академія. В 1961–93 виступала в складі тріо бандуристок разом з Т.О.Гриценко та Н.Д. Писаренко. Працювала 1961–72 в ансамблі української музики при „Укрконцерті”, а з 1972 – у Київській філармонії. В репертуарі – українські народні пісні, романси, думи, твори вітчизняних та зарубіжних класиків, сучасних композиторів. Г. – упорядник збірок музичних творів з репертуару бандуристок, зокрема збірник: „Ой співаночки мої” (1973). Державна премія УРСР ім.Т.Шевченка за концертні програми 1973–74 років.

Літ. Голенко Майя Федорівна // В рокотанні – риданні бандур, – С.373.

ГОЛОВАТИЙ Антін Андрійович (1732 (за іншими даними 1744) Нові Санджари Полтавськ. Губ. – 28.1.1797, півострів Камешеван, похований на острові Сара в Каспійському морі) – військовий діяч. Перший кубанський кобзар, поет, курінний отаман Запорозької Січі, військовий писар Нової Січі, Військовий суддя Війська вірних козаків (1788), один з організаторів Чорноморського козацького війська (1788). Навчався в Київській бурсі (академії). З 1757 записався в козаки Васюринського куреня Запорозької Січі. 22 червня 1762 обраний курінним отаманом. Талановитий промовець. Із 1764 р. – полковий старшина. Учасник рос.-турецької війни 1768–1774 рр., під час якої виявив видатні військові здібності. Особливо відзначився під час взяття Очакова та турецької фортеці на о.Березань, за що був підвищений у званні до підполковника російської армії. В 1792 р. успішно виконував дипломатичну місію в Петербурзі, отримавши 30 червня 1792 р. грамоту цариці Катерини II, згідно з якою Чорноморському козацькому війську видавалась у вічне користування Тамань з околицями. Один з організаторів переселення українських козаків на Кубань. Очолив ту частину переселенців, яка прибула на Кубань влітку 1793 року. Військовий суддя ЧКВ. Командувач військової флотилії на Чорному морі в рос.-турецькій

війні 1787–1791 рр. та козацького загону у персидському поході 1796-1797 рр. Автор пісні „Ой годі ж нам журитися”, яка тривалий час вважалася неофіційним гімном Чорноморського козацького війська. Після смерті 14 січня 1797 р. кошового отамана З.Чепіги обраний кошовим отаманом. Але Г. так і не дізнався про це, бо помер під час персидського походу.

Літ.: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані. Львів: Сполом, 2006, – С.272; Польоий Р. Головатий Антін Андрійович // Кубанська Україна, К., Ділком, 2002. – С.133.

ГОЛОВАТИЙ Захар – галицький лірник. Він оповідав, що „перед відміною панщини на Буковині біля Чернівців зійшлося віче лірників, де були присутні понад 200 співців, здебільшого з Центральної і східної України”. Цей факт може вказувати на зв'язок, який існував здавна між лірниками різних територій етнічного розселення українців.

Літ: Черемський К. Традиційне співцтво. Українські співці музиканти в контексті світової культури. Харків: Атос, 2008. – С.106.

ГОЛОВКО Оксана Петрівна (2.06.1973, м.Нетішин Хмельницької обл.) – бандуристка, педагог. У 1988 р. закінчила Нетішинську ДМШ, у 1992 р. з відзнакою Рівненське музичне училище (клас викладача Г.Топоровської). У 1997 р. – Одеську державну консерваторію ім. А.В.Нежданової (нині музична академія) клас викладача Н.В.Морозевич. Живе і працює в Одесі.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.26.

ГОЛОВЧАК Ніна Григорівна – Член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

ГОЛУБ Антоніна Василівна (6.01.1932, на Полтавщині) – бандуристка. Закінчила фабрично-заводське навчання. Працювала на Полтавській прядильній фабриці та вчилася у вечірній музичній школі у бандуриста Якова Мусійовича Шостака. Була солісткою (альт) Полтавської філармонії. Згодом навчалася у Київському музичному училищі ім.Р.М.Глієра (у В.І.Кухти) та Київській консерваторії (клас бандури А.М.Бобиря, вокалу І.М.Волинської). Працювала у Вінницькій філармонії, Тернопільському музичному училищі, де вела клас бандури. Серед учнів – М.Литвин. У репертуарі народні пісні (у власній обробці). Автор оригінальних творів: дума „Невільник” (слова Т.Шевченка), „Серцю милий край”, „Місяченьку зоря”, „Мрії надій” та ін. Лауреат республіканського фестивалю

Літ.: Голуб Антоніна Василівна // В рокотанні – риданні бандур – С.373.

ГОЛУБ Григорій Адамович (4.03.1963 р., с.Смідин Ковельського (тепер Старовижівського р-ну) Волинської обл.). – учасник капели бандуристів „Карпати”. Освіта середня. У Львові з 1980 року. З 1982 року по сьогоднішній день в капелі бандуристів

Гнилоклас
Семен Петрович

Говтвань
Опанас

Головатий
Антін Андрійович

Головко
Оксана Петрівна

тів „Карпати”. Бас. На бандурі його вчив грати Юрій Григорович Данилів. З 1985 по 1990 рр. – учасник народного ВІА „Струмочок”. В репертуарі: фрагменти Божественної Літургії Івана Золотоустого „Нехай сповняться уста наші” та „Достойно є”, а також укр. нар. пісень „Ой пуцу я кониченька”, „Пішов би я в ліс по дрова”.

ГОЛУБНИЧА (Заїчек) Алла Петрівна (1947, м.Чуднів Житомирської обл.) – бандуристка. Педагог. У 1968 р. закінчила Рівненське музучилище (клас вик. А.Ю.Грицяя). Працювала у Здолбунівській ДМШ, Виїхала з чоловіком, відомим баяністом Віктором Голубничим у м.Горький (нині Нижній Новгород РФ), де й проживає.

Літ. Столярчук Б. Топоровська Г. – С.26.

ГОЛУБОВИЧ Наталка – бандуристка з Ковеля. Літ.: Бандура, №61-62, липень-жовтень, 1997, – С.36, фото

ГОМИНЮК Ананій Савич (01(13).09.1866, с.Плужне, тепер Хмельницьк. обл. – ?) – лірник. Сліпий з дитинства. Осліп на 5 році. „Була в мене” – казав лірник – „чорна блисть (падучая); от як я упав, то мене і зняли з місця, а не тра було займать; з того й осліп”. Став вчитись на 23 році, вчився всього 1 рік, заплатив за „ученіє” 10 крб.

Виконував пісні „Про Віду”, „Про тещу”, „Про Хому і Ярему”, а також псалми: „Про Олексія”, „Про Спасителя”, „Пречистої”, „Миколаю”, „Пятниця”, „Про Матір Божу Почаївську” Вчився грати у лірника Петра Кремінського (Кримського) із м.Білогородки Заславського пов. „На що се все вам здалось знать?” – спитав Гоминюк у А.Малинки. А після пояснень додав: „Дак, коли треба усе записувать, дак глядіть же, не пропускайте, що я буду проказувать”.

Літ.: Малинка А. Лирник Ананій Гоминюк. К.С. 1898, т. 10 XIII.

ГОМИНЮК Іван Сидорович – лірник, син Сидора Гуменюка.

Літ.: „Укр. нар. думи”, т.І корпусу, вступ К.Грушевської, ДВУ, 1927.

ГОМЕНЮК Сидор – лірник, батько Івана Гуменюка.

Літ.: „Укр. нар. думи”, т.І корпусу, вступ К.Грушевської, ДВУ, 1927.

ГОНТА Дмитро (бл. 1900, на Катеринославщині – 1939, м.Філадельфія, США) – бандурист. Козак Полку Чорних запорожців. Командував гарматною батареєю, а в 1919 бронепоездом „Хортиця”. Був знайомий з нар. кобзарем А.Петюхом (Митяєм), під впливом якого захопився бандурою і перейняв дещо з репертуару. Емігрував в Галичину. 1923 познайомився з бандуристом К.Місевичем, в якого вдосконалював гру на бандурі. Далі вони разом виступали як бандуристи, розмальовували галицькі церкви. Потім до них прилучився і придворний бандурист геть-

мана П.Скоропадського – Данило Щербина, виступали як тріо бандуристів (Місевич, Гонта, Щербина), зокрема 1925 в Шевченківській академії в залі Народного дому у Львові, реферат читав Д.Донцов. В 1927 – Гонта і Місевич гастролювали з хором Д.Котка на Примор’ї, Леську і центральній Польщі, потім трохи в Німеччині. В 30-х роках грав в концерті у зведеній капелі бандуристів Галичини і в тріо (К.Місевич, Ю.Сінгалевиц, Д.Гонта). 1929 виступав в залі Міської Ради в Варшаві на Академії по Головному отаманові С.Петлюрі. Вмступав і в Литві (Вільнюс). Був великим патріотом, концертував в читальнях „Просвіти”, переслідувався польською поліцією. В репертуарі укр. нар. пісні, історичні, чумацькі, побутові, ліричні, жартівливі. Склав музику на сл. Р.Купчинського „На чужині”, яку успішно виконував і яка стала популярною під назвою „Лети, моя думо”. Розмальовував церкви в с. Кирилівка та с.Буців біля Перемишля. В 1943 р. репресований нім. фашистами, запроторений в кухню смерті Дахау, звідки 29.04.1945р. звільнений американцями. В повоєнний період жив у США в Філадельфії. Виступав як бандурист.

Праці: Бандурист Кость Місевич// Київ. (Філадельфія) – 1955. – №6., листопад-грудень;

Літ.: Самчук У. Живі струни, Бандура і бандуристи. – Детройт, 1976.

ГОНТА Василина Юрївна (27.01.1968, м. Радивилів Рівненської обл.) – бандуристка. У 2001 закінчила Радивилівський загальноосвітній ліцей; У 2006 – Рівненське музучилище (клас викл. Т.В.Свентах).

Літ. Столярчук Б. Топоровська Г. – С.26.

ГОНТАР Павло – кобзар.

Літ.: ІМФЕ, Ф. 11-4, о.з. 1014. л.24.

ГОНЧАР Іларіон (Ларіон, Варійон) Хомович (1876 - ?) – лірник із с.Ков’яги Валківського пов. на Харківщині. Учився три роки у Нестора Колісника з Катричівки. Підвищував свою майстерність у лірника Якова Богуценка, Сергія Крупки, Андрія Єрмишева. Знав п’ять дум.

Літ.: Черемський К. Шлях звичаю, Харків: Глас, 2002, – С.401.

ГОНЧАР Дмитро – бандурист Львівської Богословської Академії в 1937 р. „На різних святах-академіях виступали також бандуристи в складі Богдан Ганушевський, Дмитро Гончар і Юрій Свістель. Оркестра, квартет, бандуристи чи солісти скрипалі виступали на більших святах Богословської академії”.

Літ.: Світильник істини / видання Українського Католицького Університету ім. св.Климентія Папи, Частини перша, Торонто, 1973, –С.528.

ГОНЧАР Онуфрій Архипович – майстер з Білої Церкви. У нього придбав бандуру Ф.І.Прогуленко. Згодом (близько 1930) керував майстернею з виготовлення бандур в м. Кривий Ріг.

Літ.: Прогуленко, лист від 12.04.1964.

Голуб
Антоніна Василівна

Голубович
Наталка

Голуб
Григорій Адамович

Голубнича (Заїчек)
Алла Петрівна

Гонта
Дмитро

Гончар Ларіон (Ларіон,
Варійон) Хомович

Гончар
Василіна Юріївна

Гончар
Дмитро

ГОНЧАР Тарас – перший кобзар, що зустрівся П.Мартиновичу. Від нього в 1901р. Мартинович записав думи „Семен Палій”, „Кардаш”, „Хвилиненко” та інші.

Літ.: ІМФЕ, Ф. 11-4, о.з. 1013. л.4; ІМФЕ, Ф. 11-4, о.з. 665., л.140; Корпус дум, I.

ГОНЧАРЕНКО Гнат Тихонович (близько 1835, с.Ріпки тепер Богодухівського р-ну Харківської обл. – близько 1917) – кобзар. Народився в кріпацькій сім'ї. Осліп у трьох річному віці. Гри на бандурі та співу навчився у 20–22 роки у кобзаря П. Кулібаби з с.Вільшани, в якого пробув „на науці” 4 місяці.

Ставши самостійним співцем збільшив свій репертуар і часто грав на ярмарках, найчастіше в Харкові та Куряжі. Жив на Губаєнковому хуторі, недалеко Харкова, а між 1902–08р. „повдовівши”, перебрався жити до свого сина в Севастополь. Літом приїздив до родини на хутір біля Харкова, де далі кобзарював. У 1902 брав участь у 12 археологічному з'їзді в Харкові. Г. – видатний представник харківської школи кобзарського мистецтва. В піснях та думках підкреслював їх моралізаторський бік.

Уперше його ім'я згадане 1885 (М.Ф.Сумцов), запис дум, пісень та автобіографічного матеріалу від Г. здійснили українські фольклористи П.Тиховський (1899 – 1901), Є. Крист (1902. Леся Українка та К.В.Квітка (1911) записали на фонограф думи. В репертуарі: „Про сестру та брата”, „Олексій Попович”, „Про удову”, „Нема в світі правди”, кілька інструментальних мелодій. Крім дум в репертуар входили псалми і сатиричні пісні „Дворянка”, „Чечітка”, „Попадя” та танці. Незважаючи на невеликий репертуар дум, Г. своїм оригінальним архаїчним способом рецитації та технікою гри вибивався на найчільніше місце серед кобзарів того часу. Він співав думи бистрим речитативом, дуже виразно визначав чергові наголоси. В його співі музична декламація мала перевагу над мелодичним елементом. Середньовічний дорійський лад, два центри мелодії, квартове і квінтове групування тонів мелодії, закінчення періодів на другому ступені гами – це, як показав Ф.Колесса, основні архаїчні ознаки, що виявляють в Г. співця давньої школи, спадкоємця найкращих кобзарських традицій. Манеру гри і репертуар перейняли від Г. його учні кобзарі П.Древченко, Є.Вудянський та інші.

Літ.: Тиховський П. Кобзари Харьковской губернии. Сборник Харьковского историко-филологического общества, т. XIII, ч. II, – С.135–138; Колеса Ф. Мелодії українських народних дум, К., 1969, – С.313–314, 569–574; Леся Українка. Твори в 10-и томах. Том 10, листування – С. 265, 371–372; ЦДІА АН УРСР Ф.688, о-1. о-131. зв.12,82.

ГОНЧАРЕНКО Людмила Дмитрівна (19.03 1956, смт. Полонне Хмельницької обл.) –

бандуристка, педагог, керівник. Закінчила Полянську ДМШ (клас викл. О. М. Довженко), у 1976 р. – Дубенське культосвітнє училище. У 1987 р. – Рівненський інститут культури (нині РДГУ, (клас старшого викладача З.А.Сингаєвської). З 1976 р. – викладач бандури, керівник ансамблю бандуристів у Клеванській ДМШ, з 1987 р. – Гоцанській школі мистецтв, з 1989 р. – керівник ансамблю бандуристів при Рівненському будинку художньої і технічної творчості профтехучилищ. У 1992–1997 рр. – викладач бандури у Шубківській ДМШ.

Учні: Валентина Кац, Галина Каменчук – викладачі бандури ДМШ на Рівненщині; Ірина Панасюк, Людмила Шворак, Лідія Шворак, Раїса Окранець – закінчили Дубенське училище культури; Ірина Панасюк, Лідія Шворак – Рівненський інститут культури, Людмила Шворак – Харківський інститут культури

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.26.

ГОНЧАРЕНКО Петро Федорович (11.12. 1910, с.Ольшаниця нині Рокитнянськ. р-ну Київ. обл. – 19.09.2000, м.Бавнд Брук шт. Нью-Джерсі) – бандурист, майстер з виготовлення бандур. Засл. Арт. України (1992). Закін. Артемівський учител. ін-т (нині Донецьк. обл., 1935). Вчителював на Донбасі. Від 1945 – в Капелі бандуристів ім. Т.Шевченка (м.Інгольштадт, Німеччина). 1945–1949 разом з братом Олександром виготовив для цієї капели та хору ім. Леонтовича понад 50 бандур нового зразку (т. зв. полтав. бандура). 1949 виїхав з капелою до США і оселився в Детройті. 1949–1989 був головою й адміністратором капели. 1991 у складі капели гастролював в Україні. Серед учнів – Ю.Приймак, П.Степовий, В.Вецал та ін.

Літ.: Махлай О. Мурга А. Пам'яті Петра Гончаренка – корифея капелі бандуристів // Бандура, Нью-Йорк, 2000, № 73-74; Жеплинський Б. Гончаренко Петро Федорович // ЕСУ, т.6, К.,2006 – С.158.

ГОПКАЛО Любов – бандуристка, учасниця тріо бандуристок Оркестру народних інструментів Укр. радіо (виступала разом із Світланою Мирвода та Тетяною Моломуж). Тріо записало на радіо низку укр. нар. пісень та творів сучасних композиторів, успішно виступало на концертних майданчиках Києва. Чудово звучала у виконанні тріо фольклорна кантата „Чумацькі пісні” композитора Володимира Рунчака.

Літ.: Мирвода С., Яценко Ю. Жива струна (Про бандуру в оркестрі Українського радіо). // Бандура, США, №76, липень-грудень, 2001, – с. 45-47.

ГОРБ Левко (II пол. XIX – ?) – лірник із Мени на Чернігівщині. Лірникував в 1915–1929. Його знав кобзар О.Корнієвський.

Літ.: В рокотанні–риданні бандур. – С.352.

ГОРБАНЬ (Христенко) Пилип (1835–1916)

– відомий кобзар, жив в Осьмаках на Чернігівщині. Походив з кріпаків і його привезла поміщиця з Полтавщини. Потім був сторожем в її саду. У селі його звали по імені матері Христини – Христенком. Справжнє прізвище вдалося встановити з архівів ЗАГСу. Сучасники згадували, що дід був дуже дотепним та веселим музикантом. Грав на кобзі і скрипці „Гречаники”, інші жартівливі пісні, приспівував і пританцьовував. Кожен день вигадував щось нове. У свята і в неділю молодь сходилася до хати кобзаря на гуляння.

Літ: Таланти знані та маловідомі // Календар 2004. Співоче поле Чернігівщини, – С.120.

ГОРБАТЕНКО Раїса Іванівна (26.08 1947, с.Новоукраїнка Новоукраїнського р-ну Кіровоградської обл.) – бандуристка, співачка (сопрано), з.а. УРСР з 1980. Закінчила 1968 студію при Капелі бандуристів УРСР, 1980 – Київську консерваторію. Виступає у складі тріо бандуристок разом з Л.О.Колос та Л.О.Криворотовою), у 1968–74 – при капелі бандуристів УРСР, з 1974 – Київській філармонії. Народна артистка України, бандуристка тріо Національної філармонії м.Київ. Виступала в складі тріо разом з Любою та Лідією Криворотовими. Зокрема 8.05.2002 в залі Національної філармонії в Києві в концерті „Бандура єднає друзів”. В репертуарі – укр. нар. пісні, твори укр. радянських композиторів, а також пісні народних колективів СРСР та зарубіжних країн. Гастролювали по країні та закордоном.

Літ.: Горбатенко Раїса Іванівна // В рокотанні – риданні бандур, – С.374; Бандура, №72, січень-червень. 2002, С.39-40 і фото (С.39)

ГОРБАТЮК Володимир Григорович (22.04. 1951, смт. Добровеличівка Кіровоградської обл.) – бандурист, педдагог, виконавець, засл. Діяч мистецтв України (2000). У 1974р. закінчив Кіровоградське музичне училище (клас хорового диригування О.О.Смолянського). Самотужки оволодів грою на бандурі, керував народними хорами, ансамблями сопілкарів на Кіровоградщині. 1969 – навчався в Київському державному університеті ім.Т.Г.Шевченка. Кобзарське мистецтво опанував під кер. В.Литвина (від 1987), з яким певний час виступав в дуєті. В 1978–81 – дир-р муз. школи в с. Компаніївка Кіровоградс. обл., від 1981 керував хоровими колективами в Кіровограді і Київ. обл.. Живе в Каневі. Від 1994 р. регулярно співає на могилі Т.Шевченка. Культивує концертну манеру співу „великим” голосом у супроводі сучасної хроматичної бандури. У 1989р. відкрив у с.Стрїтівка, що на Київщині, першу кобзарську школу. Був серед фундаторів Національної спілки кобзарів України, голова Всеукраїнської (тепер Національної) спілки кобзарів (1994–2004). В репертуарі – укр. нар. пісні, твори укр. композиторів,

пісні В.Литвина „Яничари”, „Дума про матір”, „Гуде над світ”, „Рятуйте, люди, пісню”, а також власні твори „На хвилях віків” на сл. О.Орача, „Сповідь” на сл. О.Попова, „Свічка” на сл. С.Грабара та ін.

Літ.: Жеплинський Б. Горбатюк Володимир Григорович // ЕСУ, т.6, К.,2006, – С. 184; Столярчук Б. Топоровська Г. – С.26–27.

ГОРБАТЮК (Гринякова) Ірина Яківна (1971, м.Кременець Тернопільської обл.) – бандуристка, педагог. У 1986 – закінчила Кременецьку ДМШ, у 1990 р. – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грицяя), Рівненський інститут культури (нині РДГУ). Живе і працює у Кременці.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.27.

ГОРБАЧЕВСЬКИЙ Дмитро Фокович (1902, с.Петрове Криворізьська обл. – 1959) – кобзар. Вчителював. В 1925 р. після концертів Першої укр. художньої капели кобзарів захопився кобзарською музикою і став одним з перших пропагандистів кобзарського мистецтва на Криворіжжі. В 1927 р. організував першу Криворізьку капелу бандуристів, був її керівником і диригентом. Після Великої Вітчизняної війни працював у Вінницькому обласному театрі ім. М.Садовського.

Літ.: Листування Б.Жеплинського Б. з Полотаєм М.П.(Київ).

ГОРБЕНКО Петро Якович (18.10.1897, м. Миргород). Народився в селянській сім'ї. В 1920р. закінчив приходське училище і поступив в Художньо-приходську школу ім.Гоголя, яку закінчив в 1917 р. З 1918 до 1922р. служив в армії. В 1922р. працював в літоб'єднанні „Плуг”. В 1924–25 рр. грав у капелі бандуристів, якою керував І.Н.Скляр. В 1944 р. їздив разом з капелою на фронт до воїнів підшефної дивізії. Далі часто виступав з кобзарськими піснями в складі Миргородської капели кобзарів-бандуристів.

ГОРБОТКО Микита (XX ст.) – лірник з Ніженського повіту.

Літ.: Укр.нар.думи, т. I корпусу, ДВУ, 1927, – С.55.

ГОРГУЛЬ (XIX ст.– XX ст.) – майстер бандур. Робив бандуру на замовлення Г.Хоткевича, яка дуже сподобалась замовнику. Вона відрізнялася від інших бандур, зокрема від бандур роботи Снігирьова тим, що мала коряк склеєний з клепок (як у сучасних бандур „Львів'янок”). На кобиліці (підструннику) струни переходили через два шурупи в зигзаг і таким способом інструмент мав гарний чистий звук. Цю бандуру Г.Хоткевич вирішив залишити собі. Вона зображена в книзі Г.Хоткевича „Музичні інструменти українського народу”.

Літ.: Хоткевич Г. Твори для харківської бандури. Підготував до друку В.Мішалов, ТО Ексклюзив, Торонто-Сідней-Харків, 2007, – С.221; Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків, 2002. – С.131.

Гончаренко
Гнат Тихонович

Гончаренко
Людмила Дмитрівна

Гончаренко
Петро Федорович

Гончаренко
Олександр і Петро

Горбатенко
Райса Іванівна

Горбатюк
Володимир Григорович

Горбатюк (Гринякова)
Ірина Яківна

Гордієнко
Галина Дем'янівна

ГОРДІЄНКО Галина Дем'янівна (1907, с. Дем'янівці Переяславського повіту на Київщині – ?) – бандуристка. Після закінчення 1929 драматичної студії при Дніпропетровському українському музично-драматичному театрі ім. Т. Шевченка, залишилась працювати в ньому. 1932 під час гастролей театру у Донбасі зустрілася з ансамблем бандуристів. Тут під керівництвом Івана Лещенка оволоділа інструментом і в дуєті з своїм чоловіком Губарем-Дем'яненко розпочала концертну діяльність. З 1944 вони в складі народного хору (згодом ім. Г. Верьовки); ансамблях різних філармоній. Супроводжувала грою на бандурі лекцію на тему „Життєва правда в народній творчості” за скеруванням товариства „Знання”. В репертуарі переважно укр. нар. пісні – „Сирітка”, „Черевички”, „Ой горе тій чайці”, „Ой кум до куми залицявся” та інші, а також твори композиторів.

Літ.: Гордієнко Галина Дем'янівна // В рокотанні - риданні бандур. – С. 375.

ГОРДІЄЦЬ (Кулик) Мусій – кобзар з с. Лейкалівка Зінківського повіту. В 1837 р. П. Д. Мартинович разом з Горленком записали від нього деякий репертуар, але його не опублікували.

Літ.: Укр. нар. думи, т. I корпусу, ДВУ, 1927, – С. СХХVIII.

ГОРДІЙ – кобзар з Ядут, правдоподібно Сошницького пов.

Літ.: ЦДІА, Львів, Ф688, о.з. 191. л.98

ГОРДІЙ – кобзар з с. Колонтаєво Богодухівського пов. Харківської губ.

Літ.: ІМФЕ, Фонд Білохерського; Ф 3-6/376 „О кобзарях и список кобзарей”.

ГОРЕЧКО (Качанова) Вікторія Миколаївна (13.06.1980, м. Рівне) – бандуристка, педагог. У 1995 р. закінчила Рівненську ДМШ (клас викл. Т.Т.Рокітенець); у 1996 р. – студію педагогічної практики при Рівненському музичному училищі (клас викладача А.Ю.Грицяя), у 1999 – Рівненське музичне училище (клас викл. А.Ю.Грицяя). Того ж року вступила до Рівненського інституту культури (клас доцента З.А.Сингаєвської). Учасниця ансамблю „Благовіст”, брала участь у благодійних концертах „Діти Чорнобиля” у Німеччині та Швейцарії. Працювала в Рівненському МБК „Текстильник” та міському Палаці дітей та молоді.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.27-28.

ГОРЗІЙ (XIX ст.) – кобзар із Теплівки. Співав думу „Соколи”, в якій згадується про Івана Богословця. Гордія знав кобзар Іван Кравченко-Крюковський.

Літ.: ЦДІА, Львів, Ф 688, о.-I, 191, II.

ГОРЗІЙ Богдан (?–1856) – добрий кобзар із Ядут (Єдут). Добре грав на кобзі і на скрипці.

Літ.: ІМФЕ, Фонд Белозерського; Ф 3-6/376 „О кобзарях и список кобзарей”.

ГОРІХ Михайло (бл. 1900, ст. Пашківська

на Кубані – ?) – бандурист – соліст. На поч. 20-х рр. закінчив Краснодарський робітничий факультет, пізніше – сільськогосподарський інститут (1929–1934). Ліричний тенор. Був надзвичайно популярним бандуристом у Краснодарі. Виступав майже щоденно. Проф. С.Баклаженко вважав його одним з найвизначніших бандуристів 1920 р. У 1934 р. безслідно зник.

Літ.: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані // Львів: Сполом, 2006. – С.288.

ГОРІШНА Марія Михайлівна (28.03.1971, с. Нові Стрілища Жидачівського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, керівник капели бандуристів. З 1978 по 1988 навчалася у Новострілищанській середній школі.

З 1982 по 1996 навчалася у дитячій музичній школі м.Бібрки на Львівщині (викладач Чабан Катерина Мирославівна). З 1988 по 1993 навчалася у Дрогобицькому педагогічному інституті на музичному факультеті по класу бандури. (викладач Пінчак Стефанія Іванівна). З 1994 працює у капелі бандуристок „Дзвіночок” Центру творчості дітей та юнацтва Галичини у Львові, а з 2006 – художній керівник народної капели бандуристок. У капелі „Дзвіночок” займаються діти віком від 7 до 17 років. Учасники капели навчаються грі на бандурі, займаються постановкою та розвитком голосу, дикції, вивчають історію кобзарського мистецтва. У капелі „Дзвіночок” працюють досвідчені педагоги Оксана Борачок, Людмила Гребень, Ірина Григорчук, Галина Лучишин, Мирослава Медвецька. Капела „Дзвіночок” є лауреатом та Дипломантом Всеукраїнських, обласних, регіональних фестивалів, серед них „Сурми звитяги”, „Різдвяні канікули”, фестиваль кобзарського мистецтва ім. Ю.Сінгалевича „Дзвени, бандуро”. Бандуристки з великим успіхом презентують українське мистецтво не лише в Україні, але й закордоном, зокрема у Польщі, Бельгії, Швейцарії, Словаччині. Капела записала 2 аудіоальбоми „Дзвіночок колядує” та укр. нар. й аматорські пісні. У 2008 капела відсвяткувала 50-річчя.

ГОРЛЕНКО Василь Петрович (1.(13).01.1853, с. Ярошівка тепер Українське Сумської обл. – 14.(27).04.1907, Петербург, похований у Ярошівці) – письменник, мистецтвознавець, фольклорист та етнограф. Навчався у Ніжинському лицей, закінчив Сорбонну у Парижі. Автор праць про творчість кобзарів і лірників Г.Любистка, І.Кравченка, Ю.Перепелицю. В статті про бандуриста Івана Крюковського наводяться думи „Попович”, „Вітчим”, „Соколи”, „Про сестру і брата”, „Про вдову і синів”, „Про азовських братів”, „С.Кішка”, „Хв. Безрідний”, „Ів.Коновченко” („Киевская старина” 1882, XII). В Роменському повіті на Полтавщині Г. записав варіант пісні кобзара

„Про правду” („Киевская старина”, 1883, XIII) від М.І.Костомарова. Г. записав думи „Про Грицька Залізняка” та „Про атамана Грача” („Киевская старина”, 1886, I).

Літ.: Горленко Василь Петрович // В рокотанні риданні бандур – С.375.

ГОРНЯТКЕВИЧ Андрій Дем'янович (31.08.1937, с.Кривеньке Тернопільської обл.) – бандурист, фольклорист, мовознавець, доктор словянської мови і літератури. Закінчив Каліфорнійський університет. Гри на бандурі навчився у В.Юркевича та З.Штокалка. З 1973 р. – викладач Альбертського університету (Едмонтон, Канада). В репертуарі – думи та народні пісні. Перекладав англійською мовою „Кобзарський підручник” З. Штокалка, (Едмонтон, 1989; українське видання – Київ, 1993). Автор статей з проблем українського мистецтва в журналі „Бандура” (Нью-Йорк) і „Народна творчість та етнографія” (Київ). Учасник науково-практичних конференцій з проблем кобзарства в Україні. Українське телебачення зняло телепередачу „Шлях до себе” про А.Горняткевича, яка неодноразово транслювалась в Україні. Приїжджаючи в Україну виступає з науковими лекціями і як бандупмст. В репертуарі: „Дума про Марусю Богуславку”, пісня Г.Сковороди „Всякому городу нрав і права”, багато укр. нар. пісень та ін. З 2003 – пенсіонер, але продовжує активну наукову діяльність, як член наукових, професійних та інших толварист (зокрема, НТШ).

Літ.: Горняткевич Андрій Дем'янович // В рокотанні риданні бандур – С.375; Жеплинський Б. Горняткевич Андрій Дем'янович // Українська журналістика в іменах. НАНУ Львівська бібліотека НАНУ ім. В.Стефаніка, випуск 12, Львів. 2005, – С– 109-110; Знайомтесь – члени рідколегії: доктор Андрій Горняткевич // Бандура, 2001, №76, – С.6-7.

ГОРОБЕЦЬ Гаврило – кобзар, учитель Скубія. Сам Г.Горобець вчився у Г.Гончаренка, а учнем Горобця був ще кобзар Бідило.

Літ.: ЦДДА АН УРСР Ф.688, О-І, 191, 70; ІМФЕ, Ф.8-К3, ф.зб.6, стор.27; Гуменюк Г. „Українські народні музичні інструменти”, Київ, 1967. – С.79.

ГОРОДЕЦЬКА (Хамраєва) Оксана Романівна (22.07.1978, с.Мирогоща Дубенського району Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1992 р. закінчила Мирогощанську школу мистецтв (клас викладача Л.П.Рибачук), у 2000 р. – РДГУ (клас викл. Н.О.Волощука). З того ж року викладач бандури, учасник тріо та ансамблю бандуристів (керівник Л.Л.Рибачук) Мирогощанської школи мистецтв.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.28.

ГОРОДНИЦЬКИЙ Іван (? – ?) – кобзар. Жив у с. Говтві (тепер Полтавської обл.). Від нього П.Мартинович записав 1884 думи „Про азовських братів” та „Про удову і трьох синів”.

Літ.: Українські нар. думи, т. I корпусу, ДВУ, 1927.

ГОРПАТЕНКО Микола Павлович – керівник капели бандуристів. В 1936 керував капелю бандуристів при Палаці культури ім.Ілліча у М.Дніпропетровську.

Літ.: Лист М.С.Радченка та лист ред. жур. „Музика” вх. 195 від 30.08.1971.

ГОТРА-ДОРОШЕНКО Іриней Ілліч (31.08.1890, с.Руда, тепер Рогатинського р-ну Івано-Франківської обл. – 24.12.1973, монастир у Глен-Ков, Нью-Йорк, США) – бандурист, ієромонах УГКЦ, особистий секретар митрополита А.Шептицького.

Батько Ілля був вчителем укр. нар. шкіл. Мати Єлена Дорошенко походила із славного роду гетьмана Петра Дорошенка. Дідусь був дяком у с. Виспа і навчив Іриней добре співати, мати придбала для нього бандуру. В 1910 зложив монаші обіти, перебуваючи у василіанських монастирях Крехова, Лаврова, Краснопуці. В час Першої Світової війни (1915) Іриней попав у московський полон та був інтернований в Києві. Написав листа митрополиту А.Шептицькому, просив допомогти. Але 18.09.1914 митрополит Андрей був арештований і вивезений до Києва, а далі через Курськ, Суздаль до Ярославля в Росії. У Курську, через литовського священника о.Димініса митрополиту вдалось зв'язатись з Іринієм Готрою. В час революції 1917 А.Шептицький приїхав з Петрограда до Києва, де його віднайшов Іриней Готра і став секретарем митрополита та супроводжував його в подорожах. З Шептицьким Іриней з Києва, через Москву, Петроград, Стокгольм і Гамбург прибув в Нюрнберг, де склав письмовий звіт Папі Бенедиктові XV про перебування в царській тюрмі. З Німеччини 10.09.1917 з митрополитом прибули до Львова, далі Іриней відбув до Лаврова продовжити богословські студії, куди передали йому і бандуру, з якою не розлучався до 1913. 18.09.1929 – рукоположений (висвячений) і як ієромонах призначений префектом духовної семінарії у Львові. В 1921–1930 – префект Емісійного інституту оо.Василіян у м.Бучачі, в 1930–1934 – секретар і прокуратор Галицької провінції ЧСВВ. У 1934–1939 – директор Емісійного інституту у Бучачі. З приходом більшовиків в 1939–1941 під псевдонімом працював парохом у м.Заліщики, потім у с. Вовківнях Тернопільської обл., а в час німецької окупації 1941–1944 став ігуменом монастиря у Підгір'ях, згодом у Бучачі. З поверненням більшовиків пішов у підпілля, переховувався в монастирях, перебував у сотнях УПА, працював таємно в медінституті у Львові. В 1946 р. – арештований. Пережив слідство, знущання, побої, перелом руки. Був ув'язнений на 25 років. Засланий в Казахстан, далі в Караганду. Каторжні роботи на шахтах та каменоломнях підірвали

Горішна
Марія Михайлівна

Горечко (Качанова)
Вікторія Миколаївна

Горняткевич
Андрій Дем'янович

Городецька (Хамраєва)
Оксана Романівна

Готра-Дорошенко
Іриней Ілліч

Гребенюк
Мирослава Семенівна

Гребень (Гребінь)
Аврам Родіонович

здоров'я о. Іриней. В 1955 – був звільнений як нездатний до праці. 1960 – виїхав до Василіанського монастиря у Варшаві, де його чекала нова бандуру виготовлена швагром, відомим бандуристом Василем Ємцем, що одружився з сестрою Іриней. В 1952, взявши з собою бандуру, виїхав до родини в США, де проживав у Філадельфії, Мінеаполісі, Лос-Анжелесі, Детройті. У вільний час о.Іриней грав на бандурі для парохіян, молоді, дітей. Його бандура тепер знаходиться в музею в Нью-Йорку.

Літ.: Чорний-Досінчук. Отець І.Готра-Дорошенко кобзар. // Свобода, 1994, 27 липня; Жеплинський Б. Готра – Дорошенко Іриней Ілліч // ЕСУ, К., т.6, 2006, – С. 335; Жеплинський Б. О.Іриней Готра-Дорошенко ЧСВВ особистий секретар митрополита А.Шептмцького, бандурист, патріот //Християнський голос. – 2008. – Ч.1(2741).січ.– С.5; Жеплинський Б. Особистий секретар Митрополита А.Шептицького був бандуристом // Свобода-Сvoboda:Український щоденник.– Джерзі Ситі; Нью Йорк, 2009. – 22.травня (№21). – С.29.

ГОЧАЧКО Алла Іваніна (1956, м.Володимир-Волинський Волинської обл.) – бандуристка, педагог. У 19074 р. закінчила Луцьке культосвітнє училище, 1979 р. – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викл. З.А.Сингаєвської. З того ж року – викладач бандури у Луцькому училищі культури.

Літ.: Столярчук, Топоровська Г. – С.28–29.

ГРАБ Левко Сидорович (1843, с.Мена Соницького повіту Чернігівської губ. – ?) – кобзар. Добре грав на кобзі. Також був і лірником. Часто грав на базарах, дуже задушевно співаючи. Ліра була в нього невеличка, але дуже голосиста. Добре володів технікою гри, привертаючи увагу численних слухачів чудовою грою і гарним співом. Корнієвський А.С. слухав його коли ще був школярем.

Літ.: Сперанський, 1904; Малинка А.; ЦДІА Львів, Ф 688, о.з. 191, л. 231; Лист Корнієвського А.С. до Жеплинського Б. від 15.12.1968.

ГРАБЧУК Ніна Степанівна – закінчила три курси Рівненського музучилища (клас викладача А.Ю.Грицай). Трагічно загинула.

Літ.: Столярчук, Топоровська Г. – с.28–29.

ГРАД Степан Іванович (21.11.1886, с.Мшанець Зборівського р-ну – 30.05.1919, с.Мшанець, похоронений на старому цвинтарі) – лірник (тенор). Разом з рідними – дружиною Ганною з Крижанівських та доньками Теодорою, Іванкою, Михайлиною. Софією проживав на хуторі Манюки. Виступав у Мшанці і в навколишніх селах Зарудні (тепер Кобзарівка), Городищі, Вертелці, Дітківцях, Іванківцях, Мильно, Бліху, Гаях Розтоцьких, З глибиною почуттів розкриває зміст своїх пісень. Серед них „Ой зійшла зоря над Почаєвом стала”, про героїзм козацтва під Берестечком, „Ой попід гай зелененький ходить Довбуш молоденький”, „А вже тая кривда з панами при столі, а схована Правда в панів у неволі”, рекрутські, вояцькі – „Смерть вояка,

що прощається в полі з ріднею”, про сирітство, наймитське життя, злу мачуху і вражу свекруху, про „Діву-самарянинку” і „Муки Ісуса Христа на Голгофі”. Окремі пісні складав сам, зокрема про тяжку жіночу долю та поганих дітей, які не вміють пошанувати батьківської старості. Память про цього народного музиканта зберіг Я.Косовський у нарисі „Подільські лірники та жебраки” („Шляхами золотого Поділля”, 1970, том 2). Пісня з репертуару лірника „Ой у полі дощик трясє”.

Літ.: Медведик П. Літературно-мистецька та наукова Зборівщина. Словник біографій визначних людей. – Тернопіль: Джура. 1998. – С.113.

ГРЕБЕНЮК (Дарманчук) Онуферко Мирослава Семенівна – (11.04.1918, с.Мушкатівка нині Борщівського р-ну Тернопільської обл. – 01.02.1996, Львів) – бандуристка, співачка. Закінчила гімназію „Рідна школа” у Тернополі (1937), Згодом навч. у Львові у театральній студії Л.Кривицької, водночас брала уроки співу у В.Балтаровича. 1939–1941 учительвала. Після загибелі чоловіка Ю.Онуферка пішла у підпілля. Закін. Курси медсестер і працювала медсестрою УПА. Певний час жила під прізвиськом Дарманчук. Від 1945 виступала у капелі бандуристів Ю.Сінгалевича при Будинку нар. творчості у Львові. 1947–1948 була солісткою ансамблю „Чорногора” під кер-ом Я.Чуперчука. Заарештов. 1948, засуджена на 25 років каторги, яку відбувала в Комі АРСР. Під час заслання брала участь у художній самодіяльності. 1956–66 – арт.-бандуристка Львів. філармонії, 1966–68 – Львів. Клубу залізничників. Виступала в ансамблях з львівськими бандуристами О.Гасюком, В.Дичаком, В.Проником. Реабілітована 1992.

Літ.: Жеплинський Б. Рятувала пісня і бандура // Поклик сумління, 1995, черв; Жеплинський Б. Гребенюк (Дарманчук) Онуферко Мирослава Семенівна // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С.388.

ГРЕБЕНЬ (Гребінь) Аврам Родіонович (26.20 (8.11) 1878, с.Березна, тепер смт. Менського району Чернігівської обл. – 27.12.1961, с. Дмитрівка, тієї ж області) – лірник.

Спочатку навчався грати на скрипці. У 20-ти річному віці втратив зір. Далі навчався в кобзаря і лірника Т.Пархоменка. Плідним для Г. було знайомство з кобзарями такими як М.Кравченко, П.Древченко, С.Пасюга, Г.Гончаренко, Д.Симоненко. Мандрував по Чернігівщині, брав участь у революційних подіях 1905–07, поширював по селах нелегальну літературу. Після 1907 жив у Березні, з 1956 – у с. Дмитрівка. Від нього О.Юсов записав питому лірницьку віртуозну перегра. Г. учасник 1952 Республіканської наради в ІМФЕ кобзарів і лірників. Виконував українські народні думи, соціально-побутові сатиричні пісні „Про Марусю Богуславку”, „Про вдову”, „Невільницький плач”, „Про козака бандурист-

та”, „Про Морозенка”, „Про Кармалюка”. „Про правду” та ін., псалми, пісні на сл. Т.Шевченка й пісні присвячені поетові.

Літ.: В рокотанні – риданні бандур – с.376. Муха В.С. Гребень (Гребінь) Аврам Родіонович // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С.385.

ГРЕБІННИК Яків Андрійович (1898 – 1965) – пожежник, учасник Конопотської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст.

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конопотщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, – С.59–62.

ГРЕЧУН Олександр Андрійович (Іванович) (ХХ ст.) – бандурист станц. „Лозове” Харків. обл.. Учасник наради кобзарів і лірників при Інституті Фольклору АН УРСР (прибув 15.04.1939). За ним було закріплено науково-робітника ін-ту Кушнарєнко Д.О.

Літ.: Фонд ІМФЕ 36.3(325).

ГРИВУЛ Тарас Теодорович (14.12.1977) – бандурист. На бандурі вчився грати у Марко Р. І. та Баглай О.Ф. Виступав з братом Ростиславом у Львові і як соліст, зокрема в Почаївському монастирі, м.Кременці, під час відкриття пам’ятника Т.Шевченку в м.Новий Розділ. Закінчив Львівський Національний університет ім.І.Франка, історичний факультет, кандидат історичних наук. Живе у Львові, член Національної Спільки Кобзарів України, суспільно-політичний діяч.

ГРИВУЛ Ростислав Теодорович (9.12.1975) – бандурист зі Львова, лікар. Закінчив Тернопільський медичний інститут. Виступав разом з братом Тарасом у Львові, в Почаївському монастирі, м.Кременці та інш.

ГРИГОР’ЄВА Галина Ярославівна (4.04.1985, м. Найштерліц, Німеччина) – бандуристка, педагог. У 2004 р. закінчила Волинське училище культури і мистецтв. З того ж року – викладач бандури у Ківерцівській ДМШ, навчається у РДГУ (клас викл. Н.Є.Турко).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. –28–29.

ГРИГОРЕНКО Кирило – кобзар із с.Красний Кут Богодухівського пов. Харківської обл..

Літ.: ІМФЕ, Фонд Білозерського Ф 3-6 /376, „О кобзарях і списках кобзарей”.

ГРИГОРОВИЧ Ірина Юрївна (25.07.1984, с. Нова Олександрівна Яготинського р-ну Київської обл.) – бандуристка, педагог. У 1999 р. закінчила Малинську ДМШ Житомирської обл. (клас викладача Г.М.Власенко), у 2004 р. – Житомирське музичне училище ім.В.Косенка (клас викл. М.І. Нечипоренка, І.І.Василіук). З того ж року викладач бандури в Олевській ДМШ Житомирської обл., з 2005 р. навчається РДГУ (клас викл. В.М.Горечко).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., с. –28.

ГРИГОРЧУК Ірина (19.03 1979, м. Львів) – бандуристка, Член Національної Спільки Кобзарів України, Львів. В 1974 р. закінчила Львівське музичне училище ім. С.Людкевича (клас викл. М.Й.Наконечної), а у 1999 р.

– Львівський Вищий державний музичний інститут ім. М.Лисенка (клас бандури О.В.Герасименко). Учасник Міжнародного конкурсу виконавців на укр. нар. інструментах ім.Г.Хоткевича у Харкові (1998).

В репертуарі І.Григорчук як бандуристки-солістки твори класиків (Й.С.Бах „Прелюдія і fuga”, А.Дюран „Вальс”, А.Вівальді „Концерт Мі-мажор”, П.Чайковський „Баркаролла”, укр. композиторів: І.К.Мясков „Концертно №1” та „Фантазія на укр. теми”, В.Зубицький „Концертний триптих”, О.Герасименко „Концертні варіації для бандури і фортепіано” та „Варіації на тему „Стоїть гора високая”) та укр. нар. пісні. З 2000 р. виступає в квітеті бандуристок „Львів’янки”, який був створений при Львівській державній музичній (тепер Національній) академії ім. М.Лисенка. В складі квітету (разом із О. Коломієць, Л. Стефанко (Нікітіною), та О. Ніколенко (Кушнір) стала дипломантом ІІ-го (2001) і Лауреатом ІІІ-го (2004) та ІV-го (2007) Міжнародного конкурсу ім.Г.Хоткевича (м. Харків), а також Лауреатом Національного конкурсу ім. Григорія Китастого (2003) в м.Києві. В складі квітету з незмінним успіхом концертує на Львівщині та по Україні, а також Польщі, Німеччині, Австрії, Угорщині і Чехії.

Квітет „Львів’янки” здійснив запис аудіо альбому „Калино, покровителько любові” (2001), компакт-диск „Львів’янки” (2004) та „Скарби душі” (2006). Ірина Григорчук учасниця ювілейного творчого вечора Оксани Герасименко „Таїна Любові”, який відбувся 11.06.2009 р. у Львівській філармонії. І. Григорчук крім цього виступає як артистка Львівської філармонії.

ГРИКУН Олександр Вікторович (28.08.1981, м. Кам’янець-Подільський) – бандурист-виконавець, Член Національної Спільки Кобзарів України, Кам’янець-Подільський. Закінчив Стрітівську вищу педагогічну школу кобзарського мистецтва (у викладача Г.С.Пелеха). У репертуарі українські народні пісні – „Де Крим за горами”, „По діброві вітер віє”, „Розпрягайте, хлопці, коні”, „Ревуть стогнуть гори хвилі”, „Іхав, іхав козак містом”, „Ой у полі могила”, „Мав я раз дівчиноньку чепуреньку”, „Віє вітер”, „Берестечко” (сл. Т.Шевченка), „Ой у полі три криниченьки”, „Як шов я з Дебречина”, „Всякому городу нрав і права”, „Ой не цвіти буйним цвітом”, „Бандуристе, орле сизий”, „Вечір на дворі”, „Місяць на небі”, „На Тарасовій горі”, „Ой не стелися хрещатий барвінку” та інш.

Літ.: В рокотанні риданні бандур – С.442.

ГРИНЕВИЧ Андрій Петрович (м. Ковель Волинської обл.). У 2003 р. закінчив РДГУ (клас викладача Н.Ф.Чичановської).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.28.

Гривул
Тарас і Ростислав

Григор’єва
Галина Ярославівна

Григорович
Ірина Юрївна

Григорчук
Ірина

Гриньків
Роман Дмитрович

Грисенко
Микола Григорович

Грицай
Анатолій Юхимович

Грицай
Наталія Олександрівна

ГРИНИШИНА Лариса Миколаївна (4.03.1973, м. Старокостянтинів Хмельницької обл.) – бандуристка. У 1999 р. закінчила Хмельницьке музучилище, у 2001 р. – РДГУ (клас старшого викл. Н.Є.Турко).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – М. – С.29.

ГРИНЧУК Олександра Андріївна (10.03.1958) – Член Національної Спілки Кобзарів України, Полтава.

ГРИНЬ Іван Йосипович (1908, ст. Канівська – 1943, фронт). Збереглася світлина 1929. На фото – чоловіча капела бандуристів ст.Канівська. На цьому фото Гринь Іван Йосипович у другому ряді крайній праворуч. Про нього дали свідчення брати Лазаренки (ст. Канівська, 1982, Харків, 1985).

Літ.: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані // Львів: Сполом, 2006, – С.272.

ГРИНЬКІВ Іван – лірник, вчитель лірницької школи в Краснопуці.

Літ.: ЦДДА Ф 688. оп.1. о.з. 192 /2.

ГРИНЬКІВ Роман Дмитрович (18.03.1969, м.Київ) – бандурист, педагог. Засл. арт. України 1996. На бандурі грав його дід. Закінчив 1987 Київське музичне училище (клас Л.Чмельової), в 1993 – Київську консерваторію (клас С.Баштана). Вже студентом II курсу став лауреатом Республіканського конкурсу виконавців на народних інструментах в Івано-Франківську в 1988р. (I премія). Гран-Прі міжнародного конкурсу Г.Хоткевича, Київ, 1993. Володіє високою технікою гри на бандурі. Від 1997 – викладач Нац. муз. академії (м.Київ). Голова фонду розвитку та вдосконалення банд. мистецтва „Золотий акорд” від 1998. Вдосконалив бандуру киево-харківського типу. Автор композицій для бандури: „Веснянка”, „Елегія”, „Г’еса в стилі джаз” та інш.). В репертуарі соната I в 4-х частинах М. Дремлюги, соната Андре де Пена, інструментальні твори М.Лисенка, Г.Хоткевича, К.Мяскова, інших українських та зарубіжних класиків та сучасних композиторів, багато укр. нар. пісень та мелодій. Концертує містами України, США, Канади, Швейцарії, Нідерландів, Бельгії, Німеччини. Має численні записи, записав компакт-диски. Його дружина Лариса Дедюх – відома бандуристка.

Літ.: Дутчак В.Г. Гриньків Роман Дмитрович // ЕСУ, т.6, К.,2006, – С.466–467; Кобзар нашого часу// Музика.2006, №4; Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. Львів, Край, 2000, – С.108.

ГРИНЬКО Степан – кобзар з хутора Лустівка Коломацького району Харківської обл.

Літ.: ІМФЕ, Ф.6-4/ 183,д.40.

ГРИСЕНКО Микола Григорович (19.12.1889, с. Кам’яне, нині Новоархангел. р-ну Кіровоградс. обл. – 08.03.1965, м.Київ) – бандурист, співак. Навч. у Київ. муз.-драм. Ін-ті (поч.1930-х рр.). Від 1926 працював у Києві:

солістом капели „Думка”, згодом – бандуристом Держ зразк. Капели бандуристів. В 1929–32 – викладач консерваторії. Від 1932 – соліст Ворошиловград. (нині Луган.), згодом – Київ. Театрів опери та балету. Під час 2-ї Світової війни виступав у військових частинах. Після війни працював у Львові: солістом Театру опери та балету, викл. Муз. училища, кер. Капели бандуристів при Львівському Будинку вчителів. Від 1953 – в Києві: соліст-бандурист філармонії, кер. капели бандуристів при Палаці піонерів. В 1959–62 – кер. ансамблю бандуристів Політех. Ін-ту, від 1961 – будинку вчителя. Автор обробок укр. нар. пісень для ансамблю бандуристів. Серед учнів – А.Бобир, В. Уманець, В.Герасименко.

Літ.: Жеплинський Б. Грисенко Микола Григорович // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С.474. Жеплинський Б. Гавалюк Р. Микола Грищенко - засновник професійної академічної бандурної педагогіки у Львівських навчальних закладах. // Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство. 2009. - Випуск 9. – С.229-235.

ГРИФСЬКИЙ Йосип – бандурист і гугляр Стародубського полку на Запорізькій Січі.

Літ.: Баранівська Л.І. Гетьмансько-старшинське середовище і культурно-музичне життя в Україні другої пол. XVII – XVIII ст. Дисертац. Мистецтвознавства 17.00.03. К.,2001; Ваврик О. Кобзарські школи в Україні, Тернопіль: Збруч, 2000, – С.15.

ГРИЦАЙ Анатолій Юхимович (1.01.1931, с.Жовтневе Коропського р-ну Чернігівської обл. – 12.09.2003 р., м.Рівне) – бандурист, педагог, виконавець, керівник капел бандуричтів, композитор, поет, Член Всеукраїнської (нині Національної) спілки Кобзарів України, голова Рівненського обласного осередку НСКУ до 2003.

У 1952 р. закінчив Київське музучилище, у 1957 р. – Київську консерваторію ім. П.І. Чайковського (викладач А.Кабачок, А.Бобир). З того ж року – викладач бандури у Рівненському музучилищі. Працював у Рівненському педагогічному інституті та інституті культури (нині РДГУ), Рівненській ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка, Київському музучилищі та вечірній музичній школі для дорослих. Був артистом оркестру державного народного хору ім. Г.Верьовки та ансамблю танцю України ім.П.Вірського. Із 1958 р. організатор і керівник квартету бандуристок у складі: Євгенії Ігнатієвої, Ніни Марчук, Наталії Грицай, Євгенії Висоцької та капели бандуристок при будинку художньої самодіяльності профспілок. Г. – активний дописувач до місцевих газет на теми культури, виступав по обласному та українському радіо. Більше ста його випускників працюють у ДМШ, музучилищах та училищах культури, у професійних та аматорських капелах і ансамблях. Серед учнів Г. – Галина Топоровська, Йосип Яницький, Василь Пиндик,

Марія Воробей. Його творчий доробок складає понад 30 власних композицій та велика кількість обробок народних пісень, аранжувань, перекладень творів українських та зарубіжних композиторів для бандури. Г. – активіст Всеукраїнського т-ва „Просвіта” ім.Т.Шевченка, член журі обласних конкурсів та Першого Всеукраїнського фестивалю кобзарського мистецтва ім.Костя Місевича (Дубно, 2000).

Літ.:Жеплинський Б. Грицай Анатолій Юхимович // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С.475; Столярчук Б., Топоровська Г., – С.29–30.

ГРИЦАЙ Наталія Олександрівна (3.11.1939, м.Дубно, Рівненської обл.) – педагог, співачка квартету та капели бандуристок обласного Будинку художньої самодіяльності профспілок у Рівному (керівник А.Ю.Грицай). У 1956 р. – закінчила Дубенську ДМШ (клас викладача Б.Р.Йоффе, Г.В.Субботіної), у 1960 р. – Рівненське музучилище (клас викладача Г.В.Воробйової), у 1971 р. – музично-педагогічний факультет РДПІ (нині РДГУ). З 1960 р. – викладач Рівненського музучилища. Нині на пенсії, живе у м.Рівне. Лауреат республіканських, всесоюзних та міжнародних оглядів і фестивалів. Нагороджена Почесною Грамотою Президії Верховної Ради України. Учасниця та керівник „Золотого квартету” бандуристок (Євгенія Висоцька, Наталія Грицай, Ніна Марчук, Євгенія Ігнатієва) у репертуарі якого було понад 100 пісень.

Літ.: Пономаренко М. Співає квартет бандуристок (буклет) – Рівне – 1975; Столярчук Б., Топоровська Г., – С.31–32.

ГРИЦЕЛЯК Юрій Миколайович (16.04.1932, м.Перемишль, нині Польща) – бандурист, громадський діяч. Грі на бандурі навч. у О.Гасюка. Закін. Львів. політех. ін-т (1964). Від 1949 виступав у капелах бандуристів при Львів. політех. ін-ті та будинку вчителя. В 1951 заарешт. і засудж. до 25 р. виправно-трудових робіт і 5 р. позбавлення прав. Покарання відбував у Києві, містах Краматорськ, Норильськ та Владимир (РФ). 1953 брав участь в акті непокори в'язнів. 1956 був достроково звільнений. Жив і працював у містах Миколаїв та Яворів (Льв. обл.). В 1967–93 – на Львів. автобус. з-ді (1991–93 – заст. гол. інж.), де 1988 організував Т-во укр. мови „Просвіта”. Реабілітований в 1992. Учасник нац.-визв. руху кінця 80-х років.

Літ.: Жеплинський Б. Грицеляк Юрій Миколайович // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С.482; Жеплинський Б. Репресоване кобзарство Львівщини // У боротьбі за волю України. Спогади, життєписи, док., мат. Львів. т-ва пролітв'язнів і репресованих, Л., 2003, зб. 2;

ГРИЦЕНКО Тамара Олександрівна (25.08.1938, с.Старий Орлик тепер Радянське Полтавської обл.) – бандуристка, співачка, меццо-сопрано). Нар. арт. УРСР з 1990 р. Закінчила 1965 – Київську консерваторію. 1961–1993 – у

складі тріо бандуристок Київської філармонії (разом М. Голенко і Н.Писаренко), з 1993 р. у складі дуету (з Н Писаренко). Лауреат Державної Премії ім.Т.Шевченка (1975).

Літ.:Мистецтво України. Біографічний довідник, Київ, Українська енциклопедія ім.М.П.Бажана, 1997, – С.178; Митці України. Енциклопедичний довідник за ред А.В.Кудрицького, К., Українська енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1992, – С.188–189.

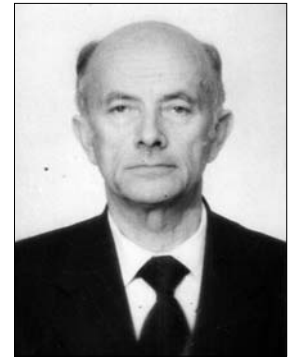
ГРИЦЕНКО-ХОЛОДНИЙ (Коваленко) Федір Федорович (1814, с.Глинське тепер Полтавської обл. – ?) – кобзар. Кобзарського мистецтва вчився у кобзарів Василя Назаренка, Гаврила Вовка, Дмитра Кочерги та інших. Майже все життя мандрував по селах та містах. Грав на відпустах, в панських та купецьких домах, ходив з колядниками, виступав в ярмаркових балаганах, а також у Харківських театрах. Бував на Херсонщині, грав на Причорномор'ї.

По своїй натурі був людиною мало приступною, особливо для етнографічних досліджень, тому відомостей про нього залишилось небагато, хоч він відзначався дуже високою технікою гри і був кобзарем визначним. Грав та співав багато пісень, псалмів та сім дум: „Іван Коновченко, Вдовиченко”, „Бідна вдова і три сини”, „Сестра і брат”, „Фесько Ганджа Андибер” („Бендиберія”), „Маруся Богуславка”, „Три сини самарські”, „Втеча трьох братів з города Азова”. Але від нього не записано жодної мелодії. Усі твори виконував надзвичайно майстерно. Бандура його мала 45 струн. Вживав 4 лади: бандурний, скрипочний, жалібний та косий. Про нього розказували, що він був „з нечистим у згоді” бо грав „не по-людськи майстерно”. Міг грати навіть пальцями ніг. Вів нужденне життя в голоді та холоді. За що прозваний Холодним. У нього вчилися Іван Городницький, Семен Скорик, Василь Парасочка та інші.

Літ.: Слассьон О.Г. Кобзар Микола Кравченко і його думи // К.С.,1902, т.27, – С.308; Корпус дум, т.1; Хоткевич Г. 1966, т.1, – С.497; ЦДДА, Львів, Ф.688, о.з. 191, л.12,5; Жеплинський Б. Кобзарі. Комплекс листівок. Випуск перший, К.: Мистецтво, 1991.

ГРИЦЬКО – кобзар з с. Іржавець (за іншими даними Прилуцького пов. на Черкащині) Золотоноського пов. Полтавської губ. За іншими даними з с.Мохначі Полтавської губ. Був козаком. Зазнав турецького полону. За сприяння втечі козаків з неволі був осліпленим, став кобзарем. Співав думи та героїчні козацькі пісні. Був одним із ватажків гайдамацького повстання 1768. Документи свідчать про співців натхненників повсталого селянства – трьох кобзарів і скрипалю, яких було страчено шляхтою.

Дубина Микола – полтавський лірник розповідав історію про те, як одного разу в полон до турків потрапило 200 козаків, серед яких був кобзар Грицько з Іржавця. Цього

Грицеляк
Юрій Миколайович

Гриценко-Холодний (Коваленко) Федір Федорович

Грицюк
Вікторія Володимирівна

Грицюк
Ольга Миколаївна

Гришин
Анатолій Дмитрович

Грицька призначили наглядцем до бранців. Він роздобув для полонених козаків турецьку одягу і допоміг вирватися на волю. За це турки викололи йому очі. Незрячий він добрався „в свій край” і „почав грати козацьких пісень которі про воїнство: як вони воювали, як вони із плену тікали”.

Літ: Маслов С. Лирники Полтавскої і Чепрніговскої губернии, 1902, т.15. – С.43; Черемський К. Традиційне співцтво, - Харків: Атос, 2008, - С.96 -97; Сперанський, 1904; ЦДДА Львів. Ф.688, о.з.191. л.233; ІМФЕ Фонд Білозерського, Ф 3-6/ 376 „О кобзарях и список кобзарей”; Таланги знані та маловідомі// Календар 2004. Співоче поле Чернігівщини, - С.114; Мистецтво України. Біографічний довідник, Київ, Українська енциклопедія ім.М.П.Бажана, 1997, – С.179.

ГРИЦЮК Вікторія Володимирівна (5.06.1987, м.Рівне) – бандуристка. У 2002 р. закінчила Рівненську ДМШ (клас викл. Г.А.Гром), у 2006 р. – Рівненське музичилище (клас викл. М.М.Очеретяної). З 2006 р. – студентка Львівської музичної академії ім.М.Лисенка (клас О.Герасименко), лауреат регіонального огляду-конкурсу бандуристів та гітаристів (Львів, 2002, III премія), лауреат всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах „Провесінь” (Кіровоград, 2003, III премія), лауреат всеукраїнського огляду-конкурсу бандуристів ім. В.Кабачка (Миргород, 2005, III премія). Учасниця II та III творчих звітів Рівненщини у складі капели бандуристів (Київ, палац „Україна”, 2001, 2003). Володарка сертифікату „Кращий бандурист року” (2005), учасниця ювілейного творчого вечора Оксани Герасименко „Таїна Любові”, який відбувся 11.06.2009 р. у Львівській філармонії.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.32.

ГРИЦЮК Ольга Миколаївна (16.07.1986, м.Люблінєць Ковельського р-ну Волинської обл.) – бандуристка. Закінчила Люблінєцьку ДМШ, РДГУ (клас старшого викл. Н.Є.Турко)

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.32.

ГРИШИН Анатолій Дмитрович (21.03.1931, с.Мясорадгосп №18 Черницького р-ну Азово-Чорноморського краю). Мати працювала в радгоспі дояркою, батько – трактористом. В 1938 р. Анатолій з матою переїхав в м. Кіровоград, де в 1951 р. закінчив семирічну школу.

З 1951 по 1953 – навчався в ремісничому училищі. До 1955 працював токарем та фрезерувальником на заводі ім. 15 років Жовтня в м. Кіровоград. В 1952 р. почав вчитися грати на бандурі в гуртку бандуристів при Кіровоградському клубі ім.Калініна під керівництвом Олеса Яковича Корецького та Марії Йосипівни Лютенко. Згодом почав виступати як соліст-бандурист. В 1957 р. керував вже ансамблем бандуристів при Кіровоградському палаці піонерів. З 1958 по

1961 р. вчився в Полтавському музичному училищі ім.М.Лисенка по класу бандури. Після закінчення працював вчителем співів, керівником хорів та ансамблів бандуристів в Кіровоградській та Київській областях. Нагороджувався грамотами та дипломами.

З 1962 по 1965 р. керівник самодіяльного ансамблю бандуристів Київського міжобласного управління профтехосвіти. З 1964 по 1969 р. студент історичного факультету Київського державного університету ім.Т.Г.Шевченка та керівник ансамблю бандуристів. З 1963 р. починає вивчати народні думи. В 1967 р. вперше почув кобзаря Є.Х.Мовчана і перейняв від нього пісню „Ой ти, ниво, моя, ниво” та думу „Невільницький плач”. Відтак познайомився з А.Бобирем, В.Перепелюком тв разом з ними концертує. Часто виступає як лектор товариства „Знання” УРСР з лекціями-концертами. В репертуарі А.Д.Гришина думи: „Плач невольника”, „Невільницький плач”, „Про козака-бандуриста”, „Про Леніна”. „Буря на Чорному морі”, „Партизанська дума”, „Кров людська не водиця”, укр. нар. історичні, ліричні та жартівливі пісні, пісні радянських композиторів, пісні народів світу, билина „Про Іллю Муромця” та інші. Має кілька власних творів та обробок, серед них твір „Бунтарі”, написаний в характері думи а також „Засумував я”, „Ще сонце спить”, „Журавлі” та інші. З 1969 р. працював солістом оркестру укр. нар. інструментів при Музично-хоровому товаристві УРСР.

17 травня 1969 р. найстаріші кобзарі України обрали А.Д.Гришина Головою Об’єднання народних співців-кобзарів Радянської України при Музично-Хоровому товаристві УРСР. Вкінці 1969 р. був призначений секретарем Музично-хорового товариства УРСР. У 1973-979 працював на кафедрі історії Інституту Культури в Києві, де захистив кандидатську дисертацію. З 1980 завідувач сектору історії Києво-Печерського державного історико-культурного заповідника.

Літ: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні, Львів: Край. 2000, – С.110; Скрипка В. Вечір дум. // Народна творчість та етнографія, №3, 1968; Тимошенко К. Співають кобзарі // Музика, №1, 1970; Ющенко О. Кобзарські концерти // Народна творчість та етнографія, №5, 1969.

ГРИШКО Микола Якович (1910–1972) – учитель історії, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст.

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини / НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993. – С.59-62.

ГРИШКО О.Л. (XVIII – XIXст.) – лірник. В 1909 р. від нього О.Сластіон записав думу „Удова і три сини”. Запис знаходиться в ІМФЕ.

Літ: ІМФЕ, Фонд Полотая Ф14-10/1163.

ГРИШТОПА Григорій Назарович (28.02 (13.03.) 1915, с.Попівці Петропавлов. Губ.

Росія – 07.09.2003, Одеса) – бандурист. У дитинстві втратив зір. Навч. в Одес. Муз. уч-щі (від 1937). Грі на бандурі навч. самотужки. Від 1940 – кер. духового оркестру Одес. клубу сліпих. Працював у майстернях Одес. Т-ва сліпих. 1946 почав кобзарювати, виступав на Одеск. Радіо. У репертуарі – укр. нар. пісні, думи (зокрема „Смерть козака-бандуриста”, „Про кошового Івана Сірка”, „Про Калнишевського”) та власні твори (зокрема „Бандура і пісня” сл. М.Пацерна).

Літ.: Жеплинський Б. Гриштопа Григорій Назарович // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С. 500.

ГРИЩЕНКО Павло Федорович (12.07.1908, с.Комашня Миргородського р-ну Полтавської обл.). Ще в шкільні роки навчаючись у приходській школі, співав у шкільному хорі. Після перемоги Жовтневої революції Г. працює в Донбасі на залізничній станції Харцизьк, а вечорами співає в хорі залізничників. В 1930 р. призивається в ряди Червоної Армії, де виступає в армійському хорі, а після служби в армії в 1933 р. починає керувати хором при курортному клубі в м. Миргороді. Вперше бандуру почув в 1921 на ярмарку в родинному селі. В 1937 починає працювати в Миргородському дитячому будинку і в цьому ж році починає вчитись грати на бандурі у миргородського бандуриста і відомого майстра бандур, здібного музиканта Івана Михайловича Скляра, який і виготовив для Грищенка бандуру. З цього часу він разом з гуртом миргородських кобзарів виступає з концертами.

В 1941 р. мобілізований в ряди Червоної Армії, забирає з собою бандуру, у вільні хвилини виступає перед бійцями. Брав участь в боях. В 1942 р. в бою при прориві блокади Ленінграду був поранений, тоді ж була розбита і його фронтова бандура.

Після мобілізації в 1945 р. повернувся в Миргород, де працював бандуристом в Миргородському будинку культури. З 1948 по 1968 рр. працює артистом-бандуристом при Вінницькій, Ровенській, Омській, Волинській, Донецькій та Житомирській філармоніях. З 1968 р. пенсіонер, але бандури не кидає. Бере участь в капелі бандуристів та хорі ветеранів Миргородського Будинку культури, а також співає в народному хорі Миргородського курорту. В репертуарі бандуриста історичні, ліричні, побутові та жартівливі пісні класичного кобзарського репертуару, а також сучасні народні пісні та твори радянських композиторів.

Літ.: Загорський П. Тепла зустріч // „Зоря комунізму”, №68 (2518) від 8.06. 1958р. Орган Сешдівського р-ну Донецької обл.; Газ. „Известия” №138 (12754) від 10.06.1958р. Фото С.Гендельмана; Жеплинський Б. Кобзаря слухають в цехах// Народна творчість та етнографія, №5, 1967.

ГРОГУЛЕНКО (Сахно Барвінок) Олександра Павлівна (30.01.1908, м.Решетилівка, Пол-

тавської обл.). Народилася в сім'ї селянина. Освіта 7 класів. Ще дівчинкою почала співати в церковному хорі під диригентурою Бондарця. В 1925 р. в Решетилівку приїздив на постійне життя харківський кобзар Осадько Василь Якович, який організовуючи капелу бандуристів запросив в колектив і Олександру. В цей час в Олесі був вже хороший альт і вона під керівництвом В.Я.Осадько швидко почала оволодівати грою на бандурі.

Згодом у складі капели починає подорожувати з концертною програмою по Полтавщині, Сумщині та Харківщині. Після поповнення новими учасниками капела робила і дальші виїзди – в Запоріжжя, Донбас, Білорусію. Виступаючи в Кривому Розі Олександра Сахно-Барвінок познайомилася з бандуристом Грогуленком Ф.І. і згодом вийшла за нього заміж, переїхала жити в Кривий Ріг, а в 1932 р. разом з мужем в м.Нікополь, де за дорученням Криворізького Окрвиконкому була організована капела бандуристів при Нікопольському ВНО. З 1936 по 1939 р. працювала в Дніпропетровській, а з 1939 р. при Запорізькій філармонії. З 1944 р. знову в капелі бандуристів Нікопольського ВНО, яка поновила свою роботу. В 1945 р. перейшла працювати в Дніпропетровську філармонію, де працювала до 1963 р.

Літ.: Супруненко П. Встречи с бандуристом // Днепровская правда от 8.08.1964 г.; Богуславський М. Серця у них багаті. // Нікопольська правда, №14 (7375) від 24.01. 1964

ГРОГУЛЕНКО Федір Іванович (08.07.1902, с.Юрківці, нині Талалаїв. р-ну Чернігів. обл. – 01.08.1969, м.Нікополь Дніпропетровс. обл.) – бандурист. Чоловік Олександри Барвінок. Навч. в Криворізі. Майстерні з виготовлення бандур. (Дніпропетровс. обл.). Організував капели бандуристів у Кривому Розі та Нікополі (1932). Потім у складі капели Г. працював при філармоніях: Дніпроп. (1945-49, 1950-58, 1959-62), Херсон (1949–50), Чернів.(1958).

Літ.: Жеплинський Б. Грогуленко Федір Іванович // ЕСУ, т.6, К., 2006, – С.514; Супруненко П. Встречи с бандуристом // Днепроп. Правда,1964, 8 авг..

ГРОМ (Тимощук) Галина Анатоліївна (19.06.1959., с. Зоряне Млинівського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець, Член Національної спілки кобзарів України. У 1975 р. закінчила Млинівську ДМШ (клас викл. Н.М.Шаповалової), у 1980р. Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Гриця), у 1996р. музично-педагогічний факультет Рівненського державного педагогічного інституту (клас викладача Т.О.Івченко). З 1980р. викл. бандури у Млинівській ДМШ, з 1985р. – у Зорянській школі мистецтв, в 1991р. – в Рівненській ДМШ №2. Учасниця Млинівського оркестру народних інструментів (керівник А.Л.Андрухов), капели бандуристок обласного будинку

Грищенко
Павло Федорович

Грогуленко (Сахно Барвінок)
Олександра Павлівна

Грогуленко
Федір Іванович

Гром (Тимощук)
Галина Анатоліївна

Губ'як
Дмитро Васильович

Гудима (Закусило)
Ольга

художньої самодіяльності профспілок (керівник А.Ю.Грицай). Керівник Зорянського ансамблю народних інструментів, тріо бандуристок „Либідь” (нова назва „Золота середина”) МПК „Текстильник”. Нині старший викладач у Рівненській ДМШ №2, де в 1994 р. створила тріо бандуристок у складі Галини Гром, Оксани Бартошевич, Наталії Козлової (переможці серед викладацьких колективів у 1996 р). Нині в тріо працює Мирослава Очеретяна. За цей період колектив дав понад тисячі концертів. „Золота середина” – лауреат духовного фестивалю „Кобзарські сезони Волині” (Кременець), Лауреат II ступеня регіонального конкурсу „Рідна пісня” (Рівне, 2005), фестивалю патріотичної пісні (Рівне, 2006), XV Міжнародного фольклорного фестивалю у м.Більськ-Підляський (Польща, 2005). У 2004 р. – тріо „Золота середина” було ініціатором відкриття меморіальної дошки кобзарю-навчителю Анатолію Грицаю. Учні: Тетяна Нагорна закінчила РДГУ, Уляна Крижалова – Рівненське музучилище та РДГУ. Банацький Дмитро та Вікторія Грицюк закінчили Рівненське музучилище, Наталія Ворошук – студентка Рівненського Музучилища, Тетяна Стадник – студентка Київського університету культури і мистецтв.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.33.

ГРУЗДЬ (Друзь) – кобзар з с. Волинка, мабуть Сосницького пов. Чернігівської губ..

Літ.: ІМФЕ, ф. 11-4. О.З. 948, л.4.

ГРУМ Павло – кобзар з під Лохвиці на Полтавщині.

Літ.: ІМФЕ, ф. 11-4. О.З. 1013, л.2.

ГУБА Клим (XIX ст.) – кобзар з м.Срібного (нині Срібнянського р-ну Чернігівської обл.). Оженився і жив в Жабрах. Віж нього кобзар І.Кравченко-Крюковський перейняв думу „Соколи”. Помер молодим. Дата смерті не встановлена.

Літ.: ЦДДА Львів АН УРСР Ф.688, О-1, 191,28

ГУБАР (Дем'яненко) Микола Омелянович (1898, с. Дем'янці Переяслав-Хмельницького р-ну Київської обл. – 1962, Київ). Закінчив Київське художнє училище. Працював в Київському театрі Садовського (співав, танцював тощо). На бандурі навчився грати у київських кобзарів. Дуже добре опанував техніку гри на бандурі. Мав добрий голос, бас широкого діапазону. Часто виступав разом з своєю дружиною Галиною Дем'янівною. В репертуарі: думи, історичні пісні, пісні на сл. Т.Г.Шевченка, народні пісні і танці. Брав участь в ансамблях бандуристів, а також виступав як соліст-бандурист. Деякий час працював в Українському народному хорі в Києві. Помер від паралічу серця, похований в Києві на Байковому кладовищі.

Літ.: Листування Жеплинського Б. з Терлецьким Г.С. (м.Черкаси). Фото з архіву Терлецького Г.С..

ГУБЕНКО Михайло (близько 1891, м.Миргород – 1933, м. Миргород). Грати на бандурі навчився в Миргородських кобзарів. З 1927р. виступав в ансамблях кобзарів в Миргороді і околиці. Добре співав (бас).

Літ.: Вовк, лист від 28.08.1970.

ГУБЕНКО Федір – лірник в Почапцях.

Літ.: Укр. нар думи, т.1 корпусу, вступ Г.Грушевської, ДВУ, 1927.

ГУБ'ЯК Дмитро Васильович (18.03.1982, м.Теребовля Тернопільської обл.) – бандуристу-виконавець (баритон). Заслужений артист України. В 1997 поступив у Тернопільське музичне училище ім.С.Крушельницької (клас бандури І.А.Турко, вокалу – І.Л.Равлюк). Після першого курсу Г. 1998 поступив до Львівської музичної академії ім. М.Лисенка (клас бандури – В.Я.Герасименко, вокалу – Т.С.Дідик). У репертуарі: думи – „Про козака Голоту”, „Про козака-бандуриста”, „Про Олексія Поповича”, „Про втечу трьох братів з Азова”, пісні „Бандуристе, орле сизий”, „Ой у полі верба”, „Невільничий ринок у Кафі” Г.Хоткевича, „Про козацькі могили” А.Кос-Анатольський, інструментальні – соната Д.Бортнянського, концертна К.Мяскова.

Літ.: В рокотанні риданні бандур. – С.442.

ГУБ'ЯК Ірина – бандуристка, заслужена артистка України, лауреат Міжнародного конкурсу на премію Євгена Станковича, учасниця ювілейного творчого вечора Оксани Герасименко „Таїна Любові”, який відбувся 11.06.2009 р. у Львівській філармонії.

Літ.: Програма творчого вечора.

ГУДЗ (Гудзь) Степан – лірник. Від нього в січні 1881 дослідник лірників Є. Сіцінський записав пісню „Панщина”, в якій оспівуються часи скасування кріпацького права, а також лірницьку пісню „Коновченко”. В ній відображено життєвий шлях козака Івана Коновченка, що пішов служити у козацький табір проти волі матері.

Літ.: Трембіцький А. Лірницькі пісні та лірники Поділля / НТЕ, 2003, №4, С.75–86.

ГУДЗІЙ Катерина – українська бандуристка в Японії.

Літ.: Олена Гудз. Чарлі Сакума: У попередньому житті я був українцем, козаком. // газ. „Свобода” №43, п'ятниця, 23 жовтня 2009 р.

ГУДЗІЙ Наталія – українська бандуристка в Японії.

Літ.: Олена Гудз. Чарлі Сакума: У попередньому житті я був українцем, козаком. // газ. „Свобода” №43, п'ятниця, 23 жовтня 2009 р.

ГУДИМА (Закусило) Ольга – (4. 06.1961, м.Якутськ) – бандуристка, керівник ансамблю бандуристів. Народилась в Якутську, де були на спецпоселенні батьки. З батьками повернулась на Україну і жила в м. Перемишляни Львівської обл., де вчилась в школі і навчалась грати на бандурі. В 1977 вступила у Львівське державне музичне училище по класу бандури (клас

В.Герасименка і Н. Скорвінко), яке закінчила в 1981 і за направленням стала працювати в Жидачеві на Львівщині. В 1983 вступила до Київського державного інституту культури і паралельно працювала в м. Фастові Київської обл. при Будинку культури в капелі бандуристів. Крім цього вела студію (навчання дітей) гри на бандурі.

В 1987 закінчила інститут культури і переїхала працювати в Золочівський будинок культури на Львівщині. Брала участь в Золочівській капелі бандуристок під керівництвом М.Феньвеші. Згодом відкрила студію гри на бандурі в с. Сасові Золочівського р-ну, на базі студії організувала дитячий ансамбль бандуристів, яким керує. В 1995 ансамбль успішно виступав на обласному огляді бандуристів „Граї, моя бандуро” у Львові та інших великих концертах та фестивалях. В 1991 працює в Золочівській музичній школі і продовжує займатися з дітьми в с. Сасів. Виступає і як солістка-бандуристка (нагорода на Львівському обласному огляді конкурсі 1995). В репертуарі укр. нар. пісні, твори класиків та сучасних композиторів. Член Львівського відділення Всеукраїнської (тепер Національної) спілки кобзарів і бандуристів. Тепер керує народною капелю бандуристок „Вишиваночка” м. Золочів.

ГУДМАН Андрея – бандуристка в США. З малих років любила співати, особливо підспівувати, коли розповідала дітям, а згодом і дорослим казки та фантастичні оповідання. Для музичного супроводу їй потрібен був музичний інструмент. Їй пропонували різні інструменти: мандоліну, банджо, інші інструменти, але вони не подобалися Андреї. Одного разу Андрея зайшла в одну із реставрацій з українськими стравами. На стіні в цій їдальні красувалася бандура. Цей інструмент дуже сподобався Андреї і вона згодом його собі придбала і стала його вживати для супроводу своїх співів. Грати на бандурі вчилася у бандуристки Лідії Чорної в Америці. Перший її виступ з бандурою відбувся в травні 1987, а в червні 1989 вона виступала в Нью-Йорку вже з величезним успіхом.

Літ.: Andrea Godman discovers the Bandura. // Бандура, №35-36, січень-квітень, 1991, с.48-50 і фото.

ГУЗІЙ Петро Іванович (23.03.1903, станиця Пашківська, нині Краснодар. краю, РФ – 23.12.1937, м. Краснодар, РФ) – бандурист. Грі на бандурі навч. у З.Діброви. Грав на діатоніч. бандурі не повтор. конструкції (зберігається у Краснодар. Істор.-археол. Музеї-заповіднику ім.Є.Феліцина). Постійно виступав у станич. Нар. домі як бандурист і актор. Виконував ролі з бандурою в п'єсах „Богдан Хмельницький” М.Старицького, „Невільник” М.Кропивницького. Заареш.

Органами НКВ в 1937 за звинуваченням у „контрреволюц.” діяльності. Був розстріляний. Реабіліт. 1956 (посмертно).

Літ. Нирко О. Неповний список репресованих кобзарів-бандуристів Кубані// Польовий Р. Кубанська Україна, К., 2002. = С. 185

ГУЗЬ (Гудзь) Петро Іванович (1895, с. Лютьєнка Гадацького р-ну Полтавської обл. – 1959, с. Лютьєнка). Вчився грати у відомого кобзаря Михайла Кравченка, від якого перейняв цінні варіанти народних дум та характер їх виконання. Мав своїх учнів. Мандрував по Київщині, Харківщині, Полтавщині, на Кубані. Під час визвольних змагань 1918-1921 брав участь в антибільшовицькому повстанні під керівництвом місцевого отамана Л.Хрестового, про якого створив і виконував думу. 1939-1941 – артист Етнограф. Ансамблю кобзарів і лірників при Київ. Філармонії. Грав на старосвітській бандурі. В репертуарі думи: „Втеча трьох братів з міста Азова”, „Про трьох братів Самарських”, „Про Олексія Поповича”, „Бідна вдова і три сини”), істор. та жартів. пісні, танц. награви, більшість яких зберігається в фондах ІМФЕ. Автор пісень та дум, у яких критикував сталінську діяльність, голодомор. Згодом його твори мали офіційоз. характер. Йому належать „Приказ про трьох ледачих”, „Багач бідного купив, по потилиці лупив”, „Про трактор” та інші. Створив ряд пісень на радянську тематику (серед них „Про трактор”, „Про дев'ять ледачих” та інші).

Літ: Дутчак В.Г. Гузь (Гудзь) Петро Іванович // ЕСУ, т.6, К., 2006,– С.597; ЕВ, 1928, кн..7, с–54–59; Березовський, 1968, с.134; Кирдан Б., Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні, К., 1960; Омельченко А. Кобзар Петро Гузь // НТЕ, 1982, №5.

ГУЛЕЙ Фрозіна Федорівна (с. Черногузи Вижницький р-н. Чернігів. обл.) – бандуристка. Була Членом муз.-хор. т-ва бандуристів.

Літ.: 3 картотеки Слюсар С.А.

ГУЛІЙ Юрій Теодорович (8.11.1934 с.Горішне Миколаївського р-ну Львівської обл.) – бандурист, інженер, співак (тенор). Один із перших учасників і довголітній член Ради капели бандуристів „Дністер” м.Новий Розділ на Львівщині. В капелі навчився грати на бандурі від керівників братів Богдана та Романа Жеплинських. Один із авторів відливу барельєфа Т.Г.Шевченка із сірки сірчаного гірничо-хімічного комбінату в м.Новий Розділ, де працював автоклавником. Бюст із сірки був подарований музеєві Т.Г.Шевченка в Каневі. В 1971 переїхав в м. Київ і далі почав виступати як співак в народному хорі „Гомін”.

ГУЛЬКА Прохор (XX ст.) – лірник з с. Бузівці Таращанського пов. Від нього записав канти і псалми П.Демуцький („Івану Богослови”, „Варвари”, „Параскеві”).

Гудман
Андрея

Гузій
Петро Іванович

Гузь (Гудзь)
Петро Іванович

Гулій
Юрій Теодорович

Літ.: Демуцький П. Ліра та її мотиви, К., 1903; Гуменюк А. Укр. нар. музичні інструменти, К., 1967, – С.115.

ГУЛЬЧУК Ірина Павлівна (1972, м.Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1987 р. закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викл. Л.Л.Кириченко). У 1987–1990 рр. навчалась у Рівненському музучилищі (клас викладача А.Ю.Грицяя). IV курс закінчувала у Київському музучилищі, у 1996 р. закінчила Київську консерваторію ім.П.І.Чайковського (клас викл. Л.І.Кохановської). Живе і працює в Києві.

Літ. Столярчук Б.Топоровська Г., – С.33–34.

ГУМЕНЮК Іван Сидорович (XX ст., с.Бейзимівка Житомирського пов.)– син і поводитир лірника Гуменюка Сидора. В 1924 р. К.Квітка в с. Бейзимівці, де жив Сидір Гуменюк і його син Іван, зробив запис від Івана мелодії думи „Про Коновченка”, яку колись виконував його батько. На той час Сидір Гуменюк вже не жив, але син „проспівав думу про Коновченка так як її запам’ятав від свого батька”, „співав думу виразно і з музичного боку досить впевнено”. Від нього записано розповідь про життя та організацію лірників, яку називали „Братія”.

Літ. Квітка К. Избранные труды в 2-х томах. – М.,1973, т.2 – С. 328.

ГУМЕНЮК Сидір – лірник із с. Бейзимівка Житомирського пов. В.Кравченко в 1895 р. записав від нього думу „Про Конівченка” (за іншими даними в 1899 р.). В 1924 р. К.Квітка в с. Бейзимівці, де жив Сидір Гуменюк, зробив запис мелодії думи „Про Коновченка” від його сина Івана Гуменюка, який був поводитирем батька. На той час Сидір Гуменюк вже не жив, але син „проспівав думу про Коновченка так як її запам’ятав від свого батька”, „співав думу виразно і з музичного боку досить впевнено”. Із розповідей Івана Гуменюка відомо, що „тутешні лірники Сидір Гуменюк, Каленик Костюк були „старої науки”, дотримувались старого закону, що старшим серед лірників на Житомирщині був Сидір Гуменюк. Організація лірників називалася „Братія”. Керівника („старшого”) обирали на рік, а інколи обирали кількаразово підряд. „Якщо було щось несправно, то старший розглядав справу. Якщо хтось був хворий, то старший нагадував, щоб хворому подали допомогу. Якщо хтось помер, то подавали допомогу сім’ї покійного”.

Літ: Труды общества исследователей Волини, т. 5; Квітка К. Професійальні народні співці й музиканти на Україні. К., 1924. с.19; Этнографические материалы собранные В.Г.Кравченко в Волинской и смежных с ней губерниях – Житомир, 1911. – С.75–78; Родовід; Ощуркевич О.Ф. Лірницька традиція на Волині. (Друга половина XIX – поч. XX ст.) // Житомирщина на зламі тисячоліть, Науковий збірник „Велика Волинь”, праці Житомирського науково-краєзнавчого То-

вариства дослідників Волині. – т. 21, Житомир: 2000. – С.279–280; Квітка К. Избранные труды в 2-х томах. – М.,1973, т.2 – С. 328.

ГУРА Іван (XX ст.) – лірник з с. Солоне Заліщицького р-ну Тернопільської обл.. Жив у цьому селі перед війною. Мав доньку, яка переїхала жити в Калуш.

Літ.: Галицький Ярослав. Лист від 25.01.1987р. до Жеплинського Б.

ГУРА (Гурін) Петро Іванович (XX ст.) – кобзар з с. Красна Лука Гадяцького пов., нині Гадяцького р-ну, Полтавської обл.. Деякий час (1932 р.) жив у Юзівці (нині Донецьк). Учень кобзаря П.І.Гузя.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4,О.3. 958, л.3.

ГУРНАК Віталій Миколайович (30.01.1937, м.Хабаровськ, Росія) – науковець, публіцист, бандурист, доктор екон. наук (1995). Закінчив Москов. інститут інженерів залізничного транспорту (1960), Київ. інст. нар. господарства (1969). Працював на залізниці(1960–1967; в РМ (1967–72) та Держплані (1972–75, 1981–92) УРСР; дир. Укр. філіалу Всесоюз. ін-ту Держпостачу і Гол. інформ.-обчислюв. центру Мін-ва транспорту УРСР (1978–80); нач. упр. зовн.-екон. зв’язків Укрзалізниці Мін-ва транспорту України (1992–96), в секретаріаті ВР України (1996–2001). Від 2004 – проф. Київ. Ун-ту економіки і технологій транспорту. У 1984–2001 – представник України в Комітеті по транспорту Європ. Екон. комісії ООН (Женева) та Організації співроб-ва залізниць (Варшава). Освоїв гру на бандурі. Співає в хорі, який має звання народного, під керівництвом Зеновія Михайловича Корінця. З представниками хору (чоловічий склад) 6 березня 2009 вітав жіночий склад Верховної Ради з святом 8 березня і вперше в історії виконував соло на бандурі в сесійному залі Українського Парламенту. Виконав укр. нар. пісню „По садочку ходжу”.

Літ: Жеплинський Б. Гурнак Віталій Миколайович // Укр. журналістика в іменах, Випуск 11, Львів, 2004, – С.98–100; Кавер І.К. Гурнак Віталій Миколайович // ЕСУ, том. 6, К., 2006, – С. 661.

ГУСАК І. (XX ст.) – бандурист. Учень В.Кабачка, разом з іншими колишніми учнями І.Кабачка продовжував традиції Київської школи гри на бандурі.

Літ.: Ваврик О. – с.202.

ГУСАР Вікторія Іванівна (13.08.1969, с. Володимирець Рівненської обл.) – бандуристка. У 1984 р. закінчила Володимирецьку ДМШ (клас викл. О.В.Степчук. Т.Д.Лунковської), у 1988 р. – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грицяя). Разом з чоловіком виїхала до Ізраїлю.

Літ.: Столярчук. Топоровська Г., – С.34.

ГУСАР Григорій І. (80 XIX ст., ст. Канівська Кубань – I пол. XX ст., ст.Канівська Кубань) – кубанський кобзар та майстер бандур і кобз. Для нього бандури майстра і кобзаря

Гульчук
Ірина Павлівна

Гурнак
Віталій Миколайович

Гусєва
Ірина Петрівна

О.С.Корнієвського з Корюківки вважались неперевершеним зразком. Свідчення про нього дала невістка Тиха Ніна Матвіївна, 1935 р.н. (ст.Канівська, 1985).

Літ.: Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані, Львів: Сполом, 2006. – С.272; Нирко О.Ф. Кобзарська спадщина О.С.Корнієвського // НТЕ, №2, 1990, – С.18.

ГУСАРЕВИЧ Олександр Пилипович (1910, с.Сташки, Толкачівської сільради Овруцького р-ну Житомирської обл.) – лірник. Учився в Савки з Девошина. Репертуар лірницький. В 1950р. ліри вже не мав. Співав без супроводу.

Літ.: ІМФЕ, Фонд М.Полотая.

ГУСЕВА Ірина Петрівна (22.05.1967, м.Ялта Крим) – бандуристка. Закінчила середню школу №5, Ялтинське педагогічне училище, Ізмаїльський педінститут за фахом „Вчитель початкових класів”. Член Національної Спілки Кобзарів України, Крим. Перше знайомство з бандурою почалося з 1978 р., коли Ірина стала учасницею дитячої капели бандуристів „Кримські проліски” при Ялтинському будинку культури, якою керував Олексій Нирко. 1979–1983 р. – вчилася в ДМШ №1 м.Ялти по класу бандури (педагог Неоніла Нирко). У 1985 р. вступила до Ялтинського педучилища, де приймала участь у капелі бандуристок ім. Степана Руданського (художній керівник Олексій Нирко). В 1989–1992 р. – у народному ансамблі бандуристок „Зоряниці” (керівник О. Ф. Нирко). З 1995 р. до теперішнього часу є учасницею народного ансамблю бандуристок „Чарівний спів”, що існує при Ялтинському римо-католицькому храмі Пресвятої Богородиці Марії, солістка-бандуристка та солістка-вокалістка цього ансамблю. Брала участь у кобзарських фестивалях, які проходили в м. Ялта, Сімферополі, м.Вінниці, Міжнародному фольклорному фестивалі в м. Штутгарт (ФРН) та концертах місцевого та республіканського значення.

ГУТИРЯ Павло Данилович – козак, лірник. Знав багато козацьких пісень, які виконував дуже вміло. Про це згадує П. Мартинович (1912р.).

Літ.: ІМФЕ. Фонд Мартиновича. Ф11-4 (805;806).

Д

ДАВИД (XIX ст.) – лірник із Балина Літинського пов..

Літ.: Боржковський В. Лирники. Киевская старина, 1889, т. XXVI.

ДАЛИК Марія Ігорівна (7.06.1991, м. Броди Львівської обл.) – бандуристка, виконавець. У 2006 р. закінчила Бродівську школу естетичного виховання (клас викл. Л. Я. Да-

лик). З того ж року навчається у Рівненському музучилищі (клас викл. О. О. Крук). Лауреат шкільного конкурсу (2006, I місце), учасниця капели бандуристів школи.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.34.

ДАНИЛЕВСЬКИЙ Борис Іванович (1870 – 1938, за ін. даними – 1943) – бандурист, диригент і педагог. Закін. Київ. Муз-драм ін-т. був пост. учасником Київ. Капели бандуристів (ліричний бас). Працював у Радіокомітеті в Києві. Виступав у тріо бандуристів: Ю. Барташевський, І.Борець, Б.Данилевський. Тріо, зокрема, чудово виконувало укр. нар. пісню: „Зелена ліщинонька” та інш. Заареш. 22 квітня 1938 за „участь у контррев. орг-ції, системат. Контр. рев. агітацію”. Висланий до Сибіру. Засуджений 29 липня 1938 до розстрілу.

Літ.: Гуменюк А. Укр. нар. муз. інструменти. Київ: Наукова думка, 1967; Жеплинський Б. Данилевський Борис Іванович // ЕСУ, т.7, К., 2007, – С.190; Лист Правдюка О.до Жеплинського Б. від 23 грудня 1992

ДАНИЛЕВСЬКИЙ Павло – кобзар.

Літ.: ІМФЕ, Ф. 11-4, о.з. 909, л.20.

ДАНИЛЕНКО Василь (1897, станиця Васюринська, Кубань – ?) – кубанський кобзар-бандурист. Про нього свідчив О.Нирку в м. Краснодарі в 1999 Мусієнко Пилип Карпович (1900 р. нар.).

Літ.: Нирко О. Неповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів.// Кобзарство Криму і Кубані.- Львів: Сполом., 2006. – С.272

ДАНИЛЕНКО Марко (прізвисько – Пелех) (?-1925) – кобзар. Жив у с. Мерефі (тепер місто Харківської обл.). Учень О.Бутенка. П.Мартинович записав від нього думу „Про Тетерю”, варіант пісні про Байду та ін..

Літ.: В рокотанні – риданні бандур – С. 378.

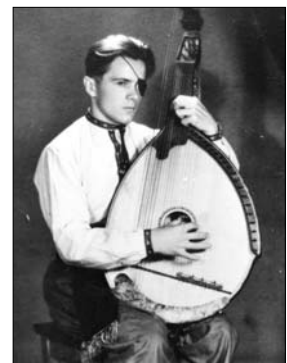
ДАНИЛЕЦЬ (XIX ст.) – був придворним бандуристом у Несторова в Петербурзі.

Літ.: Черемський К. Шлях звичаю. Харків: Глас, 2002, – С.221; Ваврик О. – С. 21; Фамінцин, 1891, – С. 122.

ДАНИЛІВ Юрій Григорович (12.12.1927, с.Раделичі, нині Миколаїв. р-ну Львів. обл. – 10.05.1988) – кобзар і організатор бандурно-співацької справи. Осліп 1945. Гри на бандурі навч. у Ю.Сінгалевица (1946-47), М.Гребенюк-Онуферко. Виступав із капелю бандуристів, зокрема в ансамблі „Чорногора”, капелі бандуристів при Львів. клубі „Промкооперації”. Засн. і кер. (від 1953), соліст ансамблю (від 1964 – самодіял нар. капели бандуристів) „Карпати” Львів. відділ. Укр. т-ва сліпих, від 1959 працював над інструм. виконавством, кер. ансамблю в гастр. поїздках;. 1962-82 – кер. гуртка бандуристів львів. школи для незрячих дітей. Грав на діатонічній бандурі роботи Ю.Сінгалевица, згодом – на хроматич. бандурі з півтонами. У репертуарі – думи: („Плач невірників” та ін), укр. істор. („Про Лебеденка”. „Про

Далик
Марія Ігорівна

Данилів
Юрій Григорович

Данилів
Юрій Григорович

Супруна», „Про Нечая»), чумац., бурлац., ліричні та жартівливі пісні, твори сучасних укр. композиторів. Автор обробок укр. нар. пісень для голосу й бандури.

Літ.: Фролова Т. Слід Сінгалевича. Львів. Край, 1999, – С.23-27; Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами. Львів, 2002. – С.35; Жеплинський Б. Данилів Юрій Григорович // ЕСУ, т.7, К., 2007, – С.201.

ДАНИЛКО – кравець за фахом, служив у П.Маркевича, втік до Петербурга і жив там як бандурист.

Літ.: ЦДДА Львів, Ф.688, о.з. 195. л.8.

ДАНИЛО (XX ст., с.Литовеж Володимир-Волинського пов. -?) – лірник. Від нього в 20-х роках XX ст. записав у с. Турковичі на Холмщині О.Цинкаловський пісню „Про муки св. Варвари” („Казав то Круль Гирод вогню напалити”).

Літ.: Волинець О. Старі пісні на Холмщині //Український календар. 1969.-Варшава, 1968, – С.83-84.

ДАНИЛО (Подільський) – бандурист, який за твердженням князя Зіморовича „знав добріє стихи”.

Літ.: Фамінцин, 1891, – С.136.

ДАНИЛО з Поділля (? -?) – кобзар початку 17 ст. Один з найдавніших кобзарів про яких збереглася згадка. Його зовнішній опис подав польський письменник Ю.Б. Зіморович

Літ.: Нудьга Г, „Слово і пісня” // К.: Дніпро, 1985, – С.156.

ДАНИЛО (Старий) – кобзар з с. Баба Сошницького пов. Чернігівської губ. Учителю А.М.Гойденка.

Літ.: Сперанський, 1904.

ДАНИЛО Хомович – кобзар з с. Павлівка Зінківського пов. Полтавської губ..

Літ.: ЦДДА, Львів, Ф. 688, о.з.191, л. 252.

ДАРМОПИХ-КАРЛЮК Докія (1.03.1895, станиця Платнирівка на Кубані). Вчилася в Усти-Лобинській жіночій вчительській двохрічній школі, далі в Єкатериноградській вчительській семінарії та Єкатериноградському педагогічному інституті. Працювала вчителькою.

В 1911 будучи семінаристкою познайомилася з бандуристом М.О.Богуславським, під впливом якого почала вчитись грати на бандурі у бандуриста В.Ємця. Грала на бандурі подарованій М.О.Богуславським спершу в колі рідних і близьких, а згодом почала виступати як солістка бандуристка в школах і клубах.

ДАЦЕНКО Микола (кінець XVIII–XIX ст.) – кобзар із Зінькова, від якого в 1839 р. І.Средневський записав кілька пісень.

Літ.: ЦДАЛМ, Ф 436, Средневские.оп.1,О.3. 4, арк.17-18; Кирдан, Омельченко, 1980, – С.11.

ДАЦИШИН Ярослав Олексійович (3.07.1928, с.Поляна. Ліський р-н (тепер Польща) –інженер, бандурист, громадський діяч. Син

священника. Вчився в с.Ролів на Дрогобищині, потім в Дрогобицькій гімназії (1942-1944). Був студентом Львівського Політехнічного інституту і грав на бандурі в студентській капелі бандуристів інституту (1949-1950), якою керував Олег Гасюк. Був репресований. Далі працював в м.Долина Івано-Франківської обл. Тепер пенсіонер, бере активну участь у громадському житті міста. Видав книжку спогадів.

Твори: Дацишин Я., Легкий М. Обмануті надії. – Львів: Місіонер, 2004.

Літ.: Жеплинський Б. Перша капела бандуристів Львівської Політехніки. // Кобзарськими стежинами. Львів: 2002. – 205-210.

ДАШЕНКО Павло (XIX ст.) – кобзар з с.Довжик (тепер Валківського району Харківської обл.). Виконував думи „Про Олексія Поповича”, „Про удову”, „Про брата і сестру”, які 1875 записав від нього фольклорист І.Манжура.

Літ.: В рокотанні риданні бандур – С.379.

ДВОРНИК Павло – лірник. Вчився у Тодора Буховського в с.Купелі і знав такі пісні: „Миколаю” (4 пісні), „Варвари” (2), „Коновченко”, „12 п'ятниць”, „Ой жалю, мій жалю”, „Нема в світі правди”. Від нього, тоді ще молодого лірника, дослідник лірників Є. Сіцінський 5 жовтня 1885 в с. Бруківка Прокурівського повіту записав пісню „Лазар”.

Літ.: Сіцінський Є. Лірницькі пісні, записані в с. Мизники Летичівського повіту. 1881р.// ХОКМ-ДК 5295-83 арк; Трембіцький А. Лірницькі пісні та лірники Поділля // НТЕ, 2003, №4, – С.75-86.

ДВОРНІЧЕН (Хакімова) Мирослава Миколаївна (29.07.1939, м. Кременець Тернопільської обл.) – співачка, бандуристка, педагог. У 1955 р. закінчила Кременецьку ДМШ, у 1961 – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грица), у 1966 р. – Київську консерваторію ім.П. І.Чайковського (клас викладача С.В.Баштана). Викладач класу бандури Київської ДМШ №6 ім. Г.Жуковського.

28 років грала в оркестрі народних інструментів викладачів музичних шкіл м.Києва (керівник Г.Н.Майстренко). Упорядник-співавтор книги „Технічні вимоги по бандурі для музичних шкіл” (Київ, 1983), „Програма для дитячих музичних шкіл та шкіл мистецтв”, (Київ, 1989). Нині співає в хорі (120 чоловік) під керівництвом американського диригента Роджера Мак-Морріна.

Літ. : Столярчук Б, Топоровська Г., – С.34.

ДЕГАС Євген Володимирович (25.05.1976) – член Національної Спільноти Кобзарів України.

ДЕГТЯРОВА Ліда – бандуристка. Учениця П.Іванова. Грала на бандурі нового зразка киево-харківського типу роботи М. Скліяра.

ДЕДЮХ Лариса Віталіївна (3.02.1965, с. Білий Камінь Золочівського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, співачка, педагог. В 1980 закінчила Золочівську музичну школу

Дацишин
Ярослав Олексійович

Дворнічен (Хакімова)
Мирослава Миколаївна

Дедюх
Лариса Віталіївна

(клас бандури М.Феньвеші). У 1980-1984 – навчання у Львівському музичному училищі (клас Н.Скарвінко-Якимець). 1984-1989 – студентка Київської консерваторії (клас бандури проф. С.Баштана, вокал – н.а. проф. Радченко та Клавдія Павел). 1989-1992 – солістка Кримської філармонії. 1992-1995 – навчання в аспірантурі при Національній музичній академії (бандура проф. С.Баштан, вокал – н.а. проф. Радченко). З 1995 р. – викладач (бандура і вокал) Національної музичної академії в Києві. Дружина відомого бандуриста-інструменталіста Романа Гриньківа, живе в Києві. Багато виступає як бандуристка, нагороджена дипломами та преміями, зокрема: 1988 – лауреат Всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах в м. Івано-Франківськ (I премія), 1988 – лауреат Всеукраїнського конкурсу укр. радіо „Молоді голоси”, 1995 р. – лауреат міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах (I премія). В репертуарі укр. нар. пісні, пісні класиків і сучасних композиторів, арії із опер. Зокрема: Вахнянин - арія невольниці з опери „Купало”, І.Тараненко „Ти хотів би квіток”, К. Стеценка „Літнії ночі”, Я.Степовий – елегія „Ой три шляхи широкі” та ін. Серед кращих учнів Л.Дедюх: Галина Ткачук – Лауреат міжнародного конкурсу ім. Г. Хоткевича, Ковбик Катерина – лауреат Міжнародного конкурсу ім. Г. Китастого та лауреат міжнародного конкурсу ім. Г. Хоткевича; Чабан Тетяна – лауреат міжнародного конкурсу ім. Г. Хоткевича.

Літ.: Шуст О. Закохана в пісню. Молодь України, №97, 20.05.1990.

ДЕЗЕНКО (Явір) Василь Пантелеймонович (1907, с. Михайлівка, нині Михайлів. р-ну Запоріж. обл. – ?, там само) – бандурист. У 14 р. пішов на заробітки. Від 1926 – у Дніпропетровську. Відвідував гурток бандуристів при будинку залізничників (кер. Ф. Часник; навч. в нього гри на кобзі). 1931 разом із О. Литвиненком та В. Луковецьким виїжджав з концертами на південь України, у Крим, на Кубань. Одночасно за дорученням Д. Яворницького записував нар. пісні, приказки. Під час 2-ї світ. війни – у Казах. Філармонії. Виступав як соліст-бандурист із гастрольями у Серед. Азії. Після війни повернувся на Україну, працював у філармоніях. Перед концертами виголошував доповіді про кобзарс. мистецтво, істор. розвиток укр. нар. пісні. У репертуарі – твори укр. композиторів і власні. істор. („Про Байду”, „Про Супруна”, „Про Кармалюка”), ліричні та жартівливі пісні.

Літ.: Жеплинський Б. Дезенко Василь Пантелеймонович // ЕСУ, том. 7, К., 20-07, – С.291.

ДЕЙКО Ірина Олександрівна (30.07.1961, м. Дубне Рівненської обл.) – бандуристка,

педагог. У 1979 р. закінчила Дубенське культосвітнє училище, у 1984 р. – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А. Сингаївської. З того ж року живе і працює у Дубні Рівненської обл.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.34.

ДЕЙНЕКА Марія Степанівна див. Швед Марія Степанівна – учасниця капели бандуристів „Струмок” ПК м.Новий Розділ Львівської області.

ДЕЙНЕКА Христина Степанівна див. Соболь Христина Степанівна – учасниця капели бандуристів „Струмок” ПК м.Новий Розділ Львівської області.

ДЕЙНЕКА Карпо (1897, м.Конотоп на Полтавщині – 1938, там само) – майстер бандур.

ДЕЙНЕКА Олександр (Павло) (25.03.1903 – ?) – бандурист, учасник Харківської капели бандуристів, член Української капели бандуристів. Згодом виїхав до Австрії.

ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ Микола (23.01.1959, in Cleveland Ohio) – член капели бандуристів ім. Т.Шевченка в Детройті, один з організаторів і керівників курсів гри на бандурі в Мюнхені, в якому брала участь переважно студентська молодь з Німеччини, Бельгії, Голландії, Франції, Швеції та Польщі. На пописі після закінчення курсів в 1988 виконував „Думу про вдову і трьох синів”, викликаючи сльози на очах присутніх. Добрий диригент. Зробив обробку пісні „Наливайте, брати, чарки”.

Літ.: Бандура, №7-8, січень-квітень, 1984, – С.44; Бандура, №27-28, січень-квітень, 1989, – С.44.

ДЕМАРЧУК Пилип – лірник з Глух на Волині. Його знав лірник Іван Харитонович Власюк.

Літ.: Ощуркевич О. Подільський лірник. Етнічна сумка України. К.: Просвіта, 2004, – С.2-4.

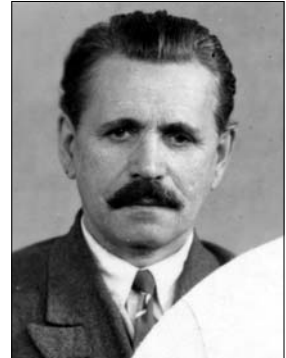
ДЕМІНЧУК Дмитро Фролович - Член Національної Спілки Кобзарів України.

ДЕМУЦЬКИЙ Порфирій Данилович (10. (22) 03.1860, с. Янищівка, тепер с. Іванівна Ставищенського р-ну Київської обл. – 03.06.1927, Київ) – фольклорист, хоролий диригент, композитор і педагог. Закінчив 1889 медичний факультет Київського університету, де брав участь у хорі М.В.Лисенка. Працював 1889-1918 лікарем в с. Охматові (тепер Черкаської обл.), організував селянський хор, з яким виступав в багатьох містах України. З 1918 – у Києві. 1921-22 – викладач Музично-драматичного інституту ім. М.В.Лисенка. Записав близько 700 народних пісень, зокрема думи і канти від кобзарів та лірників. (опублікував у книзі „Лира і її мотиви”, К., 1903).

ДЕМЧЕНКО Віктор – бандурист із Роменщини на Сумщині.

Літ.: Немирович І., 1986, – С.7.

ДЕМЧЕНКО Віталій Павлович (24.05.1946,

Дезенко (Явір)
Василь Пантелеймонович

Дейко
Ірина Олександрівна

за іншими даними 24.05.1956. с.Хмельів, Роменського р-ну на Сумщині) – бандурист. Закінчив Дніпропетровське технічне училище №4, де навчився грати і на бандурі в гуртку бандуристів, яким керував В. Сидоренко. Добре освоїв техніку гри, гарно співав і далі став виступати в капелах бандуристів при заводах ім. Леніна та ім. Петровського. Був знайомий з кобзарем Євгеном Адамцевичем. В 1965-1970 служив в військово-морському флоті на далекому Сході, де виступав і як соліст бандурист, пропагував бандуру і на Примор'ї. На крайовому огляді у Владивостоці нагороджений дипломом I ступеня. Далі працював на заводах в Дніпропетровську, виступав як соліст-бандурист. В репертуарі переважали укр. нар. пісні. Виконував також твори укр. композиторів.

Літ: Жеплинський Б. Демченко Віталій Павлович // ЕСУ, т.7., К., 2007, – С.357; Рудас І. Українська бандура у Примор'ї // Зоря від 15.02.1969; Лист Рудаса І. до Жеплинського Б. від 20.03.1971.

ДЕМЧЕНКО Микола (1870,(1873), Золочів (с.Дементіївка) Харківської губернії – ?) кобзар. Перебрався у с. Дементіївку Деркачівського повіту. Ходив „на пару” з незрячим стихівничим. Виконував звичайний для слобідського співця репертуар. У 20-х роках ХХ ст. був ще живим. Обставини смерті невідомі.

Літ: Черемський К. Шлях звичаю – С.398; Сперанський, 1904; ЦДІА Львів, Ф.688, о.з.191, л.233.

ДЕМЧУК (Афанасьева) Жанна Василівна (1941, м. Дніпропетровськ). Працювала черговим підстанцією трамвайного управління і відвідувала заняття Дніпропетровської заслуженої капели бандуристів УРСР.

В 1959 р. вступила до Вечірньої музичної школи, де вчилася по класу бандури у заслуженого артиста республіки бандуриста Н.С.Лобка. В 1964 закінчила Сімферопольське музичне училище по класу бандури і переїхала в Феодосію, де почала керувати ансамблем бандуристів.

З 1965 р. живе в м.Торез Донецької обл., де працює педагогом в музичній школі.

Літ: Лист Лобка Н.С. до Жеплинського Б. від 18.11.1969.

ДЕМЧУК Юрій Васильович (25.05.1937, с.Телешівка Рокитнянського р-ну Київської обл.) – співак (бас) і бандурист, з.а. УРСР з 1969. Закінчив 1966 Київську консерваторію (клас співу М.Єгоричевої, бандури – А.Бобира). 1955-59 навчався гри на бандурі у М.Лобка. З 1966 – соліст Київської (тепер Національна) філармонії. У репертуарі: „Дума про втечу трьох братів з города Азова” (варіант М.Кравченка), „Невільницький плач”, „Дума про Марусю Богуславку”, „Буря на Чорному морі” (обробка А.Штогаренка), козацькі, історичні і жартівливі пісні, українські романси, оперні партії в концертному виконанні та ін. Учасник Міжнародного

фестивалю старовинної музики в Польщі (1966), лауреат Міжнародного конкурсу на Всесвітньому фестивалі молоді та студентів у Софії (1968, I премія).

Літ: В рокоатанні – риданні бандур, – С.379.

ДЕМ'ЯН – вівчар-кобзар, якого разом з другим таким кобзарем-вівчарем Паньком описав Бартоломій Зіморович (1597-1677).

Літ: Нудьга Г. Укр. дума і пісня в світі, Львів, 1997. – С.68.

ДЕМ'ЯН – лірник із Демидовки Вінницького повіту. Коли діти Дем'яна були ще малі, він знайшов собі поводиря. Далі поводирями йому були його діти.

Літ.: Боржковський В. Лірники. –Киевская старина, 1899, т.ХХVI; Кушпет В.Старцтво. – С.151; Малинка А.Н. Кобзарі С.Власко та А.Симоненко й лірник А.Іваницький, їх репертиар // Первісне громадянство. – К., 1928, – С.123.

ДЕМ'ЯН (Лубенський) – кобзар з м. Лубни на Полтавщині.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-6, о.з.1251, л.36.

ДЕМ'ЯНЕНКО М.О. – див. Губар (Дем'яненко) Микола Омелянович.

ДЕМ'ЯНЧУК Лариса Олегівна (09.03.1953) – Член Національної Спілки Кобзарів України, Волинь.

ДЕНИС – подільський кобзар, якого описав Бартоломій Зіморович (1597-1677) у своєму творі „Свати”. Зіморович згадує, що Денис добре розумівся на віршах.

Літ: Нудьга Г. Укр. дума і пісня в світі, Львів, 1997. – С.68.

ДЕНИСЕНКО Іван Іванович – столяр, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, – С.59-62.

ДЕНИСЮК Каленик (ХІХ ст.) – сліпий лірник з м.Немирова Подільської губ. Вчився грати на лірі у лірника Якова з Володівки (90 верств від Немирова). Осліп десь в 1842. Знав дуже багато псалмів.

Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського, Ф.3-6/376 „О кобзарях и список кобзарей”.

ДЕНИСЯКА Оксана Вікторівна (10.10.1991, м.Рівне) – бандуристка, виконавець. У 2006 р. закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.Лисенка (клас викладача Л.І.Луцишиної). З того ж року навчається у Рівненському музичному училищі (клас викладача Н.О.Волощука). Лауреат обласного конкурсу серед учнів ДМШ (Рівне, 2006, I місце). Учасниця концертів школи і міста.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.35.

ДЕРЕВ'ЯНКО Катерина – бандуристка з Бельгії. На курсах вивчення гри на бандурі в Мюнхені 1988 вдосконалювала гру. Виступала в пописі, виконуючи дуетом з сестрою твір „Ой чорна, я си чорна”.

Літ: Бандура, №27-28, 1989, січень-квітень, – С.44.

ДЕРЕВ'ЯНКО Надія – бандуристка з Бельгії.

Демчук
Юрій Васильович

Денисяка
Оксана Вікторівна

На курсах вивчення гри на бандурі в Мюнхені 1988 вдосконалювала гру. Виступала в пописі, виконуючи дуетом з сестрою твір „Ой чорна, я си чорна”.

Літ: Бандура, №27-28, 1989, січень-квітень, – С.44.

ДЕРЕВ'ЯНКО Я. (поч.ХХ ст., станиця Пашківська, Кубань –?) – кубанська бандуристка.

Літ: Лавров Л.И. Археологические заметки // Археология и этнография Северного Кавказа. Краснодар, 1998, – С.164; Нирко О. Неповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів. // Кобзарство Криму і Кубані. – Львів: Сполом, 2006. – С.272.

ДЕРКАЧ – кобзар з Гадяцького пов. Полтавської обл.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 1013, л.2.

ДЕРКАЧ Андрій (Зоря) – лірник.

ДЕРКАЧ Каленик (2 пол XIX ст. с. Кирче тепер с. Красилівка Камінь-Каширського р-ну – 20-ті роки ХХ ст.) – лірник. Був „старшим над лірниками”, утримував лірницьку школу, у якій навчалися молоді сліпці-лірники. Був вчителем вимогливим і принциповим, нечесних учнів карав і виганяв. У нього серед інших вчився лірництва лірник Дем'ян Маркович Банько із с. Воєгоща. Заробивши грошей, купив землю на якій працювали його чотири сини і три дочки. Деякий час його поводитирем був сільський хлопець Архип Дідява, який опісля пристав в прийми до однієї з його дочок. В репертуарі його були псалми та набожні пісні, пісні повчальні. Серед них „Про Олексія, чоловіка Божого”, „Про сирітку”, „Про дев'ять братів і десятю сестрицю Галю”. Сам майстрував інструменти і передавав учням. З приходом Радянської влади школа перестала існувати, нащадки лірника були репресовані.

Літ: Ошуркевич О. Лірницькі пісні з Полісся. Матеріали до вивчення лірницької традиції. Львівська держ. муз. академія ім. М.Лисенка Рівне: 2002, – С.120; Ошуркевич О. Поліський лірник // Етнічна музика України. Тов. Просвіта, 2004, – С.3.

ДЕРКАЧ Петро – кобзар з с. Лютенька Миргородського р-ну Полтавської обл.

Літ: ІМФЕ, Ф.6-4/185, л.31.

ДЕРКАЧ Ф. – кобзар, який входив в „12-отчу раду”. Про цю раду на початку ХХ ст. записали українські етнографи спогади з кобзарських переказів, як про таку, що була створена після зруйнування Запорізької Січі для збереження кобзарських традицій. „12-отча рада”, яка відбулась на Спаса 1775 вирішувала питання подальшого існування кобзарства. Керував радою відомий „цех майстер кобзарського та всього незрячого нищого братства” колишній запорожець Гнат Рогозянський.

Літ.: Ваврик О. – С.23-24; ІМФЕ: Ф.8-4.- од. зб. 338 (запис Ф Дніпровського).

ДЕРЯЖНИЙ Петро (2.07.1946, Кальген, Німеччина) – диригент, бандурист, композитор. В 1950 приїхав до Австралії. 1951-1966

жив у Сідней. Закінчив 1972 Сіднейський інститут технології. 1978 отримав кваліфікацію вчителя співу. А 1980 – співака-виконавця Австралійського правління музичних іспитів. В Едмонтоні (Канада) вивчав хорове диригування (у В.Колесника) та церковну музику (1983-84). Керівник Ансамблю бандуристів ім. Г.Хоткевича (з 1972), диригент хору „Боян” (1982-86), жіночого хору „Суцвіття” (з 1986), ансамблю ім. В.Івасюка (з 1984) та хору української православної парафії Святої Покрови в Гомбуші, Сідней (1984-85, 1987-88). Автор музики до „Думи про С.Петлюру” (слова Кучугури-Кучеренка), ліричних пісень на слова українських поетів Австралії та Канади; аранжував народні пісні для мішаного хору в різних інструментальних супроводах, упорядкував вокально-хореографічні монтажні на тему українських народних звичаїв. Притримується полтавської гри на бандурі, випустив платівку „Кобза і пісня”. Учасник кобзарського концерту 7.11.2008 р. за участю президента України В.А.Ющенка в Національному академічному театрі опери та балету України ім. Т.Г.Шевченка. Виступав в дуеті з дружиною Ніною Бабченко-Деряжною.

Літ: В рокотанні-риданні бандур – С. 379.

ДЕРЯЖНА-БАБЧЕНКО Ніна – бандуристка з м.Сіднея (Австралія). Дружина бандуриста Петра Деряжного. Учасник кобзарського концерту 7.11.2008 р. за участю президента України В.А.Ющенка в Національному академічному театрі опери та балету України ім. Т.Г.Шевченка.

ДЗЮБЕНКО Олекса Терентійович (13(25).10.1890, м.Прилуки Черніг. обл. – 13.06.1968, смт. Димер Вишгород. р-ну Київ. обл.) – кобзар. Навч. 1913-14 у М.Кравченка. 1925-37 – у Київ. Капелі бандуристів; Від 1945 – у Дрогобицькій філармонії (Львівська обл.); від 1949 – у Димер. муз. школі. Виступав із сольними концертами. Основа репертуару – думи: („Про удову”, „Про Федора Безрідного”, „Невольницький плач”, „Про козака Голоту”), істор. пісні. Автор пісень на вірші Лесі Українки, обробок укр. нар. пісень для голосу й бандури. Заарештований 19 жовтня 1937 за участь у контрреволюц. орг-ції. Термін ув'язнення не встановлено. Реабілітований.

Літ: Гайдай Г. Олекса Дзюбенко // Співоче поле Чернігівщини: Календар 2004. К., 2003; Жеплинський Б. Дзюбенко Олекса Терентійович // ЕСУ, т.7, К., 2007, – С.559; Черногуз Я.Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капелі бандуристів ім.Г.Майбороди. – К., 2008. – С.25.

ДЗЮБУК Майя Миколаївна (1975, м.Острогор. Рівненської обл.) – бандуристка. У 1990 закінчила Острозьку ДМШ, у 1994 Дубенське училище культури, у 2000 – РДГУ (клас доцента З.А.Сингаєвської).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С. 35.

Дзюбенко
Олекса Терентійович

Дзюбук
Майя Миколаївна

Джурджій (Джуржій)
Віктор Євдокимович

ДЖЕЖУРЕНКО-КОПИЛ Іван (? - ?) – кобзар із Красного Кута Богодухівського пов, Харківської губ.

Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського, Ф 3-6/376 «О кобзарях и список кобзарей».

ДЖУРДЖІЙ (ДЖУРЖІЙ) Віктор Євдокимович (1908, с.Березівка, нині Гайворон. р-ну Кіровоград. обл. – 26.09.1986. м.Кривий Ріг Дніпропетровської обл.) – бандурист.

У дитинстві через хворобу втратив 85 відсотків зору. У Кривому Розі вступив до складу капели бандуристів, де під кер-вом Д.Андрусенка вивчав бандурне мистецтво, виступав у складі капели як соліст. У Кривому Розі 1933 викладав співи у школі, працював солістом на радіостанції. 1938-39 – кер. капели бандуристів клубу залізничників ст. Старий Оскол Курської обл. (РФ); 1944-47 – в Укр. нар. хорі (Київ); 1948-61 – кер. ансамблю бандуристів Вінн. філармонії; водночас 1953-61 – кер. нар. хору у супроводі укр. нар. інструментів при Криворізькому металургійному заводі (Диплом І-го ступеня Респ. Фестивалю, 1956); кер. хору, викл. бандури у місц. школі Свт. Терни Дніпропетровської обл.; працював у Палаці культури Пд. гірн.-збагачувального комбінату (Кривий Ріг). Автор кількох муз. творів, а також музики на сл. Г.Самойленка („Марш шахтарів”, „Кривбас коханий”, „Край шахтарський” та ін.). Має держ. нагороди.

Літ.: Жеплинський Б. Джурджій Віктор Євдокимович // ЕСУ, т.7, К., 2007, – С.532.

ДЖУСЬ Ярослав Анатолійович (08.01.1988, м.Київ) – бандурист, композитор, член Національної спілки кобзарів України. У 2003 з відзнакою закінчив ДМШ №31 (м.Київ), викладач по класу фортепіано Гарт Л.М.; у 2007 – Всеукраїнську школу молодіжних лідерів з кваліфікацією „Бакалавр управління молодіжною організацією” та в 2008 – Стрітівську вищу педагогічну школу кобзарського мистецтва (Київська обл., Кагарлицький р-н, с.Стрітівка) з червоним дипломом молодшого спеціаліста, кваліфікація „Співак-бандурист, викладач бандури та співу, керівник капели бандуристів”, (клас бандури та кобзи – Кушпет В.Г.; засл. діяч мист. України, клас вокалу – Нагорний М.В.). У 2009 перейшов на ІV курс Київського Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова (м.Київ), факультет „Музичне мистецтво та психологія”(клас бандури Єсипка В.М.) та на ІІ курс студії по підготовці акторських кадрів при НЗКБУ ім. Г.Майбороди (викл. бандури Яницький Й.К., композиції Кирейко В.Д.). Активний учасник багатьох фестивалів та концертів, вечорів, різних заходів у м.Києві та Київській області. Ініціатор першого молодіжного пізнавально-розважального проекту „Ukrainian Party” – вечірки різно-

жанрової україномовної музики. Автор соціального фільму для молоді „Україна - це ТИ” з всеукраїнського фестивалю соціальної реклами „Сильна Україна – 2009”;(Київ, 28.05.2009., студія „Щиро Ваші”). Займається декоративним розписом і малюванням. Лауреат всеукр. конкурсів: „Нові імена України” (1999 – декоративний розпис, 2006 р., – бандура, композиція), „Веселка”(2000 – композиція), „Майбутнє України – діти” (2002 – образотворче мистецтво), „YamaHa запрошує” (2003 – композиція), „Калиновий віночок-2005” (2005 – бандура), міжнародного фестивалю „Десна-2009” (м.Санкт-Петербург, Росія. 2009 – номінація „Ти дивись, яка бандура!”). Переможець міських конкурсів на краще написання музичного диктанту (2001; XVI-ї міської теоретичної олімпіади (2002); дипломант всеукраїнського конкурсу композиторських талантів „Спалахи багаття” (2008); учасник Міжнародного фестивалю до дня слов'янської культури в Білорусії (2007, м.Брест).

Літ: Лист Джусь Я. А. до Жеплинського Б. від 5.09.2009.

ДИГАС Євген Володимирович (25.05.1976, м.Погребище Вінницької обл.). В 1991 закінчив 8 кл. Марянівської СШ Макарівського р-ну Київської обл., куди переїхав з батьками і поступив до Вищої педагогічної школи Кобзарського мистецтва, де навчався (клас бандури В.Кушпета, вокал нар. арт. України Ніни Байко.). В 1996 поступив до студії при Національній капелі бандуристів, де навчався по бандурі у засл. арт.України В.Войта та по класу вокалу в засл. арт. України Олени Слободяник. В 1996 став стипендіатом конкурсу „Нові імена України”. З 1996 – член Всеукраїнської спілки кобзарів. В репертуарі – укр. нар. дума „Буря на Чорному морі”, пісня-дума „Про правду і кривду”, народні пісні („Побратався сокіл”, „Українське весілля”, „Чаечка”, „Гуляв козак на риночку”, „Ходить турок”, „Над річкою бережком” та інші), „З Полтавського бою” В.Лісовола, „Прометей” М.Коваля. Має і власні твори „Осипається цвіт покоління” (на слова Перебийноса), „Дума про шлях” на слова Костенка та обробки.

Літ: Лист Дигаса Є. до Жеплинського Б. від 11.05.1999

ДИМНИЧ (ПЛАЗУН) Олександр – каліка, майстер музичних інструментів в с. Глушці.

Літ: КС, 1889, кн..ІХ, с.675.

ДИЧАК Володимир Богданович (07.11.1933, Львів – 24.09.2005, там само) – бандурист і педагог, організатор та керівник капел бандуристів. Чл. Нац. Спілки кобзарів України (з 1999). Закін. Львів. ун-т (1968). Гри на бандурі навч. у Ю.Сінгалевича, М.Гребенюк-Онуферко, О.Гасюка. Грав і співав у капелі

Дичак
Володимир Богданович

бандуристів Львів. будинку вчителів (1947-49; кер. О.Гасюк); 1952-53 – інструктор-методист Брюховицького Будинку культури (Львів. обл.). Кер. капели бандуристок „Галичанка” при Львів. клубі працівників торгівлі (1956 капела стала лауреатом Респ. огляду худож. самодіяльності, нагородж. сріб. медаллю; від 1968 – нар. колектив). Заснував 1959 дит. капелу бандуристок „Дзвіночок” при Львів палаці піонерів (нині зразк. Дит. капела при Центрі нар. творчості дітей та юнацтва Галичини). Від 1993 – дир. школи кобз. мис-ва при Центрі нар. творчості дітей та юнацтва Галичини (Львів), співзасновник капели бандуристів „Гамалія”. Автор низки обробок, зокрема „Вітер з гаєм розмовляє”(сл. Т.Шевченка), „Стояла я і слухала весну”(сл. Лесі Українки), „Шкільна прощальна”(сл. В.Проника). Влас. твори для бандури („Львівська полька”).

Літ; Закоханий у пісню (Володимир Дичак) // Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами. Л., 2002; Жеплинський Б. Дичак Володимир Богданович // ЕСУ, т.7, К., 2007, – С.644; Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні – С.113.

ДІБРОВА Ізот (Зот) Андрійович (80 рр. XIX ст., станиця Пашківська – I пол. XXст., Казахстан) – бандурист, артист симфонічного оркестру Кубанського козацького війська. Нар. в родині козака Кубанського козацького війська. Один з піонерів відродження кобзарства на Кубані. Навчився грати та строїти інструменти у родичів на Великій Україні. Записував і обробляв укр. нар. пісні і танці, писав музику на слова українських кубанських поетів, скомпанував „Школу гри на бандурі”. З концертами - лекціями обходив Кубань. Як концертант був надзвичайно продуктивним. Часом давав і два сольні концерти на день. За висловом А.Чорного володів талантом впливу на аудиторію. Мав великий авторитет серед кубанців. О.Обабко залишив таке враження про Діброву: „Цей кремезний щільно збитий козак, що зберіг типові риси запорожця Тараса Бульби, своїм видом і манерою нагадав мені старовинних бандуристів України”. А.Чорний зазначав: „Він багато їздив по станицях і будив людей від сплячки. Це був прекрасний оратор, смілива людина, як кобзар знав багато старовинних пісень і дум, які мали велике історичне значення”.

Зота Діброву знала і любила вся Кубань. Цього й не подарувала йому советська влада, яка засудила його на заслання у Казахстан, де він і помер.

Літ: Жеплинський Б. Діброва Ізот (Зот) Андрійович // ЕСУ, т.7, К.,2007 – С. 668; Нирко О. – С. 289.

ДІБРОВА Микола – кобзар з Полтавщини, грав часто з кобзарем Потапом з с.Іржавець Прилуцького пов. Розповідав, що він „з Потапом та ще скрипка” „таку музику, бувало, заведем, що на все село”.

Літ: ЦДДА, Львів, Ф.688, о.з. 191, л.238.

ДІБРОВА Оксана Зотівна (поч. XX ст., станиця Пашківська - ?) - бандуристка.

Літ.: Панченко О. Розгром українського відродження Кубані.- Лос-Анжелес, Каліфорнія, 1973. – С.60; Нирко О. – С.272.

ДІБРОВА Петро (? - ?) - бандурист, учасник „Хору кобзарів” під орудою В.Ємця у Києві 1918 р.

ДІБРОВА Сава Андрійович (80 рр. XIX ст., станиця Пашківська – XX ст., Москва) – кобзар – бандурист.

Літ: Ємець В. У золоте 50-річчя на службі України. - Голівуд-Торонто, 1961.-С.114,359,360; Нирко О. – С. 272.

ДІБРОВА Федір (Хведір) (1880-ті, станиця Пашківська – 1919) – бандурист, артист Військового музичного хору Кубанського козацького війська, валторніст оркестру Українського державного театру М.Садовського (1918). Нар. в родині козака Кубанського козацького війська. Випускник другої кубанської кобзарської школи (1916). Учень О.Обабка. Не бажаючи бути мобілізованим до Добровольчої армії, разом з М.Телігою виїхав до Києва і став до лав Армії УНР. В добу Української держави – співорганізатор і учасник Першої державної капели бандуристів („Хору кобзарів”) під орудою В.Ємця та її тріумфальних виступів у Києві (1918). Розстріляний більшовиками у м.Києві.

Літ.: Жеплинський Б. Діброва Федір (Хведір) // ЕСУ, т.7, К., 2007, – С.668; Нирко О., – С.290; Самчук У. – С.78.

ДІДЕНКО Дарія Андріївна – викладач класу бандури Львівської музичної школи №1. Учениця В.Є.Герасименка.. Багато її учнів стали чудовими бандуристами і досягли значних успіхів, серед них Марія Салагай, Ірина Содомора, Оксана Павельчак, Ліда Янушевська, Богдан Мендрунь (тепер священик).

ДІДЕНКО Віктор – заслужений артист України, провідний бас Національної заслуженої капели бандуристів України ім.Г.Майбороди, козак-характерник з Вінниччини.

Літ: Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-тіччя Національної заслуженої капели бандуристів України ім.Г.Майбороди, К.,2008. – С.74.

ДІМЕЩУК Савка Павлович – лірник з с.Клинці Овруцького р-ну. Майстерно грав на лірі. Виконував думу про Коновченка. Цю думу від нього записав 1924 В.Кравченко.

Літ.: Бандура, №77, січень-червень, 2008, С.13

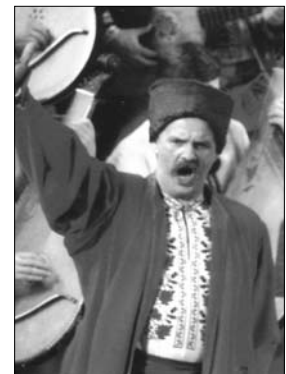
ДИМИТРЕНКО-БУТ (XX ст., Кубань -?) – кубанська бандуристка.

Літ: Білий Д.Д. Малиновий клин. - К.: 1994, – С.33; Нирко О. Неповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів // Кобзарство Криму і Кубані.- Львів: Сполом, 2006. – С.273.

ДИМИТРІЄВ Микола (10(22)04.1867, Харків – 06(19).07.1908), Полтава) – публіцист, виконавець і громадсько-культурний діяч. Народився в сім’ї мирового судді. Закінчив

Діброва Федір (Хведір)

Діденко Віктор

Димтрук Ірина Вікторівна

1892 юридичний факультет Харківського університету. Працював присяжним повіреним у Сумах, 1894 – секретар „Полтавських губернських ведомостей”, з 1905 – співробітник, а згодом редактор-видавець журналу „Рідний край”. 1907 - опублікував етнографічну розвідку „Кобзарі минулого й будучини” („Рідний край”, 1907, №16) – про занепад кобзарства на Україні та потребу відродження його через відкриття кобзарських шкіл.

ДМИТРО (? - ?) – лірник із Томашполя Вінницького пов.

Літ: Боржковський В. Лирники. Киевская старина, 1889, г. XXVI.

*Довбуш
Олександр Михайлович*

*Довганик
Богдан Дмитрович*

*Довгомеля
Марія Савівна*

ДМИТРУК Ірина Вікторівна (26.06.1991, с. Великі Млинівці Кременецького р-ну Тернопільської обл.) – бандуристка, виконавець. У 2006 – закінчила Кременецьку ДМШ ім. М. І. Вериківського (клас викладача О. О. Гаврилюк). З того ж року навчається у Рівненському музичилищі (клас викладача Т. В. Свентах). Лауреат обласного конкурсу серед учнів ДМШ (Тернопіль, 2004. 2005. III місце).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С. 35.

ДОБРОВОЛЬСЬКА Марина – бандуристка з обласного міста Миколаїв. В складі тріо бандуристок разом Світланою Кирилюк та Майєю Желізною дуже успішно виступала гастролюючи в Голандії та Бельгії.

Літ: Оленюк М. Миколаївське тріо в Голландії // Бандура, №75, січень-червень, 2000, С. 43-44 і фото (С. 43).

ДОБРОДІЄВ Тимофій Іванович (1894, Харків – 1948, Харків) – маляр. В 1928 грав на бандурі роботи майстра Снігирьова. Співав (голос баритон) пісні „Про Кармелюка”, „Ой чого та дубе”, „Думи мої”, „Гуляв чумак на риночку” та інші твори. Жив у Харкові.

Літ: Савченко, лист від 2. X. 1970.

ДОВБУШ Олександр Михайлович (26.05.1962, м. Золочів Львівської обл.) – учасник капели бандуристів „Заспів” Львівського Політехнічного інституту та Палацу культури заводу „Львівсільмаш”, якими керували Віра Андріївна та Богдан Михайлович Жеплинські та народного фольклорного ансамблю „Заспів” НУ „Львівська Політехніка (кер. Т. Б. Жеплинський). Народився в сім’ї репресованих Михайла та Марії Довбуш, які в Томській області виступали в хорі репресованих, що працював при Капелі бандуристів репресованих в селищі Торба. Закінчив Львівську музичну школу (клас акордеону Лисенко В. В.). В капелі бандуристів добре освоїв гру і на цимбалах, активно виступав в капелах бандуристів та в оркестрі українських народних інструментів при капелах. Добре володіє сопілкою і кларнетом. Був учасником народного симфонічного оркестру Львівського політехнічного інститу-

ту. В складі капел бандуристів та ансамблю українських народних інструментів багато виступав. Закінчив Львівський політехнічний інститут, інженер. Тепер працює старшим викладачем кафедри теплопостачання та вентиляції НУ „Львівська Політехніка”. Живе у Львові, одружений.

Літ.: Жеплинський Б. Співав „Заспів” відважно. // Кобзарськими стежинами – С. 229, 232.

ДОВГА Параска Іванівна (1897 – ?) – домогосподарка, згодом – медик, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст.

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993.– С. 59-62.

ДОВГАЛЮК Андрій (Зоря) – лірник із Янова Вінницького повіту. Добрий співець і музикант. Середнього росту без вусів і бороди. Жив з батьком (прозвище Редько) та родиною. Сліпий з роду. Вчився у лірника Никона з Бикова 3 роки і 3 місяці (так тоді було заведено у лірників). Никон казав; „Не могу. Як здавна заведено нехай так і останеться”. Зоря був здібним і вивчився скоро. Про Зорю казали; „Не п’яниця, людей шанує і люди його шанують”. Поводир Зорі брав дохід – білля, одержував та обув, а також 6-10 крб. в рік. Репертуар А. Зорі: 42 пісні і один акафіст. Особливо вдало виконував свій варіант „Панщини”. Глибокий гумор, безпощадна і сильна іронія, які мстять бувшим панам за рабство – високохудожньо з почуттям передавалися лірником. Зі сльозами слухачі слухали цей твір.

Літ: Боржковський В. Лирники. Киевская старина, 1889, т. XXVI, – С. 634-653.

ДОВГАНИК Богдан Дмитрович (17.04.1946, с. Стронятин Куликівського (тепер Жовківського) р-ну Львівської обл.) – учасник капели бандуристів „Карпати”. Освіта середня. Відвідував музичну студію при школі по класу баяну. Учасник духового і домрового оркестру, співав в хорі з 13 років. У Львові з 1956 року. В капелі бандуристів „Карпати” з 1966 року по даний час. Тенор. На бандурі вчив грати Я. О. Хархаліс. З 1969 по 1990 рр. – учасник народного ВІА „Струмочок” Львівського УВО УТОС, де був солістом. Брав участь в оглядах художньої самодіяльності в сімейному тріо, дуетах, в Божественній Літургії Івана Золотустого та в тріо („Ой пушу я кониченька” М. Лисенка).

ДОВГОМЕЛЯ Марія Савівна (9.01.1945, с. Півче Здолбунівського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець, керівник. Закінчила Дубенське культосвітнє училище. Викладач бандури у Висоцькій та Дубровицькій, а з 1945 р. – у Мізоцькій ДМШ. Керівник вокального тріо „Любисток” Мізоцької ДМШ – лауреат Всеукра-

їнського фестивалю-конкурсу „Встань козацька слава” (Радивилів, 2003).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.36.

ДОВГОПАЛИЙ Остап – лірник із Шидієва на Полтавщині (мабуть Кобиляцького пов.) – учень лірника Івана Миколайовича Скубія (з с. Лелюхівка біля Нових Санжар Кобиляцького пов.). Грав думи.

Літ: Колеса Ф. Мелодії укр. нар. дум. К., 1969, – С.312.

ДОДАТКО Онопрій Митрофанович (кін. XVIII – XIX) – лірник із с. Ярошівка Глинського р-ну Сумської обл.. Учасник Республіканської наради кобзарів і лірників при Інституті укр. фольклору АН УРСР (прибув 15.04.1939). За ним була закріплена наук. прац. Родіна М.С. Від нього записані твори в його виконанні: „Невольник” (1939 р. запис), „Дворянка” (запис 1939). Записи знаходяться в фондах ІМФЕ Ф 14-10/ 1172.

Літ: ІМФЕ Ф 36-3(325); ІМФЕ Ф 14-10/ 1172.

ДОЛГИГ Марина Василівна – Член Національної Спілки Кобзарів України, Кіровоград.

ДОЛЕНКО Іван (близько 1888, м. Миргород на Полтавщині) – кобзар-бандурист. В 1920-х роках грав на бандурі разом з бандуристами П.Коробкою, І. Склярем та С.Хитьком. Був бандуристом-аматором і далеко за околиці Миргородщини на мандрував.

Літ: Дацько М. Прихиляє до серця бандуру. Газ. Ленінська правда від 30.10.1966; Вовк, лист від 28.08.1970.

ДОЛШНЯ Дарія Дмитрівна (1947, с.Тяпче Долинського р-ну Івано-Франківської обл.). У 1966 закінчила Хустське культосвітнє училище, з того ж року – викладач бандури у Волинській ДМШ. У 1977 році закінчила Київський інститут культури (Рівненський культосвітній факультет, клас викладача А.Ю.Грицяя, З.А.Сингаєвської). Викладач бандури Канівського культосвітнього училища.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.36.

ДОМБИР (Уласенко) Прохор Уласович (? - ?) – кобзар з м.Конотоп Чернігівської обл., нині Сумської обл.. Був досить заможним, сімейним, а коли осліп – почав кобзарювати. За твердженням П.Мартиновича (1903 р.) грав гарно, мав невелику бандуру, ходив чисто одягнений.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1013, л.1.

ДОМНЕНКО (кін. XVIII - XX ст.) - майстер бандур. До 1924 р. на замовлення кобзарської студії, яка працювала при Полтавському ансамблі бандуристів під кер. В.Кабачка виготовив 12 хоч і не однакових бандур. Заснування і розвиток цього ансамблю було пов'язано з Г.Хоткевичем, Д.Пікою, І.Кучугурою-Кучеренком, які давали високу на той час оцінку бандурам Домненка.

Літ: Ваврик О. – С.153.

ДОМОНТОВИЧ (справжнє Злобінцев) **Микола Васильович**, ін.псевд: Злобинець, Злочинців. (між 1886-1887, с.Домонтова нині Золотоніського р-ну Черкаської обл. – між 1923-1928, ймовірно м. Золотоноша нині Черкаської обл.) – співак-бандурист, бандурний майстер, керівник ансамблів. Грати на бандурі вчився у Т.Пархоменка. Народився в сім'ї сільського інтелігента (батько був священиком). Між 1906-1907 роками вступив до Київського університету на історичний факультет. Будучи студентом розпочав виступи з бандурою, паралельно працюючи над створенням першого студентського ансамблю кобзарів, який в 1908 р. виступав на вечорі пам'яті Т.Шевченка. Після закінчення університету М.Домонтович отримав посаду викладача історії в Золотоношській гімназії, а згодом в сільськогосподарському закладі (можливо в Золотоношському сільськогосподарському технікумі). Мав гарний голос (баритон) і добру техніку гри на бандурі (був приємною і всіма шанованою людиною. Збирав дані і репертуар кобзарів (понад 700 записів). В Золотоноші створив ансамбль бандуристів, який успішно виступав в 1920-1923 роках. Вчив робити бандури. В 1913 вийшла перша частина „Самонавчитель до гри на кобзі або бандурі” Домонтовича. В 1914 вийшов підготований ним Додаток до „Самонавчителя”, куди увійшли 15 укр. нар. пісень в супроводі бандури, як репертуар для бандуристів.

В своїй кобзарській діяльності використав елементи професійної роботи, поєднав практичний досвід ансамблю з теорією підручника та першим започаткував справу професійного розвитку Чернігівської школи гри на бандурі. Бандури, які виготовляли учні під його керівництвом робили із верби, а для дек брали висушену в піску ялину. Кілки також були з дерева, бо М.Домонтович вважав, що металу на інструменті не повинно бути, бо він тоді втрапить свою автентичність. В 20-х роках зазнавав переслідувань від більшовицького режиму. В репертуарі українські історичні пісні („Гей не дивуйте”, „Про Морозенка”) і сатир. („Раз я в волості судився”), народні пісні, балади („Бондарівна”), тощо.

Літ: Б.Жеплинський Домонтович Микола (Злобінцев) //ЕСУ, том 8, Дл-Дя, К., 2008, – С.256; Ваврик О. – С.100-103.

ДОМЧАК Василь (с.Н.Стинав Сколівського р-ну Львівської області) – бандурист, скрипаль, педагог. Ініціатор і співорганізатор відкриття в 1959 у Волинській музичній школі на Івано-Франківщині класу бандури.

Літ: Шевченко М. Звуки бандури – це мої почуття. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2008.

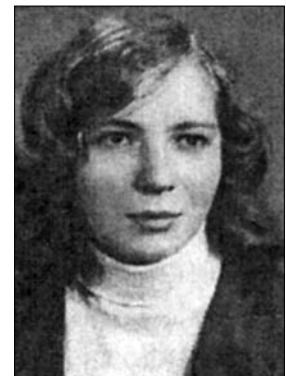
ДОМЧАК Омелян Пилипович (26.08.1931, с.Нижне Синовидне Сколівського р-ну Львівської обл.) – незрячий кобзар-бан-

Долішня
Дарія Дмитрівна

Домчак
Омелян Пилипович

Допуга (Чилім)
Валентина Георгіївна

дурист. В 1948 втратив зір (поранений воєнною вибухівкою). Учень Юрія Даниліва. Один із перших шести учасників і засновників спершу ансамблю сліпих при Львівському УТОС, а далі капели бандуристів „Карпати” у Львові під кер. Б.Даниліва. Ансамбль бандуристів в складі 6 чоловік засновано 10.06.1953. В 1954 вже в складі ансамблю брав участь в Республіканському огляді художньої самодіяльності. З 1952 року у Львові. З 1953 року по 15 червня 1990 року – в капелі бандуристів „Карпати”. Один із початківців заснування капели. На бандурі його вчив грати Ю.Г.Данилів. Баритон – бас. Виконувані соло (репліки): „Від Києва до Лубен”, „Та орав мужик край до роги”, „Поїхав би в ліс по дрова”.

Доробітько
Федір Федорович

ДОПУГА (ЧИЛІМ) Валентина Георгіївна (11.01.1957 р., м.Рівне) – бандуристка, педагог. У 1972 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.Лисенка (клас викладача Л.В.Фусик), у 1976 - Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грица), у 1985 - музично-педагогічний факультет РДПІ(нині РДГУ). Працювала в ДМШ Гощі, Оржева Рівненської області. Нині працює в одній із ЗОШ Рівного, веде співи, музику та бандуру.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.36.

ДОРОБИТЬКО Федір Федорович (5.06.1904, м.Тростянець нині Сумської обл. – 16.07.1949, похований в Охтирці) – бандурист і майстер з виготовлення бандур. В с.Тростянець закінчив 6 класів. Багато працював над самоосвітою. Працював завідувачем магазину, а з 1937 р. – старший інспектор культторгу. Учасник Великої вітчизняної війни. Нагороджений медалями. Брав участь у військовій художній самодіяльності. Ще до війни навчився грати на бандурі у С.С. Жукова. Не розлучався з бандурою і на фронті. Мав хист до столярства, виготовив біля 15 добрих бандур, які користувалися попитом. В 1946 р. жив в м.Охтирці, працював директором районного будинку культури, брав участь в капелі бандуристів, виступав в дуеті разом з С.С.Жуковим, а то й сам як соліст-бандурист (голос баритон). Керував хором. В репертуарі бандуриста було багато народних пісень, серед них його улюблені „Ой попливи утко”, „Стоїть явір над водою”, „Ой горе тій чайці”, „Стоїть дуб зелений”. Загинув трагічно в автомобільній катастрофі під час виїзду на концерт.

Літ: Б.Жеплинський Доробітько Федір Федорович // ЕСУ, том 8, Дл-Дя, К., НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, 2008, – С.321; Лист Скірко до Жеплинського Б. від 14.11.1971.

ДОРОЦЬКИЙ Тарас Богданович (22.02.1977, м.Львів) – співак (баритон) і бандурист, історик, член Національної спілки кобзарів України, Львів. В підлітковому віці втратив зір. Закінчив Львівську загальноосвіт-

ню спецшколу для сліпих і школу мистецтв (1995; кл. бандури Р.Марко), Львівський національний університет ім.І.Франка, історичний факультет (2000). Від 1999 – артист професійної капели бандуристів „Карпати”; водночас від 2000 – учитель історії. Грає на сучасній бандурі. У репертуарі – думи („Про Олексія Поповича”), псалми, канти („Про правду і кривду”, „Ой минули мої літа”), укр. нар. пісні („Летить ворон з чужих сторін”, „Стоїть козак на чорній кручі”, „Горлиця” тощо). А також твори на сл. Т.Шевченка („Встає хмара з-за лиману”), А.Свидницького та І.Франка („Вже більше літ двісті” – на музику О.Нижанківського), власні твори на сл. Олександра Олеса, І.Калинця (мелодекламація до „Верлібрового вироку”) та ін. Складає вірші – „Поема про Івана Богуна” та ін.

Літ: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні – С. 114; Б.Жеплинський. Дороцький Тарас Богданович // ЕСУ, том 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.333.

ДОРОШ Іван Михайлович (7.01.1937, с.Благодатне Валківського р-ну Харківської обл.). В 1961 р. прибув у м.Ялту (Крим) і почав вчитися грати на бандурі у І.О.Мельника. З 1961 по 1967 р. виступав у складі тріо Ялтинської філармонії (І.М.Дорош – баритон, Л.О.Кочмала – меццо-сопрано, І.О.Мельник – тенор), а з 1968 р. в складі дуету (І.М.Дорош, Л.О.Кочмала). Багато їздить з концертами по країні. В репертуарі сучасні ліричні та патріотичні твори, українські народні пісні.

ДОРОШЕНКО див. Готра.

ДОРОШЕНКО Микола Федорович (1843 – ?) – лірник. Представник полтавської школи. Проживав на хуторі Шмигли біля Полтави. 1854-57 навч. в А.Бондаренка. У репертуарі думи, псалми. 1885–86 від нього П.Мартинович записав кобеляцький своєрідний варіант думи „Про Азовських братів”, а також чимало спостережень із життя лірників (зокрема „одклінщини”, „просьби”, „благодарствія”).

Літ: Укр. нар. думи, т.І, корпусу ДВУ, 1927. – С.-СХХІХ; Гримич М. Виконавці укр. дум. // „Родовід” - 1992. – ч.4; Кирдан Б. Украинские народные думы, М., 1972.

ДОРОШЕНКО (Старший) (бл.1875, станиця Канівська, Кубань – 1940, Кубань) – кубанський кобзар-бандурист. Про нього давали свідчення в 1982 на Кубані та 1985 в Харкові О.Нирку брата Лазаренки.

Літ.: Нирко О. Неповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів // Кобзарство Криму і Кубані. – Львів: Сполом, 2006. – С.272.

ДОРОШЕНКО Яків Петрович (1897, станиця Канівська, Кубань -?) – кубанський кобзар-бандурист. Грав в чоловічій капелі бандуристів станиці Канівської на Кубані. Збереглися фотографії капели, на яких Я.П.Дорошенко. Про нього давали свід-

чення в 1982 та в 1985 рр. О.Нирку брати Лазаренки.

Літ.: Нирко О. Неповний реєстр кубанських кобзарів-бандуристів // Кобзарство Криму і Кубані. – Львів: Сполом, 2006. – С.273.

ДОРОШКЕВИЧ Євген Закінчив студію і працює солістом державної заслуженої капели бандуристів УРСР.

Літ: Гвоздь М. Фах – бандуристи. Муз., 1970.№5.

ДОРОШКО Федір Васильович (1882, за ін. даними – 1888, х. Дорошків Чернігів. губ. – розстріляний – 28.04.1938, Київ) – кобзар. За професією годинникар. Працював слюсарем на з-ді „Арсенал” (Київ). Гри на бандурі навч. у І.Кучугури-Кучеренка. У 1917-18 брав участь у військових формуваннях УНР. чл. ЦР, зокрема Гетьман. Сердюцького Полку. У 1918 – один із засновників і соліст Київської капели бандуристів (до 1937). Уперше заарешт. за „антирадян. діяльність”, удруге – 15 грудня 1937 як „керів. учасник контр. рев. шпигун. повстан. орг-ції” та 11 жовтня 1938 засудж. до розстрілу. У репертуарі – думи (зокрема „Про удову і трьох синів”, „Черниця Мар’яна”, написав 1913 у співавт. з Г.Комаренком), укр. нар. пісні.

Літ: Жеплинський Б. Дорошко Федір Васильович // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.346; ЦДА ГОУ Ф.1.оп.263 спр. №49967 – С.49-50, С.190-193; Черемський К. Повернення традиції, – С.93-96.

ДОСЕНКО-ЖУРБА Олександр Васильович (28.06(10.07).1892, с. Чорнухи, нині смт Полтав. обл. – 14. 06.1959, смт. Високий Харків. обл.) – співак-бандурист. 1928-30 виступав із Д.Байдою-Суховієм. На поч. 30-х рр. створив у Харкові ансамбль бандуристів „Батько і чотири сини” (Іван, Олександр, Микола і Тарас); виступали у містах України та РФ. Був знайомий із Г.Хоткевичем. Під час 2-ї світової війни працював на Сочин. Естраді. 1945-47 працював у Львів. та Чернігівській філармоніях. У репертуарі – думи, укр. нар. пісні.

Літ: Б.Жеплинський Досенко-Журба Олександр Васильович // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.352.

ДОСІНЧУК-ЧОРНИЙ Микола (20.04.1918, с. Кураш нині Дубровиц. р-ну Рівнен. обл. - 03.07.1999, Нью-Йорк) – видавець, дослідник кобзарства, публіцист і громадський діяч. Навч. у Кременец. Духов. Семінарії (1930-і рр., нині Терноп. обл.). Виїхав до Львова, щоб брати участь у визв. русі за незалежність України. Переслідуваний польською владою. 1949 емігрував до США, змінив прізвище на Чорний. Пропагував кобзар. мист-во. 1973 заснував і очолив школу кобзарського мист-ва у Нью-Йорку, при якій 1982 створив ансамбль бандуристів „Гомін степів”. Від 1972 випускав інфор.

„Кобзар. листок”. Засн. (1981) ред. і видавець двомовного журналу „Бандура”. У 1980-х рр. подорожував укр. поселеннями Пд. Америки, куди привіз бл. 300 бандур, придбаних на меценат. кошти. Ініціатор 3’їзду бандуристів у Нью-Йорку (1984). У 1990-х рр. приїздив на Україну. Автор публікацій у періодиці, зокрема часописах „Свобода”, „Америка”, „Бандура” („Світове визнання кобзарського мистецтва”, 1981, №3-4; „Бандура” у Львові”, 1990, №33-34; „Зустрічі з кобзарями України”, 1992, №41-42; 1994, №47-48); низки статей, присвяч. Г.Менкуш, О.Кіндрачуку, А.Грицаю, О.Чуприні, М.Нечипоренку, О.Шумилівичу.

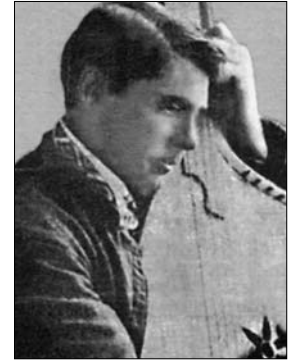
Літ: Жеплинський Б. Досінчук-Чорний Микола // Укр. журналістика в іменах. -Л.: 2004, Вип.11; Б.Жеплинський. Досінчук-Чорний Микола // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, Київ, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.352-353; Луців В. У пам’ять Миколі Досінчуку-Чорному // Бандура, 1999, №69-70;

ДОСКОЧИНСЬКА див. (Худяк) Люба-Слава – бандуристка, староста капел бандуристів „Струмок”, а потім „Дністер” ПК м.Новий Розділ Львівської області, якими керували брати Богдан та Роман Жеплинські.

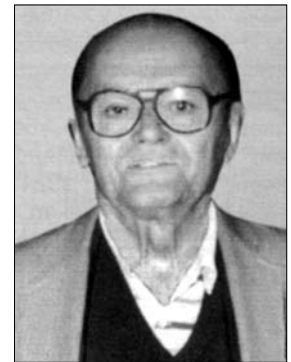
ДРАЖЕВСЬКИЙ – урядовець залізниці. Грав на бандурі. Був одним із перших учнів Першої Кубанської школи, де вчився грати на бандурі у відомого бандуриста В.Ємця (1913 р.)

Літ: Ємець В. В золоте 50-ти річчя на службі України. – Торонто, 1916.

ДРАЧ Едуард (Артемій) Валерійович (6.04.1965, м.Кривий Ріг Дніпропетровської обл.) – бард, кобзар-бандурист, виконавець у жанрі авторської пісні (ліричний баритон), композитор, член НСПУ, НСКУ. Самотужки оволодів вересаївською кобзою. Закінчив Дніпропетровську медичний інститут (1988). Лауреат Всеукраїнського фестивалю „Червона рута” (1989, I премія), авторської пісні „Оберіг” (Луцьк, 1991), республіканського туру Всесоюз. фестивалю автор. пісні (1988), міжнар. фестивалю словян. автор. пісні „Білі вітрила” (1992, обидва Київ). У 1989-93 – мешкав у Черкасах, від 1994 – у Києві. Виконує автор. та укр. нар. пісні у супроводі гітари, ліри і кобзи Вересає. Гастролює у Польщі, Франції, Німеччині, РФ. Співпрацював з укр. та зарубіж радіостанціями як автор програм на тему кобзар. мистецтва. Співорганізатор „Троїстих музик” Київського кобзарського цеху. Першим в укр. акуст. музиці поєднав елементи давньої укр. нар. музики зі стилістикою нової авторської пісні. Записав аудіо касету „Власні пісні” (1988) та комплект дисків „Небо України” (1992), „Двом душам дарується” (2005). В репертуарі твори на власні слова й музику – „Про страшний суд”, „Потоп”, „На хресті”, „Про

Досенко-Журба
Олександр Васильович

Досінчук-Чорний
Микола

Драч Едуард (Артемій)
Валерійович

Морозенка”, „Про славу й багатство”, „Про нещасну матір”, „Про Богдана”, „Тост за пісню”, „Дюнкерк” (як королі з мушкетерами Дюнкерк брали), „Із полону, з-під Ізмаїлу”, „Кобзарина”, „Чужина”, „Не зостанусь я, земляче”, „Побудь зі мною” та інші На гусях словітах виконує „Ладоньку”, „Словянську колискову” та ін.

Літ: В рокотанні риданні бандур. – С. 443; Н.М.Рій. Драч Едуард (Артемій) Валерійович // ЕСУ, т.8. К., 2008. – С.388.

Дребот
Руслана Богданівна

Древченко (Древкін)
Петро Семенович

ДРЕБОТ Руслана Богданівна (16.10.1971, м.Львів) – бандуристка, диригент, хормейстер, член НСКУ м.Львів, художній керівник і диригент народної капели бандуристок „Галичанка” будинку культури працівників зв’язку ЛФ ВАТ „УКРТЕЛЕКОМ” у Львові. В 1990 з відзнакою закінчила Львівське державне музичне училище ім..С.Людкевича, а у 1995 закінчила з відзнакою Львівську державну консерваторію ім.М.Лисенка (клас диригування Сотничук Олени Іванівни). Понад 15 років учасниця і солістка народної капели бандуристок „Дзвіночок” і народної капели бандуристок „Галичанка”, які заснував Володимир Дичак у Львові. У 2003 – хормейстер народної капели бандуристок „Галичанка”, а з 2005 продовжує справу вчителя В.Дичака, очоливши колектив „Галичанки”. В 2004 виступає з капелею в м.Кракові, приймає участь в міжнародному фестивалі „Оркестра де Каталонья” м.Барселона (Іспанія). В 2005 капела „Галичанка” приймає участь в святкуванні днів української культури у Празі, а також здійснює концертні поїздки до Швеції, виступає в м.Стокгольм. В 2007 на Всеукраїнському конкурсі на кращого працівника культурно-освітніх закладів профспілок Дребот Р. нагороджена дипломом федерації профспілок України – завоювала І місце в номінації „Кращий молодий працівник культурно-освітнього закладу”. Капела „Галичанка” завоювала І місце на Всеукраїнському конкурсі ФПУ, а також І місце на міжнародному конкурсі-фестивалі „Пісні незабутнього краю” (м.Городок, 2008). В 2009 зроблено відеозапис різдвяної програми на Львівському телебаченні. В 2009 Дребот Р. нагороджена почесною грамотою Львівської державної адміністрації.

Літ: Семенів І. Співанки від „Галичанки” // Високий Замок, 10.06.2009, №98(3992), с.6; Коссак О. Ювілейний акорд „Галичанки” // Суботня пошта.

ДРЕВЧЕНКО (Древкін) Петро Семенович (справж - Древкін. ін. псевдо. – Дригавка;) (бл.1863, за ін. даними – бл.1871. с.Семенівка Полтавс. губ. – 1934, с.Залютине нині у складі Харкова) – кобзар, лірник. Народився в сім’ї поміщицьких дворових. Жив у с. Залютиному під Харковом. Осліп після 13 років. Гри на бандурі навч. 1883-97 у Г.Гончаренка. Почав вчитися грати в 20 років. Учасник 12

археологічного з’їзду у Харкові (1902), де виступав як соліст і в ансамблі. У 1910-1912 –учасник кобзарських концертів у містах України, Росії, Польщі. Біогр. відомості про Д. та його спостереження про кобзар. життя записав Г.Хоткевич і Ф. Дніпровський (1928). Супроводив спів на старосвіт. бандурі з 20 струн (4 баси і 16 пристунків). У репертуарі – думи (зокрема „Про бідну вдову” від Д. записав О.Сластіон 1910; „Олексій Попович”, „Про Сулиму, Павлюка та ще про Яцька Острияницю”) і укр. нар. пісні (зокрема „Чечітка”), танц. мелодії, псалми („Гора Афон”), духовні вірші. Разом з С. Пасюгою, П.Гащенком, Г. Ципкою примусово взяв участь у створенні штучної радянської думи „Про військо червоне, про Леніна – батька і синів його вірних” в 1923. Знавець устинських книг - усного збірника кобзарських цехів-братств. Зазнав репресій з боку органів НКВС.

Літ: Дутчак В., Жеплинський Б. Древченко (Древкін) Петро Семенович // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.394; Крист. Київ, 1902, т.2; Хоткевич Г. Воспоминания о моих встречах со слепыми // Твори в 2-х томах, Т.1, К, 1966; Сластіон О. Кобзарі // Рідний край, 1910, №43.

ДРІМЧЕНКО (? - ?) – бандурист, вчитель Золотоношської гімназії.

Літ: Ємець В. Кобза та кобзарі. 3 бібл. Додатком З.Кузелі. Вид. «Українське слово» (ч.34), Берлін, 1923, – С.73.

ДУБ Наталка – бандуристка.

ДУБЕНКО Прокіп Михайлович псевд. **ДУБ** (бл. 1841, за ін. даними бл. 1844, с.Макіївка нині Носів. р-ну Чернігівської обл. – після 1900, там само) – кобзар. В чотири роки осліп. В 16 років почав вчитися грати на торбані і лірі у кобзаря Овсія. Жонатий. Навч. гри на кобзі в І.Братиці. У Д. був гарний голос. На кобзі грав майстерно. Поводирем був його син Павло. Із популярн. кобзарем зустрічався чес. етнограф Л.Куба, який влітку 1886 гостював у поміщика В.Вовка-Карачаєвського. Л.Куба зробив графічний портрет Д., замалював і детально описав його кобзу як типовий зразок укр. нар. інструментарію. Часто ходив по Ніжині з лірником Кожуховським. Також виступав в інших містах і селах Чернігівщини. У репертуарі – думи: („Про Б.Хмельницького і Барабаша”, „Про трьох братів Азовських”, „Про козака Голоту”), духовні та гуморист. пісні, псалми та пісні побутового сатиричного змісту, а також танцювальні мелодії. За твердженням А.Малинки П.М.Дуб (у нього помилково написано Чуб) дум не грав. За даними Н.Ф.Сумцова кобзарі Панаас Братиця і Прокіп Дуб співали в Ніжині думи: „Про Б.Хмельницького і Барабаша”, „Про трьох братів Азовських”, „Про козака Голоту”, а також духовні та гумористичні

пісні. Кобза Дубенка мала 4 довгі струни (соль, до, ре, соль) для низьких супровідних голосів і 16 коротких (ля, сі, до, ре, мі, фа-дієз, соль, ля, сі, до, ре, мі, фа-дієз, ля, сі) для високих (за даними Людвіка Куби).

Літ: Б.Жеплинський Дубенко Прокіп Михайлович // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.458; Мольнар М. Людвіг Куба про Україну, К., 1963; Баклан Макіївські кобзарі // Сіверян. Літопис, 1996, №5; Таланти знані та маловідомі // Співоче поле Чернігівщини: Календар 2004, К., 2003; Малинка, 90, 1982; Малинка, КС, 1893; Сумцов, ЭО, 1832; Куба, 1963.

ДУБЕНКО Г. – кобзар, побратим А. Парфененка. На ювілейному вечорі з нагоди 70-річчя А. Парфененка Г. Дубенко вітав свого побратима в клубі письменників в Харкові.

Літ: Ющенко О., 2007, – С. 160.

ДУБИНА Микола – полтавський лірник. Розповідав історію про те, як одного разу в полон до турків потрапило 200 козаків, серед яких був кобзар Грицько з Іржавця. Цього Грицька призначили наглядачем до бранців. Він роздобув для полонених козаків турецьку одягу і допоміг вирватися на волю. За це турки викололи йому очі. Незрячий він добрався „в свій край” і „почав грати козацьких пісень про воїнство: як вони воювали, як вони із плену тікали”.

Літ: Маслов С. Лирники Полтавской і Чеприговской губернии, 1902, т. 15. – С. 43; Черемський К. Традиційне співочтво, – Харків: Атос, 2008, – С. 96 -97; Сперанський, 1904; ЦДДА Львів. Ф. 688, о.з. 191. л. 233; ІМФЕ Фонд Білозерського; Ф 3-6/376; „О кобзарях і список кобзарей”; Таланти знані та маловідомі // Календар 2004. Співоче поле Чернігівщини, – С. 114.

ДУБИНА (РЕШЕТИЛІВСЬКИЙ) Микола Захарович (бл. 1850 (1852) – після 1908. с. Решетилівка. нині смт. Полтавської обл.) – кобзар, жив в с. Решетилівка. Вчився у кобзаря Кравченка-Крюковського. За свідченням О. Сластиона, який 1901, записав думу „Про піхотинця”, зробив портретну зарисовку кобзаря, в той час Дубина був найкращим співцем дум. Знав думи: „Про піхотинця” (одна з назв думи „Втеча трьох братів в з Азова”), „Про удову” (одна з назв думи „Бідна вдова і три сини”), „Дівка бранка”, „Конівченко”. В 1908 Ф. Колесса записував думи від Дубини.

Літ: Портрети Сластиона; ЦДДА Львів. ф. 688, о.з. 0-1.191. л. 70; Колеса Ф. Мелодії укр. нар. дум. К., 1969; Гримич М. Виконавці укр. нар. дум // Родовід, 1992, ч. 4; Б.Жеплинський. Дубина (Решетилівський) Микола Захарович // Енциклопедія Сучасної України (ЕСУ), т. 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С. 463.

ДУБИЦЬКИЙ Юрій – бандурист із Мюнхена. Змалку навчився грати на бандурі В 1972 організував в Парижі ансамбль „Бандура”, залишається далі організатором і рушійною силою цього ансамблю. Склад

ансамблю: три музиканти із Східної Франції – Степан Кухта (Бухта), Микола Матвіїв та Тері Ерко (француз), Юрко Дубицький з Мюнхену і Дарка Мазурик з Парижу. Микола Матвіїв з о.П. Когутом організував курси гри на бандурі на укр. оселі біля Страсбурга. В той спосіб запізнали з бандурою молодь Франції, Бельгії і Німеччини. Вже від 1974 ансамбль давав різні концерти у Франції, Бельгії, Німеччині і Швейцарії. Виступали у церквах, театрах, на міжнародних фестивалях. В 1983 студія Христалль у Франції видала довгограючу платівку з наспівами укр. мелодій, виконаних солісткою Одаркою Мазурик і ансамблем бандуристів. Ансамбль в складі Ю. Дубицький, М. Матвіїв, С. Бухта, Ж. Вайбель та І. Гій ще в 1979 зробив запис на першу платівку.

Літ: Ансамбль „Бандура” Париж, Пісні й мелодії України // Бандура, № 27-28, січень-квітень, 1989, – С. 40-41.

ДУБІННИК Оксана Вікторівна (1977, м. Луцьк Волинської обл.) – бандуристка. У 1996 закінчила Луцьке училище культури, у 2002 – РДПУ (клас викл. Н. Ф. Чичановської).

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С. 38.

ДУБОК Михайло Микитович (1849, с. Харліївка, нині Попільнянського р-ну Житомирської обл. – ?). Коли був ще малим хлопцем, пан вибрав йому очі. Навчився грати на бандурі і став кобзарювати. Столітнім дідом, ще виступав у колгоспному клубі з власними піснями та розповідями.

Літ.: ІМФЕ, Ф 14-3, о.з. 54. л. 5-17.

ДУБРОВА (ЯЩЕНКО) Микола Якович (1846, с. Гмиранка, тепер Ічнянського р-ну Чернігівської обл. – ?) – лірник. Сліпий з дитинства. Мандрував по Чернігівщині і Полтавщині. Виконував народні пісні і думи („Про бідну вдову”).

Літ: В рокотанні риданні бандур – С. 383; Таланти знані та маловідомі // Календар на 2004 рік: Співоче поле Чернігівщини, – С. 116.

ДУБ'ЯНСЬКИЙ Ілля Петрович (1841-1842 (1870) - 1934, м. Борзна нині місто Чернігівської області) – бандурист, педагог, фітотерапевт із Борзни, небіж П. Куліша. Закінчив інститут Східних мов. До 1906 працював викладачем нім. та франц. мов у Чернігівській жіночій гімназії. Звільнений як неблагонадійний. Учень Г. Хоткевича. Грав на інструменті виготовленому О. Корнієвським. Зібрав велику бібліотеку, займався знахарством (фітотерапією). Знав багато дум і пісень, записував їх на ноти. Називав себе кобзарем старого часу. Виступав в Києві в театрі Аполло, виконував пісню „Пише, пише гетьман Мазепа та до Палія листи”. Чудовий гравець на бандурі та укладач самовчителя гри на цьому інструменті. Мав великий вплив на конотопських бандуристів. На жаль практиковані ним нетрадиційні методи лікування людей на початку

Дубина (Решетилівський) Микола Захарович

Дубінник Оксана Вікторівна

30-х років розглядалися як ошуканство хворих класовим ворогом. Близько 1934 Дуб'янський І.П. був вбитий у власному будинку при загадкових обставинах. Всі його фітотерапевтичні дослідження та краєзнавчі нотатки були спалені на повітрі.

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, с.59-62; Жеплинський Б. Дуб'янський Ілля Петрович // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, Київ, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.495; Москаленко М. Народні співці з Борзнянщини // Співоче поле Чернігівщини. Календар, 2004, К., 2003.

ДУГІН Петро Іванович (9(22).08.1913, м.Київ – 3.10.1968, там само) – кобзар. Виступав у складі капели кобзарів Українського товариства сліпих. Під час 2-ої світової війни мандрував по селах, закликаючи народ до боротьби з ворогом. Виконував думи „Про удову і трьох синів”, „Про смерть Б.Хмельницького”, авторські „Пісня Перемоги”, „Пісня про Каховку”, „Ой жалю, мій жалю”.

Літ: Жеплинський Б. Дугін Петро Іванович // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.497.

ДУДКА Захарій – кобзар, учасник Республіканської конференції народних співців 1939 в Києві.

Літ: ІМФЕ, список учасників НТ, 1940, №3(фото Я.Паволоцького).

ДУДКА (ДУДНИК) Никифор Єгорович (1865 - ?) – лірник. Жив у с. Марчихіна Буда тепер Ямпільського р-ну Сумської обл.. Володів гучним дещо різкуватим басом. Навчався у лірника В.Гарбузова (1878-81). Виконував думи „Про Олексія Поповича”, від Д. її записав О.Малинка, „Про Василя Удовиченка”, лірницькі сатиричні пісні („Чечітка”, „Дворянка”, „Про тещу”, „Про Хому і Ярему”, „Про попадю”), псалми.

Літ: Малинка О.Н. Кобзарі лірники Терентій Пархоменко, Никифор Дудка і Олексій Побігайло // Земський зб. Черні. губ, 1903, №4; Гримич М. Виконавці українських народних дум // Родовід, 1992, Ч.2; Б.Жеплинський. Дудка Никифор Єгорович // ЕСУ, т. 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, -К.: 2008. – С.508.

ДУДЬ Гринько – лірник. Вчитель лірницької школи у Фразі біля Рогатина.

Літ: ЦДІА Ф.688, оп.1, о.з.192/2.

ДУЙ Василь (? - ?) – кобзар в Гмиранці.

Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського; Ф 3-6 / 376 „О кобзарях и список кобзарей”.

ДУЛЕБА Василь Павлович (26.09.1958, с. Комарівка Бережанського р-ну Тернопільської обл.) – учасник капел бандуристів. Після закінчення Козівської середньої школи №1 поступив у Львівський політехнічний інститут на хіміко-технологічний факультет. Після закінчення навчання в інституті та служби у війську одружився з Сембратович Іоанною Іванівною, яка приймала участь в капелі бандуристів „Заспів”. З 1982 разом з

дружиною брав активну участь у капелах бандуристів „Заспів” Львівського Політехнічного інституту та ПК заводу „Львівсільмаш”. В даний час працює доцентом кафедри „Хімічної інженерії” Національного університету „Львівська Політехніка”. Учасник чоловічого хору викладачів і працівників НУ „Львівська Політехніка” „Орфей”.

Літ.: Жеплинський Б. Співав „Заспів” відважно. //Кобзарськими стежинами – С. 229

ДУЛЕБА (Сембратович) Іоанна Іванівна (4.07.1961, м.Львів) – учасниця капел бандуристів. Закінчила Львівський Політехнічний інститут хіміко-технологічний факультет. В студентські роки разом з чоловіком Василем була учасницею капел бандуристів „Заспів” Львівського Політехнічного інституту та капели бандуристів ПК „Львівсільмаш” (м.Львів), якими керували Віра Андріївна та Богдан Жеплинські. В даний час працює провідним спеціалістом в Львівській науковій бібліотеці НАНУ ім. В. Стефаника.

Літ.: Жеплинський Б. Співав „Заспів” відважно. //Кобзарськими стежинами – С. 229.

ДУЛЯ Грицько (80-ті рр. XIX ст., Кубань – I пол. XX ст.) – кобзар бандурист Кубані.

Літ: Ємець В. У золоте 50-ти річчя на службі України // Голивуд - Торонто, 1991, – С.359; Нирко О. Кобзарство Криму і Кубані – С.273.

ДУЛЯБА Ольга Володимирівна (20.07.1959, м.Львів) – бандуристка, чл. Нац. спілки кобзарів України (1998), заступник Голови Львівського обласного відділення НСКУ (від 2000), громадський діяч, заслужений працівник культури України (27.10.2009). Закін. Львів. культ.-осв. уч-ще (1977, викл. Л.Кіт), Дрогоб. пед. ін-т Львів. обл., (1984, викл. О.Верещинський). Виступала 1974-78 у складі капели бандуристів „Львів'янка” Львів. палацу культури профтехосвіти на обл., всеукр. і всесоюзних фестивалях. У 1977-83 викл. кл. бандури дит. муз. школи смт. Олесько Буського р-ну Львів обл., при якій заснувала й очолила ансамбль бандуристів. Від 1983 – провід. методист Львів. центру нар. творчості та культ.-осв. роботи. З 2006 – завідувач відділу народної творчості, голова профспілкового комітету Львівського центру нар. творчості та культ.-осв. роботи та член редколегії культурно-просвітницького вісника „Животоки”. За особистий внесок у розвиток національної культури, високий професіоналізм нагороджена почесними грамотами: Львівської обласної держадміністрації, Управління культури та туризму ЛОДА, подякою Львівської обласної організації працівників культури. У репертуарі – твори класиків, сучас. укр. композиторів, укр. нар. пісні.

Літ: Жеплинський Б. Дуляба Ольга Володимирівна // Енциклопедія Сучасної України (ЕСУ) ,

Дугін
Петро Іванович

Дулеба
Василь Павлович

Дулеба (Сембратович)
Іоанна Іванівна

Дуляба
Ольга Володимирівна

ДУМЕНКО (Демченко, Дума) Лука (? -?) – кобзар з Киселівки (нині Менського району) на Чернігівщині. Репресований.

Літ: В рокотанні бандур, – С. 384.

ДУМЩЬКА (БОКОТЕЙ) Олена (Леся) Петрівна (8.07.1943, с.Комарівка Почаївського р-ну Тернопільської обл.) – бандуристка, педагог. У 1961 р. закінчила Кременецьку ДМШ, у 1965 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя), у 1974 р. – Дрогобицький пединститут (клас викладача О.В.Пришляк). З 1965 р. викладач Острозької ДМШ, організатор та керівник капели бандуристів вчителів, з 1969 р. – викладач Бродівської ДМШ Львівської обл., з 1970 р. – викладач та керівник ансамблю бандуристок Дрогобицької ДМШ, з 1975 р. – викладач та керівник ансамблю бандуристок Дрогобицької ДМШ, з 1975 р. – викладач та керівник ансамблю бандуристок, завідувачка відділення народних інструментів Почаївської ДМШ. Бере участь в оркестрі народних інструментів та в учительському хорі.

Учні: Валентина Денисюк закінчила Острозьку ДМШ, Зінаїда Цимбалюк – Бродівську ДМШ, Леся Федоренко – Дрогобицьку ДМШ, Синько І.М., Бедринська І.І., Загорська В.А. – Почаївську ДМШ, О.О.Федоренко-Козій – викладач Тернопільського музучилища.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.36.

ДУНЯК Оксана Дмитрівна (1960, м.Калуш Івано-Франківської обл.) – бандуристка, педагог. У 1976 закінчила Калуську ДМШ, у 1980 – Чернівецьке музучилище, у 1990 р. – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. Викладач бандури у Калуській ДМШ №1 Івано-Франківської області.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.37.

ДУТЧАК Віолетта Григорівна (24.10.1966, м.Городенка Івано-Франківської обл.) – бандуристка, музикознавець, канд. мистецтвознавства (1996), публіцист, редактор, член НСКУ з 1998. Лауреатка респ. конкурсу виконавців на нар. інструментах (Івано-Франківськ, 1988), Міжнар. фестивалів „Дні бандурової музики” (м.Перемішль, Польща, 1994, 2005), Всеукр. Фестивалів „Дзвени, бандуро” (м.Ялта, АР Крим, 2004-07), Премії ім. Марійки Підгірянки. ім.Д. Січинського (обидві-2005).

Закінчила Івано-Франківське музичне училище та Львівську консерваторію (1990; кл. бандури В.Герасименка). У 1990-99 – викл. методист Івано-Фр. муз. уч-ща; водночас від 1990 – солістка-бандуристка, від 1992 – кер. Ансамблю бандуристів. Від 1999 – доц. каф. музикознавства, від 2007 – зав. каф. нар. інструментів і муз. фольклору

Прикарп. Ун-ту (Івано-Франківськ). Виконує вокал.-інструм. твори укр. композиторів Д.Січинського, Я. Лопатинського, Г.Хоткевича, Ф. Глушка, А.Штогаренка, Ю.Мейтуса на сл. Т.Шевченка, І.Франка, Лесі Українки, кобзар. традиц. псалми, канти, думи, колядки, щедрівки. В репертуарі також інструм. музика укр. та заруб. композиторів. Записала компакт-диски „Релігійні духовні пісні України” (2003, спільно з Б. Грицишиним), „Кобзареві струни” (2007). Вивчає бандурне мистецтво України та діаспори (історія, виконавство, творчість). Упоряднича зб. романсів укр. композиторів-класиків „Ой три шляхи штрокії” (К., 1993), зб. пісень для ансамблів бандуристів „Любіть Україну” (Ів.-Ф., 2003). Авторка навч.-метод. посібника „Аранжування для бандури” (Ів.-Ф., 2007).

У 1988 р. здобула звання лауреата Республіканського конкурсу виконавців на народних інструментах. 1996 р. захистила кандидатську дисертацію на тему „Розвиток професійних засад бандурного мистецтва 1970-1990 років. Творчість і виконавство”. Друкується у виданнях „Музика”, „Народна творчість та етнографія”, „Культура і життя” та ін. Входить до редколегії журналу „Бандура” (США). Активний учасник музичних конференцій у різних містах України. Деякий час працювала редактором, тепер – дорадник музичних програм на Івано-Франківському обласному радіо. Очолює Івано-Франківське обласне відділення Національної спілки кобзарів України. Одружена з ученим-математиком Андрієм Олійником, має сина Євгена. Член Національної спілки композиторів України із 1998 р. Лауреат національних та міжнародних конкурсів та фестивалів. В репертуарі – думи, українські народні пісні, твори класиків, романси.

Тв.: Українська бандура: минуле і майбутнє // Музика, 1993 №4 ; Бандура в козацькому війську України // НТЕ, 1994, №1; Гнат Хоткевич і бандурне мистецтво України // Українознавство: док., мат. раритети. Ів.-Ф., 1999; Мистецтво бандуристів українського зарубіжжя // Українознавчі студії, Ів.-Ф., 2000; Бандурист світової слави Володимир Луців // НТЕ, 2002. №4; Композиторська творчість Григорія Китастого в контексті сучасного репертуару бандуристів // Зап. НТШ. Пр. Музикознав. комісії. Л., 2004, Т.247; Спадкоємність виконавських традицій у бандурному мистецтві діаспори // Виконав. Музикознавство: Наук. Вісник Нац. Муз. академії України., К., 2005, Вип.47, кн.11.

Літ: Арсенич П. Прикарпатська шевченкіана в іменах // Перевал. 2004, №1; Бандуристка – кандидат мистецтвознавства Віолетта Дутчак // Бандура – 2001.- № 76.– С.8; Зоріна Л. Бандури срібний передзвін // Єдність. 2005, 15 квіт; Лецишин С. Названо нового лауреата // Галичина,

Думіцька (Бокотей)
Олена (Леся) Петрівна

Дуняк
Оксана Дмитрівна

Дутчак
Віолетта Григорівна

2005. 29 вересня; Терещенко А.К. Дутчак Віолета Григорівна // ЕСУ, том 8, Дл-Дя, НАНУ, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2008, – С.551-552.

Дутчак (Савчук)
Олександра (Леся)
Юліанівна

ДУТЧАК (САВЧУК) Олександра (Леся) Юліанівна (2.08.1955, м.Броди Львівської обл.) – бандуристка, педагог. У 1970 р. закінчила Бродівську ДМШ, клас викладача О.Л.Думіцької, у 1974 р. – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року – викладач бандури у Бродівській школі естетичного виховання.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С.37.

ДУХНО Інна Миколаївна (9.12.1974, м.Кузнецовськ Рівненської обл.) – бандуристка. У 1991 р. закінчила Кузнецовську ДМШ (клас викладача Н.П. Шеруди), у 1995 р. – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Грицяя). Вступила на музично-педагогічний факультет Рівненського державного педагогічного інституту, який не закінчила. Виїхала в Австралію.

Літ: Столярчук Б. Топоровська Г. – С. 37.

ДУХНОВСЬКИЙ Олександр Михайлович (1908, с. Сквіока, Київщина – 1984, станиця Сіверська) – кобзар бандурист.

Літ: Нирко О. Кобзарство Криму і Кубані – С.273.

ДЯКОНЕНКО (див. Рак) **Олексій**

ДЯДЕНКО Володимир Іванович (05.01.1930, м.Дніпродзержинськ Дніпропетровської обл.) – бандурист, співак, керівник ансамблів та капел бандуристів, майстер бандур.

Ще хлопчиком став сиротою - на підприємстві загинула мати. Коли йому було 13 років поступив до ремісничого училища №1 і став учасником ансамблю бандуристів, яким керував М.С.Лобко. Ансамбль згодом переріс в капелу. За період 1944-1948 капела багато виступала, брала участь в оглядах (в т.ч. у всесоюзному в Москві) і їй було присвоєно звання „Заслужена капела бандуристів УРСР”. До 1950 В.Дяденко був солістом капели. Далі служба в армії, був заспівувачем, а після демобілізації сам виготовив собі бандуру і у 1955 вступив до Дніпропетровського музичного училища по класу бандури та хорового диригування. Після закінчення училища був направлений в м. Сімферополь (Крим) щоб відкрити клас бандури в музичному училищі та музичній школі. В 1963 переїхав в м. Запоріжжя, де почав працювати керівником ансамблю бандуристів у міському будинку культури „ЗАС” та викладачем бандури у муз. училищі. У 1971-1983 – працював керівником ансамблю бандуристів при хорі БК ЗТЗ. З хором як соліст-співак і соліст-бандурист багато виступав (у Києві, Москві, Естонії, Польщі, Болгарії, Югославії). 1983-2003 – перевівся працювати у БК ім. С.М.Кірова (нині БК „ЗАЛК”), де створив чоловічий ансамбль з 12 хлопців. Згодом створив фольклорний

Духно
Інна Миколаївна

Дяденко
Володимир Іванович

Євгенівна
Марія Василівна

ансамбль „Бунчук”, для учасників якого виготовив муз. нар. інструменти (ліру, бугай, кобзу ладкову, сопілки, кувички та інші). В 1991-2000 ансамбль „Бунчук”, в репертуарі якого біля 60 укр. нар. пісень, приймав участь в численних концертах та фестивалях України та за кордоном (Фінляндії, Німеччині, Австрії, Болгарії, Югославії, Туреччині, Росії). Працюючи в багатьох музичних установах В.Дяденко постійно займався виготовленням укр. нар. муз. інструментів, зокрема виготовив сім бандур. З 2003 Дяденко пенсіонер, але з бандурою не розлучається. Учасник кобзарського концерту 7.11.2008 р. за участю президента України В.А.Ющенка в Національному академічному театрі опери та балету України ім. Т.Г.Шевченка в Києві виконував пісню „На хвилях віків”. В репертуарі бандуриста до 50 різних творів, переважно укр. нар. пісень („Взяв би я бандуру”, „Пісня про Дніпро”, „Гей по конях”, „На хвилях віків”, „Казав мені батько”, „Зацвіла в долині”, „Ой там на ринку”, „Підкручу я чорнії вуса”).

Літ: Повідомлення Куровської І., м.Ялта (2008).

ДЯЧЕНКО Павло (? - ?) – майстер бандур родом з Донецька. Виготовляє бандури харківського типу в Австралії.

Літ: Повідомлення Мішалова В.

ДЯДЮРЕНКО Трохим Андрійович (1904 -?) – кобзар бандурист. За участь в „контрревол. організації Чумака Н. – Зайця М.” був засуджений до розстрілу.

Літ: Черемський К. – Повернення традиції. – С.100-104.

Е

ЕНА Василь (Єна, ? – ?) – лірник з с. Білоцерківка Лохвицького повіту Полтавської губернії. Зять кобзаря О.Вересая, який перейняв від Ени думу „Івась Коновченко, Удовиченко”.

Літ: Укр. нар. думи, т. І. корпусу, ДВУ, 1927; ЦДІА Ф 688, т.1 ,о.з. 192.

ЕМЧЕНКО Кондрат – лірник із Харітонівки.

Літ: Горленко В.П. Кобзарі і лірники // Киевская старина т.VIII, 1884.

Є

ЄВГЕНЬЄВА Марія Василівна (21.02.1959, с. Кадубівці Заставнівського р-ну Чернівецької обл.) – бандуристка, голова правління Тернопільського обласного осередку Національної спілки кобзарів України (з 2002), педагог, публіцистка, магістр мистецтв. Закінчила Заставнівську музичну школу (1976; клас Підгірної Н.Ф.), Чернівецьке музичне училище (1979; клас Кісь З.І. та Хомин О.М.), Львівську державну консерваторію

ім. М. Лисенка (1984; клас професорів Герасименка В.Я. та Посікіри Л.К.), магістратуру при Тернопільському державному педагогічному університеті. З 1985 – у Тернопільському національному педагогічному університеті. Веде активну навчально-методичну й наукову роботу, займається концертною діяльністю, пропагує бандуру як засіб музично-естетичного виховання молоді. Учасниця III і IV з'їздів кобзарів України (Київ – 2004, 2009), Міжнародного з'їзду культурно-просвітницького товариства викладачів українознавства у м. Словенські Брод (Республіка Хорватія, 2005), міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференцій, семінарів тощо, присвячених проблемам кобзарського мистецтва. Лауреат III Міжнародного фестивалю козацької пісні «Байда» (Тернопіль, 2003), Міжнародних музичних фестивалів у Польщі (2003), Угорщині (2004), Хорватії (2005).

Творча діяльність – переклади, аранжування, обробки музичних творів для бандури соло, тріо та ансамблю бандуристів. Окремі зразки увійшли до CD тріо бандуристок „Мрія”, DVD „Звучать „Барви”. Керує студентським народним ансамблем бандуристів „Барви” ТНПУ ім. В. Гнатюка (володар Гран-прі II Обласного фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва „Кобза – 2008”, переможець Міжнародних та Всеукраїнських музичних фестивалів-конкурсів). Учасниця тріо бандуристок „Мрія” (1991-1999), „Стрітєння” (з 2008). Ініціатор та організатор щорічних Різдвяних та Великодніх концертів, Шевченківських святкувань у Тернополі, пересувної кобзарської виставки та науково-практичної конференції (Тернопіль-Бережани, 2010). Ведуча низки авторських програм, запис яких здійснено на студіях Тернопільської обласної Телерадіокомпанії: „Голос коляди” (2000), „У звуках кобзи хай історія озветься” (2000), „Колядуймо під срібний дзвін бандур!” (щорічно – від 2003) та ін. Учасниця VI фестивалю кобзарського мистецтва ім. Ю.Сінгалевича у Львові (30.11.2008 р.)

Займається видавничою діяльністю (буклети, афіші, спецвипуски газети «Кобзарський вісник» тощо). Співорганізатор Першого обласного та II Всеукраїнського фестивалів-конкурсів кобзарського мистецтва „Кобза”, „Срібні струни” ім. З. Штокалка (обидва – у Тернополі, 2005, 2006); II Духовного фестивалю „Кобзарські сезони Волині” (Кременець-Тернопіль, 2006); Обласного фестивалю кобзарського мистецтва, присвяченого 90-річчю від дня народження митця, поета, художника, композитора, бандуриста-віртуоза З. Штокалка (Тернопіль, 2010). Автор і співавтор понад 30 статей у фахових виданнях України та

зарубіжжя, низки мистецтвознавчих і краєзнавчих статей-гасел для „Тернопільського енциклопедичного словника” (2003-2009).

Літ.: Дем'янова І. Євгенєва Марія Василівна // Тернопільський енциклопедичний словник, т. 1, Тернопіль: Видавничо-поліграфічний комбінат „Збруч”, 2004. – С. 561.

ЄВСЕВСЬКИЙ (можливо прізвище подано не точно) – бандурист. Колишній вояк Наддніпрянської Армії. Виступав у Львові та об'їздив Галичину і Волинь. Далі емігрував (можливо із бандуристом Д.Щербиною) за кордон. Дальша доля невідома.

Літ.: Б.Р. Українське кобзарство. // Бандура, №21-22, липень- жовтень, 1987, С.-14.

ЄВТУШОК Алла Миколаївна (4.06.1979. м.Дубне Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1993 році закінчила Дубенську ДМШ (клас викл. Т.П.Войтової), у 1998 – Дубенське училище культури (клас викл. Л.М.Федосової), у 2003 – РДГУ (клас викл. Н.Ф.Чичановської). З 1998 – викладач бандури у Дубенському училищі культури. Учасниця ансамблю народної музики „Віночок” у цьому ж училищі. Її учениця Ірина Глущик (випускниця 2001р.) нині студентка РДГУ.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.37.

ЄВТУШОК Ірина Сергіївна (12.04.1962, с.Березне Рівненської обл.) – бандуристка. У 1978р. закінчила Березнівську ДМШ(клас викл. О.М. Столяр). Того ж року вступила до Рівненського музучилища (клас викл. А.Ю.Грицяя), після першого курсу перевелась до Полтавського музучилища.

Літ. Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 37-38.

ЄВТУШОК Ірина Олексіївна (10.11.1986, м.Рівне) – бандуристка, виконавець. У 2001 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викл. Л.І.Луцишиної), у 2005 – Рівненське музучилище (клас викл. О.О.Крук). Лауреат I ступеня мистецького молодіжного фестивалю „Нові імена” (Рівне, 2004), дипломант конкурсу молодих виконавців „Західний регіон – 2004” (Рівне, 2004), володар сертифікату „Кращий бандурист року” (Рівне, 2004, 2005), лауреат Всеукраїнського фестивалю-конкурсу виконавців на народних інструментах „Провесін” (Кіровоград, 2005. III місце), дипломант конкурсу „Студент року” за перемогу в номінації „Творчий колектив” (Рівне, 2005), лауреат I ступеня конкурсу диригентів інституту мистецтв РДГУ (Рівне, 2006). Лауреат II ступеня Всеукраїнського фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва „Срібні струни” ім. Зіновія Штокалка (Тернопіль, 2006). Стипендіат Рівненської обласної ради. Студентка Інституту мистецтв РДГУ.

Літ. Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 38.

ЄВТУШОК Наталія Олексіївна (10.11.1986.

Євтушок
Алла Миколаївна

Євтушок
Ірина Сергіївна

Євтушок
Ірина Олексіївна

Євтушок
Наталія Олексіївна

Ємець Василь

Єресман
Світлана Мирославівна

Єсіпок
Володимир Миколайович

Єсіпов
Сергій Сергійович

м.Рівне) – бандуристка, виконавець. У 2001 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім.М.Лисенка (клас викл. Л.І.Луциної), у 2005 – Рівненське музучилище (клас викл. О.О.Крук). Лауреат I ступеня мистецького молодіжного фестивалю „Нові імена” (Рівне, 2004), дипломант конкурсу молодих виконавців „Західний регіон-2004” (Рівне, 2004), володар сертифікату „Кращий бандурист року” (Рівне, 2004, 2005), лауреат Всеукраїнського фестивалю-конкурсу виконавців на народних інструментах „Провесін” (Кіровоград, 2005. II місце), дипломант конкурсу „Студент року” за перемогу в номінації „Творчий колектив” (Рівне, 2005), лауреат II ступеня Всеукраїнського фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва „Срібні струни” ім. Зіновія Штокалка (Тернопіль, 2006). Стипендіат Рівненської обласної ради. Студентка РДГУ.

Літ. Столярчук Б., Топоровська Г., – С.38.

ЄГОРІНА Олена – бандуристка. В 1977 р. Закінчила Луганське музичне училище, а в 2001 Харківський інститут мистецтв ім. І.Котляревського (клас Л.С.Мандзюк). Учасник міжнародного конкурсу виконавців на укр. нар. музичних інструментах ім. Г.Хоткевича в Харкові (1998 р.)

ЄМЕЦЬ Василь (15.07.1890, с. Жабарівка тепер смт. Шарівка Богодухівського пов. на Слобожанщині – 6.01.1982, Лос-Анжелес, США) – бандурист-віоутоз, історик, письменник, громадський діяч, популяризатор кобзарського мистецтва. Вже в дитячі роки грав на мандоліні, гітарі. Навчаючись в гімназії придбав 32 струнну бандуру і навчився на ній грати. В 1911 р. – на відкритому гімназійному концерті вперше виступив як соліст-бандурист, виконав „Розриту могилу” на сл. Т.Шевченка. Далі вступив до Харківського університету. В 1913 р. в час літніх канікул їде на Кубань і там в Катеринодарі (нині Краснодарі) на запрошення Богуславського вчить грати в першій школі гри на бандурі нащадків запорізьких козаків. У 1913 заснував у Катеринодарі (нині Краснодар) школу гри на бандурі. 1918 – організатор Першої Київської капели кобзарів, в 1920 – в Чехословаччині, з 1940 – в США. В 1914 р. – з причини участі в організації студентської демонстрації протесту проти заборони святкування 100-літнього ювілею Т.Г.Шевченка змушений перевестися із Харківського до Московського університету. В Москві в 1914 р. виступає на Всеславянському концерті, репрезентуючи там Україну. 1916 – виступає у Великому імперському театрі в концерті на користь родин учасників війни. Виступає і в інших концертах. 1917 – повертається на Україну. 1917-1918 – учителює в Сосницькій дівочій гімназії на Чернігівщині. 1918 – переїхав

до Києва, де працює в Міністерстві освіти УНР за Гетьманщини та Директорії. 1919 – відступає з козацькими військами, виступає як бандурист на фронтах. 1920 – виїхав за кордон, де далі популяризує бандуру. Спершу жив в Чехословаччині, де в Празі організував капелу бандуристів, далі жив у Франції, потім переїхав в Лос-Анжелес. Керує ансамблями, виступає як соліст-бандурист, дописує до газет та журналів. На вдосконаленій бандурі грав класичну музику, власні інструментальні твори: „Гомін з України”, „3 Кримських гір” та ін. Автор книги „Кобза та кобзарі”(1923). Серед його учнів – М.Гасюк.

Літ: Польовий Р. Кубанська Україна. – К.: Дюкор, 2002, – С.138.

ЄМЧЕНКО Іван – кобзар.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-5, о.з.1251, л.36.

ЄМЧЕНКО Кіндрат – кобзар з с.Харитонівка Пирятинського пов. Полтавської губ.

Літ: Сперанський, 1904; ЦДІА Львів, Ф.688, о.з.191, л.232; Мартинович П.; Горленко.

ЄМЧЕНКО Юхим – кобзар.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1013, л.2.

ЄНА див. Ена

ЄРЕСМАН Світлана Мирославівна (14.04.1982, с.Оболонь Долинського р-ну Івано-Франківської обл.) – бандуристка. У 1999 р. закінчила Долинську музичну школу, у 2004 р. – Рівненський державний гуманітарний університет (клас старшого викладача Н.Є.Турко).

Літ. Столярчук Б., Топоровська Г., – С.38.

ЄРМИШЕВ Андрій – лірник. Його знав лірник Нестор Колісник.

ЄРМИШОВ Андрій Никанорович – лірник. У репертуарі дума „Маруся Богуславка”, „Сковородинська”, дві псалми.

Літ.: Бандура. №37, січень-червень, 2002, С.11

ЄСИПОК Володимир Миколайович (26.12.1950, Полтава) – співак-бандурист (бас), з.а. УРСР з 1989 р. Закінчив 1975 Київську консерваторію (клас С.Баштана). З 1976 – соліст оркестру народних інструментів України. У репертуарі – дума „Про козака-бандуриста”, „Про козака Голоту”, „Кров людська – не водиця” (слова О.Ніколенка, музика П.Майбороди), історичні – „3 полтавського бою”, „Максим – козак Залізняк”, чумацькі, родинно-побутові, ліричні, жартивліви, романси та твори інших кобзарів, літературного походження (всього понад 200 творів). Є. – учасник з'їзду кобзарів у Києві 1990. З 2000 – голова Національної спілки кобзарів, Київ.

Літ: Єсіпок Володимир Миколайович // В роко-танні бандур – С. 384.

ЄСПОВ Сергій Сергійович (22.03.1981, с.Млинів Рівненської обл.) – бандурист. У 1996 р. закінчив Млинівську ДМШ, у 2000 – Рівненське музучилище (клас викл. Г.Топоровської).

З того ж року – артист Національної капели бандуристів ім. Г.Майбороди.

Літ. Столярчук Б., Топоровська Г. – С. 39.

ЕСІПОВА (Матюхіна) Тетяна Вікторівна (19.01.1980, м. Острог Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1995 р. закінчила Острозьку ДМШ (клас викл. заслуженого працівника культури України Р.В.Кузьменко), у 1999 р. – Рівненське музичилище (клас викл. Н.О.Волощука). З того ж року викладач бандури в Острозькій ДМШ, учасниця зразкової капели бандуристок. Із 2002 р. навчається у РДГУ (клас старшого викл. Н.Є.Турко).

Літ. Столярчук Б., Топоровська Г. – С. 39.

ЄФІМ (Євфим) (19 ст.) – кобзар з Гарбова Новгород-Сіверського повіту (тепер Сумської обл.)

Літ. ІМФЕ, Фонд Білозерського, С.9.

ЄФІМЧУК Володимир (с. Відрокам'янка Бориславського р-ну Херсонська обл.) – бандурист, член Національної Спілки Кобзарів України Херсонська обл., керівник ансамблю бандуристів з Херсонщини (с. Кам'янка). Учасник з'їзду керівників капел та ансамблів України в м. Малині (листопад 1966 р.). Має власні твори: „Краю мій” на слова поета Григорія Булаха та інші. Виступав по телебаченню в передачі „Золоті кларнети” (1994), (а також тріо Бериславської муз. школи) від Херсонської обл.

Ж

ЖАДАН Терентій (Терешко) – кобзар з Костянтинограда. Від нього П.Мартинювич записав переказ думи „Про Степана Погрібняка”.

Літ. Черемський К. Шлях звичаю. – С.282.

ЖАРКО Лот Степанович (1897, станиця Канівська, Кубань – 1943, фронт) – Кубанський кобзар-бандурист.

Літ. Нирко О. – С.273.

ЖАРКО Микита Сергійович (1884, станиця Канівська – 1972, станиця Канівська, Кубань) – Кубанський кобзар-бандурист.

Літ. Нирко О. – С.273.

ЖАРКО Степан Сергійович (1877, станиця Канівська на Кубані – 1943, м. Маріїнськ Красноярського краю) – бандурист, музикант з багатостороннім обдаруванням (скрипаль, кларнетист і трубач симфонічного і духового оркестру), регент-хормейстер, режисер, актор-аматор, педагог, організатор і художній керівник чоловічої капели станиці Канівської. Керував світськими і церковними хорами, був режисером українського драматичного колективу, який супроводжував малий симфонічний концерт станичної школи, що організував і керував Жарко Степан. Жарко постійно дбав про

виготовлення бандур місцевим майстром Прокопом Смолкою та Григорієм Гусарем, давав їм креслення нових моделей та консультації. Був кваліфікованим кравцем, шив національні театральні костюми, мав велику бібліотеку нотної та художньої літератури. Капела С.Жарка давала платні й благодійні концерти по станицях і хуторах Канівського району, налічувала 16 музикантів, виховала цілу когорту співаків бандуристів. Один із них Пантелеймон Шемет (1905-1984) з бандурою обійшов пів - світу від Владивостока до Берліна. В симфонічному оркестрі Кубанського козачого війська грали К.Безщасний, Зот Діброва, Савка Діброва, Конон Йорж, Іван Шемет – всі вони захопившись грою К.Безщасного почали вчитись грати на бандурі. С.Жарко в 1909 чи 1910 р. залишив оркестр і виїхав у рідну станицю Канівську ймовірно вже з бандурою. Репресований, звільнений, реабілітований Степан Жарко помер в табірному шпиталі інвалідів у м. Маріїнську Красноярського краю в час війни (1943 р.).

Літ: Баклаженко С. Українська культура на Північному Кавказі по Жовтню // Червоний шлях – Харків, 1929, №5-6, – С.174; Нирко О. – С.273.

ЖАРКО Федір Аврамович (4.(17).06.1914, с.Михайлівка, тепер Кам'янського району Черкаської обл. – 17.07.1986, м.Київ) – співак-бандурист, з.а. УРСР з 1965. Закінчив 1936 Черкаський педінститут. 1946-74 – соліст Капели бандуристів УРСР. У репертуарі – українські думи та народні пісні на вірші Т.Шевченка, І.Франка, М.Рильського та ін. Твори: пісні „З передсвіта до вечора”, „Плач Ярославни” (обидві на слова Шевченка); „Печенізька облога Києва” (слова О.Олеся), „Про Аскольда і Дира” (слова О.Пархоменка) та ін. Упорядкував збірку українських народних пісень для голосу в супроводі бандури „Українські народні пісні” (1967, 1969).

Літ: В рокотанні риданні бандур – С.385; Желтинський Б. Жарко Федір Аврамович // Кобзарі бандуристи. Комплект листівок з біографіями на звороті, – Львів: Край, 1999; Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. – К.,2008. – С.72.

ЖАРКО Федір Микитович (1904, станиця Канівська, Кубань – 1944, фронт) – Кубанський кобзар-бандурист

Літ.: Нирко О. – С.273.

ЖДАНКІН Василь Олександрович (23. 05.1958, станиця Гурмай Краснодарського краю, нині РФ) – кобзар, музикант. Лауреат гран-прі на конкурсі „Червона рута” (1989), лауреат фестивалю „Оберіг” (1990, м.Луцьк). Від 1960 – проживав у с. Білокриниця нині Кременецького р-ну. Закінчив. СІШ у м.Кривий Ріг (1975). Співав у Волин. Нар. хорі, Почаїв. Лаврі, Терноп. обл. філармонії. Навчався

Єсіпова (Матюхіна)
Тетяна Вікторівна

Жарко
Степан Сергійович

Жарко
Федір Аврамович

Жданкін
Василь Олександрович

Желем (Зелем)
Беті

Жеплинська (Ваврик)
Віра Андріївна

Жеплинська (Гриник)
Віра Теодозійна

в Укр. с.-г. акад.(Київ), Львів. консерваторії (нині муз. академії). Закін. диригент. ф-т Рівнен. ін-ту культури (1987), де створив квартет „Птах”. Працював у Рівнен. філармонії, 1988-90 в театрі-студії „Не журись” у Львові. Від 1990 концертує як кобзар.

У репертуарі твори: „Чорна рілля ізорана”, „Послання Божої Матері”, „Гей, літа орел, літа сизий”, „Гей, там на горі січ іде”, цикл колядок на сл. Б.-І. Антонича та ін. Автор низки муз. творів на власні вірші та укр. поетів. Знявся у кінострічках „І снігом стелиться земля” та „Українці, ми врятовані”. Гастролював у Аргентині, Канаді, США, РФ та ін. – усього більш як у 20 країнах. Нині проживає у Кременці, співає у церковному хорі. Виступав з концертами у Тернополі. Серед опублікованих творів - „Балада про Крем'янець” (1992).

Літ: Белякова І. Василь Жданкін: „Мені відверто сказали, що українська сцена для мене закрита”// Ріа плюс, 2003, 26 лют.; Черняхівський Г. Жданкін Василь Олександрович // Тернопільський енциклопедичний словник, т. 1, - Тернопіль: Видавничо-поліграфічний комбінат „Збруч”, 2004, - С. 571; Малкович І. Гей, хто в лісі озовися! // Україна, 1989, №22;

ЖЕЛАВСЬКИЙ Сергій Миколайович (15. 11. 1981) – член Національної Спілки Кобзарів України, Кам'янець-Подільська обл.

ЖЕЛЕМ (Зелем) Беті – бандуристка. Грає на бандурі, живе в Денвері. Часто виступає разом з Оксаною Мошинською. Також грає на бандурі її син Михась Желем.

Літ.: Бандура в Денвері. // Бандура, №27-28, 1989, січень- квітень, С-56

ЖЕЛІЗНА Людмила – бандуристка, співачка. В 1975 р. закінчила Рівненське музичне училище, а в 1999 р. Рівненський державний інститут культури (клас Г.М.Топоровської). Учасник міжнародного конкурсу виконавців на укр. нар. інструментах ім. Г.Хоткевича (1998) в Харкові. В репертуарі твори класиків (М.Березовський. Соната.; М.Лисенко, О.Олесь „Айстри”; А.Вівальді фрагмент із кантати „Глорія”), українських композиторів (П.М.Майбороди, О.Никоненко „Кров людська не водиця”; Г.Хоткевич, Т.Шевченко „Тополя”; А.Кос-Анатольський „Дума про козацькі могили”), укр. нар. пісні („Сива зозуленька”, „Ой співаночки мої”, „Чом дуб не зелений” та інші).

ЖЕЛІЗНА Майя – бандуристка з обласного міста Миколаєва. Грає в складі тріо бандуристок Марина Добровольська, Світлана Кирилук та Майя Желізна). В складі тріо гастролювала в Голландії, а також у Бельгії. Закордонна преса тоді називала тріо: „ангели, що грають на бандурах”.

Літ.: Оленюк М. Миколаївське тріо в Голландії. // Бандура, №75, січень-червень, 2001, С. 43-44, і фото (С.43).

ЖЕЛУДОВ Володимир Володимирович –

член Національної Спілки Кобзарів України, Черкаська обл.

ЖЕПЛИНСЬКА (Ваврик) Віра Андріївна (7. 03. 1930, м.Львів) – бандуристка, керівник капел бандуристів. В 1947 закінчила Львівську СШ №28 і поступила на навчання до Львівського Політехнічного інституту на геодезичний факультет, але за сімейними обставинами була змушена залишити навчання. В 1950 разом з учасниками хору студентів Львівського Політехнічного інституту та капелою бандуристів Львівського Політехнічного інституту як відмінниця навчання їздила на гастролі в Москву. Працювала креслярем на Львівському підприємстві „Львівприлад”. В 1956 вийшла заміж за інженера і бандуриста Жеплинського Богдана Михайловича і разом з ним переїхала в м.Молоотов (тепер м.Пермь, РФ), де працював чоловік. В 1959 з сім'єю переїхала в м.Новий Розділ на Львівщині, де працювала секретарем в Палаці культури. Освоїла гру на бандурі, виступала в родинному квартеті (разом з чоловіком і братом чоловіка з дружиною). Грала-співала (сопрано) в капелі бандуристів „Дністер”, яку створили і якою керували брати Жеплинські, вчила грати на бандурі учасників капели бандуристів „Струмок” (м. Новий Розділ). В 1969 з сім'єю переїхала у м.Львів, працювала керівником ансамблю бандуристів Львівського Політехнічного інституту, а також хормейстером капели бандуристів „Заспів” Палацу Культури заводу „Львівсільмаш” та капели бандуристів при Львівському професійно-технічному училищі №4, якими керував чоловік Богдан Жеплинський. Навчила грати на бандурі дочку Дарію (тепер Ковальчук), яка разом з братом Тарасом були учасниками капел, що ними керували батько та мати. З 1985 - пенсіонер, виховує онуків Мирослава та Остапа.

Літ: Вертій О. Нове дослідження з історії українського кобзарства // НТЕ.-2004, №39 (290) трав.; Гурман А. Наш „Заспів” // Вільна Україна.-1979.-2 черв; Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами. НАНУ Львівська наукова бібліотека ім.В.Стефаніка. – Львів: 2002. – С.222; Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні.-Львів: Край, 2000. – С.57-58; Жеплинський Р. Мої дороги. Книжка друга. Дороги сибірські. – Дрогобич: Коло, 2010; Кіндратович Л. Могутня крона розів'ється лише тоді, коли є міцне коріння. // Аудиторія, Львів, 2002 1-7 листоп., – С.10; Ковальчук Д. Життя прожити – не поле перейти. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2009. – С.12, С.15; Макарчук С.А. Нові риси в побуті робітників Прикарпаття// Матеріали з етнографії та мистецтвознавства, – 1963 – Львів: Вип. VII – VIII; Чорний-Досінчук М. Капела бандуристів „Дністер” // Бандура. Нью-Йорк. 1992, – Січ. – квіт. (39-40) – С.59-61;

ЖЕПЛИНСЬКА (Гриник) Віра Теодозійна (8.02.1931, с.Чернилява Яворівського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, скрипач-

ка, педагог, керівник ансамблю бандуристів. Закінчила Яворівську СШ №1 і в 1949 поступила до Львівського педагогічного інституту, але була виключена як дочка репресованого греко-католицького священика, що був засуджений і відбував каторгу в Казахстані. В 1953-1957 навчалась у Львівському музично-педагогічному училищі по класу скрипки і оволоділа також грою на бандурі. Відвідувала ансамбль бандуристів при Львівському будинку вчителя під керівництвом Ніни Байко. Після закінчення музпедучилища працювала в м.Самборі в СШ №1 вчителем співів і виступала як бандуристка на концертах і оглядах. В 1959 вийшла заміж за інженера і бандуриста Романа Жеплинського і проживала в м.Новий Розділ (Львівська обл.). В Новороздільській музичній школі створила клас бандури. А також виступала в родинному квартеті бандуристів (разом з чоловіком і братом чоловіка та його дружиною). Після створення братами Жеплинськими капели бандуристів „Дністер”, вчила учасників капели гри на бандурі і сама грала співала (сопрано) в капелі. В 1967 з сім'єю переїхала до м.Новояворівська на Львівщині, працювала вчителем по класу бандури в Яворівській, а далі Новояворівській музичних школах. Виступала в хорах „Яворівщина” і „Нова Яворівщина”, які створив і якими керував чоловік Роман Жеплинський, керувала групою бандуристів в музичних супроводах хору. Вела ансамбль бандуристів в музичній школі та в палаці культури „Кристал” в м.Новояворівськ. З 1986 – пенсіонер, але продовжує виступати в хорі „Нова Яворівщина”. На бандурі грає її внучка Соломія Жеплинська.

Літ.: Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами. НАНУ Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. – Львів: 2002. – С.222; Жеплинський Р. Мої дороги. Книга перша. Дороги дитинства та юності. – Дрогобич: Коло, 2007; Жеплинський Р. Мої дороги. Книга друга. Дороги сибірські. – Дрогобич: Коло, 2010; Ковальчук Д. Життя прожити – не поле перейти. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2009. – С.12, С.15; Макарчук С.А. Нові риси в побуті робітників Прикарпаття // Матеріали з етнографії та мистецтвознавства, – 1963 – Львів: Вип. VII–VIII.

ЖЕПЛИНСЬКА Соломія Юрївна (2.01.1993, м.Новояворівськ Яворівського р-ну Львівської обл.) – бандуристка. В 2009 р. закінчила Новояворівську СШ. В 2007 р. закінчила Новояворівську школу мистецтв по класу бандури (клас бандури Юрас Тетяни Остапівни). Активно брала участь в багатьох громадських заходах та концертах м.Новояворівська та району у складі тріо та дуету бандуристок. З 2009 р. – студентка Львівської комерційної академії.

Літ.: А я – україночка // Яворівщина, № 8-9, 1.02.2008 р.

ЖЕПЛИНСЬКИЙ Богдан Михайлович (05.04.1929, м.Дрогобич на Львівщині) – бандурист, інженер, науковець, громадський діяч, Заслужений працівник культури України (2006), відмінник народної освіти, член НТШ, член Національної Спілки кобзарів України – голова Львівського відділення. Народився в сім'ї священика. Навчався в дитячій школі гри на скрипці у Яворові (педагог Богдан Левицький), згодом в організатора першої капели бандуристів на Львівщині Юрія Сінгалевича – на бандурі. У 1946 закінчив Яворівську СШ №1 і вступив до Львівського політехнічного інституту. У студентські роки продовжував удосконалювати майстерність гри на бандурі в керівника інститутської капели Олега Гасюка. Вів також наукову роботу в галузі хімії та хімічної технології. У 1950-1955 перебував на засланні, працював у Зирянському ліспромгоспі Томської області (Росія). Разом із братом Романом організував там із репресованих українців Сибірську капелю бандуристів. Виготовляли саморобні бандури з кедрового дерева, виступали з концертами. З капелюю і як солісти – бандуристи дуєтом виступали на обласному огляді художньої самодіяльності в м.Томськ (1954), де стали призерами (диплом I ступеня). Політехнічний інститут закінчив у Томську (Росія), одержавши диплом інженера-хіміка (1956). З 1956-59 працював на хімічному заводі п/я 398 в м.Перм, виступав як соліст-бандурист, вів науково-дослідницьку роботу, опублікував свої перші наукові статті. В 1959 переїжджає до Нового Роздолу на Львівщині, де працює на Роздільському гірничо-хімічному комбінаті, веде дослідні роботи і тут разом з родиною створює ансамбль бандуристів (брати Б. і Р.Жеплинські та їх дружини), згодом з братом Романом – капелю бандуристів „Дністер” та дитячу капелю бандуристів „Струмок”. Капели бандуристів виступали з численними концертами, а також на обласних і республіканських оглядах художньої самодіяльності, нагороджувалися грамотами і дипломами. У 1969 переїжджає до Львова, працює старшим науковим співробітником Львівського відділення інституту економіки АН УРСР. З 1971 до 1992 – у Всесоюзному науково-дослідному і проектному інституті сірчаної промисловості; веде наукову роботу в галузі хімічної технології, виробництва сірки; публікує наукові статті; видає брошури. Має 23 авторські свідоцтва на винаходи. Протягом усього життя вивчає творчість кобзарів та лірників; популяризує їхнє мистецтво. Видає комплекти листівок з біографіями та портретами кобзарів та публікує численні статі в періодичних виданнях України та закордоном на історичну і фольклорно-

Жеплинська
Соломія Юрївна

Жеплинський
Богдан Михайлович

Жеплинський
Богдан Михайлович

етнографічну тематики. Веде активну громадську діяльність, влаштовує тематичні вечори. В 1969-85 – разом з дружиною Вірою Андріївною створює і керує (без відриву від основної праці) капелами бандуристів „Заспів” Палацу культури заводу „Львівсільмаш”, при Львівському Політехнічному інституті та ПТУ№4. Капели багато виступають, нагороджуються почесними грамотами та дипломами. З 1992 – пенсіонер, але далі працює у львівських школах та ПТУ№4 (тепер Львівський Міжрегіональний центр профтехосвіти, художнього моделювання та дизайну), де веде народознавчі гуртки, відроджує „Галицький ляльковий вертеп”. Викладає факультативно предмет „Кобзарознавство” в Львівському університеті ім.І.Франка та Львівській духовній семінарії Св.Духа. Виступає з доповідями на наукових конференціях та семінарах. В 1997 стає дипломантом Фонду Духовного відродження ім. митрополита А.Шептицького. Публікує статті в часописах та збірниках України, Росії, Польщі, Югославії, Німеччини, США, Канади, Австралії. Співпрацює і подає дописи до енциклопедій: Мистецтво України т.1, К.,1995; Енциклопедія Сучасної України (ЕСУ) К., НАНУ; Українська Музична енциклопедія (УМЕ) К., ІМФЕ; Українська журналістика в іменах, НАНУ, Львів, та інш.

Жеплинський
Роман Михайлович

Тв.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства. – Львів: Край, 2000, 196 с.; Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами НАНУ, Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника Львів, 2002, 278 с.; Жеплинський Б. Кобзарі. Комплект листівок 15 штук - К.: Мистецтво., 1991; Жеплинський Б. Кобзарі бандуристи. Комплект листівок 12 штук - Львів: Академічний експрес, 1997; Жеплинський Б. Кобзарі бандуристи. Комплект листівок 12 штук - Львів: Край, 1999.

Літ: Жеплинський Б.М. Т.Г.Шевченко і кобзарство в минулому і сучасності. //Тарас Шевченко та кобзарство. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 14-16 квітня 2010 р. – Львів, 2010. – С. 148-150; Вертій О. Нове дослідження з історії українського кобзарства // НТЕ.-2004, №39 (290) трав.; Гриник М. Село Медвежа.Для пам'яті поколінь. - Дрогобич: Коло, 2004.- С.134; Дацко В. Яворова віть. Літопис рідного краю в життєписах. – Львів: Логос. – С.124; Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами. НАНУ Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. – Львів: 2002. – С.222; Жеплинський Р. Мої дороги. Книжка перша. Дороги дитинства та юності. – Новояворівськ-Дрогобич: Коло, 2007; Жеплинський Р. Мої дороги. Книжка друга. Дороги сибірські. – Дрогобич: Коло, 2010; Кіндратович Л. Могутня крона розвіється лише тоді, коли є міцне коріння. // Аудиторія, Львів, 2002, 1-7 листоп.,– С.10; Ковальчук Д. Життя прожити - не поле перейти. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2009.– С.12, С.15; Макарчук С.А. Нові риси в побуті робітників Прикарпаття// Матеріали з етнографії та мистецтвознавства, - 1963 - Львів: Вип. VII – VIII; Семенюк М. Жеплинський (псевдо.

Же-БО, Пугач) Богдан Михайлович // Українська музична енциклопедія (УМЕ), НАНУ, ІМФЕ, т.2, К., 2008, – С.81-82; Чорний-Досінчук М. Капела бандуристів „Дністер” // Бандура. Нью-Йорк. 1992, - Січ.-квіт.(39-40) – С.59-61; Фільц Б.М. Жеплинський Богдан-Михайло Михайлович. // ЕСУ, т. 9, Е-Ж, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2009, - С.541-542; Богдан Жеплинський: біобібліографічний покажчик / уклад.: М.З.Литвин, І.В.Морозова, відп. ред. Л.В.Сніцарчук, НАН України, Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. – Львів. 2011.

ЖЕПЛИНСЬКИЙ Роман Михайлович (13. 03.1932, м.Дрогобич на Львівщині – 28. 04.2009 р., м.Новояворівськ Львівської обл.) – бандурист, член Національної спілки кобзарів України, суспільний діяч, самодіяльний композитор, інженер, керівник і організатор хорів. Народився в сім'ї священика. Перші роки життя провів на Лемківщині. У 1938 разом з батьками переїхав у с. Наконечне на Яворівщині, де закінчив 4 класи початкової школи. В 1942-1944 навчався у Дрогобицькій гімназії, де вчився також гри на скрипці і грав у гімназійному оркестрі. З 1944 до 1948 – учень Яворівської СШ №2. В 1948-1950 освоївши гру на бандурі, виступав в капелі бандуристів Львівського Політехнічного інституту під керівництвом О.Гасюка та в капелі бандуристів Львівського будинку вчителя. У 1950 репресований і разом з братом Богданом засланий в Сибір, де в селищі Торба в Томській області створили капелу бандуристів репресованих. У 1956 повернувся до Львова, де закінчив Лісотехнічний інститут. Працював інженером-конструктором на Роздольському гірничо-хімічному комбінаті на Львівщині. Разом з братом Богданом організували та керували капелами бандуристів „Дністер” і „Струмок” (1959-1967). З 1967 працював інженером-конструктором на Яворівському гірничо-хімічному комбінаті (далі Яворівське ДГХП „Сірка”) та створив в Яворові хор „Яворівщина”, а згодом в м.Новояворівськ хор „Нова Яворівщина”. Обидвом хорам присвоєно звання “Народний”. Керівник та учасники хору збирають та записують народні пісні та обряди. Обряд Яворівського весілля записаний та відтворений хором „Нова Яворівщина” неодноразово демонструвався на сценах України та закордоном, по телебаченню. Хор виступав в Запорізькій (1990), Херсонській (1991), Одеській і Волинській (1992) областях, брав участь у Міжнародному конкурсі „Бескиди-89” (друге місце). Хор виступає у Польщі та Югославії. У 1990 Р.Жеплинський обирався депутатом Львівської обласної Ради народних депутатів першого демократичного скликання. Автор більше 40 обробок народних пісень з

Яворівщини, а також понад 20 власних: „Україна”, „Цвіти наш Роздол”, (на власні слова), „Пісня про Яворів” (на слова Б.Мацелюха), „У ритмі днів” (на слова В.Карнаги).

Тв.: Жеплинський Р. Мої дороги. Книжка перша. Дороги дитинства та юності. – Новояворівськ-Дрогобич: Коло, 2007; Жеплинський Р. Мої дороги. Книжка друга. Дороги сибірські. – Дрогобич: Коло, 2010;

Літ.: Бурбан М. Хорове виконавство Львівщини. – Дрогобич, Львів, 1999; Гриник М. Село Медвежа. Для пам'яті поколінь. – Дрогобич: Коло, 2004. – С.135; Дацко В. Яворівщина в іменах. – Львів: Край, 1995. – С.38-39; Дацко В. Яворова віть. Літопис рідного краю в життєписах. – Львів: Логос. – С.126-127.; Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів, Край, 2000. – С.117; Кіндратович Л. Могутня крона розвіється лише тоді, коли є міцне коріння. // Аудиторія, Львів, 2002, 1-7 листоп., – С.10; Ковальчук Д. Життя прожити – не поле перейти. – Львів: Галицька видавничча спілка, 2009. – С.7-13; Макарчук С.А. Нові риси в побуті робітників Прикарпаття // Матеріали з етнографії та мистецтвознавства, – 1963 – Львів: Вип. VII – VIII; Фільц Б. Жеплинський Роман Михайлович // Українська музична енциклопедія (УМЕ), НАНУ, ІМФЕ, т.2, К., 2008, – С.82. Фільц Б.М. Жеплинський Роман-Андрій Михайлович. // ЕСУ, т. 9, Е-Ж, НТШ, Інститут енциклопедичних досліджень НАНУ, К., 2009, – С.542; Богдан Жеплинський: біобібліографічний покажчик / уклад.: М.З.Литвин, І.В.Морозова, відп. ред. Л.В.Снічарчук; НАН України, Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаніка. – Львів. 2011.

ЖЕПЛИНСЬКИЙ Тарас Богданович (4.04.1960, м. Львів) – учасник капели та ансамблю бандуристів „Заспів”, скрипаль, хоролий диригент, публіцист. інженер, кандидат технічних наук, науковець. У Львові 1975 закінчив музичну школу №1 по класу скрипки, середню школу №40, а в 1982 – Львівський політехнічний інститут. В 1985 завершив аспірантуру, захистивши 1988 кандидатську дисертацію, почав працювати асистентом на кафедрі хімічної технології силікатів Львівського політехнічного інституту. З 1995 – доцент цієї ж кафедри. Веде науково-дослідні роботи, автор 16 авторських свідоцтв і патентів, підручників Міністерства освіти і науки України та багатьох інших публікацій. В 1971-1994 був учасником Львівської хорової капели хлопчиків та мужчин „Дударик”. З 1970 – учасник капели бандуристів „Заспів” (керівники Богдан та Віра Жеплинські), а у 1988-1995 – керівник студентського ансамблю „Заспів” (Львівська Політехніка), якому в 1993 присвоєно звання „Народний”. Зачоно закінчив Люблінський католицький університет, Польща (1997-2002), захистивши в 2002 магістерську працю.. З 1994 на громадських засадах керує хором церкви „Вознесіння Христового” у Львові, бере участь в багатьох громадських організаціях та установах.

Літ.: Бурштинська Х. Розкажу вам про „Заспів”...// Львівський політехнік. – 1992. -№1(2017) – С.8; Буцько М.І. Народний ансамбль пісні та музики „Заспів”. // Художня самодіяльна творчість студентів та працівників Державного університету „Львівська Політехніка” (1944-1994 рр.) – Львів, 1996. – С. 47-50; Жеплинський Б. Співав „Заспів” відважно. // Кобзарськими стежинами. - С. 228-233; Жеплинський Б. Жеплинський Тарас Богданович. // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника / За ред. М.М.Романюка. – Львів. 2006. – Вип.13. – С. 151-152.

ЖЕПЛИНСЬКИЙ Юрій Романович (1.06.1960, м.Городок Львівської обл.) – учасник капели бандуристів „Заспів” Львівського Політехнічного інституту та Палацу культури заводу „Львівсільмаш” (м.Львів), інженер, громадський діяч. Після закінчення середньої школи №1 в м.Новояворівськ Львівської області, де жили батьки, в 1977 поступив на будівельний факультет Львівського політехнічного інституту. Навчаючись в інституті, став учасником студентської капели бандуристів „Заспів” та капели бандуристів при Палаці культури заводу „Львівсільмаш” (м.Львів), якими керували Віра Андріївна та Богдан Жеплинські. Капела багато виступала, нагороджувалася грамотами та дипломами. В 1982 закінчив Львівський Політехнічний інститут, отримавши диплом інженера-будівельника. Став працювати на різних інженерних посадах в м.Івано-Франкове, с.Шкло, м.Новояворівськ на Львівщині, в м.Львів. В цей час співає в хорі „Нова Яворівщина” м.Новояворівськ, яким керував його батько Роман Жеплинський. Хорові було присвоєно звання „Народний”. В хорі „Нова Яворівщина” також співала його мати Віра Теодозіївна Жеплинська та дружина Інна Іванівна Жеплинська. Юрій Жеплинський багато виступає з хором в Україні а також за кордоном в Польщі та Югославії. „Нова Яворівщина” відтворила на сцені обряд Яворівського весілля, в якому одну з головних ролей виконував Юрій Жеплинський. Він добре рисує і малює, створив декілька цікавих картин. Приймає активну участь в різних громадських заходах. Дочка Ю.Жеплинського Соломія закінчила Новояворівську музичну школу по класу бандури. Жеплинський Ю. один із ініціаторів та співавтор (як архітектор) першого на Україні пам'ятника гетьману Івану Мазепі в м.Новояворівськ на Львівщині (1997).

Літ.: Жеплинський Б. Перший пам'ятник гетьману І.Мазепі. // Високий замок плюс Яворівщина. №40 (219) від 8.12.2005. - С.4; часопис „Яворівщина”, №66 (894) від 13.09.1997, С.1, фото; Юськів В. Короткий нарис історії міста Новояворівська. – Львів: КП „Палітурник”, 2010, С. 66.

ЖИВИЛО Кирило Трифонович (30.01.1854, станиця Переяславська на Кубані – 13.11.1914, м. Катеринодар) – Кубанський кобзар-бандурист.

Жеплинський
Тарас Богданович

Жеплинський
Юрій Романович

Житкова
Вікторія Миколаївна

Жовнірович
Степан Ярославович

Жовнянський
Іван

Жуков
Сергій Сергійович

Літ: Черный А. История бандуры на Кубани // Казачий вестник.- Прага, 1943, -15 августа, №15(46); Нирко О. – С.274.

ЖИТЧЕНКО Василь Андрійович (16(28) 08.1889, м.Кролевець, тепер Сумської обл. – 20.10.1977, там само) – співак-бандурист. Навчався гри на бандурі у кобзарів Соколовського та П.Кононенка. Учасник 1-ї Республіканської наради кобзарів і лірників (1939). Організатор і керівник самодіяльних ансамблів бандуристів у м. Конотопі та Кролевці. Виступав як соліст.

Твори: „Дума про Україну” (1925), „Мати з фронтом розмовляє” (1943).

Літ: В рокотанні риданні бандур. – С.386.

ЖИТКОВА Вікторія Миколаївна (29.08.1981), м.Рівне – бандуристка, виконавець. У 1996 р. закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викл. Л.В.Фусик), у 2000 р. – з відзнакою Рівненське музучилище (клас викл. Т. М.Топоровської), у 2005 р. – Національну музичну академію ім. П.І.Чайковського (клас заслуженого артиста України К.Новицького). Лауреат міського огляду-конкурсу виконавців на твори Т.Г. Шевченка (Рівне, 1994), учасник Всеукраїнського огляду-конкурсу юних бандуристів ім.В.Кабачка (Миргород, 1996), лауреат міжнародного дитячого фестивалю виконавців на народних інструментах (Брест, 1996), лауреат (II премія, диплом за краще виконання класичного твору) IV Всеукраїнського фестивалю „Дзвени, бандуро” в дуеті з Кошіль Оленою (Дніпропетровськ, 1999), учасник I міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах ім.Г.Хоткевича (Харків, 1998), лауреат (I премія) Всеукраїнського фестивалю-конкурсу „Світло від Світла” (Самбір, 1998), лауреат (II премія) Всеукраїнського конкурсу студентів відділів народних інструментів музичних училищ України „Провесін” (Кіровоград, 2000), учасник II та лауреат III Міжрегіонального конкурсу виконавців на музичних інструментах „Таланти рідного краю” (Рівне, 2000), лауреат (III премія) Всеукраїнського фестивалю бандуристів ім.К.Місевича (Дубно, 2000), лауреат (III премія) Всеукраїнського конкурсу ім. Г.Китастого (Київ, 2000). Із сольним концертом виступала в Рівненському музучилищі (7.12.1998 р.) та ДМШ №1 ім. М.Лисенка (2000). Живе і працює в Києві.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.30-40.

ЖИХАРСЬКИЙ Савка – кобзар. Вчився у кобзаря Гната.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 909, л.39.

ЖМИХОВА Наталія (1983, м.Ялта, Крим). Грає на бандурі з 14 років. Перша вчителька по класу бандури – Куровська Ірина Ростиславівна. В 2001 вступила до Кримського гуманітарного інституту в м.Ялта на

факультет музичного виховання по класу фортепіано. Продовжувала вчитись грати на бандурі у Нирка Олексія Федоровича.

ЖОВНІРОВИЧ Степан Ярославович – член Національної спілки кобзарів України. Викладач-методист Івано-Франківського державного музичного училища ім.Д.Січинського, учасник вокально-інструментального ансамблю „Кобза” (1977-1987).

Тв. Дутчак В.Г. Дзвенить могутньо, святі бандури. До 40-річчя Івано-Франківської муніципальної капели бандуристів. / Дутчак В.Г., Жовнірович С.Я., Шевченко М.О. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2009. – С.146; Бандура №7-8, 1984. – С.19.

ЖОВНЯНСЬКИЙ Іван (? - ?) – кобзар кінця 19 – початку 20 ст. Жив у м.Золотоноші (тепер Черкаської обл.). Виконував думи „Про козака Голоту”, „Про Олексія Поповича”, „Про піхотинця”. 1906 О.Сластіон зробив портретну зарисовку кобзаря.

Літ.: В рокотанні – риданні бандур. – С.286; Портрети українських кобзарів О. Сластіона

ЖОЛНАРСЬКИЙ Семен Петрович (3.02.1837 - 5.ІІ.1912, м.Снігірівка нині Миколаївської області.) Вчився в торбаніста з м. Миколаєва, який помер 1857 на 93 році життя (прізвища його не встановлено). Жолнарський купив у дружини покійного вчителя торбан, який мав діапазон чотири з половиною октави і добре виконував на ньому ряд творів.

ЖУКОВ Сергій Сергійович (25.09.1904, с.Довжик нині Охтирського р-ну Сумської обл.) – бандурист, керівник ансамблів. Після трьохрічної сільської школи вчився в духовному училищі в Сумах, яке закінчив у 1919 р. по класу диригентів церковних хорів. В 1921-24 рр. навчався в трудовій школі в с. Хорунжівка Недригайлівського району. З 1927 р. працював рахівником споживчої кооперації, а відтак колгоспу „Червоний Жовтень”. В 1931 переїздить в Охтирку, де працює бухгалтером в різних установах. На громадських засадах керує хором при районному Будинку культури. На бандурі почав грати в 1932 р. Вчився в Голець Миколи Анатолійовича, який працював тоді в Охтирці вчителем, а відтак артистом драматичного театру. Грав в гуртку бандуристів при Охтирському районному будинку культури. Ансамбль багато виступав в селах району. Спершу керував гуртком М.А.Голець, згодом С.С.Жуков.

Учасник Великої Вітчизняної війни, приймав участь в боях, нагороджений орденом Червоної зірки та медалями. В 1945 після демобілізації повертається в Охтирку, працює бухгалтером та інструктором-методистом хорової справи, а з 1949 – викладач музики та співів в педучилищі, середніх школах та музичній школі. В

післявоєнний час С.С.Жуков організував квартет бандуристів в складі: О.В. Косенко, О.Чорнорук, Ф.Ф.Доробітько та С.С.Жуков. Виступає в дуєті з Ф.Ф.Доробітьком та як соліст-бандурист. В 1957 організував при будинку вчителя ансамбль бандуристів, який існує і нині. Ансамбль бандуристів та С.С.Жуков не раз нагороджувалися грамотами. В репертуарі бандуриста укр. нар. пісні „Ой горе тій чайці”, „Про Байду”, „Про Морозенка”, „Ой кум до куми залицявся” та інші, а також твори радянських композиторів. З 1965 р. – пенсіонер, жив в м. Охтирка Сумської обл.

Літ: Лист Скірка до Б.Жеплинського від 28.01.1973.

ЖУРАВЕЛЬ – кобзар із с. Красний Кут Богодухівського пов. Харківської губ.

Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського Ф 3-6/376 „О кобзарях и список кобзарей”.

ЖУРАВЕЛЬ Ілля (XIX ст.) – кобзар з с. Пархомівни (ст. Ахтсу). Від нього в 1882 Твердохліб записав деякі твори.

Літ: ЦДІА, Ф 688, оп.1, о.з. 191 /1.

ЖУРАВІНСЬКА Катерина Дмитрівна (1951, с.Чесники Рогатинського р-ну Івано-Франківської обл.). У 1969 закінчила Львівське культосвітнє училище, з того ж року викладач бандури у Радеківській ДМШ. У 1976 закінчила Київський інститут культури (Рівненський культосвітній факультет), клас викладачів А.Ю.Грицяя, З.А.Сингаєвської.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.40.

ЖУРБА – гайдамацький полковник. Розважав себе та товариство грою на кобзі.

Літ: ІМФЕ Ф 8-2, о.з.32.

ЖУРМАН Степан Григорович (30.05.1896, с.Решетилівка Полтавської обл.). Народився в сім'ї бідного тесляра. В 1910 закінчив двохкласне ремісничє училище. В 1914 переїхав до дядька в Таврію, де, навчившись шевської справи, працював шевцем. З дитинства співав в шкільному хорі при Народному домі в Решетилівці, де й почув вперше виступ Полтавської капели бандуристів і захопився бандурою. Грати на бандурі навчився в 1925 в гуртку бандуристів, яким керував Д.В.Андрусенко. В складі цього ансамблю, разом з Д.Андрусенком, І. Крамарем, Г.Підгорним та Олесею Левадною Степан виступав до 1928 і побував з ансамблем в Слав'янську, Кривому Розі, Харкові, Дніпропетровську та інших містах України. В 1928 Журман переїжджає в м.Кривий Ріг, а з 1929 грає в ансамблі бандуристів „Відродження”, яким керував П.П.Кононенко. В складі цього ансамблю в 1929 С. Журман виступав і в Москві. На початку 1930 переїздить жити в м. Городню Чернігівської області, де виступав як соліст, а наприкінці року - в м. Тростянець Сумської області,

де організував ансамбль бандуристів, який проіснував до початку Вітчизняної війни. Ансамбль багато виступав з концертною програмою, не раз нагороджувався грамотами та дипломами. Після Великої Вітчизняної війни С.Журман живе в Тростянці, керує хором і виступає як соліст-бандурист в районному будинку культури та клубі деревообробного комбінату. С.Г.Журман добре знав бандуристів В.Кабачка, Д.Піку, бував на концертах І.Кучугури-Кучеренка. В репертуарі переважають укр. нар. пісні, твори радянських композиторів. Як пенсіонер жив в м. Тростянець Сумської обл.

Літ: Лист Скірка до Б.Жеплинського від 22. 11. 1971.

ЖУЧУК (Рашевич) Марія Михайлівна (29.07.1987, м.Ковель, Волинської обл.) – бандуристка. У 2006 р. закінчила Луцький педколедж. Навчається у РДГУ (клас викл. Н.Є.Турко).

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.40.

3

ЗАБЛА Віктор – поет, умів грати на бандурі. В одному із листів писав до Т.Г.Шевченка „ми б на бандурі побряжчали, а циганчата б танцювали”. Це доказ того, що Т.Г.Шевченко також, крім інших інструментів, умів грати на бандурі.

Літ: Ковальчук Д.Б. Участь кобзарів та бандуристів Львова у Шевченківських концертах. // Тарас Шевченко та кобзарство. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 14-16 квітня 2010 р. – Львів, 2010. – С. 150-153.

ЗАБОЛОТНА Тамара Степанівна (17.08.1937, с.Капустинці Шремківського р-ну Полтавської обл.) - бандуристка. У 1956 закінчила Київське музичне училище по класу бандури (викл. В.А.Кабачок), а в 1968 – Київську консерваторію (викл. С.Баштан та Я.Пухальський). Після закінчення училища працювала керівником ансамблю бандуристів у Палаці культури ім. Горького в м. Донецьку. З 1958 по 1961 – артистка Поліського народного хору „Льонок” під керівництвом А.Т.Авдієвського. З 1961 – викладач Вінницького музичного училища по класу бандури та з 1960 одночасно керівник капели бандуристок Вінницької швейної фабрики №2. Капела успішно виступала на огляді-фестивалі до 50-річчя Радянської влади і нагороджена золотою медаллю. В репертуарі бандуристки „Фантазія на укр. народні теми” К.М'яскова, „Пливе човен” С.Баштана, укр. нар. пісні та інші твори. Має кілька власних обробок та перекладень для бандури укр. нар. пісень і творів радянських композиторів.

ЗАБОЛОТНИЙ Іван Панасович (Афанасійович) (1897, м.Бориспіль на Київщині) – бан-

Журавінська
Катерина Дмитрівна

Журман
Степан Григорович

Жучук (Рашевич)
Марія Михайлівна

Завадівські
Ірина і Люба

Завадівська
Юлія Леонідівна

Іван Локшинський,
Панас Заворицький,
Дмитро Стопкевич

Заворітько
Валентин Ларіонович

дурист, керівник капел. Народився в родині бідняка. Після закінчення початкової школи в Борисполі, опанував в Києві професії слюсаря та газозварника. В 1915 був статистом М.К.Садовського та співав у хорі. З 1916 по 1920 служив в армії, знову працював в мандрівних театральних трупах. В 1920 під впливом виступів Першої художньої капели бандуристів з Києва почав робити бандури і навчився грати. В 1921 відвідував художньо-драматичну студію Леся Курбаса, в якій познайомився з М.В.Опришкою. В 1924 переїжджає в м.Конотоп, де працює на Конотопському вагоно-ремонтному заводі та керує Конотопською самодіяльною капелю бандуристів. З 1929 по 1930 – голова професійної капели бандуристів в Конотопі. Організував капелу бандуристів при Конотопському паровозному депо, яка в 1935 з великим успіхом виступала на Всесоюзному огляді художньої самодіяльності залізничників у Москві. З 1967 працює на Дарницькому вагоно-ремонтному заводі. В цей період та в період Вітчизняної війни виступає як соліст-бандурист та дуєт з старшим сином. У 1959 знову створив при заводі ансамбль бандуристів. Цей колектив неодноразово нагороджувався грамотами та дипломами. В репертуарі І.П.Заболотного як соліста багато народних пісень, танців, твори радянських композиторів.

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993. – С.59-62.

ЗАВАДІВСЬКА Ірина – бандуристка в США, інженер-хімік. На бандурі вчилася грати приватно у Григорія Китастого, стала інструктором, вчила грати інших в студентських таборах. Вчила в Клівлендській школі бандуристів. Закінчила хімічну технологію. В 1980-х роках, разом з сестрою Любою, створила вокально-музичний дуєт. Виступають разом на концертах та міжнародних фестивалях. Всі пісні для бандури аранжують самі. Має з сестрою і власні композиції твори. Зі своїми концертами виступають в різних містах Америки та Канади, мали запрошення до Англії.

Літ.: Бандура, №37-38, липень-жовтень, 1991. – С.47 і фото.

ЗАВАДІВСЬКА Люба – бандуристка в США, біолог-медик. На бандурі вчилася грати у Григорія Китастого разом з сестрою Іриною. Далі була інструктором в студентських таборах, вчила в Клівлендській школі бандуристів. В 1980-х роках створила з сестрою Іриною дуєт бандуристів. Всі пісні аранжують обі з сестрою, багато виступають в США, Канаді, мали запрошення до Англії. Мають власні твори (понад 10).

Літ.: Бандура, №37-38, липень-жовтень, 1991. – С.47 і фото.

ЗАВАДІВСЬКА Юлія Леонідівна (26.07.1984,

с.Здовбиця Здолбунівського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, виконавець. В 1999 р. закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викл. В.О.Кришчук), у 2003 – з відзнакою Рівненське музучилище (клас викл. О.О.Крук). Того ж року вступила до Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського (клас заслуженого артиста України Р.Гриньківа). Лауреат всеукраїнського фестивалю „Дзвени, бандуро” (Дніпропетровськ, 2000), всеукраїнського конкурсу гри на народних інструментах (Кіровоград, 2001).

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.40.

ЗАВЕРТАН (Хавертаний) Прохір – лірник з с. Бузівка Таращанського повіту. Від нього П.Демуцький записав псалми: „Розпинання Христа”, „Христу на Хресті”, „Архангелу Гавриїлу” та інші.

Літ: Демуцький П. Ліра та її мотиви. - К., 1903. (фото лірника); Гуменюк А. Укр. народні муз. інструменти. - К., 1967. – С.115.

ЗАВОРИЦЬКИЙ Панас – бандурист. Сотник. Учень і член другої Капели кобзарів Василя Ємця, що перед Другою Світовою війною виступала з концертами та на різних імпрезах в Чехословаччині.

Літ: Ємець В. І.У золоте 50—ти річчя на службі Україні П. Про козаків-бандуристиків. США, 1961, Друк оо.Василіян.Торонто.Фото Трійця козаків-бандуристиків, – С.373.

ЗАВОРОТЬКО Валентин Ларіонович (02.01.1955) – бандурист мабуть із м. Ромни Сумської обл., був учасником кобзарського з'їзду в 1990 р. в Києві.

Літ: Картотека Слюсар С.А. м.Київ.

ЗАГОРСЬКА Людмила Олександрівна (3.06.1979, с.Береги Млинівського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1994 закінчила Млинівську дитячу музичну школу (клас викл. Т.М.Скальської), у 1998 – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грицяя). Працювала викладачем бандури, була солісткою-бандуристкою ДМШ у с.Береги. Нині артистка Чернігівської капели бандуристів.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.40-41.

ЗАДНІПРЯНСЬКИЙ (Товмашківський) Степан Іванович – лірник із Товмашківки на Катеринославщині. Знав думу «Маруся попівна Богуславка» (чув її 30 січня 1886 лірник Семен Чекан).

Літ.: Порфирій Мартинович. Українські записи. (Вид. Н.Т.Корчак-Новицького), Київ, 1906.

ЗАДОЯ Юрій Михайлович. (21.01.1943) – бандурист і керівник ансамблів бандуристів, Член Національної Спілки Кобзарів України Київська обл. Керівник Капели бандуристів Богуславського гуманітарного коледжу Київської обл.. Капела – учасник і лауреат багатьох обласних і всеукраїнських та міжнародних конкурсів та фестивалів. Виступає Ю.В.Задоя і як соліст-бандурист. В його репертуарі багато укр. нар. пісень, пісні на

сл. Т.Г.Шевченка, твори укр. композиторів („Чорна рілля ізорана”, „Віє вітер, віє буйний”, „Пісня про Морозенка”, „Гей у полі могила”, „За байраком байрак”, „Гей ліга орел”, „Бандуристе, орле, сизий”, „Пісня про Байду” в обробці Ф.Жарка, „Чуєш, брате, мій” – слова і музика братів Лепких та інші).

ЗАЄЦЬ Микола Мартинович (1902–1938) – бандурист, музикант, добний організатор. Був церковним регентом в Лубнах. Добре грав на бандурі, виконував думи. Виступав у складі Харківської, Шишацької та Миргородської капел бандуристів. Керував гуртком бандуристів при 225 Стрілецькому полку (м.Лубни Полтавської обл.), з 1918 р. – у військах УНР. Заарештований за звинуваченням „в економічному саботажі”. Удруге заарештований в 29.01.1938 як „керівний учасник контррев. національ. організації” створеної за завданням польської розвідки на теренах Лубенського та Чорнухівського р-нів Полтавської обл. По справі № 11924 згідно зі ст.54-10(ч.1), 54-11, 54-6 засуджено особливою трійкою по Полтавській обл. до розстрілу. Про виконання вироку свідчення суперечливі.

Літ.: Архів Управління СБУ по Полтавській обл. Слідча справа №11924 (15490); Глушко, лист від 25.09.1970; Черемський К. Повернення традицій – С. 96; Черемський К. Шлях звичаю Харків 2002.

ЗАЗИМКО Василь Іванович – (кін. ХІХ - поч. ХХ ст.) – лірник з с.Бобровиці Чернігівської обл. У нього вчився Крижовий Степан Савич з м.Носівка (Чернігівської обл., Кіровська с/р).

Літ.: ІМФЕ, Фонд Полотая.

ЗАЗИРСЬКИЙ Федот – лірник з с. Литвиновичі Глухівського повіту на Чернігівщині. Вчив лірника Охременка Єгора Осиповича. Знав багато псалмів та деякі сатиричні пісні (Чечітку, Тещу, Хому і Ярему).

Літ.: Малинка А. Заметка о двух лирниках Черниговской губ. Этнографическое обозрение, 1902, 2, III.

ЗАЙЧЕК Ліна Петрівна (1948, м.Чуднів Житомирської обл.) – бандуристка, педагог. У 1968 закінчила Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грица). Засновник і викладач класу бандури у Червоноармійську (нині м.Радивилів). Згодом переїхала на Житомирщину. Подальших відомостей немає.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 41.

ЗАЙНЧКІВСЬКА Лідія Іванівна (12.12.1961, с.Тінки Чигирин. р-ну Черкас. обл.) – бандуристка, член Національної Спілки Кобзарів України, Черкаська обл., учасниця тріо бандуристок „Вербена”. Тріо бандуристок – музичний колектив, створений 1983 з ініціативи С.Баштана при Київ. консерваторії. Від 1987 р. – у Черкас. Філармонії. Нар. арт. України (1999). Перші премії Респуб. Конкурсу виконавців на укр. нар. інструментах (Івано-Франківськ), 1988 та 1-го Міжнарод.

Конкурсу ім. Г.Хоткевича. (Київ, 1993). Закінч. Київ. Консерваторію (1986). Гастролю у країнах СНД, Польщі, США, Австрії та ін. В основі репертуару укр. нар. пісні („По садочку ходжу”, „На вулиці скрипка грає”, „І снилося з ночі дівчині”), думи, пісні на сл. Т.Г.Шевченка („Ой три шляхи широкі”, музика Я.Степового, „Садок вишневий коло хати”, музика Г.Хоткевича). Особливим успіхом у слухачів користуються такі вокал. твори як „Осінні квіти”, (музика К. Жербіна, сл. Лесі Українки), „Як надійшла любов” (музика О.Білаша, сл. Д.Павличка). Про тріо знято фільми „Літо зоряне” (1988, реж. К.Таран), „Пісенне намисто” (1991), „Якось у „Проліску”” (1994, обидва – реж Л.Довгополова). Артистки знімалися у д/ф „Василь Симоненко” (1994, реж. В. Артеменко, „Укртелефільм”)

Літ.: Алексеев Е. Чари цілющої „Вербени” // КіЖ, 2003, 12 грудня; Білан А. Ніжно гарячий доторк „Вербени” // УК, 2004, №1; Дука В.О Вербена // ЕСУ, т. 4, К., 2005, – С.246.

ЗАЙЦЕВА-СІРИК Галина (1920, с. Підгородне на Дніпропетровщині). В середині 1930 почала вчитися грати на бандурі у І.С.Бута, добре співала в сільськ.-будівельному хорі. Заняття в гуртках самодіяльності перервала війна, на якій загинув її муж. В 1947 переїхала до рідних в Молдавію і стала жити в Тирасполі. Тут знову співала, а в 1960 зустрілася з бандуристкою Галиною Михайлівною Бордюж, в якій вдосконалювала гру на бандурі, вивчала теорію музики. Починаючи з 1961 виступає разом з Г.Бордюж в містах і селах Молдавії і України, приймає участь в оглядах і олімпіадах, серед них в республіканському огляді художньої самодіяльності Молдавії. В 1965 переїхала в м. Дніпропетровськ, де з допомогою здібних бандуристів розширила свій кобзарський репертуар, включається в концертну діяльність. В репертуарі бандуристки твори радянських композиторів українські народні пісні.

Літ.: Рудас, лист від 20.03.1971.

ЗАЙЧЕНКО Гаврило – кобзар із Іржавець (мабуть на Чернігівщині). В нього трохи вчився лірник із с. Петрушеві Борзненського пов. Пелешук Михайло.

Літ.: ІМФЕ, Фонд Білозерського, Ф 3-6/376 „О кобзарях и список кобзарей”.

ЗАЙЧУК Ольга Степанівна (31.07.1992, м. Славута Хмельницької обл.) – бандуристка. В 2006 закінчила Славутську ДМШ (клас викладача Добровольської Н. Р.). У 2008 вступила в Рівненське музичне училище РДГУ (клас викладача Топоровської Г.М.). Учасниця обласних конкурсів Хмельницької області. Як солістка і учасниця капели бандуристів музичного училища неодноразово приймала участь в концертах міста та області.

ЗАКОРА Федір Семенович (1906, м. Катеринослав, нині Дніпропетровськ - ?). В 1931

Загорська
Людмила Олександрівна

Зайчек
Ліна Петрівна

придбав бандуру і почав самотужки вчитись грати на ній. Техніку гри вдосконалював у капелі бандуристів, якою керував Е.І.Носачевський. Разом з Носачевським виступав на концертах, побував в Харкові та Києві на Всеукраїнській олімпіаді художньої самодіяльності. Сам робив бандури.

В репертуарі кобзаря переважали твори релігійного та моралізуючо-повчального змісту, псалми, а також і патріотичні пісні: „Та забілили сніги” Працював на Дніпропетровському заводі металургійного устаткування складальником металоконструкцій. Пенсіонер, жив в Дніпропетровську.

ЗАКУСИЛО Ольга див. Гудима Ольга

ЗАЛАНСЬКИЙ (Заславський) Федір – кобзар з с. Тростянець Артюхівського пов. (Охтирського пов.) Харківської губ.

Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського, Ф 3-6/376 „О кобзарях и список кобзарей”; Ухач-Охарович; Метлинський. 1854, С.354; Сперанський, 1904; ЦДІА, Львів, Ф.688, о.з.191. л.234.

ЗАЛУЦЬКА Христина Романівна (17.04.1958, м.Львів) – бандуристка, керівник ансамблів і капел бандуристів, диригент. В 1977 закінчила Львівське музичне училище (клас бандури Василя Явтуховича Герасименка), а в 1982 Львівську консерваторію ім.М.Лисенка (клас бандури Людмили Посікіри). В час навчання в училищі та консерваторії грала в тріо бандуристок „Львів'янки” разом з сестрами Ольгою та Оксаною Герасименко. Після закінчення консерваторії працювала зав. відділом народних інструментів у Львівській музичній школі №2. З 1999 керує відновленою капелою бандуристів „Заспів” НУ „Львівська Політехніка”. В 2000 капелі присвоєно звання народної. В 2002 капела нагороджена золотою медаллю на V-му міжнародному конкурсі „Європа і її пісні” в м.Барселона (Іспанія), а також стала дипломантом 19-го Міжнародного фестивалю „Оркестри Каталонії” в м.Барселоні (Іспанія). В 2003 капела виступала в Німеччині (м.Кіссен), в 2004 в Лодзькій Політехніці (Польща), а в 2005 була учасником днів укр. культури у Варшаві. Капела здійснила гастрольні поїздки в Угорщину (2006), Швецію (2006), Словаччину (2007), Польщу (2008 та 2009).

Літ: Камінська О. Від Бога і голос той, і ті слова. - Літературний Львів. 16.03.2002 – С.18; Кіндратович Л. Незнищенна пісня // Аудиторія, ЛПП, від 16.03.2000, – С.18; Кіндратович Л. У „Заспіву дух незнищений” // Аудиторія, ЛПП, 19 жовтня 2000, – С.15; Кіндратович Л. Терни і зірки „Заспіву” // За вільну Україну, від 8.12.2004, – С.7; Кристиняк О. „Заспів” згуртує молодь // Українська доба, Львів, №37, від 7.жовтня 2004, – С.26.

ЗАМОЦНИЙ Віталій Іванович (1949, на Вінниччині) - бандурист, співак, педагог. В 1970 закінчив Вінницький педінститут, працював учителем математики. В 1977-1976 – навчався у Вінницькому музичному

училищі. В 1976-1988 працював у Вінницькому ансамблі бандуристів „Вітерець Поділля” при обласній філармонії. Закінчив студію при Державній заслуженій капелі бандуристів України як співець-бандурист, в якій працював з 1988 р.

Літ: Шевченко М. Звуки бандури – це мої почуття... - Івано-Франківськ:Нова Зоря, 2008.

ЗАПАХАЙ Яків – кобзар з Богодухівського пов. Харківської губ. Знав його кобзар Ф.Гриценко-Холодний.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 582, л. 21.

ЗАПОРОЖЕЦЬ Д.Ф. (XX ст. Кубань - ?) – кубанський кобзар.

Літ: Запорожень Д.Ф. Замечания по фотографии бандуристов, что висит на стене в квартире Алексея Петровича (Обабка – О.Н.), г.Краснодар, 8.05.1967 (Архів Івана Федоренка, 1929р. нар.). Нирко О. Кобзарство Криму та Кубані – С.274.

ЗАПОРОЖЧЕНКО Іван Данилович (24.11.1872, с.Артюхівці тепер Роменського району Сумської обл. – 11. 11.1932, хутір Слава Роменського району Сумської області). Народився в сім'ї селянина. У віці шість років осліп. Напередодні революції 1905-1907 мав зв'язок з РСДРП, поширював прокламації, переховував зброю. В роки громадянської війни був у партизанах. Вірші та пісні почав писати в 1901 та зберігав їх у пам'яті. Записано близько 80 віршів та пісень Запорожченка про революційні події 1905, першу світову війну (пісні „Бідний солдат”, „Останній бій”), Велику Жовтневу соціалістичну революцію і громадянську війну („1917 рік”, „Повстання проти Гетьмана”, „Наступ Денікіна”), радянську дійсність („Пісня комсомольців”, „Слава Комуні і Леніну”), пісні побутового та антирелігійного змісту. Деякі пісні Запорожченка стали народними. Окремі його твори поміщені в збірнику „Укр. нар. думи та історичні пісні”, К., 1965; „Пісні” (Чернігів, 1936) та інших. На хуторі Слава робив гарні бандури.

Літ: Кривко Я. Народний кобзар // газ. Ленінська правда, м. Суми від 30.01.1963; Нудьга Г. Іван Запорожченко, НТ, 1940, №5; Нудьга Г. Кобзар Іван Запорожченко // Літературна Україна, №15/2918, від 22.02. 1972; УРЕ, т.V. С.183;

ЗАХАРОВА Оксана Василівна (28.02.1982, с.Кочерів Радомишльського р-ну Житомирської обл.) – бандуристка, співачка, вчитель музики, член Національної Спілки Кобзарів України, Київ. Закінчила Київський педагогічний коледж ім. Н. Ушинського (спеціальність – вчитель музики) та Київський Національний університет культури і мистецтв (педагог В.М.Єсіпок). Проводить активну концертну діяльність серед дітей та молоді. З серпня 2006 працює референтом Національної спілки кобзарів України. Бере активну участь в спілчанських заходах і фестивалях, святах, творчих вечорах. Її виступи як бандуристки-співачки користуються успіхом. В репертуарі: Лисен-

Залуцька
Христина Романівна

Запорожченко
Іван Данилович

ко Дністровський „Концерт для бандури з оркестром” (ф-но), Карлос Лук „Поклоніння”, Л.Бетховен „Народні танці”, К. М'яков „Концертний етюд”, українські народні пісні „Ой мела я у коморі просо”, „Добрий вечір, сусідонько”, „Пливе човен” та інші.

ЗАХАРЧЕНКО Василь Фролович (24.04.1906, м.Миргород – 1961). Грати на бандурі навчився в Конотопській капелі бандуристів І.П.Кононенка, у якій виступав з 1929. В час Вітчизняної війни працював в хорі під керівництвом Лілії Чернишової, а потім у Державному Українському народному хорі під керівництвом Г.Верьовки. Мав чудовий голос (баритон). В репертуарі переважали українські народні пісні „Пісня про Кармалюка”, „Весна в тюрмі”, „На смерть комунара” та інші. В 1948 в зв'язку з хворобою залишив сцену і грав „для себе”.

Літ: Вовк, лист від 11.04.1968.

ЗАХАРЕЦЬ Сергій Олександрович (10.01.1980, м.Златоуст, Челябінська обл., Росія) – кобзар-бандурист. Лірник. Закінчив Стрітівську кобзарську школу, працює в Національній заслуженій капелі бандуристів України ім. Г.Майбороди. Соліст цієї капели. Добре володіє як академічною так і старосвітською бандурою. Учасник і лауреат конкурсів. На концерті у Львівській філармонії 6.10.2009 виконував на старосвітській бандурі інструментальний номер Г.Хоткевича „Одарочка”. Виконує на лірі твір „Лірники”.

Літ: Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-оїччя Національної заслуженої капели бандуристів України ім. Г.Майбороди - К., 2008. – С.76; Програма концерту 6.10.2009, Львів. філармонія; Розповідь по радіо „Ера” Кушпета В.(17-19.08.2006).

ЗАХОЖА Зоя Володимирівна (1961, с. Мокіївка Шепетівського р-ну Хмельницької обл.) – бандуристка, педагог. У 1977 закінчила Шепетівську ДМШ, у 1982 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), (клас старшого викл. З.А.Сингаєвської). З того ж року викладач бандури у Шепетівській ДМШ.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 41.

ЗАЯЧКІВСЬКИЙ Антон Дмитрович (1922, с.Застіноче Теребовлянського р-ну Тернопільської обл.). Закінчив філологічний факультет Львівського педінституту. Один із зачинателів та активних учасників Струсівської народної самодіяльної капели бандуристів (заснованої в 1967). Працює директором Струсівської середньої школи сільської молоді. Нагороджений грамотою Міністерства культури УРСР.

ЗБОРОВСЬКИЙ Христофор – один із перших українських кобзарів-бандуристів, про якого є згадка в літературі під 1580 роком.

Літ: Хоткевич Г., 1928.

ЗЕЛЕНІН Геннадій Леонідович (6.06.1960) – майстер бандур. В 1984 закінчив Київське профтехучилище по спеціальності елек-

тромеханік. В 1984-1988 – служив в армії. Дід був столяром на Уманщині. Від нього навчився столярувати. З 1989 – майстер по виготовленню бандур і старовинних кобз та сувенірних кобз і бандур при клубі кобзарів товариства „Рось” в Києві. Бандури вчився виготовляти в кобзаря М.Будника та А.Ф.Пасічного.

ЗЕЛЕНЧУК Тома (XIX ст., с. Лукавець тепер Бродівського р-ну Львівської обл.) – сліпий лірник. Проживав у с.Ратищі (нині Зборівського р-ну, недалеко с.Чепелі – рідного села фольклориста Якова Федоровича Головацького). У с.Ратищі 1835 фольклорист Яків Головацький записав від Зеленчука народні пісні, які 1878 надрукував у III частині зб. „Народные песни Галицкой и Угорской Руси”. Це історичні „Нечай” („Ой у Краснім на ставочку туман осідає”, С.5-6), „Про Саву Чалого” („Ой був собі та пан Сава, в миру на обіді”, С.9-10), релігійні – „Лазар” (С.265-267), „Пам'ятайте, християни, що ся з нами потім стане” (С. 278-289), „О страшнім суді” С. 281-283), „О Пречистій діві Почаївській (С. 283-284); жартівливу небилицю, пісню-казку „Зібралася звірина до своєї громади” (С.494-496).

Літ: Медведик П. Літературно-мистецька та наукова Зборівщина. Словник біографій визначних людей. – Тернопіль: Джура, 1998. – С.125.

ЗЕЛІНСЬКА В. – бандуристка, педагог класу бандури. Серед її учнів бандуристка Галина Коваль.

Літ.: Бандура, № 59-60, січень-квітень, 1997, С..25, фото

ЗЕЛІНСЬКИЙ Гаврило – народний співець, який роздавав зібрану милостиню між знелюденими зрячими людьми.

Літ.: Черемський К. Шлях звичаю – С.132-133; Черемський К. Традиційне співцтво – С.102.

ЗЕЛІНСЬКИЙ Іван (?-1937, м.Харків) – бандурист. За розповіддю Миколи Сарми-Соколовського після одного із концертів в м.Харкові кобзар Іван Зелінський та Іван Скиба були заарештовані чекістами і в 1937 розстріляні в м.Харкові.

Літ.: Черемський К. Повернення традиції – С.105-108.

ЗЕЛІНСЬКИЙ Семен – лірник. Від нього в 1902 у Києві С.І.Маслов записав пісню „Удова”.

Літ.: ЦДІА, Ф 688, оп.1, о.з.192/2

ЗЕЛЬМАН (Зальман) Лев'янт Лейбович – бандурист, єврей, учень О.С.Корнієвського. Частіше виступав в дуеті з Л.С.Корнієвським. В репертуарі укр. нар. пісні, а також єврейські твори „Гатиква”, „Єврейська полька”, „Калиндрей” (плач Ізраїля), „Мойохес”, „Пісня пісень Соломона”, „Шабес” (субота), „Шир” та інші. Деякий час протягом року гастролював з Кучугурою Кучеренком на курортах Криму і кавказького побережжя Чорного моря.

Захарець
Сергій Олександрович

Захожа
Зоя Володимирівна

Зелінська В.

Літ: Нирко О.Ф. Кобзарська спадщина О.С. Корнієвського // НТЕ, №2, 1990, С.15; Нирко О. – С.244.

ЗИМЕНКО Остап Мусійович (1890 -1961) – бандурист, пічник комунального господарства в м.Конотопі, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993. – С.59-62.

ЗИМНОВИД Демид – кобзар з с. Терни Лебединського пов.

Літ: ІМФЕ, Фонд Білозерського, Ф 3-6/376 „О кобзарях и список кобзарей”.

ЗИНЧЕНКО Іван Іванович (1900 – 1966) – кобзар із Конотопа, військовослужбовець, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3(241), травень-червень, 1993.– С.59-62.

ЗИНЧЕНКО Іларіон Омелянович (1888 - 23.03.1938, розстріляний) – бандурист. За участь „в контрреволюційній організації Чумака Н. – Зайця М.” був заарештований і засуджений до розстрілу. Згідно з ухвалою Особливої Трійки Полтавського обласного НКВС від 21-23.03.1938 р. вирок по справі № 11924 за ст.. 54-10, 54-11 КК УРСР та ухвалою виконано 23.03.1938 о 23.00.

Літ: Архів Управління СБУ впо Полтавській обл. Черемський К. Повернення традиції – С. 100,104.

ЗИНЧЕНКО Махтей – зрячий кобзар з с. Миколаївці на Поділлі. Батько кобзаря Тараса Зінченка.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4,о.з.665, л. 104.

ЗИНЧЕНКО (Кобзар) Тарас Махтейович (1827, с. Миколаївка Костянтинградського уїзду – ?) - кобзар. Осліп від віспи. Сам зробив голосисту круглу бандуру білого кольору. За твердженням П.Мартиновича грав на кобзі старовинного типу оригінальної будови. Вона мала 10 довгих струн вздовж ручки, приструнків не було. Мала лади на ручці (тільки не так густо як на гітарі). Користувався популярністю за високу виконавську майстерність – „Грав так що тільки мертве б не танцювало”.

Літ: Черемський К. Шлях звичаю. – Харків: Глас, 2002. – С.121.

ЗИНЧЕНКО Федір Парамонович (1888, станиця Пашківська – 1985, станиця Пашківська) – кубанський кобзар. Про нього дав усні дані Федоренко І.Г., 1929 р. нар. (м.Краснодар, 1996).

Літ: Нирко О. – С.274.

ЗОЛОТАРСЬКИЙ (Златарський, Москвин) Яків – старий лірник з с. Жижнолиці Бучацького пов. Тернопільської обл. Він знав більше десятка інших лірників. В Гнатюк зустрічав його в 1895.

Літ: Гнатюк В. Лірники. Лірницькі пісні, молитви, слова, звістки та інше про лірників повіту Бучацького. Етнографічний збірник, т.ІІ, НТШ, 1896.

ЗОЛОТАРЬОВ Микола Андрійович – учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993. – С.59-62.

ЗОЛОТНИК Володимир Дорофійович (1906 -1972) – столяр депо м.Конотоп, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст.

Літ: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993. – С.59-62.

ЗОЛОТНИК Ольга Дорофіївна (1910-?) – бандуристка, домогосподарка, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст.. Одна з перших жінок на Конотопщині, яка опанувала гру на бандурі та стала учасницею капели бандуристів.

Літ: Полотай М., лист від 12.08.1969; Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, – С.59-62.

ЗНАК Зиновій Дмитрович (20.05.1951, с. Лани Пустомитівського р-ну Львівської обл.) – бандурист, педагог. У 1971 закінчив Львівське культосвітнє училище, у 1985 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викл. З.А. Сингаївської. Викладач бандури у Радехівській ДМШ Львівської обл.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.41.

ЗНАХАРКО (Захарко) – кобзар з с. Коротач під Харковом. Учень Остапа Путрі з Люботина.

Літ: ІМФЕ Ф.6-4 / 185, л.31.

ЗНАХАРЕНКО Гаврило Васильович – бандурист з Херсонщини. Від нього зроблено магнітофонні записи творів. Записи творів в його виконанні „Пісня про Морозенка” (зап. 1952 р.), „Пісня про Сталінградський утьос” (зап. 1952 р.), „Про Федора Безрідного” знаходяться в фондах ІМФЕ.

Літ: ІМФЕ, фонд Ф.14+10/597 (книга опису 597).

ЗОЗУЛЯ Іван Федорович – лірник з Великої Данилівни на Харківщині. Жонатий, мав дві дочки. Осліп у 18 років. Незадовго перед цим вів коней на водопій, закрутивши поводи на руки. Коні сполошилися, збили його з ніг і стали топтати. Підняли його без пам'яті. Скоро після цього випадку він і осліп. В 22 роки вивчився грати на лірі. Ліра його роблена в Валках. Поводирем був найманий хлопець. Цілими днями сидів на Благовіщенському базарі. Часто жалівся на біль в грудях. Зимою Зозуля ходив з бандуристом Дривченком (Дривкіним). Зозуля твердив, що у Валківському уїзді він знав багатьох лірників. В 1902 Зозуля брав участь в XII археологічному з'їзді, який відбувався в Харкові. Сфотографований серед групи укр. нар. музик, що грали на з'їзді.

Літ: Крист Е. Кобзари и лирники Харьковской губернии. Часть II. С. 121-133; Труды Харьковского предварительного комитета по устройству XII ар-

Знак
Зиновій Дмитрович

хеологического съезда, Харьков, 1902; Хоткевич Г. Воспоминания о моих встречах со слепыми. Твори, т.І, Київ; Колеса Ф. Мелодії укр. нар дум. Матеріали до укр. етнології. Львів. 1913.

ЗОЗУЛЯ (Зезуля) Семен – кобзар XIX ст.. в с. Красилівка (бувшого Сосницького повіту) на Чернігівщині. Був визначним народним співцем. В 1886 О.Сластіон зарисував кобзаря Зозулю з поводирем.

Літ: Портрети Сластьона.

ЗОРЯ Іван – кобзар з Білоцерківцевь на Полтавщині. Відомо, що близько 1872 покінчив життя самогубством (повісився).

Літ: ІМФЕ, Ф.11-5, о.з. 1251, л.36; ЦДІА Львів, Ф.688, 0-1, о.з.191, л.98.

ЗУБ – лірник з с.Количі (або Полиці) Камінь-Каширського р-ну Волинської області.

Літ.: Розповідь Саніна О.Г. Жеплинському Б. М. 19.10.1991.

ЗУБКО Любомира – бандуристка, керівник капели бандуристів. Закінчила Самбірську музичну школу та Дрогобицьке музичне училище, повернулася до Самбора і прирідній Самбірській музичній школі створила капелу бандуристів „Писанка”, яка стала згодом учасником усіх урочистих концертів в Самборі, а в 1993 їй присвоєно звання народної. При капелі існує і тріо бандуристів. Ансамбль „Писанка” виступав у Києві, Запоріжжі, Дніпропетровську, Чернігові, Керчі. У 1993 виступав в Польщі, а згодом у Франції. У 1997 гастролював в Німеччині. В 1996 „Писанка” здобула звання лауреата Всеукраїнського фестивалю в Дніпропетровську, а також здобула перше місце на фестивалі „Дзвени, бандуро” в Дніпропетровську в 1998. В репертуарі „Писанки” переважають твори в обробці Любомири Зубко.

Літ.: Ансамбль бандуристів „Писанка” // Бандура, №67-68, січень-квітень, 1999. – С.53-54.

ЗУБКО Степан - кобзар, учень Дмитра Коцери.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-1, о.з.592, л.54.

ЗУБЧЕНКО Павло (1972) – бандурист, член Національної Спілки Кобзарів України, Київ. Грає на народній бандурі. Виконавську школу почав засвоювати у Київському кобзарському цеху (з 1991 р.) від Миколи Будника. Освіта вища, працює перекладачем.

ЗУЄВ Володимир Олексійович (19.11.1929. м.Дніпропетровськ) – бандурист. В 1944 почав вчитися в ремісничому училищі і відвідував капелу бандуристів училища, де під керівництвом М.С.Лобка опанував основи гри на бандурі. В 1946 після закінчення училища почав працювати на заводі ім. Дзержинського, а вечорами грав і співав (голос тенор) в капелі бандуристів при палаці культури цього заводу. В 1949 вчився у вечірній музичній школі по класу бандури (викладач М.С.Лобко). Після служби в армії, працював солістом ансамблю бан-

дуристів при Вінницькій філармонії (1953), концертмейстером Дніпропетровської заслуженої капели бандуристів (1956), солістом-бандуристом Одеської (1957), Київської (1958), Дніпропетровської (1962) та Івано-Франківської (1964) філармоній. З 1965 працював на заводі ім. Дзержинського в Дніпропетровську, керував цеховими гуртками художньої самодіяльності, сам виступав як соліст-бандурист.

В репертуарі В.О.Зуєва твори класиків, радянських композиторів, народні пісні („Дивлюсь я на небо”, „Сонце низенько”, „Ой ти дівчино, з горіха зерня”, „Киеве мій” П.Майбороди, арія Левка з опери М.Лисенка „Майська ніч” та інші твори.

Літ: Беляев В. Кожний третій. // Газ „Зоря” м. Дніпропетровськ від 29.02.1967; Лобко М.С., лист від 4.04.1971.

ЗУЩЕНКО Наталія Андріївна (27.04.1987, м. Рівне) – бандуристка, виконавець. У 2002 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.Лисенка (клас викладача О.Г.Кравчук), у 2006 – з відзнакою Рівненське музичне училище (клас викладача Г.М.Топоровської). З 2006 навчається у Національній музичній академії України ім. П.Чайковського (клас засл. арт. України Л.В.Коханської). Дипломант регіонального огляду-конкурсу бандуристів (Львів. 2002), учасниця II і III творчих звітів Рівненщини у складі капели бандуристів (Київ, Палац „Україна”, 2001, 2003). Дипломант мистецького молодіжного фестивалю „Нові імена” (Рівне, 2005), лауреат Всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах „Провесін” (Кіровоград, 2006, I премія).

В репертуарі Н.Зущенко: М.Дремлюга „Соната №3”, А.Вівальді (аранжування Л.Коханської), „Речитатив і Алілуя”, Й.Бах „Прелюдія” і „Фуга, В-dur”; К.Мясков „Етюд-картина”; В.Зубицький „Роздум”; М.Лисенко, слова Л.Українки „Не дивися на місяць весною”, твори на слова Т.Шевченка, укр. народні пісні та інші.

Літ: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.41-42.

ІВАН (кін. XVIII – поч. XIX ст..) – кобзар-сліпець, від якого в 1805 В.Ломиковський записав 13 дум і 3 пісні („Дворянська жона”, „Чечітка”, „Попадя”). Цього кобзаря збирач назвав „кращим рапсодієм”, якого він зустрічав на Україні на початку XIX ст., і мав рацію, бо таких знавців дум справді було дуже мало.

Літ: Рукописний збірник „Повести малороссийские число 16. Списаны из уст слепца Ивана, лучшего рапсодия, которого застал я в Малороссии в начале XIX века”. Кирдан, Омельченко, 1980, – С.7.

Зозуля (Зезуля)
Семен

Зубченко
Павло

Зущенко
Наталія Андріївна

Іваницький Р.

Іванівський

Іванченко (Риндя)
Іван Семенович

ІВАН – кобзар, учень Комишанського панотця з Полтавщини.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1013, л.3.

ІВАН (близько 1845 – ?) – кобзар з с.Хомутець Миргородського пов. Полтавської губ. Горленко згадує його в 1882 як ще молодого кобзаря.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.590, л.6; ЦДІА Львів, Ф.688, о.з. 191, л.128.

ІВАН - лірник із Гулевців Вінницького повіту.

Літ: Боржківський В. Киевская старина, 1889, т. XXVI.

ІВАН – лірник з с.Шеки Лубенського повіту.

ІВАН Василевич – лірник.

Літ: Укр.нар. думи т.І корпусу. Вступ К.Грушевської, ДВУ, 1927.

ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ – бандурист при Петрі П. Згадується в щоденнику Ханенка під 1722.

Літ: Щоденник Ханенка; ЦДІА Львів, Ф.688, о.з.195, л.7.

ІВАНИЦЬКИЙ Антін Максимович (XIX ст.) – лірник із с.Соболівка Остерського повіту на Чернігівщині. Осліп в 5 років. Вчився грати на лірі в лірника Гната Погиби. Поводирем йому був Мазан Павло Остапович. Коли лірник грав, Мазан бив у бубон. Дум не знав. Співав псалми, деякі сатиричні пісні („Дудочка” та інші).

Літ: ЦДІА, Львів, Ф 688, оп.1, о.з. 192/2; Таланти знані та маловідомі// Календар 2004. Співоче поле Чернігівщини. –С.116.

ІВАНИЦЬКИЙ Р. – бандурист.

Літ: Бандура, №45-46, липень-жовтень, 1993. С.30 (фото).

ІВАНИШИН Іван (Євген) Кузьмич (1888, с.Седнів на Чернігівщині - 1964, м.Київ) – бандурист. З молодю працював на залізниці, був кочегаром та помічником машиніста. Після Жовтневої революції закінчив Ленінградську консерваторію. Навчився грати на бандурі і виступав як соліст-бандурист. В довоєнний період пропагував кобзарське мистецтво в Ленінграді. Його бандура роботи майстра О.С.Корнієвського, зберігається в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії в Києві.

Літ: А.Гуменюк Зібрання народних музичних інструментів // журнал НТЕ, 1968, №1; Полотай, лист від 18.08.1969.

ІВАНІВСЬКИЙ – бандурист.

ІВАНОВ Перекоп Гаврилович (19(21).01.1924, м.Харків – 4.01.1973, м.Київ) – бандурист, педагог, лікар, керівник оркестрів народних інструментів. Змалку виявив неабиякі музичні здібності і вже навчаючись в середній школі грав на домбрі, в духовому оркестрі, добре співав. Почувши гру на бандурі, захопився цим інструментом і почав опановувати гру на бандурі в самодіяльному оркестрі українських музичних інструментів

при Харківському палаці піонерів, яким керував Леонід Григорович Гайдамака. В 1940 цей оркестр брав участь у Республіканській олімпіаді художньої самодіяльності в Києві, де був нагороджений грамотою Президії Верховної Ради УРСР. 1939-1940 – вчився грати на бандурі у Л.Г.Гайдамаки. В 1941 після закінчення десятирічки вступив до Харківського медичного інституту. В 1942 був призваний в ряди Радянської армії. Брав участь в боях. Всюди товаришувала йому його супутниця бандура, на якій грав у вільні хвилини бійцям І Українського фронту. В 1944 поранений. В шпиталях брав активну участь в виступах-концертах, граючи на бандурі пораним воїнам. Після Вітчизняної війни почав працювати артистом ансамблю бандуристів Харківської філармонії. Одночасно в 1946 вступив до Харківського медичного інституту та Харківської вечірньої музичної школи для дорослих. Вчився по класу бандури у П.І.Шматька та М.Т.Лисенко. В 1948 закінчив музичну школу і почав в цій самій школі вести клас бандури. Після закінчення Харківського медичного інституту служив у рядах Радянської Армії. Перебуваючи на військовій службі, брав участь в оглядах військової художньої самодіяльності як бандурист та керівник оркестрів народних інструментів, за що неодноразово нагороджувався грамотами.

Написав збірку „Етюдів для бандури” (видана 1956), а також розробив конструкцію бандури, що поєднує київську та харківську школу гри. Цей інструмент був виготовлений в 1958 на Чернігівській фабриці музичних інструментів і дістав схвальну оцінку. Після демобілізації працював в Харківській вечірній музичній школі для дорослих. З 1957 по 1962 викладач класу бандури в Харківській консерваторії. Одночасно вчиться в Київській консерваторії, яку успішно закінчив в 1962 (клас проф. М.М.Геліса), як викладач бандури і диригент. В 1957 на Республіканському фестивалі молоді удостоєний диплома II ступеня і звання лауреата як соліст-бандурист. Після закінчення Київської консерваторії працював в Державній заслуженій капелі бандуристів УРСР як артист, а далі як концертмейстер. З 1962 по 1967 викладач гри на бандурі в Київській консерваторії, а також у студії по підготовці акторських кадрів при Державній заслуженій капелі бандуристів. З 1967 навчається в аспірантурі Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР.

В репертуарі бандуриста укр. нар. пісні, пісні народів СРСР, твори класиків радянських та зарубіжних композиторів. Пропагує поєднану київсько-харківську школу гри. Має

ряд власних творів та обробок для бандури. Серед них „Українська баркарола”, варіації на тему пісні „Дощик”, „За городом качки пливуть”, „Ах, ты, ноченька”, „Українська фантазія” та інші. Написав ряд статей про бандуру та оркестри українських народних інструментів. Похований у Києві на цвинтарі „Берковці”.

Літ: Удосконалена бандура. Газ РК, 30.07.1959; Гуменюк, 1967, – С.82.

ІВАНЧЕНКО (Риндя) Іван Семенович (22.07.1902, м.Кролевець нині Сумської обл. – ?) – бандурист, керівник гуртка. Ще в дитинстві від діда вивчив багато народних пісень, любив співати. В 1917 після смерті матері подався у Київ до тітки. В 1919 познайомився з ансамблем бандуристів, що гастролював і почав з ним їздити, одночасно освоюючи гру на бандурі. В 1929 одружився і став працювати спершу на станції Київ-товарний, а потім бібліотекарем об'єднання Київ - Дніпросплав. Згодом переїхав з сім'єю в м. Кролевець, де став керувати гуртком художньої самодіяльності у художньому технікумі. Учасник Великої вітчизняної війни і на фронті не розлучався з бандурою. В 1943 при форсуванні Дніпра важко контужений, інвалід війни. Був учасником Першої республіканської наради кобзарів (1939) та Всесоюзної наради народних співців (1940).

В репертуарі переважають народні пісні та твори радянських композиторів. Створив ряд власних творів про самовіддану працю робітників, про колгоспне життя, про події Великої Вітчизняної війни. Разом з кобзарями Ф.Кушнериком, П.Носачем та іншими створив колективну поему „Слава кобзареві”. В 1939 І.С. Іванченка прийнято в члени Спілки письменників України.

Літ: Народні співці. Лавров, 1957.

ІВАНЬКО (Маменко) Зоя Миколаївна (5.11.1958, м.Горохів Волинської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1975 закінчила Горохівську ДМШ (клас викл. Г.П.Яцюк), у 1978 – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грицай). З того ж року викладач бандури у Дубровицькій, з 1980 – Корнинській ДМШ, нині - завідувачка відділу народних інструментів, керівник ансамблю бандуристів, учасниця квартету бандуристок Квасилівської ДМШ. Її учениця Мичко Тетяна навчається у РДГУ.

Літ: Столярчук Б, Топоровська Г., – С.42.

ІВАХНО Г. –лірник. В 12 років втратив зір.в 16 років почав вчитися грати на лірі, вчився 2 роки. На питання П.Петрова , який хотів дещо записати від нього відповідав дуже неохоче і коротко, розмови не підтримував.

Літ.: Кушпет. Старцтво, – С.141; Петров П.Є. К репертуару лірників. Нежин. 1913, Випуск 1. С.6

ІВАЩЕНКО Лариса Миколаївна (16.08.1975)

- член Національної Спілки Кобзарів України, Крим.

ІВЧЕНКО Тетяна Олексіївна (31.05.1960, м.Охтирка Сумської обл.) – бандуристка, педагог, співачка (сопрано). У 1975 закінчила Охтирську ДМШ, у 1979 – Сумське музучилище (клас викладача М.Г.Мошика), у 1984 – Київську консерваторію ім. П.І.Чайковського (клас викладача С.В.Баштана, І.М.Вілінської). З того ж року солістка Рівненської філармонії, старший викладач бандури музично-педагогічного факультету Рівненського педінституту (нині РДГУ). Лауреат республіканського радіоконкурсу „Нові імена” (Київ, 1991), Всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах (Донецьк, 1991), Міжнародного конкурсу ім. Г.Хоткевича (Київ, 1993, III премія), IV Міжнародного конкурсу ім. С.Людкевича (Торонто, 1995). Живе і працює в Канаді.

Літ: Басараба В. Джерельний голос. Бенефіс Т. Івченко // Вільне слово.- 1992.-1 лютого; Береза Ю. Пісня, що має душу // Рівне.-1992. – 1 лютого; Столярчук Б. Звук бандури та баяна // Мелодії душі.-Рівне.-1993.-С.54-55; Степанидин Б. Оте дивовижне тріо // Українська культура. – Київ.-№4-С. 23; Столярчук Б. Топоровська Г., – С.42; Хитрий Е. Тетяна Івченко. Я вірю в долю людську // Рівне вечірне.1993 – 18 травня.

ІГНАТЬЄВА Євгенія Онисимівна (14.06.1933, смт. Мзоч Здолбунівського р-ну Рівненської обл.) – педагог, співачка квартету та капели бандуристок обласного будинку художньої самодіяльності профспілок у Рівному (керівник А.Ю.Грицай). З 1947 – солістка Мзочкої середньої школи, брала участь у республіканському фестивалі в Києві. У 1951 – учасниця республіканського фестивалю, у 1952 як талановиту співачку запрошують до Рівненської філармонії. У 1954 закінчила Рівненську вечірню ДМШ, у 1959 – Рівненське музучилище. З того ж року викладач Рівненської ДМШ №1 ім. М.Лисенка. Нині на пенсії. Лауреат республіканських, всесоюзних та міжнародних оглядів і фестивалів, зокрема „Золотий павлін”, „Карусель”. Нагороджена Почесною Грамотою Президії Верховної Ради України. Учасниця „Золотого квартету” (Євгенія Висоцька, Наталія Грицай, Ніна Марчук, Євгенія Ігнатієва) у репертуарі якого було понад 100 пісень.

Літ: Мельничук С. Золотий квартет // Червоний прапор – 1970 – 19 червня; Солов'їний спів Полісся // Червоний прапор.-1975 – 23 липня; Столярчук Б. Топоровська Г., – С.43; Пономаренко М. Співає квартет бандуристок (буклет) – 1975; Шморган Є. Солов'їний спів Рівненщини // Червоний прапор.-1983.-14 грудня; Ясинська А. Чарівний спів бандури // Червоний прапор. – 1974. – 4 серпня.

ІГНАЦ - лірник з Вичілок Буцацького повіту. Від нього записав В.Гнатюк пісні „Про св. Олексія” та „Про правду і Кривду” (як син матір з дому вигнав).

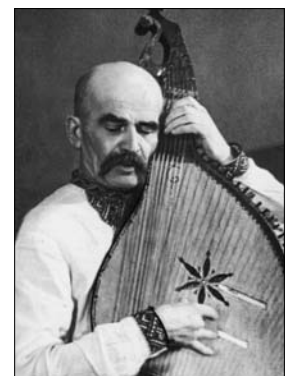
Іванько (Маменко)
Зоя Миколаївна

Івченко
Тетяна Олексіївна

Ігнатієва
Євгенія Онисимівна

Ільченко
Григорій Миколайович

Літ.: Гнатюк В. Лірники. Лірницькі пісні, молитви, слова, звістки і т.інше про лірників повіту Бучацького, Етнографічний збірник, Т.ІІ НТШ. 1896

ІЛЬЧЕНКО Григорій Миколайович (21.02. 1902, м. Нижньодніпровськ Дніпропетровської обл. – 20.12.1975) – кобзар, бандурист. Народився в сім'ї робітника залізничних майстерень. Ще в юнацькі роки цікавився народною музикою, особливо захоплювався народними музичними інструментами, зокрема кобзою. У 1923 придбав кобзу і спершу самотужки, а потім під керівництвом кобзаря Макара Христенка з хутора Костів Валківського району добре опанував мистецтво гри на кобзі і співу. Хороші вокальні дані і майстерна гра молодого кобзаря привернули увагу музичної громадськості. У 1926 Г.М.Ільченка запросили до Харківської художньої капели бандуристів ім. Т.Шевченка, в складі якої він грав і співав до 1928. У 1944-1945 артист Державного українського народного хору і військового ансамблю пісні і танцю. Після демобілізації Ільченко керує гуртками бандуристів у Харківському палаці піонерів та Палаці культури заводу ім. Ілліча (м.Харків). Має власні твори. У дні Великої Вітчизняної війни Ільченко склав антифашистську пісню-думу „Про матір удову”, пісні про возз'єднання України, про партизанів-ковпаківців та ін. Пізніше створив кілька пісень про боротьбу за мир, про велич праці будівників комуністичного суспільства. У творах Г.М.Ільченко помітно органічний зв'язок з народно-поетичною, зокрема, кобзарською традицією. Це особливо стосується його пісні-думи „Про матір удову”, гумористичних пісень („Був у нашому колгоспі голова”). Окремі його твори опубліковані в періодичній пресі та в збірці „Пісні та думи”, Харків, 1967. У 1969 Г.Ільченку надано звання почесного члена музично-хорового товариства УРСР.

Літ.: Жеплинський Б. Кобзарі. Комплект листівок 15 штук - К.: Мистецтво., 1991; Ільченко Г. Пісні та думи. Прапор, Харків. 1967 (з передмовою О.Юрченка); Тимошенко К. Співають кобзарі // „Муз.” 1970, №1; Думи та пісні кобзаря Г.Ільченка. К., 1972.

ІЛЬЧЕНКО Г. М. – харківський бандурист. В фонотеці лабораторії укр. фольклору і народних говорів при кафедрі Укр. Літератури Дніпропетровського держуніверситету є запис 2 дум в його виконанні.

Літ.: Лист Миколи Олексійовича Долгова від 18.02.1990.

ІЛЬЇН Велеслав Георгійович (4.07. 1931, м.Апостолово на Січеславщині)– кубанський бандурист-баритон з Краснодару. Навчався у дитячій музичній школі по класу фортепіано і валторни. Грав в учнівському симфонічному оркестрі. Закінчив факультет

російської філології Харківського університету. На Кубані – з 1975. Тут захопився бандурою. Придбав бандуру „Львів'янку”. У репертуарі – укр. нар. пісні. Має дві на власний текст і музику: „Дівчина-пісня на-снилась мені”, „Ой матуся рідненька моя”. Добираючи пісні до репертуару В.Іль'їн використовує переважно збірники Якіма Дмитровича Бігдая (1855-1909) – „Пісні кубанських казаків” записаних і виданих у 14 випусках. На сцену бандурист виходив в українському костюмі, у вишиванці та смушевій шапці з шликом. Іноді в ролі „Діда Пана-наса”, якого супроводжує хлопчик-поводир з торбою (імітація давнього кобзаря бандуриста). Виступи проходять в школах, бібліотеках на шевченківських читаннях, на шевченківських та краєзнавчих вечорах, козачих зібраннях, у козацькій гімназії. З дітьми (ансамблі „Веселье казачата”, „Кубанские вечерниці”) проводив фольклорні уроки на тему: „Бандура на Кубані”, в Краснодарському університеті культури і мистецтв, на телебаченні. 1992 року В.Іль'їн як бандурист був запрошений до Тамані на ювілейні урочистості, приурочені 200-літтю переселення запорожців на Кубань. Брав участь у концертах. Став спостерігачем і учасником невеликого дійства, де вирував справжній козацький дух, який захопив, заповонив творчу уяву кобзаря.

Літ.: Нирко О. – С.179-180.

ІЛЬЧУК Наталія Олексіївна (3.07.1990, м. Славута Хмельницької обл.) – бандуристка, виконавець. У 2003 закінчила Славутську ДМШ (клас викл. В.Ф.Литвиненко). Студентка Рівненського музучилища (клас викл. Г.М.Топоровської). Лауреат обласного конкурсу бандуристів (Хмельницький, 2001), учасниця кобзарського свята „Граї моя, бандуро” (Полонне, Хмельницької обл.).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 43.

ІРОДЕНКО Надія – бандуристка, керівник ансамблю бандуристок. В 1978 в м. Солотвино на Закарпатті було засновано дитячу музичну школу, а в 1979 відкрито при ній клас бандури, першим викладачем в якому була випускниця Івано-Франківської музичної школи ім. Січинського Марта Веселенчук. Далі викладачем гри на бандурі стала в цій школі і Надія Іроденко. Н.Іроденко організувала при школі тріо бандуристок в складі: Надія Іроденко, Олександра Горішна та Світлана Гаданюк. Тріо багато виступало в Солотвино, в районі, а також по сценах області та на Львівщині. В репертуарі бандуристки та тріо народні пісні, зокрема лемківські а також пісні композиторів та твори європейських класиків.

Літ.: Чорна-Досінчук С. Звук бандури на Прикарпатті. // Бандура, №55-56, січень-квітень, 1996. – С. 56-57.

Ільчук
Наталія Олексіївна

Іроденко
Надія

Іщенко
Валентина Володимирівна

ІЩЕНКО Валентина Володимирівна (10 .02. 1953 р., м. Чернігів). – бандуристка, заслужений працівник культури України, (2005). 1963-1968 рр. навчалась по класу бандури в Чернігівській музичній школі №1 (викладачі Іващенко (Поклад) Марія Никифорівна і Шльончик Валентина Степанівна). 1968-1972 рр. навчалась в Чернігівському державному музичному училищі (викл. Поклад М. Н.). 1980-1985 рр без відриву від трудової діяльності здобула вищу освіту в Сумському державному педагогічному інституті ім. А. С. Макаренка. 1972-1974 рр. за направленням працювала концертмейстером ансамблю бандуристів «Десна» в Чернігівській обласній філармонії. З 1974 р. розпочала свою педагогічну діяльність в Чернігівській музичній школі №1 ім. С. В. Вільконського, де працює і донині викладачем-методистом, зав. відділом бандурного мистецтва.

Іщенко В. В. веде активну методичну та організаційну роботу: була ініціатором створення і керівником капели «Надія», зав. відділом народних інструментів, творчо працює над поновленням репертуару для бандури. В її авторському доробку твори, написані для дітей, обробки народних пісень, переклади і аранжування для бандури класичних творів, оркестровки для ансамблів бандуристів. Її учні займали призові місця на Міжнародних і Всеукраїнських конкурсах юних виконавців. Іщенко В.В. значну увагу приділяє відродженню давніх кобзарських традицій Чернігівщини. В 1990 р. створила і донині успішно керує зразковою капелю хлопчиків-бандуристів «Соколики». Творчий колектив «Соколики» - знаний в Україні; лауреат Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів і фестивалів: «Золотий лелека» (Миколаїв, 2000), «Воля-2002» (Івано-Франківськ, 2002), «Золота бджілка» (Білорусь, м. Климівичі 2004), «Акорди Хортиці» (Запоріжжя, 2005), «Барвистий віночок» (Дніпропетровськ 2005), «Джерело талантів» (Донецьк 2005), «Мазепа-фест» (Полтава 2006), «Золоті зерна України» (Київ 2009) та ін. Разом з найкращими художніми колективами Чернігівщини анс. «Соколики» виступав на сцені Національного палацу мистецтв «Україна» в творчих звітах (1999, 2000, 2003, 2009). Іщенко В. В. проводить велику культурно-просвітницьку і національно-патріотичну діяльність. Вона є засновником і організатором Всеукраїнських фестивалів і концертів юних бандуристів «Кобзарський майдан у Чернігові», «Кобзарська юнь України» (2007, 2009 м. Чернігів). Іщенко В.В. з 1975 р. плідно працює у складі тріо бандуристок «Журавка» з бандуристками Р.М.Борщ та А.П.Половець. – лауреата обласної премії ім. Г. Верьовки, лауреата Всеукраїнських і

Міжнародних фестивалів. Тріо побувало з концертами в Росії, Білорусі, Молдові, Латвії, Литві, Чехії (1987 р.), Німеччині (1995 р.). Швеції (2000 р.), Італії (2008 р.), Польщі (2010 р.). З 2000 р. Іщенко В.В. очолює Чернігівську обласну організацію Національної спілки кобзарів України. Вона – голова ревізійної комісії Національної спілки кобзарів України. За високу професійну майстерність і вагомий особистий внесок у створенні духовних цінностей Іщенко В.В. неодноразово нагороджена «Почесними грамотами» і «Відзнаками» Міністерства культури і мистецтв України. Серед її учнів викладач муз училища м.Чернігова – Олена Бова; викладач муз школи Олена Буренок та інші.

ІЩЕНКО Гаврило – бандурист Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди.

Літ: Черногуз Я.Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К.,2008. – С.39.

ІЩЕНКО Петро Якимович (кін XIX ст., ст. Канівська – 1914, фронт) – кубанський кобзар-бандурист. Свідчення про нього дали брати Лазаренки (станція Канівська, 1982, м.Харків, 1984).

Літ: Нирко О. – С.274.

Й

ЙОРЖ Конон Петрович (Єржов) (1898, станиця Челбаська – 1963, Алма-Ата) – бандурист, співак, флейтист симфонічного оркестру. Виступав з бандурою О.Корнієвського на Кубані, гастролював у Саратові та українських селах Казахстану. Працював у оркестрі Алма-Атинської державної опери. Як соліст-бандурист відзначався високою художньою професійною виконавською майстерністю. Мав величезний вплив на аудиторію. Наприклад: після першого його ж концерту козак Семен Лазаренко зі станиці Канівської стає заповзятим кобзарем і не розлучається з бандурою 60 років.

Літ: Нирко О. Йорж Конон Петрович // Бандура.- Нью-Йорк, 1996.-№55-56.-С.18-25; Нирко О. – С. 66-76.

ЙОСИП – кобзар Зінківського пов. Полтавської губ.

Літ: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.592, л.54.

ЙОСИП (XIX ст.) – лірник із с. Колосники Ніжинського пов. Знав думи.

Літ.: ІМФЕ, Фонд.

ЙОСИП (кін. XIX - поч. XX ст.) – лірник із Павлограда, грав біля Самарського монастиря недалеко Новомосковська та в інших місцях. Деколи ходив з кобзарем Петром Древченком (був набагато молодший від Древченка).

Літ.: ІМФЕ. Ф.8-4, од.зв. 338, С.26, 28-30.

Іщенко
Гаврило

КАБАН Степан Феодосійович (1915 - ?) - артист, бандурист, член Національної Спілки Кобзарів України, Київ. Навчався в Київському театральному інституті, був артистом Київського театру ім. І. Франка. На бандурі грати вчився при капелі бандуристів в Київському палаці культури працівників харчової промисловості, яку очолював Микола Якович Музиченко, а далі трохи у кобзаря Віктора Лісовола.

В репертуарі думи „Буря на Чорному морі” (варіант перейнятий від кобзаря Григорія Ільченка) та „Про козака-бандуриста”. Історичні та народні пісні: „Зажирилась Україна”, „Ой, на горі вогонь горить”, „Ой горе тій чайці”, „Ой по горі, по горі”, „Іхав козак з Січі”, „Ой в саду, саду”, „Ой ти гора кремінная”, „Ой не цвіти буйним цвітом” та багато (біля сотні) інших. Учасник 2-ї світової війни. Член Спілки театральних діячів України, почесний член Товариства охорони пам’яток історії та культури.

Літ.: Жеплинський Б. Кабан Степан Феодосійович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К.: 2008. - С.273.

КАБАЧОК Володимир Андрійович (15.07.1892, с.Петрівці Миргородського пов. на Полтавщині – 15.06.1957, м. Київ) – віртуоз-бандурист, співак, муз.-гром. діяч, педагог, виконавець нар. пісень та дум. В 1900 р. за сприяння священника Івана Варвинського почав співати в полтавському архієрейському хорі. В Полтаві закінчив початкову школу, а згодом і музичне училище Ахшарумова (тепер училище ім. М. Лисенка). В 1916 – одружився, після участі у війні і демобілізації („по здоров’ю”). Через складні матеріальні умови не зміг поновитися на навчання в консерваторії у Москві, звідки його забирали на війну.

Професійно грав на тромбоні, контрабасі та ударних інструментах. В 1925 – організував і очолив Полтавську капелу бандуристів, консультантом якої був Гнат Хоткевич. Згодом ця капела почала називатись зразковою капелою Української РСР. Три роки капела успішно виступала, гастролюючи по Україні. В 1934 – заарештований. Після звільнення влаштувався литавистом у Полтавському міському оркестрі. Згодом – артист в оркестрі Великого Драматичного Театру („ВДТ”) в Ленінграді, а також в клубі „Експортлісу” в Автово, де працювало багато українців, з яких утворив український хор. Далі при цьому клубі привізши 12 бандур, створив капелу бандуристів, яка почала виступати в Ленінграді та Ленінградській області. В серпні 1937 – В. Кабачка вдруге заарештовано і рішенням „трійки УНКВС” засуджено на десять років. Був висланий на

Колиму. Далі за станом здоров’я переведений в Ташкент і звільнений. В 1943-1944 – соліст-бандурист Ташкентської філармонії, керівник оркестру народних інструментів Державного укр. нар. хору Г. Верьовки.

З 1945 – викладач у Київському музичному училищі ім. Р. Глієра та Київської консерваторії. Серед його учнів визначні бандуристи і співаки: В. Кухта, А. Омельченко, С. Баштан, В. Лапшин, Т. Поліщук, Н. Павленко, В. Третьякова, А. Грицай та інші. Основоположник тріо, квартетів та інших малих ансамблів бандуристів. В 1952 створив жін. вок. ансамбль у складі Т.Поліщук, В.Третьякова та Н. Павленко. В репертуарі народні пісні і думи. Твори „Сирітка”, „Ой по горі, по горі” та інші в його виконанні, мали характер викінчених вокально-драматичних сцен.

Твори: Кабачок В., Юцевич Є. Школа гри на бандурі К., 1958.

Літ.: Жеплинський Б. КАБАЧОК Володимир Андрійович // ІМФЕ, УМЕ, т.2., К., 2008, - С.276; Кабачок М. Спогади про батька. „Родовід”, ч.6, 1993, - С.72-77; ЦДА ГОУ Ф.1.оп.263., спр.44936. - С.15; Черемський К. Повернення традицій – с.96.

КАБУЗОВ Микола Миколайович (80 рр. XIX ст., Кубань – І пол. XX ст.) - кубанський кобзар. Інформація про нього є в листі Корнієвського О.С. (1889-1980) до О.Ф.Нирка від 6.02.1986.

Літ.: Нирко О., 2006 - С.274.

КАВКА Світлана Вікторівна - член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

КАЗАН Гаврило – лірник і цехмейстер (з 1889). Після смерті видатного лірника і цехмейстра Федора Вовка Гаврила Казана обрали цехмейстром.

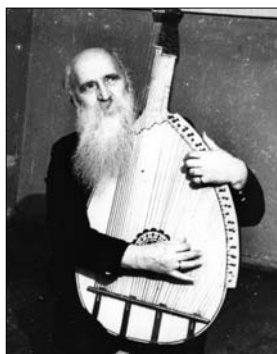
Літ.: Кушпет В. Старцтво. - С.146.

КАЗНАЧЕЇВ Ераст Миколайович (1897, м.Городище Черкаської обл. – 1966, м. Іркутськ, Росія) – бандурист. Один з перших учасників Городищанської капели бандуристів. Учасник Великої Вітчизняної війни. Брав участь в боях.

КАЛАШНИКОВА Єлена Миколаївна (04.10.1968) – член Національної Спілки Кобзарів України, Дніпропетровськ.

КАЛЕБЕРДА (КАЛИБЕРДА) Павло Пилипович (близько 1884 - ?) – кобзар із Великої Данилівки на Харківщині. Осліп на другому році життя. Два роки вчився грати на кобзі у кобзаря Ілька Яковича Токаря в с. Дементіївка. Літо проводив у Харкові, зимою відвідував Дементіївку, Лозову, Цвіркуни. Його бандура мала 19 струн.

За даними Е.Криста пісенний репертуар К. був великий, але дум не співав. Зате дуже добре грав на бандурі „Камаринську”, „Ах, ви, сїні”, „Ой за гаєм, гаєм”, „Бичок”. Співав „Про смерть Олександра III”, декілька духовних пісень і псалми, жартівливі: „Попада”, „Дворянка”, „Міщанка”, „Чечітка” та

Кабачок
Володимир Андрійович

Кабачок
Володимир Андрійович
з учнями

інші. Жалівся на „околодочних”, які ганяли його і не давали заробити.

Літ.: Жепалинський Б. Калеберда (Калиберда) Павло Пилипович // ІМФЕ УМЕ . т.2, К, 2008. - С.287; Крист Е. Кобзари и лирики Харьковской губернии. Труды Харьковского предварительного комитета по устройству XII археологического съезда, т. II, Харьков, 1902, - С.130; Хоткевич Г. Воспоминания о моих встречах со слепыми, Твори, т.1, Киев, 1966.

КАЛИНЯК Нестор Григорович (1935, с. Грибовичі біля Львова) – бандурист, незрячий. Учень Юрія Даниліва. Один із перших шести учасників і засновників спершу ансамблю сліпих при Львівському УТОС, а далі капели бандуристів „Карпати” під кер. Ю.Даниліва.

Літ.: Жеплинський Б. Сонце на струнах// Кобзарськими стежинами – С. 40-41;

КАЛИНА Ольга Іванівна (30.08.1959, с. Софине Хорол. р-ну Полтавської обл.) – бандуристка. Нар. арт. України (1999). Перші премії Респуб. Конкурсу виконавців на укр. нар. інструментах (Івано-Франківськ, 1988) та 1-го Міжнарод. Конкурсу ім. Г.Хоткевича. (Київ, 1993). Закінч. Київ. Консерваторію (1986). Гастролі у країнах СНД, Польщі, США, Австрії та ін. В основі репертуару укр. нар. пісні („По садочку ходжу”, „На вулиці скрипка грає”, „І снилося з ночі дівчині”, думи, пісні на сл. Т.Г.Шевченка („Ой три шляхи широкії”, музика Я.Степового, „Садок вишневий коло хати”, музика Г.Хоткевича). Особливим успіхом у слухачів користуються такі вокал. твори як „Осінні квіти” (музика К Жербіна, сл. Лесі Українки), „Як надійшла любов” (музика О.Білаша, сл. Д.Павличка). Про тріо знято фільми „Літо зоряне” (1988, реж. К.Таран), „Пісенне намисто” (1991), „Якось у „Проліску” (1994, обидва – реж. Л.Довгополова). Знімалась у д/ф „Василь Симоненко” (1994, реж. В.Артеменко, „Укртелефільм”).

Літ.: Алексеев Е. Чари цілющої „Вербени” // КіЖ, 2003, 12 грудня; Білан А. Ніжно гарячий доктор „Вербени” // УК, 2004, №1; Дука В.О. Вербена // ЕСУ, том 4, К., 2005, - С.246.

КАЛІЙ Іван Павлович (1947, ст. Староменська) – кубанський кобзар. Є усні автобіографічні дані Калія І. (ст.Староменська, 1999).

Літ.: Нирко О.Ф., 2006 - С.275.

КАЛНИЙ Остап (кін. XIX – поч. XX ст..) – кобзар із Великих Сорочинець на Полтавщині. Знав думи: „Дівка бранка”, „Удова і три сини”, „Три брати Азовські”. Був під впливом кобзаря М.Кравченка (відзначав Ф. Колеса). В 1901 – О. Сластіон зробив портретну зарисовку К.

Літ.: Сперанский М. Южно-русская песня и современные ее носители. Сборник историко-филологического общества при Институте акад. Безбородько в Нижене. т.V, К., 1904; Портрети укр. кобзарів О.Сластіона. К.,1961.

КАЛУЖНА Валентина Євгенівна (3.03.1969, с.Головин Костопільського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1984 закінчила 4 класи Костопільської ДМШ, у 1987 – Дубенське культосвітнє училище (клас викладача Г.О.Бородейко). Викладач бандури Деражненської ДМШ Костопільського району. Учасниця оркестру народних інструментів та ансамблю бандуристів (1984-1987), хору та ансамблю вчителів (2004-2005).

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., - С.43-44.

КАЛУЖНИЙ Роман – бандурист, інженер. Учасник капели бандуристів Львівського Політехнічного інституту. Будучи студентом в складі капели бандуристів Львівського політехнічного інституту виступав в 1950 в м.Москва. Після закінчення інституту працював інженером-конструктором у Львові. Похований у Львові.

КАЛЮЖНИЙ Марко (близько 1890 на Харківщині – ?) – бандурист. Разом із Ю.Г.Сенченком в 1935 утворив в с. Наталіне Красноградського р-ну Харківської обл. ансамбль бандуристів. В складі ансамблю виступав в селах району та області, учасник районних обласних та республіканських оглядів. Дуже добре володів бандурою і співав (бас-октавіст). В репертуарі переважали укр. нар. пісні.

Літ.: Жеплинський Б. КАЛЮЖНИЙ Марко // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 297; Комаренко В. Укр. оркестр нар. інструментів. К.,1960.

КАЛЬНІН Володимир Борисович (4.10.1924, с.Паньківці Петриківського р-ну Дніпропетровської обл.) – бандурист. Грати на бандурі вчився у батька Бориса Никодимовича, який був учасником капели бандуристів в м. Дніпродзержинську. Мати добре співала, навчила співати нар. пісень. З 1936 – став учасником капели бандуристів заводу ім. Дзержинського, якою керував М.С.Лобко. В нього і вдосконалює гру на бандурі. 1943-1945 – учасник війни, інвалід ІІІ групи. З 1951 – знову грав в Дніпродзержинській капелі бандуристів та навчався в музичній школі. 1957-1964 – соліст ансамблю бандуристів „Вітерець Поділля” при Вінницькій філармонії. 1964-1969 – директор Будинку культури с. Стадниця на Вінниччині, де вів гурток бандуристів, виступав як соліст-бандурист. 1969-1974 – викладач по класу бандури музичної школи №5 в м. Кривий Ріг. Виступає з циклом лекцій-концертів „Дзвени моя бандуро!”. 1974-1989 – методист Будинку культури Криворізького сільського району та кобзарює. З 1989 – веде гурток дитячого ансамблю бандуристів при СШ №26 та працює в Будинку піонерів Дзержинського р-ну м.Кривий Ріг, виступає в складі фольклорного ансамблю „Берегиня” Будинку культури „Будівельник”.

КА-КА

КАЛИНЯК

Калний
Остап

Калужна
Валентина Євгенівна

Калужний
Роман

Кальнін
Володимир Борисович

Капітула
Галина Іванівна

Капішій
Тарас Степанович

Каращенко
Марія Олександрівна

В репертуарі переважають укр. нар. пісні („Побратався сокіл”, „Про Морозенка”, „Ой гоп ти-ни-ни !” та інші). Є твори на слова Т.Шевченка, а також „Не забуде Україна” (слова та муз. кобзаря П.Носача, інструментальні твори (в обробках С.Баштана) та інші.

Літ.: Жеплинський Б. КАЛБНІН Володимир Борисович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 297;

КАМІНСЬКИЙ Федір Тимофійович (близько 1895, м.Миколіїв – ?) – бандурист, співак. Навчаючись в реальному училищі навчився грати на бандурі. Добре грав і співав, знав багато пісень. Подорожував по Україні. Був у Лесі Українки в Ялті, де зустрічався з кобзарем Г.Гончаренком. Поетеса подарувала йому бандуру, яка тепер зберігається в музеї Л.Українки в Києві.

Літ.: Жеплинський Б. Камінський Федір Тимофійович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 300; Кабан С. Подарунок від Лесі // Україна, К., 1970, № 29

КАМУЗ Гаврило Іванович – лірник із Старих Санжар (мабуть на Полтавщині). Вчився грати на лірі у лірника Бурмота в с. Мачухи. Знав думи. В нього вчився Іван Миколайович Скубій.

Літ.: Жеплинський Б. КАМУЗ Гаврило Іванович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 301; Колеса Ф.М. Мелодії укр. нар. дум. – К.: Наукова думка, 1969. – С.312.

КАНОВА Семен – відомий кобзар, „майстер”, останній вчитель кобзаря О.Вересая.

Літ.: Грінченко М. Остап Вересай. - Народна творчість, №6, 1940.

КАПІТУЛА Галина Іванівна (1972, м.Камінь-Каширський Волинської обл.) – бандуристка, педагог. У 1990 закінчила Луцьке училище культури, у 1993 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ) клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. З того ж року – викладач бандури у Камінь - Каширській школі мистецтв Волинської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. - С.44.

КАПЛУНСЬКИЙ Тимофій Юхимович (близько 1907 на Полтавщині - ?) – бандурист, співак. З 1930 – грав на бандурі. Виступав в самодіяльних ансамблях (по фаху – коваль), а далі – в Полтавській капелі бандуристів. В 1944-1951 – працював в державному укр. нар. хорі. Потім у різних філармоніях. Останні роки жив у Полтаві.

Літ.: Жеплинський Б. Каплунський Тимофій Юхимович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 324.

КАПЛЯ Тихіш – кобзар, який жив на місці колишньої Запорізької Січі.

Літ.: Іваненко І. Павло Брагиця і Прокіп Дуб., кобзарі Ніжинського уїзду Чернігівської губернії. Записки Юго-запад отд. Императ. русского географ. общества. Т. II, 1874. К.,1875. - С. 109-129; Українські народні думи. т.І корпусу, ДВУ, 1927.

КАПШІЙ Тарас Степанович (3.07.1973, с. Боянець Жовківського р-ну Львівської обл.) – бандурист. Старший брат Тараса вчився грати на бандурі і привів ще хлопчиком Та-

раса до музичної школи. Далі Тарас закінчив Львівське музичне училище ім.Людкевича та Львівську Національну музичну академію ім. М. Лисенка (клас проф. В. Герасименка). Добре звучать в його виконанні інструментальні твори. В його репертуарі твори класиків, укр. нар. пісні, мелодії. З 1989 виступав як бандурист у Львові та поза межами міста. Виступав по Львівському та Національному радію.

Літ.: Чорний-Досінчук М. Наймолодший бандурист Львівщини.// Бандура, №40-50, липень-жовтень, 1994, - С. 53-55.

КАРАЦУБА Марія Петрівна (близько 1938, ст.Томашівська) – кубанська кобзарка. Про неї дані дала Ясько Юлія Петрівна (м.Краснодар, 2000).

Літ.: Нирко О., 2006 - С.274.

КАРАЦУБА Матрона Кононівна (близько 1905, Київ – 1942, ст.Томашівська) - кубанська кобзарка. Про неї дані дала Ясько Юлія Петрівна (м.Краснодар, 2000).

Літ.: Нирко О., 2006 - С. 274.

КАРАЩЕНКО Марія Олександрівна (1955, м.Львів). У 1973 закінчила Львівське культурно-освітнє училище, у 1977 – Київський інститут культури (Рівненський культурно-освітній факультет), клас викладачів А.Ю.Гриця, З. А.Сингаєвської.

Літ.: Столярчук Б. Топоровська Г., – С.44.

КАРНАУХІЙ (Без вуха) Дорохтей (XIX ст.) – лірник із Вінниці. Знав багато лірницьких пісень. Любив випити, навіть ліру пропивав.

Літ.: Боржковский В. Лирники. Киевская старина, 1889, т. XXVI.

КАРПЕНКО Євген Миколайович – пекар хлібозаводу, основоположник і активний учасник ансамблю бандуристів с.Наталине Красноградського р-ну на Харківщині, який з 1945 по 1954 з успіхом виступав на Харківщині та Полтавщині. В 1955 на базі ансамблю був організований оркестр український народних інструментів.

Літ.: Комаренко, 1960.

КАРПЮК А. – бандурист, грав 12.03.1943 в складі ансамблю на з'їзді бандуристів у Львові.

Літ.: Бандура, №9-10, липень-жовтень, 1984, - С.55.

КАРПЮК Михайло Кіндратович (8.06.1925, хутір Лебедянка Дубнівського р-ну Львівської обл.) – кобзар, бандурист, виконавець. З дитячих років полюбив народну пісню, добре співав, грав на балалайці, гітарі. В 1941 – почув виступ капели бандуристів під управою Ольги Білогуб і вирішив навчитися грати на бандурі. У 1941 навчався у Дубенській гімназії, вивчав бухгалтерську справу, працював в українській кооперації бухгалтером, а з 1942 – районним референтом Дубнівської юнацької сітки ОУН. Був переслідуваний гестапо і тому пішов у підпілля, пройшов вишкіл польового зв'язку і

з 1943 призначений кушовим господарем. Деякий час боровся в лавах УПА (полк Ясеня). 27.03.1945 – потрапив на засідку, був арештований енкаведистами і засуджений до розстрілу, згодом вирок змінено на 20 років каторги (стаття 54 п.11). В 1950 на засланні у Воркуті познайомився з кобзарем Іваном Федоровичем Загорою, який разом із столяром із Львівщини Степаном Склярюком виготовив для нього бандуру і навчив на ній грати. На засланні К. співав і грав каторжанам на бандурі.

Відбувши 15 років каторги, у 1960 переселився в Донбас, а з 1990 – у м. Броди Львівської обл. Повернувшись із каторги, придбав нову бандуру і став кобзарювати. В репертуарі кобзаря біля 300 народних пісень і танців, твори композиторів, зокрема: „Ой попливи вутко”, „Не співайте півні”, „Та забілили сніги”, „Тихо, тихо Дунай воду несе”, цікава кобзарська „Дума Мазепи”, пісні на слова Т.Шевченка. В 1994 Карпюк став лауреатом Обласного конкурсу бандуристів у Львові, присвяченого 160-річчю від дня народження Т.Г.Шевченка. Останні роки жив у м. Броди Львівської обл.

Літ.: Жеплинський Б. КАРПЮК Михайло Кіндратович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, – С. 337; Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами, НАНУ Львівська наукова бібліотека ім.В.Стефаника, Львів, 2002. – С.157; Столярчук Б., Топоровська Г., – С.44.

КАС'ЯН Григорій (XIX ст) – лірник із Волкового Грубешівського пов. Співав цікавий твір про „Панщину”, який від нього записав М.М.Корнилович.

Літ.: Жеплинський Б. Кас'ян Григорій // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, – С. 339; Корнилович М. Из области местного народного творчества. (Из Грубешовского уезда). // Киевская старина, 1898, К.1, – С.8.

КАСЬЯН (КАСЯН) Григорій Митрофанович (Никифорович) (1896, с.Мануйлівка на Кіровоградщині – ?) – бандурист. На бандурі навчився грати замолоду, сам зробив 18 бандур. Бандура, на якій грав дуже оригінальна, грушевидної форми, басы на ній поступово скорочувались і переходили у приструнки. Відповідно був побудований гриф, який розширювався поступово і переходив в корпус. Для нього виготовляв бандуру нового типу О.С.Корнієвський (із збереженням акустичного арсеналу київсько-чернігівської бандури). В репертуарі багато старовинних пісень і дум. Активно виступав по селах, на районних оглядах. Успішно виступав в час святкувань 150-річчя Т.Шевченка, задушевно виконуючи твори на слова поета.

Літ.: Жеплинський Б. Касьян (Касян) Григорій Митрофанович (Никифорович) // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, – С. 339; Нирко О.Ф. Кобзарська спадщина О.С.Корнієвського. НТЕ, №2,1990. – С.19; Приватний архів Жеплинського Б. М.

КАТАЄНКО Кузьма Пилипович (1903, ст.Челбаська – 1980, м.Краснодар) – кубанський кобзар. Інформація про нього є в архіві О.Ф.Нирка – машинопис Катаєнко К. „Життєпис” 1979. Є ще свідчення Катаєнко-Луняка Раїси Гаврилівни, 1902 р. нар. (ст. Старокорсунська, 1998).

Літ.: Нирко О., 2006. – С.274.

КАЧУРАК Василь (? – 7.02.1987, м.Буенос-Айрес) – бандурист, керівник капели бандуристів. Учень бандуристів Осипа Сніжного та Антона Чорного. Був основоположником і керівником (25 років) капели бандуристів ім. Т.Шевченка в Аргентині, яка роками виступала в українськму середовищі. Капела, створена в 1961, змінювала свій склад, була відроджена в 1965, деякі члени капели були постійними. Багато концертувала в 1968, в 1971 виступала на ювілейних святкуваннях товариства «Просвіта». Виступала також на відкритті пам'ятника Т.Г.Шевченку в Буенос-Айресі На деяких концертах капели були і представники уряду Аргентини.

Літ.: Бандура, №2, 1981, квітень, С.10 і С.9 (фото); Бандура, №21-22, липень- жовтень, 1987, С.2; Василик М. Українці Аргентини. Історія та сучасність. – Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2009.- С.241;

КАШЛАЧ Д. – кобзар-бандурист (бас), грав в Одеській капелі бандуристів (залізничників) під керівництвом Роднянського. За професією робітник-ливарник.

Літ.: Роднянський С.П. Нотатки про заснування капели бандуристів в м.Одесі. 1928.

КАШУБА Марко Пилипович (1865, с.Липовиця на Полтавщині – 1949) – бандурист. Почав вчитися грати на бандурі й кобзі у славнозвісних кобзарів М.Кравченка та І.Кучугури-Кучеренка. Жив у Києві. Був ентузіастом кобзарського мистецтва, допомагав влаштовувати виступи кобзарів П.Древченка, І.Кравченка, Т.Пархоменка та інших. Працював в музеї Терещенка, а також в театрі Садовського. 1918 – разом з Дорошком, Копаном, Андрійчиком, Яценком та Комаренком був фундатором Першої Київської капели бандуристів. 1925 – грав у Миргородському молодіжному ансамблі бандуристів, який згодом переріс у „Селянську капелу бандуристів ім.Т.Г.Шевченка”. Багато їздив з капелою по Україні. Був репресований.

Літ.: Жеплинський Б. КАШУБА Марко Пилипович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, – С. 344; ЦДА ГОУ Ф.1. оп 263. спр. №49967, т.1-ІІ; Черемський К. Повернення традиції. – С.108; Яценко Л. Півстоліття з піснюю. Бандура, №1, 1970.

КАЮЧКО (ЛІТВІНОВА) Лариса Вікторівна (19.05.1960, м.Червоноармійськ (нині Радивилів) Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1973 закінчила Червоноармійську (Радивилівську ДМШ) (клас викл. Л.О.Заїчек, З.М.Боярчук), у 1978 – Рівненське музучилище (клас викл. А.Ю.Грицай). З того ж року

Карпюк
Михайло Кіндратович

Катаєнко
Кузьма Пилипович

Качурак
Василь

викладач бандури у Степанівській ДМШ, з 1980 – Радивилівській школі мистецтв. Учасниця капели бандуристів обласного Будинку художньої самодіяльності профспілок у Рівному (керівник А.Ю.Грицай).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.45.

КВАЧ Серафима Іванівна (15.10.1990, м. Рівне) – бандуристка, виконавець. У 2005 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім.М.В.Лисенка (клас викладача Л.І.Луцишиної). З того ж року навчається у Рівненському музичному училищі (клас викладача Н.О.Волощука). Лауреат конкурсу „Нові імена” (Рівне, 2004), учасниця конкурсів „Волинський кобзарик” (Луцьк, 2004), „З народного джерела” (Рівне, 2005), обласного конкурсу (Рівне, 2006). Учасниця творчого звіту Рівненщини у складі зведеної капели бандуристів (Київ, Національний Палац культури „Україна”, 2003).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.45.

КВІТКА (БАЙДА - СУХОВІЙ) Фаїна Іванівна (10.05.1905, м.Новошахтинськ, Ростовської обл.- 14.06.1973, м.Геленджик) – бандуристка. Працювала піаністом в кінотеатрі в м.Ростов-на-Дону. 1924 – одружилась з бандуристом Д.М.Байдою-Суховієм і стала разом з ним виступати, освоївши гру на бандурі. 1944-1952 – виступала з мужем у Харківській Держестраді та Краснодарській філармонії. З 1952 – працювала до виходу на пенсію в Будинку Культури м.Геленджик Краснодарського краю, виступаючи перед відпочиваючими. Нагороджувалась грамотами. В репертуарі укр. та рос. нар. пісні, твори різних композиторів.

Літ.: Жеплинський Б. КВІТКА (БАЙДА - СУХОВІЙ) Фаїна Іванівна // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 356; Клименко Г. Пой моя, бандура // Прибой.- 1993.-17 июня.-№67-68. (м.Геленджик); Нирко О.Ф., 2006 - С.275.

КИБЕЦЬ Віктор Іванович – третій секретар Конотопського райкому, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конотопщини. НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993. - С.59-62.

КИКОТЬ – кобзар-бандурист із Миргородщини, дядько братів Корецьких. Добре грав на бандурі, причому на приструнках грав лівою рукою, для чого мав відповідної (відвортної) форми бандуру. Разом з братами Корецькими подорожував по Дніпропетровській області і Донбасу, де їх виступи користувались великим успіхом.

КИКТЕНКО Яків Григорович (30.04.1899, с.Велика Писарівка тепер Сумської обл. – ?) – бандурист. З дитинства любив співати, співав у церковному хорі. Учасник громадянської війни, був поранений. В 1932 - переїхав жити на хутір Петровський (тепер селище Радянське) і почав вчитися грати на бандурі в кобзаря Єгора Мовчана. Грав

на одній із бандур Мовчана, з яким часто виступав, деколи співав і зі своїми доньками Марією, Ніною та Галею. Інвалід Другої Світової війни. В репертуарі переважали укр. нар. пісні: „Засвістали козаченьки”, „Тече річка невеличка”, „Прощай слава” та інші, пісні на слова Т.Шевченка („Думи мої”, „Реве та стогне Дніпр широкий”).

Літ.: Жеплинський Б. КИКТЕНКО Яків Григорович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 396;

КИРИЛЕНКО Віктор Іванович (1931, на Дніпропетровщині) –бандурист. Грати на бандурі вчився у О.Нирка. Закінчив дитячу музичну школу і вчився в Запорізькому музичному училищі по класу бандури. Керував капелою бандуристів при Палаці культури Південно-трубного заводу в м.Нікополі, потім ансамблем бандуристів в Білій Крениці Херсонської обл. Виступав як соліст-бандурист (ліричний баритон). Перевагу віддавав старовинним історичним та козацьким пісням.

Літ.: Жеплинський Б. КИРИЛЕНКО Віктор Іванович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 399; Лист Нирка О. до Жеплинського Б. від 10.03.1969.

КИРИЛИЧ Василь Михайлович (5.01.1961 с.Тисовиця Старосамбірського р-ну Львівської обл.) – кобзар-бандурист, баяніст, редактор. У 1984 – закінчив Дрогобицьке державне музичне училище (тепер ім. В.Барвінського) по класу баяна. Працював у загальноосвітніх закладах (вчитель музики) та установах культури. 2002 – екстерном закінчив музично-педагогічний факультет Дрогобицького педагогічного інституту ім. І. Франка. Добув бандуру і став кобзарювати. Деколи виступає з сином, який читає вірші під супровід бандури. Учасник багатьох кобзарських свят. Засновник і редактор газети „Мій Дрогобич” (виходила з 2003 разом з часописом „Поступ”, м.Львів). У репертуарі: народна дума „Про вдову і трьох синів”, історичні пісні („Ой не гаразд запорожці”, „Ой на горі на могилі!”, „Про Нечая” та інші), чумацькі („Над річкою бережком”, „Ой у полі озерецько”, „Ой не шуми луже” та інші); на слова Т.Шевченка („Ой нема, нема”, „Ой чого ти почорніло” та інші); псалми („Про страсті Христові”, „Про Почаївську Матір Божу”), сирітські, жартівливі пісні.

Член Всеукраїнської (тепер Національної) спілки кобзарів України (з 1998).

Літ.: Жеплинський Б. КИРИЛИЧ Василь Михайлович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 399; Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів:Край, 2000. - С.120.

КИРИЛОВИЧ Леся Омелянівна (13.01.1966, м.Калуш Івано-Франківської обл.) – бандуристка., педагог У 1981 закінчила Калузьку ДМШ, у 1985 – Івано-Франківське музичне училище ім. Д.Січинського. у 1992 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас

Каючко (Літвінова)
Лариса Вікторівна

Квач
Серафима Іванівна

Кирилич
Василь Михайлович

старшого викладача З.А.Сингаєвської. Викладач бандури у Войнівській ДМШ Калужського р-ну Івано-Франківської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - 45.

КИРИЛЮК Світлана – бандуристка з обласного міста Миколаїв. В складі тріо бандуристок разом з Мариною Добровольською та Майєю Желізною дуже успішно виступала в гастроліях у Голландії і Бельгії. Закордонна преса тоді називала українське тріо: „Ангели, що грають на бандурах”.

Літ: Оленюк М. Миколаївське тріо в Голландії. // Бандура, №75, січень-червень, 2001, С.43-44, і фото (С.43).

КИРИЧЕНКО (Голубчик) Луїза (Ліля) Леонтіївна (23.09.1955, м.Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1972 закінчила Здолбунівську ДМШ(клас викладача М.М.Шешин), у 1977 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року викладач Здолбунівської ДМШ. Нині на пенсії, живе під Києвом. Її учні Ірина Гульчук, Оксана Дзюбрик навчались у Рівненському музучилищі, Оксана Глибощка – у Луцькому педучилищі.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - 45.

КИРИЧЕНКО Панас – бандурист, вчився в Харківському музично-драматичному Інституті.

Літ.: Бандура, №17-18, 1986, липень-жовтень.- С.3.

КИР'ЯН-ВЕРЕЩИНСЬКИЙ Олександр Павлович див. ВЕРЕЩИНСЬКИЙ Олександр Павлович

КИСІЛЬ Дмитро (II пол. XIX ст., Сквирський повіт, тепер Київської обл. – після середини 1920-х років) – лірник. Від шести років незрячий. Користувався авторитетом серед колег. Навчався лірницької науки, склав іспит, мав учнів. Більшу частину року жив у селі поблизу Сквири, решту часу мандрував. У першій половині 1920-х років двічі–тричі бував у Києві, де мешкав на Шулявці, неподалік залізниці. Мав великий репертуар („Про Морозенка”, „Про швачку”, „Про Коновченка”). Особливо любив псалми. Виконував всі псалми із збірника „Ліра та її мотиви” П.Демущького. Співав у характерній лірницькій манері, вимовляючи шелестівки з додатковими складами добрим гармонічним басом. Добре володів інструментом – лірою рідкісного типу: 4-струнною, де вів подвійну мелодію на четвертій струні.

Літ.: (Б.А.)Кобзарі і лірники// Етногр. вісник.- К., 1926.- Кн. 3; Богданова О. Кисіль Дмитро // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 403.

КИСІЛЬ Тимофій Федорович див. Кісіль Тимофій Федорович

КИТАСТИЙ Григорій Трохимович (17.01.1907, Кобеляки, тепер Полтав. обл. - 6.04.1984, Сан-Дієго, США) – бандурист, диригент, композитор, популяризатор кобзарського мистецтва. 1935 – навчався в Київ.

муз. драм. інституті ім. М.В.Лисенка. З 1935 – в капелі бандуристів ім. Т.Шевченка (з 1937 – концертмейстер і асистент диригента), 1941 відновив і очолив її. Був у фашистському концтаборі в'язнем. 1943 - з капелю виїхав з України до Німеччини. З 1949 – в Детройті (США), де з невеликою перервою керував капелю бандуристів до кінця життя.

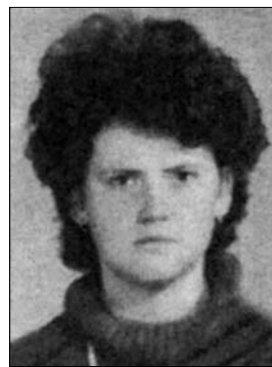
Тв.: хорові – „Гомоніла Україна”, „Грай, кобзарю”, „Поема про Запорізьку Січ”, „Вітре буйний” (всі на слова Т.Шевченка), „Вставай, народе!”, „Марш України”, „Пісня про Тютюнника”, (сл. І.Багряного), „Карпатські січовики” (сл. Я.Славутича), твори для ансамблю бандуристів („Гомін степів” та інші). Лауреат держ. премії України ім. Т.Шевченка (1992).

Літ.: Калениченко А., Муха А. КИТАСТИЙ Григорій Трохимович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С. 407-409; Мистецтво України. Біограф. довідник під ред. А.В.Кудрицького. Київ: Укр. енциклопедія, 1997. - С.295; Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К., 2008. - С.26.

КИТАСТИЙ Віктор Григорович (30.07.1943, м.Немирів Вінницької обл. – 2000, м.Київ) – бандурист, науковець, ентузіаст і пропагандист кобзарського мистецтва. У шестимісячному віці потрапив з матір'ю до німецьких таборів для переміщених осіб (ДП), звідки родина Китастих переїхала до США. Там здобув середню освіту й закінчив відділення Каліфорнійського університету в м.Сан-Дієго. В 1979 захистив кандидатську, а в 1984 – докторську дисертацію. Навчився грати на бандурі і добився високої майстерності виконання творів на бандурі, добре співав, вчив грати на бандурі українську молоді за межами України. Організував табори молоді з вивчення гри на бандурі. З 1992 з патріотичних міркувань приїхав працювати в незалежну Україну і віддав усі свої знання та вміння розбудові нашої держави. Працював професором Інституту українознавства в Київському національному університеті ім.Т.Шевченка (з 1992), при Посольстві США в Україні. З 1998 й до останніх днів працював старшим радником магістерської програми з економіки Консорціуму економічних досліджень та освіти. Постійно підтримував зв'язки з Києво-Могилянською Академією. За великі заслуги в 1998 був удостоєний звання почесного доктора НаУКМА. Був життєрадісною, веселою, доброзичливою людиною. Помер в Києві.

Літ: Дейчаківський М. Памяті Віктора Китастиго. // Бандура, №73-74, липень-жовтень, 2000. – С.6-7; Віктор Григорович Китастиий. Некролог.// Бандура, №73-74, липень-жовтень, 2000. – С.7-10.

КИТАСТИЙ Петро Іванович (28.04 [11.05.1928], с.Михайлівка Нехворощинського р-ну Полтав. обл.) – бандурист, засл. ар-

Кирилович
Леся Омелянівна

Кириченко (Голубчик)
Луїза (Ліля) Леонтіївна

Китастиий
Григорій Трохимович

Китастиий
Віктор Григорович

Китастий
Петро Іванович

Китастий
Юліян Петрович

Кіндзерявий–Пастухів
Сергій

Кіндратович
Петро Дмитрович

тист України (з 1992). Двоюрідний брат Г.Китастого. З 1942 – член капели бандуристів ім. Т.Шевченка, соліст квінтету бандуристів (з 1959) при капелі. В 1991 і 1994 з капелю гастролював по містах України. 1972 – при філії ОДУМ у Детройті організував вокальний дівочий ансамбль „Фіялки”, який під його керівництвом набув популярності (записано репертуар „Фіялок” на грамплатівку). Крім цього Петро К. керує церковним хором при катедрі св. Покрови в Детройті. Серед учнів В.Родак, Т.Чорний та ін.

Літ.: Жеплинський Б. Семенюк М. КИТАСТИЙ Петро Іванович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С.409; Мистецтво України. Біограф. довідник під ред. А.В.Кудрицького. Київ. Укр. енциклопедія, 1997. - С.295; (Б.а.) Бандура (США), № 11-12, січень-квітень, 1985.

КИТАСТИЙ Юліян Петрович (1958 – м. Детройт, Міч.) – бандурист, музичний керівник Школи Кобзарського Мистецтва в Нью-Йорку (з 1980). Син П.Китастого в якого навчався грати на бандурі. Закінчив Конкордський університет (Монреаль, Канада). Був викладачем кобзарського курсу в Ратгерському Університеті та керував численними кобзарськими курсами в США, Канаді й Австралії. Є членом Капели Бандуристів ім. Т.Шевченка і ансамблю „Гомін степів”. У складі капели бандуристів ім. Т.Шевченка, її тріо, та Канадського муз. театру неодноразово гастролював в Україні. Його батько і дід емігрували до Америки з славною Капелю бандуристів ім. Т.Шевченка, з якою ціла його родина була постійно пов’язана.

Літ.: Горняткевич А. Кобзарське мистецтво Григорія Китастого // НТЕ, - 1993, №5-6; Жеплинський Б. Китастий Юліян Петрович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С.409;

КИРИЛОВИЧ Леся Омелянівна (13.01.1966, м.Калуш Івано-Франківської обл.) – бандуристка., педагог У 1981 закінчила Калузьку ДМШ, у 1985 – Івано-Франківське музучилище ім. Д.Січинського. у 1992 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. Викладач бандури у Войнівській ДМШ Калузького р-ну Івано-Франківської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – 45.

КИРИЧЕНКО (Голубчик) Луїза (Ліля) Леонтіївна (23.09.1955, м.Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1972 закінчила Здолбунівську ДМШ(клас викладача М.М.Стешин), у 1977 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицай). З того ж року викладач Здолбунівської ДМШ. Нині на пенсії, живе під Києвом. Її учні Ірина Гульчук, Оксана Дзюбрик навчалися у Рівненському музучилищі, Оксана Глимоцька – у Луцькому педучилищі.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – 45.

КИЦАК Лілія – бандуристка. Вчилась в

Дрогобицькій музичній школі і Дрогобицькому училищі. Закінчила Київську консерваторію по класу бандури Павленко. В репертуарі „Плач Ярославни”.

Літ.: Виступ Л.Кицак в програмі „Арт молодим” по телебаченні 23.07.1994 р.

КИЯШКО (Кіяшко) Севаст'ян Григорович (1843, м.Березне на Чернігівщині – ?) – кобзар і лірник. Учень кобзаря А. Шута і перший вчитель „пан-отець” уславленого лірника Авраама Гребеня. Грав думи, знав багато псалмів. Про нього говорили, що він „не тільки на всю Чернігівщину, але й на всю Росію” музикант.

Літ.: Жеплинський Б. КИЯШКО Севаст'ян Григорович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С.413; Юсов А. Лірник Гребень. М.,1961.

КІКОТЬ Іван – бандурист і майстер бандур з с.Сушки Гельм'язівського р-ну Черкаської обл.

Літ.: ІМФЕ, Ф.6-4/185, л.36.

КІКОТЬ Павло (90 рр. ХІХ ст., м.Геленджик – І пол. ХХ ст.) – кубанський кобзар. Є про нього свідчення Чворуна Михайла Даниловича (1898-1996), (ст. Сіверська, 1984).

Літ.: Нирко О.Ф., 2006 - С.275.

КІНДЗЕРЯВИЙ–ПАСТУХІВ Сергій (1922, на Волині) – бандурист, співак, диригент, священник, художник, педагог. Змалку співав в шкільному хорі в м. Холм і архієрейському хорі. Вчився спершу в Луцьку, далі в Холмській гімназії, де 1940 бандурист Кость Місевич організував вивчення гри на бандурі, подарував К. бандуру власної роботи і навчив грати. 1941 – К. вперше виступив як бандурист на гімназійному Шевченківському вечорі. Далі багато виступав з К.Місевичем і його дружиною, а також самостійно. 1943 – у Вінниці К. потрапив в німецьку в'язницю, де занедужав. Після в'язниці деякий час жив в родинному селі на Поділлі. Виступав як бандурист виконуючи думи, історичні пісні, релігійні канти. У Вінниці почав вивчати медицину, але не закінчив. Закінчив богослов'я і філософію, став священником. Диригував церковним хором. 1950 – емігрував, жив у США, де організував Школу Кобзарського Мистецтва, де вчив грати на бандурах. На бандурі грає його дочка Оля, підготував низку молодих бандуристів. Автор багатьох обробок для бандури укр. нар. пісень, зокрема релігійних. Обдарований митець-художник, автор кількох полотен присвячених кобзарству „Кобзар”, „Лірник”, „Перебендя”, „Дума про смерть козака-бандуриста”, власний „Автопортрет” (1966) та інші.

Літ.: Жеплинський Б. Калениченко А. Кіндзерявий–Пастухів Сергій // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С.414 -415;

КІНДРАТОВИЧ Петро Дмитрович (10.06. 1928, с.Бунів Яворівського р-ну Львівської обл. – 4.11.1996, м.Львів) – інженер будівельник, бандурист, громадський діяч, пу-

блїцист. Після навчання в місцевій сільській школі в 1944 закінчив торговельну школу, а в 1946 – середню школу №1 в м. Яворові. В 1952 – закінчив Львівський Політехнічний інститут (спеціальність: міські шляхи). В час навчання в інституті освоїв гру на бандурі і виступав в інститутській капелі бандуристів, добре співав (голос бас), яку створив і якою керував Олег Гасюк. Капела в 1950 виступала в Москві, після чого почались масові арешти капелян. Після закінчення інституту працював інженером на Сахаліні, далі в Білорусії та м. Ніжині на Чернігівщині, а з 1956 у Львові (головний інж. „Західшляхбуд” і заст. нач. „Облшляхбуду”). З 1970 – збирав матеріали про Яворівщину та визначних діячів цього краю (зокрема про о.О.Лозинського, О.Маковея, Ю.Липу та інших). Один із співзасновників культурно-просвітницького товариства ім.О.Маковея в Яворові. Автор публікацій в часописах Яворова.

Літ.: Дацко В. Яворова віть. Львів: Логос, 2009. – С.162; Жеплинський Б. КІНДРАТОВИЧ Петро Дмитрович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С.415.

КІНДРАЧУК Остап Юркович (13.11.1937, с.Котиківки Городенківського р-ну Івано-Франківської обл.) – кобзар-бандурист, краєзнавець. Змалку співав. Грати на бандурі вчився у бандуриста і керівника Ялтинської капели бандуристок ім. С.Руданського - Олексія Нирка, далі техніку гри вдосконалював самостійно. Живе у м. Ялта, працював на швидкісному теплоході „Комета”. Полюбив море, зібрав велику бібліотеку та цікаві експонати з історії козащини, зокрема козацьких морських походів. Оpubлікував дописи з цих проблем. Активний учасник Ялтинської народної самодіяльної капели бандуристок ім.С.Руданського, постійно виступає і як соліст-бандурист (зокрема у Львові і в Польщі). У його репертуарі народні думи: „Буря на Чорному морі”, „Про козака Голоту”, „Про козака бандуриста”, літературна імпровізація М.Рильського „Дума про матір Україну”, багато укр. нар. пісень („Сагайдачний”, „Про Морозенка”, „Зажирилась Україна”, „Тиха Кубань”, „Ой, ходив чумак” та інші), а також твори композиторів та власні імпровізації. О.Кіндрачук учасник з'їзду кобзарів та лірників (1990) у Києві та інших кобзарських з'їздів, нарад, урочистих подій та маніфестацій. Знімався в телефільмі „Шляхами кобзарськими” (Укртелефільм, 1988), член Всеукраїнської (тепер Національної) Спілки кобзарів України, Крим.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів: Край, 2000. - С.122; Жеплинський Б. Кобзарськими стежинами. Львів: Львівська наукова бібліотека ім. В.Стефаніка НАНУ, 2002. - С.124-132; Жеплинський Б. КІНДРАЧУК Остап Юркович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С.415.

КІНЗЕРСЬКА Любов Василівна (11.08.1960,

с.Верхня, Івано-Франківської обл.) – кубанська бандуристка.

Літ.: Нирко О.Ф., 2006. - С. 275; Решетник Л. Родом из песни // Кубанские новости.-1995; Пороги Любови Кинзерской // Кубанские новости.-1995.-15 апреля.

КІРИШКО Наталія Володимирівна (11.09.1980, м.Кузнецовськ Рівненської обл.) – бандуристка. У 1995 закінчила Кузнецовську ДМШ (клас викладача Н.Л.Шеруди), у 1999 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя), у 2005 – РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.46.

КІРІЧКО (МАТКОВСЬКА) Марія Марківна (1.05.1926, с. Керсунівка Петровського р-ну Кіровоградської обл.) – бандуристка, керівник ансамблів. Батько добре грав на скрипці та цимбалах, мама гарно співала. Дідусь родом із Львівщини. В сім'ї завжди звучала народна пісня і музика. Закінчила Дніпропетровську вечірню музичну школу (по класу бандури В.І.Носачевського) і почала працювати вчителем співу в школі №96, де організувала гурток бандуристів, який на районному огляді худ. самодіяльності зайняв перше місце. Далі працювала в будинку культури ім. Бабушкіна, де також організувала ансамбль бандуристів, яким керувала до виходу на пенсію. Вже пенсіонером створила ансамбль бандуристів „Барвінок” при Дніпропетровській школі №97, яким керувала безплатно. Ансамбль багато виступав, були гарні відгуки в книзі відгуків та пресі.

Літ.: Лист Кірічко М.М. до Жеплинського Б. від 4.11.1990.

КІСІЛЬ Тимофій Федорович (4.02.1910, м. Мілерово, тепер Луганської обл. – 1986, м. Дніпропетровськ) – бандурист, учасник художньої самодіяльності м.Дніпропетровська, куди переїхав після Революції. Тут захопився бандурою, навчився грати і став виступати як бандурист. Сам робив добрі бандури, добре грав і співав. Працював водієм трамваю. Приймав участь у різних святкових і тематичних концертах. Його син Володимир та дочка Віра також грали на бандурах.

Літ.: Жеплинський Б. КІСІЛЬ Тимофій Федорович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К., 2008, - С.418-419.

Приватний архів Жеплинського Б. Лист Кірічко М.М.(Дніпропетровськ) до нього від 14.12.1990.

КІТ (Ралько) Галина Василівна (7.03.1956 м. Львів) – бандуристка, інженер. Закінчила хіміко-технологічний факультет Львівського Політехнічного інституту. Староста капели бандуристів Львівського Політехнічного інституту та капели бандуристів „Заспів”, якими керували Віра та Богдан Жеплинські.

Літ.: Жеплинський Б. Співав “Заспів” відважно. // Кобзарськими сежинами. – С.229.

Кіндрачук
Остап Юркович

Кіришко
Наталія Володимирівна

Кірічко (Матковська)
Марія Марківна

Кісіль
Тимофій Федорович

КІТ (Соломчак) Лариса Семенівна (2.01.1948, м. Львів) – бандуристка, педагог і виконавець. Вчилася у Львівській музичній школі ім. С.Крушельницької. Зачоно закінчила Львівську консерваторію ім.М.Лисенка. Вчилася у В.Герасименка і Г.Менкуш. Працювала в Миколаєві Львівської області, де при музичній школі відкрила клас бандури, а також у різних установах Львова як викладач гри на бандурі, учасник ансамблів. Серед її учнів О.Баран, Немеш, О.Дуляба та інші. З 1997 – пенсіонер. Живе у Львові.

*Kit (Ралько)
Галина*

КІТ Роман Іванович (16.11. 1961, м.Львів) – директор капели бандуристів „Карпати”, контрабасист, скрипаль. В 1976-1980 рр. навчався в Львівському державному музичному училищі по класу скрипки. В 1984 році закінчив Рівенський державний інститут культури як керівник оркестру українських народних інструментів. 1986-1988 рр. працював спочатку методистом, а потім відповідальним секретарем Львівського обласного відділення Музичного товариства України. 1988-1990 рр. працював старшим методистом музичного жанру в обласному будинку художньої самодіяльності. З 1990 року по даний час працює артистом капели бандуристів «Карпати». З 2006 року – директор – розпорядник капели. В репертуарі капели звучать такі його обробки: «Ой три шляхи широкії» муз.Я.Степового сл.Т.Шевченка; «У Києві на Подолі» на сл. Т.Шевченка; «Ой, під вишнею» - пісня Виборного з опери М.Лисенка «Наталка Полтавка»; Народні пісні: „Казав мені батько», «Ніч, яка місячна», „Шумить явір», «Тільки у Львові», «Там,де Ятрань круто в'ється», „Повій вітре на Україну». На сл.С.Руданського «Пошли нам Боже нині Богунів» муз.Ю.Токаря сл.Є.Лещук; «Явір і яворина» муз.І.Білаша сл.Д.Павличка.

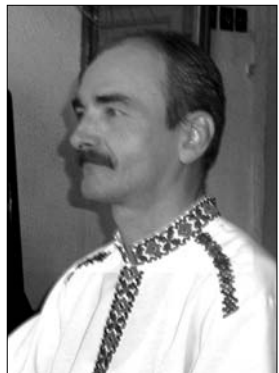
*Kit (Соломчак)
Лариса Семенівна*

*Кішук
Ірина Василівна*

КІШКА (КОШКА) Петро (близько 1896, с.Козла на Чернігівщині-?) – сліпий лірник. В 18 років вже добре грав і співав. Мав велике стремління збільшувати свій репертуар, в чому йому допомагав його зрячий брат. Вдвох із лірником Василем Лімозом популяризували псалми книжного походження. Знав добре творчість Т.Шевченка і деякі етнографічні записи, а також багато різних оповідань.

Літ.: Жеплинський Б. Кішка (Кошка) Петро // ІМФЕ УМЕ. К.: 2006, Т. 2, – С.420; Лугоський Б. Матеріали до ярмаркового репертуару та побуту старцтва в західній Чернігівщині. Родовід, ч.6, 1993, – С.90.

*Kit
Роман Іванович*

КІЩУК Ірина Василівна (13.05.1963, с. Немирівка Червоноармійського (Радивилівського) району Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1977 закінчила

Червоноармійську ДМШ (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року викладач бандури ДМШ в с. Рудня-Почаївська Червоноармійського району. Згодом виїхала в Росію.

Літ.: Столярчук Б.,Топоровська Г., – С.46.

КІЯШКО Севастіян – див. Кияшко Севасіян Григорович.

КЛЕВЧУЦЬКИЙ Юрій - драматичний артист і бандурист. Походив зі Східної України, але в 1937-1939 працював в театрі Юрія Кононіва в Галичині і вчив грати на бандурі. Серед інших в нього вчився згодом відомий бандурист-віртуоз Зиновій Штокалко.

Літ.: Юркевич В. Лист до редакції. Бандура, №1(5), 1982, березень. - С.39.

КЛЕЩЕНКО Микола Галактіонович (1902, Бориспіль на Київщині). Учасник Київської капели бандуристів, а з 1929 учасник різних мандрівних капел.

Літ.: Полотай М., лист до Жеплинського Б. від 8.12.1970.

КЛИМЧУК Галина Петрівна (13.12.1968, с.Клевань Рівненського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1984 закінчила Клеванську ДМШ (клас викладача Л.Д.Гончаренко), у 1988 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року викладач музики і співу в Клеванській ЗОШ.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.46.

КЛИМЧУК (Мирончук) Ганна Тимофіївна (7.07.1941, с.Глинськ Здолбунівського р-ну Рівненської області) – бандуристка, педагог. У 1964 закінчила Рівненське музучилище, у 1970 – музично-педагогічний факультет Рівненського державного педагогічного інституту (нині РДГУ), клас викладача А.Ю.Грицяя. Викладач бандури і теорії музики в Здолбунівській ДМШ. З 1972 – керівник ансамблю бандуристок школи.

Учні: Галина Топоровська, Надія Цибульська, Тетяна Шевчук, Олена Дяченко закінчили Рівненське музучилище; Зоя Рой – Дрогобицьке музучилище, Сірик І. – Рівненський інститут культури; Алла Хрусь – Рівненський інститут культури; Людмила Хрусь – Дубенське училище культури.

Літ.: Столярчук Б.,Топоровська Г., – С.46.

КЛИМЧУК Тетяна – учасниця і солістка Кримської капели бандуристок ім. Степана Руданського в м. Ялта (Крим).

Літ.: Бандура, №37-38, липень-жовтень, 1991, – С.40 (фото).

КЛИМЧЕНКО Леся – бандуристка з Чикаго. Вчилася грати на бандурі в Олі Олійник. Навчалася розмовної англійської мови в Гаспер коледжі. Під час навчання в коледжі для учасників свого класу вирішила розказати про історію бандури й виконала пару українських пісень”.

Літ.: Оля Олійник Цікава історія. // Бандура, №78, 2002, - С. 23.

КЛІЩ Оксана Михайлівна (15.11.1980, с. Нижнів Тлумацького р-ну Івано-Франківської обл.) – бандуристка. У 2000 закінчила Івано-Франківське музичне училище, у 2005 – РДГУ, клас викладача Н.Є Турко. З того ж року викладач бандури у Тлумацькій ДМШ.
Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.46-47.

КЛОЧКО Іван Петрович – кобзар, учасник республіканської конференції народних співців 1939 в Києві.

Літ.: ІМФЕ, список учасників конференції.

КЛЮБА Іванна – бандуристка, лауреат міжнародного конкурсу, студентка Львівської Національної музичної академії ім. М.Лисенка.

КЛЮФАС Уляна – бандуристка і співачка (сопрано) із м. Сіракузи. Ще студенткою коледжу в Бінгтоні, опанувавши гру на бандурі, брала участь у концертах, виступала по телебаченні з бандурою, її фото друкувались в часописах і журналах. Виступала також в дуеті з сестрою Христіною (голос альт) на багатьох концертах та фестивалях.

Літ.: Л.Б. Гурток юних бандуристів в Сіракузах // Бандура, № 3-4, липень-жовтень, 1981, С.33.

КЛЮФАС Христіна – бандуристка і співачка (альт). Працюючи учителькою українознавства в м. Сіракузах, сама опанувавши добре гру на бандурі організувала при цій школі курс гри на бандурі. Десять учасників цього курсу успішно виступали на концертах в Сіракузах. А Христіна Ключас разом з своєю сестрою Уляною стали відомими бандуристками. Їх співом і грою захоплювались слухачі. Вони виступали на багатьох концертах і фестивалях.

Літ.: Л.Б. Гурток юних бандуристів в Сіракузах. // Бандура, № 3-4, липень-жовтень, 1981, С. 33.

КЛЮЧЕНКО Микола Петрович – черговий по станції Краснодар, основоположник і активний учасник ансамблю бандуристів с. Наталино Красноградського р-ну на Харківщині, з 1945 по 1954 під керівництвом Ю.Сенченка з успіхом виступав на Харківщині та Полтавщині. В 1955 на базі ансамблю був організований оркестр українських народних інструментів.

Літ.: Комаренко, 1960.

КМЕТЬ Ірина – бандуристка.

Літ.: Кметь І. Передзвіняний концерт юних бандуристів у Львові. // Бандура, №73-74, липень-жовтень, 2000, С. 54-56 і фото (С.56).

КНЮХ Іван – кобзар з с.Хомутці біля Миргорода.

Літ.: Укр. нар. думи, т. I корпусу, вступ К. Грушевської, ДВУ, 1927.

КОБЗАР з с. Комишня Миргородського пов. Полтавської губ. Пан-отець, вчитель кобзарів Матвія, Івана, Охтанаса.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1013, л.3.

КОБЗАР – малий хлопець (років 12), якого

в 1876 П.Мартинович бачив у кобзаря Крюковського. Серед сліпців він грав на кобзі „Вербунки”.

Літ.: ЦДІА Львів, Ф.688, о.з. 191, л.299.

КОБЗАР Грицько (XVIII ст.) диви Грицько або Грицько Кобзар – легендарний кобзар-гайдамака, про якого існує декілька версій. Народний переказ розказує, що був він ватажком повстансько-козацького загону. Його підступно вбили вороги України „підкрившись рибалками” десь біля Канева. В канівському лісі „Кобзарів шпиль” – могила цього безіменного героя ще в 70 рр. минулого століття показували П.Чубинському місцеві жителі.

Літ.: Записки Юго-западного русского географического общества, т.I, К.,1874 - С. 289; Нагорний М. „Укр. нар. співці – кобзарі і лірники”// Народна творчість, 1939, С.1.; Полотай М. Мистецтво кобзарів Радянської України, „Радянська музика”, 1940, №6(23).

КОБЗАР другий – товариш „самого головного” Хорольського пов. Полтавської губ..

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1009, л.94.

КОБЗАР з бородою – Гадяцького пов. Полтавської губ..

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 1013, л.2.

КОБЗАР з бородою – Лубенського пов., Полтавської губ. Співав багато пісень.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 1013, л.2.

КОБЗАР „самый главный” – Хорольського пов. Полтавської губ. Русавий.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 1013, л.2.

КОБЗАР старий – з с. Кукшин Ніжинського р-ну Чернігівської обл..

Літ.: Запис М.П.Полотая (м.Київ) 1946 року.

КОБЗАР Карпо – див. Лудильник (Кобзар) Карпо.

КОБЗАР Федір Тимофійович (27.04.1891, с.Никольське Білгородської обл. – 1967, на Кубані) – бандурист, керівник капели. Керував міською капелою бандуристів при Будинку культури в м.Феодосії.

Літ.: Архів Б.Жеплинського. Лист О.Нирка від 10.04.1969. Жеплинський Б. КОБЗАР Федір Тимофійович // ІМФЕ УМЕ. К.: 2006, Т. 2, - С.443.

КОБЗЕЙ Михайло (17. 12.1904, Солотвино-Заріччя на Станіславщині – 5.12.1993, Рочестер) – бандурист, учасник капели бандуристів, різьбяр бандур, митець. Походив з родини, в якій було восьмеро дітей, але Михайло був обдарований кількома талантами, особливо різьбярством, а також виробництвом бандур. В часи німецької окупації був вивезений німцями разом з братом Іваном на роботу до Німеччини. Був доброю, релігійною людиною, бо така була вся його родина. Був українським патріотом, жертвував на українські цілі. Був щасливий, що дочекався Незалежної України. Свою бандуру, на якій грав в капелі бандуристів ім.Т.Шевченка в Детройті пода-

КЛ-КО

КЛІЩ

Климчук
Галина Петрівна

Климчук (Мирончук)
Ганна Тимофіївна

Климчук
Тетяна

Клімченко
Леся

Кобзей
Михайло

Клич
Оксана Михайлівна

Клюфас
Уляна

Клюфас
Христина

рував Українському музею в Нью-Йорку.
Літ.: Стефанія Чорна-Досінчук Михайло Кобзей.
// Бандура, 1994, №49-50. – С.59.

КОБИЛЯНСЬКИЙ Леонід Леонідович (1929, с. Ізяслав, тепер Хмельницької обл.) – бандурист. До 1956 працював на підприємствах електриком. 1952 – поступив в полтавську вечірню музичну школу для дорослих, яку закінчив 1956 по класу бандури. В 1956-1960 – керівник гуртка бандуристів у БК ім. Дроб'язко м. Запоріжжя. В 1961-1963 керівник ансамблю бандуристів Дніпропетровської обл. філармонії, а в 1963-1964 – соліст Запорізької обл. філармонії. 1971 – закінчив Запорізьке музичне училище (клас бандури). З 1965 – педагог дит. муз школи м. Миргород Полтавської обл. Лауреат Респуб. Конкурсу-фестивалю УРСР присв. 100-річчю з дня народження В.І.Леніна.

Літ.: Приватний архів Б.Жеплинського (м.Львів)

КОБРО Іван Васильович (1903 -1971) – столяр Конотопського заводу КЕМЗ, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст.

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, С.59-62.

КОВАЛЕНКО Хома – народний кобзар. У нього вчився співати думи Гришко Олександр Логвинович з містечка Лютеньки Гадяцького пов. на Полтавщині. Від Гришка записані думи: „Про удову”, „Про брата і сестру” та „Плач невольників”, які він виконував під гру лірника (найманого), з яким ходив.

Літ.: Колеса Ф. Мелодії українських народних дум. Матеріали до української етнології, Львів, 1910.

КОВАЛИК Ірина Макарівна (30.07.1954, м.Камінь-Каширський Волинської обл.) – бандуристка, керівник. У 1972 закінчила Луцьке культосвітнє училище, у 1991 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. Керівник ансамблю бандуристів у Камінь-Каширському БК Волинської області.

Літ.: Столярчук Г., Топоровська Г. – С.47.

КОВАЛЬ – лірник із Волині. Вчився у Гуменюка. Заплатив за науку 30 крб. за три роки.
Літ.: ЦДДА Ф 688, оп.1, о.з.192.

КОВАЛЬ Анастасія Володимирівна (8.05.1986, м.Чернівці) – бандуристка, виконавець. У 2001 закінчила Вінницьку школу мистецтв (клас викладача К.В.Чумакової), у 2005 – Вінницьке училище культури і мистецтв ім. М.Д.Леонтовича (клас викладача А.В.Москаленко). З того ж року навчається в РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко). У складі ансамблю бандуристів училища учасниця обласного конкурсу кобзарського мистецтва ім.В.Перепелюка „Струни вічності”(Вінниця, 2004).

КОВАЛЬ Галина – бандуристка. Учениця В.Зелінської.

Літ.: Бандура, №59-60, січень- квітень. 1997, С.25, фото.

КОВАЛЬ Михайло Дмитрович (21.11.1948, с.Великий Хутір, Драбівського р-ну Черкаськ. обл.) – кобзар-бандурист. Працював на цегельному заводі, заочно вчився в Черкаському відділенні Київського інженерно-будівельного інституту. 1967 – навчився грати на бандурі в капелі бандуристів при Будинку вчителя. Після служби в армії закінчив Київський інститут іноземних мов, працював вчителем іноземних мов, музики і співу. Добув старосвітську бандуру і став виступати як бандурист. Учасник багатьох кобзарських сходів, нарад, фестивалів, свят в Черкасах, Києві, Дніпропетровську, Львові та інш., дійсний член Всеукраїнської (тепер Національної) спілки кобзарів (з 1996). Репертуар дуже різноманітний та багатий. Укр. нар. пісні: історичні („Про зруйнування Січі”, „Про Супруна”, „Про Богуна”, „Ой 1791року” та інші), козацькі („Забілили сніги”, „Ой на горі огонь горить”, „Ой пушу я кониченька” та інші), чумацькі („Ой ходив чумак”, „Ой чумаче, чумаче”, „Да їхав чумак з Криму до дому” інші), ліричні пісні, колядки, псалми („Про Олексія Божого чоловіка”, „По горам, горам сам Господь ходить”, „Про грішні душі”), пісні на слова Т.Шевченка та про Т.Шевченка (в тому числі „Учітєся, брати мої”, „Мені однаково”, „Кавказ” – до всіх творів мелодія власна). Народні думи: „Про смерть козака-бандуриста”, „Про Марусю Богуславку”, „Про Олексія Поповича”, „Невольничий плач”, „Про трьох братів Самарських”. Власні твори: „Моя Україно”(на слова М.Шамрая), „Козацька душа” (на сл. В.Даника), на власні слова „Про сибірську кобзу” і „Яничари” та інші.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів: Край. 2000. – С.123.

КОВАЛЬ Олекса Семенович (23.03.1909, с.Підгородне на Дніпропетровщині – 23.03.1979, там само) – кобзар, майстер бандур. Малим хлопцем вчився в майстра теслярства і почувши гру місцевого кобзаря Івана Ляшенка (Старченка) вирішив сам собі зробити кобзу, що і здійснив. Дістати струни і настроїти бандуру допоміг дніпропетровський музикант, диригент і бандурист Феодосій Часник, який став першим його вчителем. Далі К., вдосконалював гру самостійно, бо Часник раптом помер. В 1930 – володів вже численним репертуаром і почав виступати в концертах. 1931 -1933 – служба в армії (з бандурою). Після служби в армії організував гурток бандуристів, з яким виступав на оглядах художньої самодіяльності. Учасник війни, брав участь в боях за Одесу, Сімферополь, Кавказ, в обороні Сталінграду. В смоленських лісах сам виготовив собі нову бандуру, з якою пройшов до Ельби і висту-

пав в концерті у День Перемоги. Після війни працював кіномеханіком у рідному селі, де організував ансамбль бандуристів та заклав музей при місцевому клубі. Керував ансамблем і часто виступав, як соліст-бандурист. За успіхи в мистецтві та громадську роботу нагороджувався грамотами та дипломами, а в 1967 – орденом „Знак пошани”. Виготував декілька добрих бандур, одну із яких, мистецьки оздоблену, в 1971 передав у дар музеєві Лесі Українки у Києві. Розчарований комуністичним режимом покінчив життя самогубством.

Літ.: Жеплинський Б. Коваль Олекса Семенович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2 – С. 451; Жеплинський Б. Коваль Олекса Семенович // Кобзарі. Бандуристи. Львів: Академічний експрес, 1997. Комплект листівок.

КОВАЛЬ Олександра Олексіївна (03.06.1930) - член Національної Спілки Кобзарів України Дніпропетровська обл.

КОВАЛЬ Олесь – бандурист і лірник зі Львова. Гри на бандурі навчився у капелі бандуристів хлопців „Гамалія” Центру Творчості дітей та юнацтва Галичини (кер. Т.Шаленко). Навчався в НУ „Львівська Політехніка” в Інституті енергетики та систем керування. Виступав з бандурою на Шевченківських концертах в НУ „Львівська Політехніка”. В репертуарі пісня „Суботів” у його власній обробці та інші.

Літ.: Шиян О. Тобі, Кобзарю, наш уклін. - Аудиторія, НУ „Львівська Політехніка”, ч.9 від 25-31 березня 2005; Ковальчук Д.Б. Участь кобзарів та бандуристів Львова у Шевченківських концертах. // Тарас Шевченко та кобзарство. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 14-16 квітня 2010 р. – Львів, 2010. – С. 150-153.

КОВАЛЬБАХ Прокопій Петрович (поч. ХХ ст.) – лірник. Товаришував з лірником Григорієм Полунцем з Полтавщини, від якого навчився („пререйняв”) твір „Вдова”.

Літ.: ІМФЕ, фонд Н.Білозерського.

КОВАЛЬОВА Катерина Іванівна (1912 - ?) - токар конотопського заводу КМЕЗ, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, - С.59-62.

КОВАЛЬОВА Наталія Миколаївна (1978, м.Сарни Рівненської області) – бандуристка, солістка-вокалістка. У 1990 закінчила Сарненську ДМШ, у 1994 – Львівську ДМШ-інтернат ім. С.Крушельницької (клас професора Л.К.Посікіри), у 1999 – Львівську музичну академію ім. М.В.Лисенка (клас народної артистки України, професора Л.К.Посікіри). Лауреат міжнародних конкурсів: Хмельницький 1995; ім. Г.Хоткевича (Харків, 1998), вокалістів П.Домінго (Лос-Анжелес, 2004), І премія Товариства Й.Штрауса на конкурсі оперних співаків ім. О.Жарардіум (Кобург, Німеччина). Про-

відне сопрано німецької опери над Рейном (Дюссельдорф).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. - С.47.

КОВАЛЬСЬКИЙ Марко Лукич (1906-1986) – бандурист, організатор колективів бандуристів в Криму. Юнаком співав у сільському хорі, далі в армійських ансамблях, де познайомився з бандуристами професіоналами. З того часу бандура стала супутницею на все його життя. Вже п'ятдесятирічним поступив вчитися до культосвітнього училища м.Сімферополя, де вивчав теоретичні дисципліни, оркестровку, основи хорового мистецтва. Крім бандури опанував інші нар. інструменти: баян, цимбали, сопілки, контрабас. В 1962 створив в м.Джанкой (Крим) капелу бандуристів, працювати з якою на першому етапі створення йому допомагав тоді методист Республіканського будинку творчості В.Д.Сухенко. Професійно зростав керівник капели і разом з ним росли його учні, зокрема солістки капели Ніна Забужко та Надія Горина, які стали професійними музикантами. Джанкойська капела бандуристів стала відомою і за межами Криму, виступала на відкритті Північно-Кримського каналу. А на Республіканському конкурсі присвяченому 150-річчю з дня народження Т.Г.Шевченка була нагороджена бронзовою медаллю. Вже пенсіонером, залишивши капелу в Джанкой, Марко Ковальський створив ще капелу бандуристів у Червоногвардійському районі в с. Гвардійське Сімферопольського р-ну. Бандура, на якій грав Марко Ковальський знаходиться в музеї кобзарства Криму і Кубані РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” в м. Ялта (бандура №9, згідно з реєстром музею складеного О.Ф.Нирком).

Літ.: Омельченко А. Певучая бандура // Крымская правда, №230, 1969; Повідомлення Ірини Куровської.

КОВАЛЬЧУК (Вегрихт) Зінаїда Юрївна (1. 11. 1964, с.Симонів Гоцанського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1982 закінчила Гоцанську ДМШ (клас викладача А.В.Грицини), у 1985 – Дубенське культосвітнє училище. З того ж року викладач бандури у Володимирецькій ДМШ, з 1987 – Гоцанській школі мистецтв. Учасник тріо бандуристок у складі Антоніна Грицини, Олена Гац, Зінаїда Ковальчук.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. - С.47.

КОВАЛЬЧУК Галина Іванівна (23.04.1970, м.Підволочиськ Тернопільської області) – бандуристка. Закінчила Підволочиську ДМШ, Хмельницьке музичне училище, РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко). Методист Підволочиського будинку культури.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. - С.47.

КОВАЛЬЧУК (Жеплинська) Дарія Богданівна (11.05.1957, м.Львів) – інженер хімік-

Кметь
Ірина

Ковалик
Ірина Макарівна

Коваль
Анастасія Володимирівна

Коваль
Галина

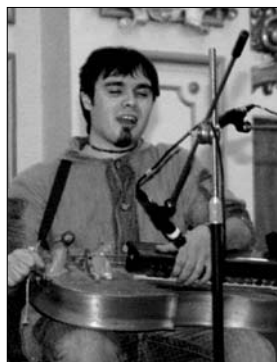
Ковальчук (Жеплинська)
Дарія Богданівна

Коваль
Михайло Дмитрович

Коваль
Олекса Семенович

Коваль
Олесь

технолог, пелагог, музикант, грає на бандурі і цимбалах, магістр релігійних наук. Дитячі роки провела в м.Новий Розділ на Львівщині. Вчилась у Новороздільській дитячій музичній школі по класу фортепіано. В 1967-1969 р. була учасницею дитячої капели бандуристів «Струмок» БК м.Новий Розділ, якими керували Богдан та Роман Жеплинські, де освоїла гру на бандурі. В 1969 разом з родиною переїхала до м Львів. Тут продовжувала навчання у Львівській музичній школі №1 по класу фортепіано, яку закінчила в 1972. Після закінчення СШ №79 в 1974 поступила вчитися у Львівський політехнічний інститут (пепер – Національний університет «Львівська Політехніка»). Під час навчання в інституті освоїла самотужки гру на цимбалах і стала грати на цимбалах в капелі бандуристів «Заспів» Львівського політехнічного інституту та в капелі бандуристів і в ансамблі укр. нар. інструментів ПК «Львів-хімсільгоспмаш», якими керували батьки Богдан та Віра Жеплинські. Була учасницею інститутських фестивалів-оглядів «Весна Політехніка». В 1979 закінчила навчання та отримала диплом за спеціальністю інженера хіміка-технолога.

З 1979-1995 працювала інженером в Львівському науково-дослідному інституті матеріалів. Займалася дослідницькою працею. Має 5 авторських свідоцтв на винаходи. Тут також грала на цимбалах в ансамблі укр. нар.інструментів. В 1999 закінчила педагогічне відділення Дослідницького центру міністерства освіти України при Львівській Політехніці, здобувши другу вищу освіту –викладач хімії та біології. З 1995 до 2000 викладала предмет «Християнська етика» у львівській СШ №84, організовувала вечори відпочинку учнів та педагогів, концерти з участю бандуристів Львова. З 2000 і по сьогодні Д. Ковальчук працює в Українському Католицькому Університеті референтом вечірньої форми навчання Катехитично-педагогічного інституту. В 2005 закінчила магістратуру Українського Католицького Університету, захистивши наукову працю на тему: «Кобзарство в церковно-релігійній традиції українського народу.». Д.Ковальчук виступає з доповідями на наукових конференціях з проблем кобзарства, зокрема в Кримському гуманітарному університеті (м.Ялта, червень, 2005), в Державній академії керівних кадрів культури і мистецтва (м.Київ, 14.10.2005), Тернопільському педагогічному університеті (квітень, 2006), на конференції «Тарас Шевченко і кобзарство» (НУ «Львівська Політехніка», Львів, 14-16 квітня 2010).

Тв.: Ковальчук Д. Кобзарство в церковно-релігійній традиції українського народу // Матеріали науково-практичної конференції:

Кобзарство в контексті становлення української професійної музичної культури. 14 жовтня 2005. Київ. – С.33-36; Ковальчук Д. Діти священиків Галичини-продовжувачі кобзарської традиції. // Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка. Національна музична академія України ім.П.Чайковського. Тернопіль – Київ, №1(16), 2006, – С. 16-19; Ковальчук Д. Християнські мотиви у духовності та репертуарі кобзарів. // Проблеми педагогіки мистецтва, серія: Кобзарське мистецтво. Кримський гуманітарний університет. м.Ялта, 2008 – С.25-31; Ковальчук Д. Життя прожити – не поле перейти. До 80-ти річчя Богдана Жеплинського – Львів: Галицька видавнича спілка, 2009. – 40с; Ковальчук Д.Б. Участь кобзарів та бандуристів Львова у Шевченківських концертах. // Тарас Шевченко та кобзарство. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 14-16 квітня 2010 р. – Львів, 2010. – С. 150-153.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів: Край, 2000. – С. 58; Жеплинський Б. Співав «Заспів» відважно // Кобзарськими стежинами. – Львів: НАНУ Львівська наукова бібліотека ім. В.Стефаніка, 2002. - С.228 -233; Жеплинський Б. Ковальчук (Жеплинська) Дарія Богданівна // Українська журналістика в іменах. Матеріали до енциклопедичного словника за ред. М.М.Романюка. Випуск 13. Львів: НАНУ Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаніка. Відділення «Науково-дослідний центр періодики», 2006. – С.209-210; Кіндратович Л. Могутня крона розвіється лише тоді, коли є міцне коріння . // Аудиторія, Львів, 2002, 1-7 листоп., - С.10.

КОВАЛЬЧУК І. – бандурист ансамблю бандуристів в Америці.

Літ.: Бандура, №29-30, липень-жовтень, 1989, С. 2.

КОВАЛЬЧУК-БУРЯК Лариса (с.Хоростків Гусятинський р-н Тернопільської обл.) – бандуристка і співачка. Закінчила Тернопільське музичне училище і Київську консерваторію (клас бандури С.Баштана). Батько Лариси походить з Лемківщини (художник-митець, диригент хорів). Лариса співала з дитинства під впливом бабусі, яка співала в церковному хорі. Лариса спершу грала на піаніно і скрипці, а згодом обрала бандуру. У Лариси чудовий голос (меццо-сопрано). На Республіканському конкурсі бандуристів у 1993 стала лауреатом. Закінчила аспірантуру при Київській консерваторії, в той час зустріла австралійського українця Олександра Буряка і стала його дружиною. Л.Ковальчук-Буряк багато виступала на Україні і закордоном (Німеччина, Франція, Австралія), зокрема з хором „Чумаки”. Далі виступає багато в Австралії. В репертуарі Лариси: ”Плач Ярославни” на слова Т.Г.Шевченка, муз. Ф.Кучеренка, укр. нар. пісні, а також інструментальні твори композиторів різних жанрів та епох. Її ви-

сокохудожні виступи користуються великим успіхом.

Літ.: Бандура, №59-60, січень-квітень, 1997, С.44 і фото.

КОВАЛЬЧУК Катерина Антонівна (8.05.1979) – бандуристка, член Національної Спілки Кобзарів України Волинська обл., учасник тріо бандуристок „Дивоструни” – сопрано, бандура та ударні інструменти (м.Луцьк), художній керівник Мирослава Сточанська. Виступала в складі тріо на музичному фестивалі „Добрий день, свйонткі” (2004, м.Ольштин, Польща), учасник гастрольних виступів тріо в Німеччині (2005, округ Липпе) та Польщі (2005, м.Хелм). Колектив має низку записів на Волинському радіо, телебаченні, здійснив запис компакт дисків „Радуйся, земле, син Божий народився!” (2005) та „Земле моя, земле, я люблю тебе..!” (2005). Репертуар тріо складають твори укр. композиторів-класиків, сучасних композиторів, обробки укр. нар пісень.

КОВАЛЬЧУК С. – бандурист, грав в ансамблі бандуристів, який організував Степан Ганушевський у Філадельфії. В ансамблі разом з ним грали М. Самокишин, В Бориско, Ст.Ганушевський, Л.Лямпіка та І. Раковський.

Літ.: Бандура, №29-30, липень-жовтень, 1989, С.2.

КОВЕНЬ (Ковель) Петро (кін. XIX ст. – поч. XX ст.) – лірник, гармоніст. Учень С.Гуменюка. Спершу грав на лірі,згодом на гармоніумі, далі знову на лірі.

Літ.: Квитка.К. Об изучении быта лирников //Його ж Избр. труды В 2 т. – М., 1973. –Т.2; Сюта Б. Ковень (Ковель) Петро // ІМФЕ УМЕ. К.: 2008, Т. 2, - С.454.

КОВДРА Йосип (XXст.) – лірник з с.Худяківці Борщівського р-ну Тернопільської обл. Від нього в 1910 записано (мабуть Роздольським) кілька пісень.

Літ.: Жеплинський Б. Ковдра Йосип // ІМФЕ УМЕ. К.: 2008, Т. 2, - С.454; ІМФЕ, Фонд Роздольського; Лист Галицького Я. до Б.Жеплинського від 25.01.1987.

КОВЛЕВА Марія Борисівна (19.03.1971, с.Красносілля Володимирецького р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1986 закінчила Володимирецьку ДМШ (клас викладача Т.Д.Лунковської, у 1989 – Дубенське культосвітнє училище (клас викладача В.І.Михасик). З того ж року – художній керівник, а з 1990 – директор Красносільського БК Володимирецького району. У 1996 закінчила Рівненський інститут культури (клас викладача З.А.Сингаєвської). З того ж року диспетчер, з 1999 – старший лаборант кафедри естрадної музики, викладач Рівненського інституту культури(нині РДГУ). З 1997 – учасник, з 2004 – керівник ансамблю бандуристок „Благовіст” у „Місії без кордонів”. Учасники благодійних концертів „Діти Чорнобіля” в Німеччині та Швейцарії.

Учасниками ансамблю з дня заснування були Анжела Романюк, Оксана Смагула, Галина Лаговська, Вікторія Качанова. Сьогодні учасники – Інна Міщена, Мирослава Солтис, Зоряна Пристай, Наталія Багрій (Чичановська), сопілкар Олексій Кожушко. Засновником і керівником ансамблю була доцент З.А.Сингаєвська.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. - С.47.

КОВШАР Олександр Олексійович (30.08.1905, м.Конотоп, тепер Сумської обл.) – бандурист, шорник Конотопського КВРЗ, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст. Грати на бандурі вчився у Миколи Шуляка, Пилипа Кононенка. Грає з 1923. З 1927 – керівник капели бандуристів, з якою, крім міст і сіл України виступав у Пензі, Тулі, Саратові, Тамбові, Москві. У репертуарі укр. нар. пісні та балади, пісні на слова Т.Шевченка. Власні твори: «Сумщино, моя батьківщино», « Край села над ровом».

Літ.: Жеплинський Б. КОВШАР Олександр Олексійович // ІМФЕ УМЕ, К.: 2008, Т. 2. – С.456; Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241),травень-червень, 1993, - с.59-62.

КОГУЛЬКО (Скоробогатько) Інеса Іванівна (17.12.1931. м.Білопольє Сумської обл.). Народилася в сім’ї інженера теплоелектростанції. З бандурою познайомилася у свого вчителя бандуриста Д.В.Андрусенка. З 1964-1966 керувала ансамблем юних бандуристів при Палаці піонерів м.Суми. Приймала участь в капелі бандуристів при Палаці культури заводу ім. Фрунзе. Часто виступає разом з сестрами Оленою і Аллою, а також дочкою Тетяною. Приймала участь в Республіканських оглядах художньої самодіяльності, фестивалях (1947, 1957, 1959) та Декаді українського мистецтва (1960). Нагороджена грамотами та дипломами І ступеня.

КОЖБАБА – кобзар середини ХІХ ст., грав думи.

Літ.: КС, 1884, V, с.134.

КОЖЕВНИК Петро – кобзар, учень І.Хмеля із Зінківського пов. (нині Зінківського р-ну) на Полтавщині.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4,о.з.592, л.53.

КОЖУХІВСЬКИЙ Никон Андрійович (1867, с.Володькова Дівиця, Ніжинського пов. -) – лірник. Грати на лірі вчився в Галиці у лірника Смаровоза. Часто ходив і співав разом з кобзарем Прокопом Чубом (Дубом). Репертуар побутового та сатиричного змісту. Псалми: « Ісусе Прелюбезний», «Сон Богородиці», « Про Миколая», «Про П’ятницю», «Про Лазаря», «В славнім граді Єрусалимі», „Блудний син», «Дивна твоя тайна». Сатиричні пісні (« Про вдову», «Про тещу», « Міщанка», «Дворянка», «Про Хому і Ярему»), декілька чумацьких пісень та танцювальна

Ковальчук
Галина Іванівна

Ковальчук
Лариса

Ковальчук
Лариса

Ковальчук
Катерина Антонівна

музика («Чечітка», «Щоголь» та інші).

Літ.: Жеплинський Б. КОЖУХІВСЬКИЙ Никон Андрійович // ІМФЕ УМЕ, К.: 2008, Т. 2. – С.461; Малинка А.М. Прокоп Чуб (переходной тип кобзаря). «Этнографическое обозрение», кн-ХІІ. Москва, 1892.

Ковлева
Марія Борисівна

Ковшар
Олександр Олексійович

Кожушко
Григорій Семенович
з сім'єю

Козачок
Андрій

КОЖУШКО Григорій Семенович (12.10.1880, с.Велика Писарівка тепер Сумської обл – 23.01.1924, там само) – кобзар. Кобзарювати почав 1906. Мав сильний, приємного тембру, голос, добре грав. Талановито виконував народні історичні пісні, зокрема про Морозенка, Нечая, Байду, Залізняка, знав пісні на слова Т.Шевченка, виконував пісні на суспільно-побутову тематику, чимало ліричних та жартівливих. К. багато мандрував по Україні і Росії, переслідувався поліцією, потрапляв до в'язниці. Разом з кобзарями П.Пащенком та П.Древченком звертався до Московського археологічного товариства з проханням виклопотати для кобзарів право вільно кобзарювати. В липні 1911 К., на запрошення Д.Явориницького, виступав у Катеринославському музеї, влітку 1913 разом з С.Пасюгою грали у грязелікарні в Саках. Виступав К., і на кустарній виставці в Петербурзі, де одержав свідоцтво про «відмінне співання і гру малоросійських пісень на кобзі». 1916 проф. Петроградського археологічного інституту запросив К. до себе і записав його біографію, а 1918 К. з Є.Мовчаном побував у Москві, де виступали на засіданні одного із наукових товариств. Багато кобзарював і виступав К. і в радянський період, складав власні твори.

Лит.: Жеплинський Б. Сюта Б. КОЖУШКО Григорій Семенович // ІМФЕ УМЕ, К.: 2008, Т. 2. – С.461-462; Кирдан Б. Омельченко А. Народні співці музиканти на Україні. – К.: 1980; Черемський К. Повенення традиції – Х.: 1999; Черемський К. Шлях звичаю. – Х., 2002.

КОЗАК Андрій – кобзар з с. Меченіги Вовчанського пов. Харківської губ.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-5, о.з. 1239, л.1.

КОЗАЧОК Андрій – хореограф, заслужений артист України, диригент Національної капели бандуристів України ім. П.Майбороди.

Літ.: Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім. Г.Майбороди. – К., 2008. – С.71.

КОЗЕЙ Ольга Орестівна (18.10.1958) – член Національної Спілки Кобзарів України Тернопільська обл.

КОЗЕЛ Павло – кобзар з с. Спаське Стародубівського пов. Чернігівської губ.

Літ.: Сперанський, 1904; Метлинський; Корпус дум, т.І.

КОЗЕМАСЛОВА Марина Вікторівна (1961, м.Реада Свердловської обл.) – кубанська бандуристка. Є усні автобіографічні дані Коземаслової (ст. Сіверська. 1988).

Літ.: Нирко О. – С.275.

КОЗІЙ Лілія Василівна – член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

КОЗЛЕНКО Руслан Миколайович – член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

КОЗЛОВА (Стегнач) Наталія Петрівна (9.02.1970, м.Рівне) – бандуристка, педагог, виконавець. Член Національної спілки кобзарів України. У 1985 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викладача О.Г.Кравчук). У 1990 закінчила Рівненське музичне училище (клас викладача Т.В.Свентах). У 1995 – музично-педагогічний факультет Рівненського державного педагогічного інституту (клас викладача Т.О.Івченко). Нині викладач бандури, організатор тріо бандуристок викладачів у Рівненській ДМШ №2. Переможець конкурсу серед викладачів 1996.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.48; „Червоний прапор”, липень 1987; „Зміна”, 14 грудня 1988; „Слово правди”, 18 травня 1990.

КОЗЛЮК В'ячеслав Васильович (19.04.1979, с.Біле Володимирецького району Рівненської обл.) – бандурист. У 1998 закінчив Стрітівську вищу школу кобзарства. У 2004 – РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.48.

КОЗУБ Антон Тарасович (1898, станиця Пашківська – 1977, м.Краснодар) – кубанський кобзар. Є про нього усні дані записані від Старцевої (дів. Козуб) Тетяни Олексіївни, 1917р. нар. та Козуб Миколи Євстафійовича, 1939 р. нар. (ст.Кутаєвська, 1998).

Літ.: Нирко О. – С.274.

КОЗЮРА Михайло Панасович (1900, с.Городище на Черкащині). Учасник Великої Вітчизняної війни, має бойові нагороди. Один із перших учасників та засновників Городищенської капели бандуристів (1925).

Літ.: Листування Б.Жеплинського з М.Пологаєм (м.Київ). Лист від 19.05.1970

КОЙНИЛО Семко – лірник. Учитель лірницької школи у с. Вимяги біля Бродів на Львівщині (Галичина).

Літ.: ЦДІА. Львів. Ф 688, оп.1, о.з. 192/2; Жеплинський Б. Подільські лірники та їхній репертуар // Традиційна народна музична культура західного Поділля: Збірник статей і матеріалів / Ред. упор. Олег Смоляк, Василь Коваль.– Тернопіль. Астон, 2001. – С.73.

КОЛЕСНИК (КОЛІСНИК) Нестор Данилович (кін. ХІХ, с. Катричівка Валківського р-ну – поч. ХХ ст.) – лірник. Грати на лірі вчився у лірника Петрика, від якого перейняв добру техніку «Володіння корбою». Його ліра в час співу грала невгаваючи. Була у К. і власна перегра, яка особливо проявлялася у веселих мелодіях. Виконував думи «Про вдову і трьох синів», «Про сестру і брата» (записав їх В. Харків 1930 і знаходиться в фондах ІМФЕ), «Втеча трьох братів з міста Азова», кант ХVІІІст. „Што я кому виноват”,

псалми „Про Олексія Божого чоловіка” (також записав В. Харків), „Про Лазаря”, „Михайла”, спеціальну жебранку „Запрос”, жартівливі пісні та танці. Під час виконання на лірі веселих мелодій К. виявляв велике напруження в рухах тулуба, ніг, пліч, виразі обличчя. Коли під час гри його про щось запитували, відповідав згодом, після закінчення.

Літ.: Жеплинський Б. Колесник (Колісник) Нестор Данилович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, -С.485; Кирдан Б. Омелченко А. Народні співці-музиканти на Україні. - К.:Муз. Україна, 1980.

КОЛЕСНИК Павло Семенович (2(15).01.1904, м.Кобеляки тепер райцентр Полтавської обл.- 14.09.1976, м.Київ)– артист, соліст (бас) Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди, засл. артист УРСР з 1958. Закінчив Харківську робітничу консерваторію. Працював в Муз. Драм. театрах Донбасу, Харкова, Полтави. З 1951-1961 – в державній заслуженій капелі бандуристів УРСР.

Літ.: Лисенко І. Колесник Павло Семенович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, -С.485; Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К.,2008. - С.36.

КОЛЕСНИКОВ Володимир Григорович (1914 - ?) – шофер Конотопського ОДПУ, учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конотопщини // НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, - С.59-62.

КОЛЕСНИКОВ Георгій Федорович (1903, м.Кобеляки на Полтавщині). Один із перших учасників Полтавської капели бандуристів. Далше грав і співав (голос баритон) у зразковій капелі бандуристів в Києві. З 1946 артист-бандурист Державної капели бандуристів УРСР. Нині пенсіонер, але активно допомагає капелі завідуючи бібліотекою.

Літ.: Яценко, 1970, с. 30,35; Глушко, лист від 20.03.1971.

КОЛЕСОВА Оксана Олександрівна (26.04.1989, м.Рівне) – бандуристка. У 2004 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викладача Л.І.Луцишиної). З того ж року навчається у Рівненському музичному училищі (клас викладача Т.В.Свентах). Учасниця зведеної капели бандуристів творчого звіту Рівненщини у Національному Палаці Україна (Київ, 2003).

Літ.: Столярчук Б.,Топоровська Г., - С.49.

КОЛЕСОВА Ольга Олександрівна (14.06.1991, м.Рівне) – бандуристка. У 1999 вступила до Рівненської ДМШ №2 (клас викладача Т.Т.Рокітенець), у 2001 перевелась до Рівненської ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викладача Л.І.Луцишиної), у 2006 закінчила школу, з того ж року навчається у Рівненському музичному училищі (клас викладача І.Ю.Токарчук). Лауреат обласного конкурсу серед учнів ДМШ (Рівне, 2003,

III місце), учасниця дуету бандуристок та шкільної капели бандуристів.

Літ.: Столярчук Б.,Топоровська Г., - С.49.

КОЛИБАБА Левко – кобзар із Вільшани на Харківщині.

Літ.: Метлинський «Южно-русския народныя песни»; Українські народні думи, т.І корпусу, ДВУ, 1927.

КОЛИБАБА (КАЛИБАБА, КУЛИБАБА) Петро (? , с.Вільшана, тепер Дергачівського р-ну Харківської обл. – 1877, там само) – кобзар. Від нього записана дума «Плач невольників». Знав також думи «Про Коновченка», «Про Олексія Поповича», «Про трьох братів, що з неволі утікали». Співав псалми «Про Лазаря», «Про Олексія Божого Чоловіка», «Ісусе, мій преподобний». Були в репертуарі: Вітцівська та Материнська молитва, твір «Доля» (до бандури), пісня на слова Г.Сковороди „Всякому городу нрав і права», веселі «Чечітка», «Міщанка», «Попадя», «Хома і Ярема», «В понеділок пила», «Дворянка», «Куріпочка», інші.

У нього вчилися: кобзар Гнат Гончаренко, а також (за даними Е.Криста) Михайло із Миронівки та Ульянов із Валок. Помер трагічно: «Обгорів в хаті, як був пожар і вмер».

Літ.: Жеплинський Б. Колибаба (Калибаба, Кулибаба) Петро // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.493; ІМФЕ, Ф.11-4., О.3.1013 Л. 4; Крист Е. Кобзари и лирики Харьковской губернии. Труды Харьковского предварительного комитета по устройству XII-го археологического съезда Харьков, 1902; Тиховський П. „Кобзари Харьковской губернии” там само. - С.135; Українські народні думи та історичні пісні, Київ-1955.

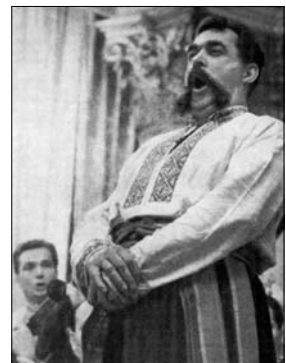
КОЛІСНИК (Щегулька) Марина Антонівна (1905, с.Решетилівка, Полтавщина -1966, Миргород). На бандурі вчилася грати у свого чоловіка Панаса Олексійовича Колісника, з яким виступала в квартеті бандуристів (разом з А.В.Яшною та М.К.Лукашем). Виконувала багато народних пісень. З великим успіхом співала (сопрано) разом з М.Лукашем дуєт Одарки і Карася з опери „Запорожець за Дунаєм” А.С.Гулака-Артемовського. Виступала також в дуєті з Агафією Яшною. Великою популярністю користувались і виступи подружжя Колісник. Деякий час працювала в Донецькій, а потім в інших філармоніях.

Літ.: Вовк, лист від 12.03.1971.

КОЛІСНИК Панас Олексійович (близько 1903, м.Миргород, Полтавщина – близько 1963) – бандурист. Учасник Миргородської капели бандуристів. Багато виступав разом з капелю, а також як соліст-бандурист та в складі квартету (його дружина М.А.Колісник, А.В.Яшна та М.К.Лукаш), яким керував. В репертуарі переважали українські народні пісні, були й твори радянських композиторів. Грав дуже добре, високотехнічно. Акомпанував на бандурі до арій з опери А.С.Гулака-

Козлова (Стегнач)
Наталія Петрівна

Колесник
Павло Семенович

Колесова
Оксана Олександрівна

Колесова
Ольга Олександрівна

Артемівського „Запорожець за Дунаєм”, які виконували його дружина і М.Лукаш. Великим успіхом користувались виступи подружжя Колісник Марини Антонівни та Панаса Олексійовича. Створив декілька жартівливих пісень дуже колоритних та мелодійних. Має ряд учнів. У нього вчилася бандуристка Л.О.Кочмала (Німченко) – нині артистка Ялтинської філармонії. Об’їздив з концертами усю країну. Помер перебуваючи на гастролях.

Літ.: Вовк, лист від 8.10.1970.

КОЛІСНИЧЕНКО Мефодій – лірник із с.Коси на Поділлі. Мав свою лірницьку школу. У нього вчився лірник Мороз. В школі вчилось до 30 учнів. Помер, ще „перед волею”, згодом школа його розпалася.

Літ.: Жеплинський Б. Колісниченко Мефодій // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.497; УРЕ (Укр. Рад. Енциклопедія) К., 1961 – 1964, т 8, с.199., Лірники.

КОЛОДУБ (1896, с.Велика Кошелівка Ніжинського р-ну, Чернігівської обл.) Концертував по навколишніх селах.

Літ.: Полотай М., запис 1946.

КОЛОМАК Семен Іванович (5.02.1905, м.Тростянець тепер Сумської обл. – ?) бандурист. Закінчивши початкову школу з 14 років пішов працювати на лісопильний завод. Далі працював на різних роботах: у кузні, залізничних майстернях, стрілочником залізниці. Учасник війни, нагороджений медалями. Змалку співав (голос бас). На бандурі навчився грати у гуртку бандуристів, яким керував С. Журман. Був одним із перших учасників цього гурту, з яким виступав в концертах у сусідніх селах і містах. Сам виготовив собі бандуру, допоміг придбати бандуру братам Олесю та Петру, з якими утворив родинне тріо. Грала на бандурі і дочка Семена Івановича, Валентина. Тріо братів Коломаків виступало в клубах району, учасник оглядів худ. самодіяльності. В репертуарі бандуриста укр. нар. пісні, твори класиків та укр. композиторів.

Літ.: Жеплинський Ю. Коломак Семен Іванович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.504;

КОЛОМАЦЬКИЙ Микола Олександрович (1907 – 1942, фронт) – бандурист. Один з перших учасників Городищенської капели бандуристів (1925) на Чернігівщині. Вправний бандурист. Загинув на фронті Великої Вітчизняної війни.

Літ.: Полотай М., лист від 8.12.1970.

КОЛОМЕНСЬКИЙ Л.Є. (кін. XIX ст., Кубань – I пол XX ст.) – кубанський кобзар.

Літ.: Лавров Л.И. Биографические заметки. - У кн.: Археология и этнография Северного Кавказа. – Краснодар. 1998. – С.164.

КОЛОМІЄЦЬ Іван – тенор, засл. арт. України. Соліст Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди.

Літ.: Черногуз Я.Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К.,2008. - С.52.

КОЛОМІЄЦЬ Оксана Валерівна (2.06.1982, смт. Гірник Львівської обл.) – бандуристка, співачка, лауреат міжнародного конкурсу, артистка Львівської обласної філармонії, учасниця квартету „Львів’янки”, член НСКУ. У 2001 з відзнакою закінчила Львівське державне музичне училище ім. С.П. Людкевича (клас бандури Якимець Н.П.). У 2006 закінчила Львівську державну музичну академію ім. М.В. Лисенка (клас бандури Герасименко О.В.). У 2009 з відзнакою закінчила Львівську Національну музичну академію ім. М.В. Лисенка, де здобула вчений ступінь магістра (клас вокалу Дашак А.Ю.). З 2005 працює солісткою Львівської обласної філармонії у складі квартету бандуристок „Львів’янки”, а також, з 2009 – викладачем бандури та вокалу в капелі хлопців-бандуристів „Гамалія” Центру творчості дітей та юнацтва Галичини.

КОЛОСІВСЬКИЙ Д.П. – бандурист. Вчився грати на бандурі в Кузьменко Олександрі Яківни. Страчений фашистами під час II Світової війни.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні – Львів: Край, 2000, - С. 127.

КОЛОТОВА Галина Олексіївна (1.01.1950) - член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

КОЛЯДА Никифор Іванович - лірник з Грицівки. Впоминався (мабуть від імені кобзарсько-лірницької організації) за Оспапа Вересая перед його жорстоким вчителем Кошовим С.В.

Літ.: Шуст, - С.276.

КОМАРЕНКО Григорій Іванович (1.11.1892, с.Гребінки, (тепер смт), Васильківського р-ну Київської обл. – 30.11.1975, м.Київ) – бандурист. В 1910 – після закінчення чотирирічної технічної школи в Чорнобилі, переїхав до Києва, де працював спершу на трамвайному заводі, а потім на заводі таксомоторів „Іном”, а з 1913 шлюсарем-шаблонником в „Арсеналі”. У 1912 почав вчитися грати на бандурі в бандуриста В.Потапенка. 1913 – познайомився з бандуристом Ф.Ф.Дорошком, з яким почав виступати. 1917-1919 вчився співу у проф. Цветкова при Київській вечірній консерваторії. 1918 – разом з групою інших ентузіастів утворив Першу українську художню капелу кобзарів, у якій грав до 1932. 1933-1957 – працював робітником на Київському деревообробному комбінаті та майстром на паровозо-вагоноремонтному заводі, виступав як соліст-бандурист та в ансамблях. Добре виконував думу „Про козака Голоту” та багато народних пісень. Разом з Ф. Дорошком створили мелодію до твору „Черниця Мар’яна”. Похований на Звіринецькому цвинтарі.

Літ.: Жеплинський Б. КОМАРЕНКО Григорій Іванович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.513; Яцен-

Коломак
Семен Іванович

Коломієць
Іван

Коломієць
Оксана Валерівна

ко Л. Півстоліття з пісню.// Музика, №1, 1970; Яценко Л. Державна заслужена капела бандуристів Української РСР. – К.: Муз. Україна, 1970.

КОМПАНИЧЕНКО Тарас Вікторович (14.11.1969, м.Київ) – кобзар, лірник, бандурист (народна бандура), мистецтвознавець, член Національної Спілки Кобзарів України Київська обл. Навчався в Київській дитячій музичній школі по класу бандури (викладач Твердохліб Людмила Іванівна). Далі закінчив Косівський технікум народних художніх промислів (Івано-Франківська обл.). Від 1989 – братчик Київ. кобзар. цеху. Проїшов вишкіл у М.Будника (з 1988), Г.Ткаченка (з 1989), С.Радька (з 1990). Учень В.Кушпета (з 1997, кобза), М.Хая (з 1998, ліра), В.Шевчука (з 1999, ліра). Займається самоосвітою, освоює харківський спосіб гри на бандурі. Виступав часто разом з бандуристом Миколою Будником. Грає на двох бандурах: бандурі Чернігівської фабрики муз. інструментів і народній бандурі. В репертуарі твори усіх жанрів кобзарської і лірницької традиції (7 дум, псалми, канти, колядки, балади, істор., реліг., побутові пісні та інші). Часто виступає в концертах і фестивалях в Україні та за її межами. Лауреат нац. конкурсу кобзар. мистецтва ім. Г.Китастого (2003, I премія), премії В.Стуса (2004), премії „Глодоський скарб” (2007), Нац. Премії ім. Т.Шевченка (2006). Співпрацює з різними мист. агенціями та громадськими організаціями. Має сольний CD та значну кількість аудіозаписів у збірних дисках. Виступає з лекціями концертами.

Літ.: Шевчук О. Компаніченко Тарас Вікторович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.516.

КОНДИРЕВСЬКИЙ – бандурист у князя Меншикова.

Літ.: Хоткевич. 1930. с.124

КОНДРАТЕНКО Юрко – лірник. Відомий в Україні знавець і реконструктор рідкісної бойківсько-підгірської манери традиційного гуртового співу, керівник гуртів «Родовід», «До схід сонця» (Львів) та ін. Реконструкцією гри на лірі займається з 1990р. Володіє сильним ступенем заглиблення у світ лірницької специфіки звуко- і образотворення. Репертуар „Про Георгія”, „Про Почаївську Божу Матір”, „Весілля зайця”.

Літ.: Програма концерту кобзарів і лірників України з нагоди відкриття Львівського кобзарського цеху.

КОНДРАТЮК Ольга Володимирівна (12.06.1977, м.Кременець Тернопільської обл.) – бандуристка. У 1993 закінчила Кременецьку дитячу музичну школу, у 1997 – Рівненське музичне училище (клас викладача Т.В.Свентах), у 2002 – РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко). Живе і працює в Кременці.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С. 49.

КОНИК Євген Тимофійович (1915 на Харківщині – 28.11.1969, с.Лідне під Харковом) – бандурист. Грати на бандурі вчився у свого брата Олександра. Користувався порадами Г.Хоткевича. Набув високої техніки гри, добре співав (баритон). Грав у зразковій капелі бандуристів в Києві. Був солістом-бандуристом Харківської державної філармонії, потім працював в інших філармоніях. Керував капелою бандуристів при Будинку культури ім. В.І.Леніна та вів клас бандури в Харківській музичній школі №7. Часто виступав як соліст-бандурист, окремі його виступи транслювались по радіо. В репертуарі були народні пісні, твори класиків та інших композиторів.

Літ.: Жеплинський Б. Коник Євген Тимофійович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.523.

КОНОГРАЙ Зенон (90 рр. XIX ст. Кубань – 1916, Туреччина) – кубанський кобзар.

Літ.: Ємець В. У золоте 50-річчя на службі Україні. – Голлівуд – Торонто. 1961, – С.114, 354, 362; Нирко О. – С. 275.

КОНОНЕНКО Андрій Микитович – бандурист, архіваріус капели бандуристів. Народився на Полтавщині. Свою артистичну діяльність почав ще 1925 в Полтавській капелі бандуристів. Від тоді все його життя зв'язане з бандурою. Після об'єднання Полтавської капели з Київською грав у об'єднаній зразковій капелі бандуристів, а у післявоєнний період увесь час в Державній капелі бандуристів УРСР. Влаштував гастрольні подорожі капели, залучав до колективу здібних співаків-бандуристів. Організував виготовлення нових інструментів. Під час перебування на пенсії займався впорядкуванням архіву капели.

Літ.: Яценко, 1970, – С.39.

КОНОНЕНКО Пилип Петрович (за іншими даними Пилипович) (1904, с.Великий Перевіз, тепер Шишацького р-ну Полтавської обл. – 1933, м.Сталінград, тепер Волгоград, РФ); – бандурист, майстер бандур. Батько був столяром, від нього перейняв столярську справу. Змалку проявляв любов до музики, майстрував музичні інструменти, робив добрі бандури. Грати на бандурі вчився у Н.В.Чумака. Був одним із основоположників Полтавської капели бандуристів. 1925-1928 – працював у Харківській капелі. 1928 – переїхав до Конотопа, де заснував шестимісну школу гри на бандурі, а потім і капели бандуристів. 1930-1934 – був учасником і керівником Конотопської капели кобзарів-бандуристів. Був добрим музикантом, співав слабше (другий тенор). Репертуар складався в основному із укр. нар. пісень. Разом з Конотопською капелою об'їздив увесь Радянський Союз.

Літ.: Жеплинський Б. Кононенко Пилип Петрович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.525; ІМФЕ, Фонд 46-2, о.з.3.89; ІМФЕ Фонд 46-3., 0.3.127;

Компаніченко
Тарас Вікторович

Кондратюк
Ольга Володимирівна

Кононець
Юлія Іванівна

Архів Жеплинського Б., лист Ф. Глушка від 9.03.1969; Лисий І. Кобзарство Конотопщини. – НТЕ, №3 (241), травень-червень, 1993, – С.59-62.

КОНОНЕНКО Федір – кобзар з с.Олександрівки Лубенського пов. Полтавської губ.

Літ.: Сперанський, 1904; ЦДА, Львів. Ф.688, о.з.191, л.233.

КОНОНЕЦЬ Юлія Іванівна (10.05.1991, м.Костопіль Рівненської обл.) – бандуристка. У 2006 закінчила Костопільську ДМШ (клас викладача З.В.Подлескої). З того ж року навчається у Рівненському музучилищі (клас викладача О.О.Крук). Учасниця шкільного ансамблю бандуристів.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 49-50.

КОНОПЛІЧ Кіндрат Михайлович (1900, м.Бориспіль). Учасник Київської капели бандуристів (1927-1929), а відтак Бориспільської капели бандуристів, якою деякий час керував.

Літ.: Полотай П.А., лист від 8.12.1970.

КОНОПЛЕНКО – ЗАПОРОЖЕЦЬ Павло – бандурист і популяризатор кобзарського мистецтва в США та в Канаді, полковник армії УНР. Багато виступав з концертами в Канаді і в США. Автор книжки нарисів про кобзарське мистецтво „Кобза і бандура”

Літ.: Самчук У. – С.79.

КОНСТАНКЕВИЧ Орися Теодозіївна (5.07.1955, м.Калуш Івано-Франківської обл.) – бандуристка, педагог. У 1970 закінчила Калуську ДМШ. У 1974 – Чернівецьке музучилище, у 1990 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас викладача З.А.Сингаєвської. Викладач бандури у Калуській ДМШ №1 Івано-Франківської обл..

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С. 50.

КОНЧАКІВСЬКА Наталія Степанівна (16.01.1984, с.Рудники Миколаївського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, Член Національної Спідки Кобзарів України. Львів. В 1999 закінчила Миколаївську середню школу. В 2003 закінчила Дрогобицьке музичне училище ім.В.Барвінського по класу бандури у викладача Верещинського О.П. та педагогічний коледж ЛНУ ім.І.Франка. У 2008 закінчила ЛНМА ім.В.Лисенка по класу сольного співу у викладача заслуженої артистки України Романюк Н.Р. З 2005 по 2009 - солістка Львівського муніципального хору „Гомін”. З 2008 працює викладачем по класу бандури та сольного співу у Львівській ДДМШ №1 ім.Кос-Анатольського. Лауреат багатьох мистецьких і пісенних конкурсів, гран-прі конкурсу „Перлини Дністра”(2003). Починаючи з жовтня 2008 виступає в концертних мистецьких програмах тріо бандуристок „Червона калина”, м.Львів.

КОПАН Григорій Якович (1887, м. Бориспіль на Київщині – 28.04.1938, розстріляний) – бандурист. Грати на бандурі навчився ма-

бути у київського бандуриста В.Потапенка. Один із основоположників, учасник і зав. художньою частиною Першої укр. художньої капели кобзарів, а також кількарічний її голова. Віртуозно виконував козачки (у власних варіантах) та народні жартівливі пісні (зокрема „Про дворянку”). Одним із перших сконструював важелі для пере-строювання струн на бандурі. Був арештований. На момент арешту працював керівником „гуртка музики у Залізничних клубах”. Уперше заарештований органами ГРУ 1930 року за „контрреволюційну діяльність”. Удруге арештований 19.03.1938 як „керівний учасник контрреволюційної організації”. За справою №83938 ІІІ відділу КОУ НКВС згідно ст.. 54-2, 54-11 КК УРСР засуджено до розстрілу. Присуд особливої трійки НКВС по Київській обл. виконано 28.04.1938 року о 23.00.

Літ.: Жеплинський Б. КОПАН Григорій Якович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.541; ЦДА ГОУ Ф.1.оп.263, спр.№49967, С.49-50, С.190-193, С.203, С.205; Черемський К. Повернення традиції, – С.96.

КОПАЧ (Ковальчук) Людмила Миколаївна (21.05.1964, м.Дубне Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1971 закінчила Дубенську ДМШ (клас викладача Т.П.Войтової), у 1983 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року – викладач бандури у Дубенській ДМШ. Учасниця капели бандуристів, тріо бандуристів, вокального ансамблю, хоро-вої капели.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.50.

КОПИЛЕЦЬ (Калантаєвський) Іван – кобзар з Харківщини.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 592, л.54; ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1013, л.1.

КОРБА Теодор Петрович (17.10.1942, с.Терщане (РП)) – учасник капели бандуристів „Карпати”. На бандурі вчив його грати Ю.Данилів.В капелі бандуристів «Карпати» з 1958 по 2006 р.р. Був інспектором капели весь той час. Крім того, співав в церковних хорах: ц.Покрови та ц.св.Йосафата у Львові.

КОРВАЧ Євген Антонович (6.07. 1938, в с.Синява Сяноцького повіту (РП)) – учасник капели бандуристів „Карпати”. В 1956 році закінчив Бережанське педагогічне училище. З 1971 року по 1973 рік – директор Тернопільського УВП УТОС. З 1973 по 1990 р.р. в капелі бандуристів «Карпати». Тенор. Виконував соло в піснях: « Ой ходив чумак», «А я все дивлюся,де моя Маруся» З 1973 року по даний час – заступник генерального директора з соціальних питань Львівського УВО УТОС.

КОРЕЦЬКИЙ Михайло Якович – бандурист із Миргорода. В 1927 переїхав в Дніпропетровськ, де разом з братом Олександром та

Констанкевич Орися Теодозіївна

Кончаківська Наталія Степанівна

Копач (Ковальчук) Людмила Миколаївна

Корба Теодор Петрович

дядьком Кикотем часто виступали з концертами по Дніпропетровській області і Донбасу, які користувались великим успіхом.

КОРЕЦЬКИЙ Олександр Якович (6.01.1893. м.Миргород). Вчився в Миргородській художньо-промисловій школі в художника А.Сластіона. В 1919 переїхав у Полтаву. Проживаючи там почув спів кобзаря П.Кашуби і познайомився з ним. Під впливом розмов з Кашубою повернувся у Миргород і вирішив зайнятися кобзарством. Зять О.Я.Корецького – Ярош підтримував устремління хлопця і коли підібрались хороші виконавці (І.П.Скляр, С.С.Бец-Харченко, Н.І.Скляр, А.Г.Пирогов, І.Н.Ярош) створили капелу, яка згодом стала відомою далеко за межами Полтавщини. В 1927 О.Я.Корецький переїхав в Дніпропетровськ та разом з братом Михайлом та дядьком Кикотем часто виступали з концертами, їх виступи користувались успіхом.

КОРЖЕВСЬКИЙ (біля 1870) – кобзар-бандурист та майстер кобз-бандур. Зробив разом з своїм сином багато бандур, гарно художньо оформлених. На бандурах його роботи грало багато учасників Київської капели бандуристів. Син Коржевський також добре грав на бандурі. Несподівано помер, проживши 90 років.

КОРНЕЛЮК Володимир Петрович (13.02.1962) - член Національної Співки Кобзарів України, Київ.

КОРНІЄВСЬКИЙ Олександр Самойлович (8.03.1889, с.Данилівка, тепер Менського р-ну Чернігівської обл. – 31.01.1988, м.Корюківка Чернігівської обл.) – кобзар-бандурист, конструктор і майстер музичних інструментів. Ще в дитинстві пробував майструвати музичні інструменти. З 1904 – вчився в ремісничому училищі, починав робити скрипки. 1905 - зустрічався з кобзарем Терешком Пархоменком і на замовлення Миколи Лисенка за зразком Пархоменкового інструменту виготовив три бандури, а також бандуру для себе, на якій навчився грати. З цього часу кобзарює та займається виготовленням та вдосконаленням муз. інструментів. У 1910 – виготовив вперше дворядну ліру, яку вдосконалив в 1918. У 1937-1947 – незаслужено репресований сталінським режимом. Відбувши каторгу, після заслання жив в м.Корюківка на Чернігівщині, конструював і виготовляв нові інструменти, серед них арфу й дивовижний за конструкцією інструмент, який назвав бандуриною. В 50-х роках виготовив ліру з хроматичними басами. Біля 180 бандур роботи К., оздоблені орнаментами із перламутру, розійшлися по Україні і за її межами, деякі демонструються в музеях. Виготовив також багато балалайок, гітар (в т.ч. двогрифних

власної конструкції), мандолін, більше десятка скрипок. Був добрим музиком, чудово грав на бандурі і лірі, вмів грати на інших інструментах, вчив грати на них.

Літ.: Жеплинський Б. КОРНІЄВСЬКИЙ Олександр Самойлович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.549; Жеплинський Б. Творець бандурини. Укр. культура, 1991, №12, грудень, - С.8-9; Жеплинський Б. Кобзарі, бандуристи. Набір листівок. Листівка Корнієвський О.С., Львів: Академічний експрес, Львів, 1997; Жеплинський Б, Кобзарськими стежинами вид. Львів. наук. бібл. ім. В.Стефаника НАНУ, Львів, 2002, - С.75-81; Шудря М., Нечеп В. В рокотанні, риданні бандур. – К.: МАУП, 2006.

КОРНІЄНКО Андрій Пантелеймонович (близько 1864, м.Васильків Київської губ. - ?) – лірник. Осліп від віспи в 10 років. Вчився у лірника Е.А.Шевченка з Білої Церкви. Грошей за науку не платив, але допомагав по господарству. Був жонатий, мав сім'ю. Репертуар (записував А.Малинка): „Біда”, „Теща”, „Сирітка”, „Про соцького”, „Про Почаївську Божу матір”, „Миколая”, „Спасителя”, „Варвара”, „Лазаря”, „Олексія”, „Страшний суд” та інші.

Літ.: Малинка О. Лірник Андрій Корнієнко. Київська старина, 1895, № 9, - С.59-64;

КОРОБКА Павло Іванович (1890 м.Миргород на Полтавщині – ймовірно 1939) – кобзар-бандурист. Один із зачинателів кобзарства на Миргородщині в Радянський період. Служив у війську, а після демобілізації грав на бандурі у рідному місті (ще до заснування першої Миргородської капели). В його хаті часто збирались миргородці послухати гру „Бритоголового красеня-бандуриста, із хвацько підкрученими вусами”. Знав і вмів виконував багато народних пісень („Ой п'є Байда мед-горілочку”, „Коли б я був полтавським соцьким”, „Місячно-зоряно” та інші). Загинув трагічно, разом з товаришем попав під поїзд.

Літ.: Архів Б.Жеплинського, лист М.Сарми-Соколовського від 10.07.1993; Жеплинський Б. КОРОБКА Павло Іванович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.553; Немирович І. Народний митець (І. Скляр), Дніпро, 1964, 37.

КОРОЛЬ Владислав Едуардович (28.10.1966, м. Київ) – бандурист. Грати на бандурі навчив його Рудий Володимир Всеволодович (з Києва). В репертуарі переважають побожні пісні. Твори підбирає такі, щоб прославити Христа: „Настала на світі”, „О Боже, мій Боже”, „Якщо візьмеш Хрест на плечі”, „Батьку небесний”, „Блажен хто серцем”, „Ви – Храм Святого Духа”, „Краю мій!”, „Всякому городу нрав і права” (Г. Сковороди), „У бурях життєвих”, „Щоб крила мені журавлині”, „Люблю я місяця блиск тихий”, „Журавлі”, „До Тебе мій Боже” та інші.

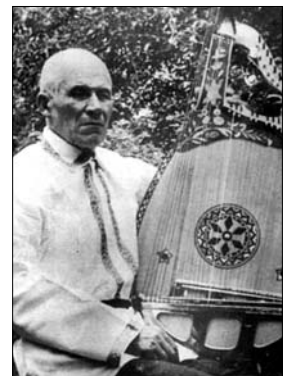
Літ.: Жеплинський Б. КОРОЛЬ Владислав Едуардович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.553; Приватний архів Б.Жеплинського: Лист В.Короля до Б.Жеплинського (вересень 1993)

Корвач
Євген Антонович

Корнієвський
Олександр Самойлович

Корнієвський
Олександр Самойлович

Косарович
Надія Іванівна

Костюк (Степчук)
Ольга Василівна

Костюкевич
Оксана Федорівна

Костюченко
Валентина Володимирівна

КОРОННИЙ Іван Мартинович (1899, м. Харків – 1964, там само) – кобзар -бандурист. Добре грав і сам складав пісні (переважно жартівливі) на сучасну тематику („Катюша про Гітлера”, „Сватання або вибір нареченої”, „Старе і нове село”, „Чи в Києві, чи в Полтаві?”, „Як дід спіймав шпигуна” та інші). 1964 – до Шевченківських днів створив пісню „Ой коли б ти встав Тарасе” (друкувалась в газ. „Соціалістична Харківщина”). Любив їздити з концертами по селах. В одній із поїздок простудився і незабаром помер. Прокобзарював більше 40 років.

Літ.: Архів Б.Жеплинського. Лист кобзаря Г. Ільченка від 10.03.1968; Жеплинський Б. Коронний Іван Мартинович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.554;

КОРОСТИЛЬОВА Ольга Сергіївна (7.09. 1950) – член Національної Спілки Кобзарів України.

КОСАРОВИЧ Надія Іванівна (1973, м. Калусь Івано-Франківської обл.) – бандуристка, педагог. У 1988 закінчила Калуську ДМШ, у 1992 – Івано-Франківське музичне училище ім.Д.Січинського, у 2001 – РДГУ (клас викладача Н.Ф.Чичановської). Викладач бандури у Брошнівській школі мистецтв Івано-Франківської обл.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., – С.50.

КОСЕНКО Микита Євменович (1880, с. Городище на Черкащині – 1965) – майстер бандур. Робив прекрасні дзвінки бандури для кобзарів-бандуристів. Один з кращих майстрів по виготовленню кобз-бандур. За свідченням бандуриста О.С.Чуприни Косенко разом з майстром Коржевським виготовив понад 500 кобз-бандур. Виготовляв і інші інструменти. Хороші на звук інструменти його роботи були широко відомі.

Літ.: Листування Б.Жеплинського з М.Полотаєм (м.Київ); Листування Б.Жеплинського з О.С. Чуприною (Корсунь-Шевченківський)

КОСТАНДА Оксана – учасниця тріо бандуристок „Лелія” Луцького районного будинку культури. Учасниця VI-го фестивалю кобзарського мистецтва ім.Ю.Сінгалевича у Львові 30.11.2008 р.

КОСТЕЦЬКИЙ Олександр Петрович (1900, м.Київ). Працював артистом-бандуристом ансамблю українського радіо та у Державній зразковій капелі бандуристів.

Літ.: Полотай М. П., лист від 8.12.1970.

КОСТРИЦЬКИЙ Леонід – бандурист, виступав разом з К.Місевичем. Жив в м. Кременці.

Літ.: Листування Б.Жеплинського з А.Свідерською (Почаїв). Лист від 20. 08.1968

КОСТЮК Каленик (XIX-XX ст.) – лірник. Осліп на 4 році життя. Розповідав, що в Дідківцях на Чесного Хреста збирались лірники і „прислухалися, як хто грає” (влаштували своерідний конкурс лірницького мистецтва)

і платили тому, хто краще вміє грати”. Дослідник Василь Прус в с. Красносільцях Чуднівського р-ну на Житомирщині записав від нього, коли він мав 70 років, деякі відомості. Використав їх К.Квітка у своїй публікації „До вивчення побуту лірників”.

Літ.: Костюк Каленик // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.567; Оришкевич О.Ф. Лірницька традиція на Волині. (Друга половина XIX – поч. XX ст.)// Житомирщина на зламі тисячоліть. Науковий збірник „Велика Волинь”. Праці Житомирського науково-краєзнавчого Товариства дослідників Волині. Т.21. Житомир., 2000, – С.279-280.

КОСТЮК (Степчук) Ольга Василівна (13. 01. 1960, м.Балхаш Казахстан) – бандуристка, педагог. У 1976 закінчила Острозьку ДМШ, у 1980 – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року викладач бандури у Дубровицькій ДМШ.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.50.

КОСТЮКЕВИЧ Оксана Федорівна (3.07. 1983, с.Мутвиця Зарічненського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1996 закінчила Зарічненську ДМШ (клас викладача З.О.Дем’янчук), у 2005 – РДГУ (клас викладача Н.Є.Турко). З того ж року викладач бандури у Зарічненській ДМШ. Учасниця ансамблю бандуристів у РДГУ.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.50 – 51.

КОСТЮЧЕНКО Валентина Володимирівна (11.03.1973, м.Рівне) – бандуристка. У 1990 закінчила Рівненську ДМШ №2, у 1994 – Рівненське музичне училище (клас викладача А.Ю.Грицяя). Працювала у Рівненській ДМШ №2. Трагічно загинула.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г. – С.51.

КОСТЮЧЕНКО Грицько (близько 1866, с.Козероги Чернігівської округи -?) – лірник. Осліп на 54 році життя. В 15 років почав вчитися у лірника Якіма в Колпиті, де вчився 2 роки. Репертуар багатий. Псалми: „Лазар”, „П’ятниця”, „Когда б же я знав”, „Зійшла зоря”(Почаївська), „Самарянка”, „Предвічний Бог”, „Цару Христе”, „Створив Бог Адама”, „Ісусе, мій прелюбезний” та інші (всього більше 23). Приспівки: „Теща”, „Щиголь”, „Бариня”, „Про Хому та Ярему”, „Дворянка” та інші: „Киселик”, „Дудочки”, „Чоботи”, „Гречаники”, Думи : „Удова”, „Азовські брати” (фрагмент). „Удову” перейняв від лірника Тита з села Сорокошичі Чернігівського пов.. Думу „Азовські брати” записав від нього 1924 в Чернігові Б.Луговський. На заробітки К. ходив з дочкою (поводир), деколи з дружиною та молодшим сином.

Літ.: Жеплинський Б. Костюченко Грицько // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.568; Луговський Б. Матеріали до ярмаркового репертуару та побуту старцтва в Західній Чернігівщині.// „Родовід”, ч.6,1993,С.89;

КОТ Карпо Данилович (біля 1880 - ?) – бандурист Ружичненського р-ну Хмельницької обл., організатор і керівник кількох

самодіяльних ансамблів бандуристів в частинах Радянської Армії. Створив і родинний ансамбль, в складі якого були два його сини, дочка, зять, племінник і племінниця. В репертуарі ансамблю твори українських та російських композиторів, народні пісні (зокрема „Ой ти мамцю жалуй мене”, „Дідове весілля” та інші). Має власні твори („Колгоспна пісня”).

Літ.: Омельченко А. Сріблясто дзвенять бандури. - Народна творчість та етнографія, 1965, №9.

КОТЕЛЕВЕЦЬ Йосип Андрійович (1897 -?) – музикант, бандурист, диригент із Полтавщини. Закінчив курси диригентів при Полтавському відділі освіти. Грав на багатьох інструментах (мандоліні, гітарі, балалайці, фортепіано, бандурі, скрипці). Був худ. керівником капели бандуристів групкому будівельників м. Полтави (в складі 20 аматорів робітників-будівельників). Капела займала перші місця на міських і обл. олімпіадах Полтавщини. Керував також капелою бандуристів вантажників залізничі станції Полтава-Київська, яка в 1934 зробила турне по містах Рад. Союзу. 1937 – Котелевець був безпідставно репресований. Реабілітований після смерті. Фотографії робітничих капел К. представлені в муз музеї м. Полтави.

Літ.: Зоря Полтавщини, №7(2798) від 9.01.1937; Жеплинський Б. КОТЕЛЕВЕЦЬ Йосип Андрійович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.570;

КОТЛІНСЬКИЙ Діонісій Людвигович (17.04.1912, с.Фадеевськ Хмельницької обл.) – бандурист. За національністю – поляк, за професією - водій. З 1944 живе в м. Ялті (Крим). В 1964 почав вчитися грати на бандурі у бандуриста Нирко О.Ф. Один з перших фундаторів Ялтинської капели бандуристів ім. С.Руданського. Самодіяльний художник та здібний актор-аматор. Голос-баритон. Прекрасний ансамбліст, акомпаніатор. Виступав і як соліст-бандурист. Його виступи відзначаються невимушеністю, теплотою і щирістю. Він грає немов би між іншим, для себе і особливо тепло сприймається глядачами. Виступає часто на підприємствах, в санаторіях, селах з власною програмою. В репертуарі понад 30 пісень та інструментальних творів. Написав ряд власних п'єс.

Літ.: Калатун А. Смотри молодых талантов. Курортная газета. 1965; Матвієнко Н. Телебачення, естрада. Кримська правда. від 3.06.1965; Коханова М. Ялтинські бандуристи. Культура і життя. від 2.04.1967; Карабанова Н. Звучат родные песни. Курортная газета. від 31.01. 1967

КОТЬКО Антін Іванович (1909, м.Полтава). Брав участь в роботі мандрівних капел бандуристів 20-30-х років (Полтавській, Боришівській, Миргородській). Декілька років працював в Українському народному хорі під керівництвом Г.Верьовки в Києві.

Літ.: Листування Жеплинського Б з Полотаєм М.П. (Київ).

КОХАНОВСЬКА (Сергієнко) Юлія Богданівна (4.06. 1979, м.Рівне) – бандуристка, виконавець, Член Національної спілки кобзарів України. У 1994 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викладача Т.А.Бенедюк), у 2001 – РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко). Учасниця народного тріо бандуристок „Любисток” при Рівненському МБК у складі: Наталія Турко, Оксана Чирук, Юлія Кохановська.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., – С.51.

КОЦАЙ Адамко Казимирович – лірник із с.Велика Бубнівка, Червоноост. р-ну, Камянець-Подільської обл. Учасник Республіканської наради кобзарів і лірників при інституті Укр. Фольклору АН УРСР (прибув 15.04.1939).

Літ.: Жеплинський Б. КОЦАЙ Адамко Казимирович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.577; Фонд ІМФЕ, 36-3 (325).

КОЦАЙ Дмитро - лірник з Житомирщини, учасник I-ї республіканської наради кобзарів та лірників.

Літ.: Лавров - с.156.

КОЦЮБА Артемон (XIX ст.- ?) – лірник із с.Микулинці Літинського пов. на Поділлі.

Літ.: Боржковський Б. Лирники // Киевская старина, 1889, т. XXVI; Коцюба Артемон // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.579;

КОЧЕРГА Дмитро (1811, с.Більське тепер містечко Опішнянського р-ну Полтавської обл.. -?) – кобзар. Вчився у І. Хмеля. У Кочерги Д. вчилися Степан Зубко, а також І. Крюковський-Кравченко та Федір Гриценко-Холодний. Від нього зробив запис репертуару П.Мартинович. Знав думи: „Про Марусю-Богуславку”, „Самарські брати”, „Дівка-бранка”, „Три брати Азовські”, „Олексій Попович”, „Удова”, „Сестра і брат”. Був непоганим педагогом, хоч сам (за свідченням сучасників) грав примітивно.

Літ.: Жеплинський Б. Кочерга Дмитро // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.582; ІМФЕ, Фонд 11-4., О.3,1013, л.лі 54; ЦДІА, Львів, фонд 688, О.3.191, л.12; Примич М. Виконавці укр. нар. дум. Родовід, ч.4,1992, – С.19.

КОЧЕРГА Олексій Мусійович (11.09.1906 м.Полтава) – бандурист. Працював в Грузькому Полтава-Київська, де брав участь у гуртках художньої самодіяльності і навчився грати на бандурі, яку придбав у Шостака. З 1943 по 1959 працював в Державному українському народному хорі під керівництвом Г.Верьовки. Грав на бас-бандурі, добре співав. В репертуарі бандуриста переважають українські народні пісні: „Про Морозенка”, „Про Кармелюка”, „Думи мої”. „Ой у полі вітер віє”, „Ой запив козак”, „Ой піду я лугом”, „У Києві на риночку”, „Гей видно село”. Жив в Києві.

Літ.: Вовк Д., лист від 28.08.1970; Вовк Д., лист від 26.10.1970; Перепелюк В., 1970, С.255.

КОЧМАЛА (Німченко) Любов Олександрівна

Кохановська (Сергієнко)
Юлія Богданівна

(23.02.1927, м. Миргород Полтавської обл.) – бандуристка. Голос меццо-сопрано. На бандурі почала вчитись грати в 1947 в бандуриста Колісника Панаса Олексійовича. З 1947 по 1950 виступала у складі квінтету бандуристів, який організував П.О.Колісник. З 1950 по 1957 працювала співачкою в Полтавському драмтеатрі. В 1957 переїжджає з родиною в м. Ялту Крим. З 1958 працювала в Ялтинській філармонії. Виступала разом з І.О.Мельником та І.М.Дорошем. В репертуарі історичні, ліричні, побутові та жартівливі народні пісні та пісні українських класиків та радянських композиторів. Виступи бандуристки користувалися великим успіхом. В складі тріо та дуету часто виїжджала в різні міста та села.

Кочура
Тетяна Петрівна

Кошіль
Олена Володимирівна

Кравець
Петро

КОЧУБЕЙ Маркур Пилипович (кін. XIX ст., станиця Абинська на Кубані – перша пол. XX ст.) – бандурист, співак. Належав до стародавнього козацького роду Кочубеїв, нащадки яких переселилися із Запорожжя до Чорногорії. Був наймолодшим із шести братів, всі мали добрі голоси, співали в церковному хорі, грали у станичному духовому оркестрі. Маркур займався переважно побутовим музикуванням. Улюбленою його піснею була пісня „Не бий мене, муже, не карай”. Грав безпосередньо, щиро, задушевно. У співочому товаристві міг награвати будь-яку укр. нар. пісню, легко імпровізував. Народні танці виконував із варіаціями, які сам і створював. Родина Кочубеїв потрапила під розкуркулення, брати Кочубеї були репресовані. Маркур кілька разів втікав із Сибіру та був арештований.

Літ.: Жеплинський Б. КОЧУБЕЙ Маркур Пилипович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, – С.582-583; Нирко О. – С.275; Польовий Р.П. Кубанська Україна. – К.: Дюкор, 2002 – С.189.

КОЧУРА Тетяна Петрівна (12.04.1954, м. Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1971 закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викладача М.М.Стешин), у 1975 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя). З того ж року викладач Дубенської ДМШ. Нині на пенсії. Живе у м.Дубно.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., – С.51.

КОШІЛЬ Олена Володимирівна (8.09.1981, м.Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка. У 1996 закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викладача В.О.Кришук). У 2000 – Рівненське музучилище (клас викладача Т.В.Свентах), у 2005 – Львівську музичну академію ім. М.В.Лисенка. Працює у Львівському театрі опери і балету. Лауреат Всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах (Кіровоград, 1999).

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.51-52.

КОШКА див. КІШКА

КОШМАН Дем'ян Максимович (1902.

м.Бориспіль біля Києва - 1959) – співак-бандурист. Мав чудового тембру голос (баритон), працював в Українському народному хорі, Радіокомітеті (Київ), а відтак керував самодіяльним ансамблем у Борисполі.

Літ.: Листування Жеплинського Б. з Полотаєм М.П.(Київ).

КОШОВИЙ Семен – кобзар XIX ст. з с. Горлівка на Полтавщині, пан-отець О.Вересая. Ймовірно вчив і Самійла Яшного з Миргорода.

Літ.: ЗЮЗО РГО, 1873, т.І, С.317; Бурлака, 1959.

КОШІЙ Федір – кобзар. Про нього згадував О.Вересай.

Літ.: ЗЮЗО, 1873, т.І, С. 332; ЦДІА, Львів, Ф.688. о.з.191, л.240.

КРАВЕЦЬ Петро – учасник і соліст (тенор) капели бандуристів „Заспів” Львівського Політехнічного інституту та капели бандуристів Палацу культури „Львівхімсільгоспмаш”, якими керували Богдан та Віра Андріївна Жеплинські. Виступав в тріо з Богданом Близнюком та Ігорем Юпином. Закінчив Львівський Політехнічний інститут, інженер, учасник і соліст багатьох хорів м.Львова

Літ.: Жеплинський Б. Співав „Заспів” відважно. // Кобзарськими стежинами. - С.229.

КРАВЕЦЬ Степан (І чверть XVIII ст., Запорізька Нова Січ – кін. XVIII ст. або поч. XIX ст., хутір Новомихайлівський, Кубань) – кубанський кобзар.

Літ.: Напис на бандурі 1749р.; Нирко О. – С. 275 Реєстр запорожского войска 1756 года. Шкуринський куринь. – Краснодар, 1997.- №185. – С. 92.

КРАВЗИН Микола (XIX ст.) – лірник і помічник (другий учитель) лірницької школи в Сатанові коло Радзівілова (Галичина), в якій головним вчителем в 60-х роках XIX ст. був Грицько Сафандулька. Про високу майстерність та багатий репертуар лірників, які закінчували цю школу згодом згадував лірник Захар Головатий. Кравзина Миколу добре знав лірник Захар Головатий.

Літ.: ЦДІА Львів, Ф 688, оп.1, О.3. 192 /2; Б.Жеплинський Подільські лірники та їхній репертуар. / Традиційна народна музична культура західного Поділля: Збірник статей і матеріалів / Ред. упор. Олег Смоляк, Василь Коваль. – Тернопіль: Астон, 2001. – С.73.

КРАВЦОВ Петро Тихонович (1900, м. Дніпропетровськ – серпень 1945, м. Дніпропетровськ) – бандурист. З 1909 по 1914 вчився в залізничному училищі. 1914-1918 – слюсар залізничного депо станції Дніпропетровськ. З 1918 – в рядах Червоної Армії. В 1923-1933 – працював пом. машиніста та машиністом станції залізничного депо Дніпропетровська. Працюючи в депо брав активну участь в гуртках художньої самодіяльності, а з 1934 – керував гуртком (згодом капелою бандуристів Дніпропетровського клубу залізничників). Ця капела добилась

значних успіхів. Після закінчення Всеукраїнських курсів підвищення кваліфікації диригентів самодіяльних хорів та керівників капел бандуристів (з 1936 р) продовжує керувати капелою бандуристів, з якою їздить з концертними виступами по Україні. Учасник II світової війни з 1941. Після поранення і лікування, демобілізований як інвалід II групи. Повернувся до рідного міста, став керувати ансамблем бандуристів при Дніпропетровській філармонії. Виступав як соліст бандурист. В нього вчилися грати на бандурі ряд учнів. За концертну діяльність нагороджувався грамотами.

Літ.: Радиосмотр художественной самодеятельности железнодорожников. // Газ. Гудок, 14.07.1940; Циганенко Ф.Ю., лист до Жеплинського Б. від 15.02.1970.

КРАВЧЕНКО Василь Тарасович (XIX ст., хутір Новомихайлівський, Кубань) – кубанський кобзар. Є про нього свідчення Кравченко Лариси Михайлівни, 1937 р. нар. (м.Київ, 1996).

Літ.: Нирко О. - С. 275.

КРАВЧЕНКО Іван – кобзар з с.Піски, учився в Комишанського кобзаря.

Літ.: П.Мартинovich. Украинские записи; К.С.1904, III, С. 472.

КРАВЧЕНКО Іван – лірник. Втратив зір в 2 роки. В 16 років почав вчитися грати на лірі. Вчився грати 1 рік і 5 місяців.

КРАВЧЕНКО (КАСЬЯН) Іван – (1815, с.Гапонівка, Лохвицького пов. нині Краснопільського р-ну Сумської обл. – 1878) – кобзар. Кобзарського мистецтва вчився у кобзаря І. Хмельницького у Зіньківському повіті, тепер Зіньківський р-н Полтавської обл.. Добре грав і вчив грати інших, зокрема кобзаря Івана Кравченка-Крюковського.

Літ.: Сперанський, 1904; ІМФЕ,Ф.11-4.О. 3.1009, л.94; ЦДДА (м.Львів), Ф.688, О-1, 191, 59.

КРАВЧЕНКО Кость Васильович (1888,м. Ейськ – 1944(?) м.Уфа) – бандурист. Був ініціатором створення Першої Кубанської капели бандуристів при катеринодарській „Просвіті” (1917).

Літ.: Нирко О. – С.275; Польовий Р. Кубанська Україна. – К.: Діокор, 2002. – С.147; Украинский вечер памяти Т.Шевченка // Кубанский край.– 1915.–15 марта.

КРАВЧЕНКО-КРЮКОВСЬКИЙ Іван Григорович (1820, м.Лохвиця, тепер Полтавс. обл. – 1885, там же) – кобзар. До 15 років жив у пана Крюковського поки не втратив зір. Далі вчився у кобзарів Івана Кравченка (Касьяна) в с.Гапонівка, Гаврила Вовка, переймав репертуар і у інших. Був жонатий. Від нього записували думи П.Мартинovich з О.Сластіоном (1876), а відтак В.Горленко (1882). Знав думи: „Втеча трьох братів з города Азова”, „Олексій Попович”, „Федір безродний, бездолний”, „Самійло Кішка”, „Три брати самарські”, „Івась Коновченко,

вдовиченко”, „Сокіл і соколя”, „Проводи козака”, „Сестра та брат”, „Бідна вдова та три сини”. Занотовано від нього пародію на думи „Про Міхея”, пісню „Нема в світі правди”, п'ять псалмів а також пісні „Чечітка”, „Міщанка”, „Хома та Ярема”, „Гарбуз”, „Вербунка”. Але репертуар його був значно більший. П. Мартинovich зробив портретну замальовку кобзаря.

Літ.: Горленко В. Бандурист Іван Крюковський. „Киевская старина”, 1882,т.IV; Кирдан Б., Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні. – К.: Музична Україна,1980.-С.115-118; Кравченко-Крюковський Іван Григорович // ІМФЕ УМЕ, К., 2008, Т.2, - С.590 - 591; Мартинovich П. Кобзар Іван Кравченко (Крюковський) //ІМФЕ Ф.1-4. од.зб. 565;

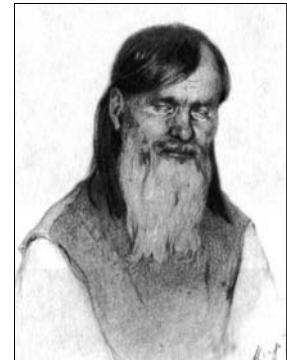
КРАВЧЕНКО Михайло – бухгалтер аптекоуправління (м.Конотоп), учасник Конотопської капели кобзарів-бандуристів, утвореної на початку ХХ ст..

Літ.: Лисий І. Кобзарство Конотопщини. - НТЕ, №3 (241), травень – червень, 1993. - С.59-62.

КРАВЧЕНКО Михайло Степанович (1858, м.Сорочинці, тепер с.Великі Сорочинці-Полтавської обл.- 22.04.1917, там само)– кобзар. На 15 році життя втратив зір. В 17 років почав навчатися у відомого кобзаря Самійла Яшного. В 1902р. виступав на 12-у Археологічному з'їзді в Харкові. Учасник селянського повстання в Сорочинцях в грудні 1905р. Автор дум „Чорна неділя в Сорочинцях” та „Про сорочинські події 1905року”. В 1911 р. брав участь у шевченківському ювілейному концерті в Києві. В репертуарі М.Кравченка були народні думи: „Плач невільників на каторзі”, „Плач невільників в турецькій неволі”, „Втеча трьох братів з Азова, з турецької неволі”, „Маруся Богуславка”, „Три брати самарські”, „Бідна вдова й три сини”, а також багато народних пісень. Учнями М.Кравченка були Ф.Кушнерик, П.Гузь, Н.Чумак. Опанас Сластіон зробив 5 портретних зарисовок М.Кравченка, а М.Рильський присвятив йому вірш „Кравченко з Короленком”. В 1979 р. у Великих Сорочинцях встановлено пам'ятник М.Кравченку. Збереглася бандура Кравченка. Є напис на бандурі: „Зроблена 1749 годи, а досталась Михайлу Степановичу Кравченко кобзарю” // Петербург. Науково-дослідний інститут театру, музики і кінематографії. - Інв.№1071.

Літ.: Кирдан П., Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні. К.: Музична Україна,1980; Нирко О. - с.276; Хоткевич Г. Воспоминания о моих встречах со слепыми. В кн. : Хоткевич Г. Твори, т.Ш, К.,1966.

КРАВЧЕНКО Платон (кін. ХІХ, с. Шахворостівка тепер Миргородського р-ну Полтавської обл. – поч. ХХ ст.?) – співак, лірник. Від нього О. Сластіон записав уривки дум „Про піхотинця” і „Про удову” в кількох варіантах (але без супроводу). За тверджен-

Кравченко-Крюковський
Іван Григорович

Кравченко
Михайло

Кравченко
Михайло

ням Ф. Колесси, його спів відзначався добірною декламацією і артистичною досконалістю.

Літ.: Сперанський М. Южно-русская песня и современные ее носители. Сборник историко-филологического общества при институте акад. Безбородько в Нижне. Т.У.К., 1904; Колесса Ф.М. Мелодии украинских народных дум. – К.: Наукова думка, 1969.

КРАВЧЕНКО Севастьян Іванович – син І.Крюковського. За твердженням Мартиновича добре грав на кобзі.

Літ.: ЦДІА, Львів, Ф.688, о.з.191, л.299.

КРАВЧЕНКО Степан (XVIIIст., Запорізька Нова Січ – поч. XIX ст., хутір Новомихайлівський, Кубань) – кубанський кобзар. Напис на бандурі „1740”.

Літ.: Нирко О. - С.276.

КРАВЧЕНКО Тарас Михайлович (XIX ст., хутір Новомихайлівський, Кубань – поч. XX ст.) – кубанський кобзар. Є про нього свідчення Кравченко Лариси Михайлівни, 1937р. нар. (м.Київ, 1996).

Літ.: Нирко О. - С.276.

КРАВЧУК Богдан Миколайович (17.04.1928, с.Дарахів Тербовлянського р-ну, Тернопільської обл.) – бандурист. Закінчив Тербовлянське культосвітнє училище. З 1959 – грає на бандурі, активний учасник і соліст (другий тенор) Струсівської народної самодіяльної капели бандуристів. Працював вчителем музики і співів у Дарахівській середній школі. Разом з братом Іваном створив понад 40 пісень, серед них: «Ой три шляхи широкії» (на слова Т.Шевченка), «Цвітуть в Тернополі сади» (слова С.Будного), «Граї моя бандуро» (слова І. Пухальського), «Тернопільська лірична», «Слався наш краю», «Сині тополі», «Над озером» та інші. В складі капели брав участь у багатьох концертах, оглядах, конкурсах-фестивалях. Виступав і в дуєті з братом. Нагороджений грамотою Міністерства Культури УРСР.

КРАВЧУК Галина Іванівна (1949, с.Маяки Луцького р-ну Волинської обл.) – бандуристка, педагог, керівник. У 1968 закінчила Луцьке культосвітнє училище; у 1979 – Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. Викладач бандури, керівник ансамблю бандуристів у Торчинській ДМШ Волинської області.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.52.

КРАВЧУК Іван Миколайович (8.07.1919, с.Дарахів Тербовлянського р-ну Тернопільської обл.) – бандурист, співак. Вів уроки праці в майстернях Дарахівської середньої школи. З 1959 – активний учасник та соліст (перший тенор) Струсівської народної самодіяльної капели бандуристів, в складі якої брав участь в численних виступах, концертах, оглядах. Разом з братом Богданом створив понад 40 пісень, багато з

яких увійшли в репертуар капели. Виступав і як соліст і в дуєті з братом. Нагороджений грамотою Міністерства культури УРСР.

КРАВЧУК Микола Федорович (1901, Умань на Черкащині). Закінчивши музичну студію в 1929 вступив в гурток бандуристів в Умані, яким керував В.Кабачок. По фаху вчитель, М.Ф.Кравчук часто виступав в складі Уманського ансамблю бандуристів, а то й як соліст-бандурист перед трудящими рідної Умані, Кам'янця-Подільського, Вінниці, а також і в Ленінграді. В 60-х роках організував ансамбль бандуристів при Вітамінному заводі, а потім почав організувати капелу бандуристів при Уманському міському будинку культури. В репертуарі – українські народні пісні, пісні та твори радянських композиторів.

Літ.: Захарченко В. Бандуристи Умані / К.і Ж. від 6.08 1970.

КРАМАР Іван (1898, Полтавщина) - бандурист. Грав в ансамблі бандуристів (бас) під кер. Д.Андрусенка. Виступав і як соліст бандурист. Майстерно виконував народну жартівливу пісню „Та орав мужик край дороги”, пісню „Про Байду” та інші твори.

Літ.: Столянь Н. Олеся Левадна // Культура і побут від 29.09.1928

КРАМАР (Кудря) Людмила Іванівна (27.02.1962, м.Сквира Київської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1977 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викладача Л.В.Фусик), у 1981 Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя), у 1987 – Львівську консерваторію ім. М.В.Лисенка (клас професора В.Є.Герасименка). Викладач бандури, завідувачка відділу народних інструментів у Львівській школі мистецтв. Учасник конкурсу виконавців на народних інструментах (Київ, 1981), лауреат обласного конкурсу викладачів мистецьких закладів (Львів, 1996). Живе і працює у Франції.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.52.

КРАМНИЙ Іван (? – близько 1925) – лірник з с.Баба Менського р-ну на Чернігівщині. Знав багато пісень. Вчив грати на лірі Бондаренка К.П. з с.Лави.

Літ.: Виноградський Ю.С. Спогади про кобзарів та лірників Менського р-ну на Чернігівщині. НТЕ, №1, 1964.

КРАСНОГЛЯД І.Я. – кобзар з Полтавщини. Від нього записано на магнітофонну стрічку ряд пісень.

Літ.: ІМФЕ, книга Записів, № 399.

КРАСНОПОЛЬСЬКИЙ Онуфрій - лірник. Вчитель лірницької школи в Тисмениці. В цій школі, крім навчання гри на лірі, вчили і робити ліри.

Літ.: ЦДІА Львів, Ф 688, оп.1, О.3.192/2. Б.Жеплинський Подільські лірники та їхній репертуар / Традиційна народна музична культура західного Поділля. Збірник статей і матеріалів. /

Кравчук
Галина Іванівна

Крамар (Кудря)
Людмила Іванівна

Крамар (Кудря)
Людмила Іванівна

Ред – упор. Олег Смоляк, Василь Коваль. - Тернопіль: Астон, 2001.- С.73.

КРЕМІНСЬКИЙ Кирило Андрійович (1890 - ?) – лірник. Жив в с.Маховиках Щорського р-ну на Чернігівщині. Сліпий з дитинства. М.А.Мишастий записав від нього пісні і думи, які він співав разом з жінкою (також сліпою). В останні роки на лірі вже не грав, бо вона „розсипалась”.

Літ.: Виноградський Ю.С. Спогади про кобзарів та лірників Менського р-ну на Чернігівщині. - НТЕ №1, 1964.

КРЕМІНСЬКИЙ Петро – лірник із м.Білогородка Заславського пов. на Волині. В 1889 вчив лірника Гоминюка А.С. із с.Плужного Острівського пов. грати на лірі.

Літ.: Киевская Старина, 1898, № 10.

КРИВЕНЧУК Іван Степанович (7.07.1914, м.Малин на Житомирщині) – диригент – хормейстер, бандурист. З ранніх літ співав у шкільному хорі, грав на мандоліні, гітарі, керував шкільним оркестром нар. інструментів. Під час служби в армії навчився грати на бандурі у керівника військового ансамблю бандуристів К.Д.Кота. 1937 – закінчив курси військових керівників художньої самодіяльності в м.Хабаровську. 1953 – закінчив Житомирське музичне училище ім. Косенка (фах диригент-хормейстер). З 1960 р. – працював в Малинському районному будинку культури, де у 1961 створив Малинську капелу бандуристів, якою керував. 1964 – капела одержала звання народної і нагороджена грамотою Верховної Ради УРСР, а 1967 – звання заслуженої самодіяльної капели УРСР. Капела і керівник двічі нагороджувалися золотими медалями. В 1967 - Кривенчуку присвоєно почесне звання заслуженого працівника культури УРСР.

Літ.: Омельченко А. Сріблясто дзвенять бандури. - Соціалістична культура, 1965, №9.

КРИВОРОТОВА Лідія Олексіївна – бандуристка, народна артистка України. Грала в тріо Національної філармонії, м.Київ. Виступала в складі тріо разом із Раїсою Горбатенко та Любов'ю Криворотовою. Їхнє тріо виступало в Національній філармонії на ювілейному вечорі „Бандура єднає друзів”, присвяченому 50-річчю славного тріо бандуристок нар. арт. України Валентини Третьякової, Ніни Павленко, та Неллі Москвіної.

Літ.: Бандура, №77, січень-червень, 2003, С. 39-40, і фото С.39; Картотека Слюсар О.А.

КРИВОРОТОВА Любов – бандуристка, народна артистка України. Виступала в складі тріо бандуристок Національної філармонії (м.Київ) разом з Раїсою Горбатенко та Лідією Криворотовою. Тріо було організовано в 1974 р.

Літ.: Бандура, №77, січень-червень, 2003, С. 39-40, і фото С.33.

КРИВОРОТЬКО Галина Григорівна (1913, м.Миргород. Полтавщина) - солістка Мир-

городської капели бандуристів, з якою багато подорожувала до Вітчизняної війни. В час війни виступала в складі ансамблю бандуристів на фронтах та в прифронтових військових шпиталях. З 1943 по 1946 працювала в Українському народному хорі. Жила в Миргороді.

Літ.: Листування Б.Жеплинського з М.П.Полотаєм (м.Київ).

КРИВЦУН Клавдія Іванівна - член Національної Спільки Кобзарів України Дніпропетровська обл..

КРИЖАЛОВА Уляна Юрївна (11.02.1984, м.Рівне) – бандуристка, виконавець. У 1999 закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас викладача Г.А.Гром), у 2003 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя. Це була його остання учениця). З того ж року навчається у РДГУ (клас викладачів Г.М.Топоровської, Н.Є.Турко). Учасниця концерту присвяченого 95-річчю від дня народження Григорія Китастого (Рівне, органна зала, 2002), II і III творчих звітів Рівненщини у складі капели бандуристів (Київ, Національний палац культури „Україна”, 2001, 2003). Дипломант конкурсу бандуристів „Золоті струни” (Донецьк, 1998).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С. 52-53.

КРИЖАНІВСЬКИЙ Іларіон (XIX ст.) – бандурист. Дуже добре грав і співав. Працював на залізничній станції Верховцева на Дніпропетровщині. Знав Самсона Тихоновича Радченка, з яким часто грали-співали в домі Радченка.

Літ.: Лист М.С.Радченка та лист ред. жур. „Музика” вх. №195 від 30.08.1971.

КРИЖОВИЙ Степан Савич (1906, м.Косівка, Чернігівської губ. - ?) - лірник. Був жонатий, мав хату, город. Вчився 2-3 тижні у лірника Василя Івановича Зазимка з с.Бобровиці Чернігівської обл., далі вдосконалював гру самостійно. Оригінальний варіант думи «Про Коновченка» записав від нього 11.06.1950 М.П.Полотай.

Літ.: Фонд приватний Б.Жеплинського.

КРИКУН Дмитро Романович (80 рр. XIX ст., м.Катеринодар - ?, еміграція, Франція) – майстер бандур із Кубані. Вважав бандури О.С.Корнієвського неперевершеним зразком. Є напис на бандурі Гавриша І.С.(1991-1985) „Майстер бандур Дмитро Іванович Крикун, 1.07. 1928”.

Літ.: Нирко О. - С. 276; Нирко О.Ф. Кобзарська спадщина С.Корнієвського. - НТЕ, №2, 1990. - С.18.

КРИСЬКО Ярослав Андрійович (11.06.1970, м.Житомир) – кобзар. Живе у Львові з 1979. Вихованець хорової капели хлопчиків та мужчин „Дударик”. Зарекомендував себе талановитим співаком. Закінчив Львівське муз. педучилище, вчився в Комерційній академії у Львові, грає на старосвітській народній

Крижалова
Уляна Юрївна

Криворотова Лідія,
Криворотова Любов,
Горбатенко Раїса

Крисько
Ярослав Андрійович

бандурі. Виявив себе реконструктором церковної (дяківської) та кобзарсько-лірницької традиції, активним організатором і продюсером духовних і народних дійств. В репертуарі дума „Про втечу трьох братів із города Азова”, балада „Про Бондарівну”, народний танок „Козачок”.

Літ.: Програма концерту кобзарів і лірників України з нагоди відкриття Львівського лірницького цеху.

Крищук (Бодафенко)
Валентина Олексіївна

КРИЩУК (Бодафенко) Валентина Олексіївна (26.12.1953, с.Здовбиця Здолбунівського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, керівник. У 1971 закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викладача М.М.Стешин), у 1975 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грица). З того ж року викладач бандури, з 1981 – керівник капели „Джерельце” в Здолбунівській ДМШ. Переможець телетурніру „Сонячні кларнети” (1987), у 1990 колективу присвоєно звання „сразковий”, учасник фестивалю „Свято пісні” у м.Лодзь (Польща, 1991). У 1997 капела святкувала своє 20-річчя.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.53.

Крищук (Корольчук)
Лілія Михайлівна

КРИЩУК (Корольчук) Лілія Михайлівна (28.06.1978, м.Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, керівник. У 1994 закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викладача Н.П.Чепурної), у 1997 – Рівненське музучилище(клас викладача Т.В.Свентах), у 2003 – РДГУ (клас викладача Н.Є.Турко). З 1997 – викладач бандури, керівник учнівського ансамблю бандуристів Здолбунівської ДМШ, переможець обласного конкурсу (1999).

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.53.

Крищук
Наталія Михайлівна

КРИЩУК Наталія Михайлівна (21.08.1977, м.Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1991 закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викладача В.О.Крищук), у 1995 – Рівненське музучилище (клас викладача Т.В.Свентах), того ж року вступила до Львівської консерваторії ім.М.В.Лисенка (клас професора Л.К.Посікіри). Переможець обласного конкурсу серед учнів музичних шкіл(1991), лауреат конкурсу серед студентів відділів народних інструментів музучилищ України (Херсон, 1995). У 1996 виступала з сольною програмою в Німеччині. Нині живе і працює в Німеччині.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.53.

КРІЛЬ Ірина Миколаївна (11.11.1975, с. Куровичі Золочівського району Львівської області) – музикант. Член НСКУ (від 1999), делегат IV з'їзду кобзарів України (м.Київ, 2009). Володар Гран-прі Міжнародного музичного фестивалю «Політ сови» у Польщі (Кельце, 1999), лауреат I Всеукраїнського фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Під срібний дзвін бандур»

у м.Миколаїв (2003). Закінчила ДМШ смт. Глиняни Золочівського району Львівської області (1990; клас Собечко-Кормушиної Г.Я.), Львівське державне музичне училище ім. С.Людкевича (1997; клас Якимець Н.П.), Тернопільський державний педагогічний університет ім. В.Гнатюка (2001; клас Євгенєвої М.В.). Працювала викладачем музичної школи с.Глиняни Золочівського району Львівської області (1997 – 1999), керівником дитячого вокального ансамблю ЗОШ № 21 м.Тернополя (2002 – 2003). Виступає з концертними колективами як солістка-бандуристка й ансамблістка – учасниця тріо бандуристок «Стрітення», ансамблю бандуристів «Барви» ТНПУ ім. В.Гнатюка. З 2000 – артистка камерного хору Тернопільської обласної філармонії.

КРІЛЬ (КРОЛЬ) Костянтин (кін XIX – поч. XX ст.) – лірник з с.Соколів Бережанського р-ну Тернопільської обл.. Деякий час перебував у місцевого поміщика. Згадував про нього І.Франко. В 1910 Осип Іванович Роздольський записав від нього в с.Соколівка (чи поблизу) в Тернопільській обл. лірницькі пісні. Це в основному лірницький репертуар і укр. нар. пісні.

Літ.: Фонд приватний Жеплинського Б.; Листування Жеплинського Б. із співробітником відділу рукописних фондів ІМФЕ Інною Миколаївною Філіповою (листи від 2.04.1973; 24.04.1973).

КРОНДА Уляна Лукична (грудень 1914, с.Данилівна Менського р-ну Чернігівської обл.) Вперше почала учитись грати на бандурі у свого батька, який мав бандуру роботи відомого майстра і музиканта О.С.Корнієвського і грав на бандурі на слух підбираючи мелодії. Далі вдосконалювала техніку гри у бандуриста Ф.І.Глушка та потім в Полтавському музичному училищі. Після закінчення училища виступала в капелах бандуристів та як солістка-бандуристка на Чернігівщині та Полтавщині. Разом з своїм чоловіком Мізь В. та іншими бандуристами гастролювала по Україні. Виступала і на Далекому Сході (Улан-Уде та інші). В останні роки працювала викладачем в Тернопільській музичній школі. Жила в Тернополі останні роки.

КРОПИВКО – лірник і кобзар з Могилевської губ.

Літ.: ІМФЕ, Фонд Білозерського; Ф 3-6/ 276, „О кобзарях и список кобзарей”.

КРОПИВКО Микола Васильович (1905, м.Миргород). Народився в селянській сім'ї. Самотужки навчився грати на бандурі. Користувався порадами кобзарів Павла Коробки та Федора Кушнерика. Приймав участь в роботі Миргородської капели бандуристів, їздив з делегацією м.Миргорода в 1944 до воїнів Миргородської дивізії. В

роки війни разом з кобзарем Г.Льченком їздив по госпіталях та лікарнях та виступав з піснями і думами перед раненими бійцями. Далі часто виступав з бандурою на сцені Миргородського будинку культури.

КРОХМАЛЬ Кирило Сергійович (1875, станиця Староджерелівська на Кубані – 1918?) – видатний бандурист, підосавул 3-го Полтавського полку Кубанського козацького війська. Закінчив Олександрійське реальне та військово кавалерійське училища, Катеринодарську консерваторію. Учасник Першої світової війни. Неодноразово нагороджувався. У добу Національної революції – комендант станиці Староджерелівської. Представник давньої запорожсько - кубанської школи. Грав на діатонічній бандурі станичного майстра. Дуже добре співав (тенор). В репертуарі: думи, історичні пісні, козацькі пісні та пісні Кубані. Ніколи не розлучався з бандурою, скрізь пропагував кобзарське мистецтво: у військових частинах, навчальних закладах, містах і станицях. Належав до освіченої національно свідомої української інтелігенції Кубані. Замордований більшовиками.

Літ.: Польовий Р.П. Кубанська Україна. – К.: Дікор, 2002. - С.189.

КРУГОВИЙ Іван – майстер музичних інструментів, зокрема бандур, учень Семена Петровича Снігірєва. Виготовляв інструменти для оркестру укр. нар. муз. інструментів при Жарківському Палаці піонерів (1934-1935), яким керував Л.Гайдамака.

Літ.: Мішалов В. Бандурист Леонід Гайдамака. - Бандура, №17-18, 1986, - С.9.

КРУК (Миколайчук) Оксана Олексіївна (6.08.1965, м.Здолбунів Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець, Член Національної спілки кобзарів України. У 1980 закінчила Здолбунівську ДМШ (клас викладача Н.П.Чепурної), у 1985 - Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Гриця), у 1990 – Київську консерваторію ім. П. І. Чайковського (клас заслуженого артиста України, проф. С.В.Баштана). З 1990 – викладач бандури, організатор і учасник тріо бандуристок Рівненського музучилища у складі Оксани Крук, Ірини Гульчук, Вікторії Накорнеевої. Учасник I міжнародного конкурсу бандуристів ім.Г.Хоткевича (Київ, 1994). Лауреат I Всеукраїнського фестивалю кобзарського мистецтва ім.Костя Місевича (Дубно, 2000). У 1989-2000 – солістка духового оркестру „Сурма”, з яким побувала на Міжнародних фестивалях у Чехословаччині (1989, 1992), Німеччині (1991, 1997), Польщі (1999), Швеції (1999), Італії (2001). У 1994-2001 – керівник народного ансамблю бандуристів-учителів Здолбунівської дитячої музичної школи. Має переклади для бандури та ансамблю бандури-

стів. Учні – Оксана Оверчук, Юлія Завадська – студенти Національної музичної академії ім.П.І.Чайковського, лауреати всеукраїнських конкурсів; Максим Чумко – студент Львівської музичної академії, Ольга Підгородецька – студентка Львівського державного університету ім.І.Франка; Сергій Холява, Ірина та Наталія Євтушки – лауреати всеукраїнських конкурсів, студенти РДГУ; Людмила Желізна закінчила РДГУ.

Літ.: Столярчук Б., Топоровська Г., - С.54.

КРУПКА Сергій –лірник. Його знав лірник Никифор Колісник.

КРУТЬКО Микола Порфирівич (1899 - 23.03.1938, розстріляний) – бандурист, учасник Шишаківської капели бандуристів під керівництвом Никифора Чумака. Заарештований 1.02.1938. Постановою особливої трійки НКВС по Полтавській обл. від 21-23 березня 1938 за „участь у контрреволюційній організації згідно зі ст.54-10. 54-11 КК УРСР засуджено до розстрілу. Присуд виконано 23.03.1938 о 23.00.Реабілітований 12.03.1959.

Літ.: Архів УСБУ по Полтавській обл. Слідча справа №11924(15496). – С.203; 393-407; Черемський К. Повернення традиції – С.97.

КРУЦИНЯК Наталія Романівна (20.05.1985) – бандуристка, з м.Львів. закінчила Львівське музичне училище ім.Леонтовича (2008). Живе у Львові. Виступає як солістка-бандуристка та в ансамблях (дуети, тріо, квартет) з бандуристками Галиною Шинаєвою, Наталією Николишин.

КРУЧА-ЛУКОВЕЦЬКИЙ Василь Никифорович (19.12.1901, с. Косоржа Щигровського р-ну Курської обл. – 13.04.1986) – бандурист. співак. Мав чудовий голос (баритон). Батько був майстром з буріння колодязів. Василь мав ще двох братів музично обдарованих – Івана (загинув в громадянську війну) та Петра (розстріляний німцями в 1941). Василь навчився грати на бандурі в клубі залізничників, де навчав Хмара Андрій Хомич. Далі працював як артист-бандурист в Дніпропетровській державній філармонії, а також паралельно і в капелі бандуристів Дніпропетровського радіоцентру, в складі якої виступав. В 1932 їздив в Москву в складі тріо бандуристів разом з Дезенком Василем Павловичем (псевдо „Явір”) та Литвиненком Олександром С. (псевдо „Тополь”). Тріо багато концертувало в Україні та Росії. В репертуарі переважали укр. нар. пісні та твори українських композиторів. В 1943 Василь був мобілізований в армію і далі служив як соліст-бандурист в Політвідділі 61 Армії Білоруського фронту. Був добрим бандуристом та артистом-імпровізатором. На сцені був справжнім монотеатром. Повернувшись з війни, активно включився в культурно-мистецьке життя України. В 1946-1949 пра-

Крук (Миколайчук)
Оксана Олексіївна

Круча-Луковецький
Василь Никифорович

Кубіт
Ярослава Володимирівна

Кудін
Іван Федорович

Кузів
Петро Григорович

цював в Узбецькій та Таджикиській філармоніях, а з 1949 – у Вінницькій філармонії. Виступав разом з бандуристами: Афанасієм Павловичем Ткаченком, Василем Павловичем Дезенком та Семеном Івановичем Пилипенком, утворивши ансамбль, душею якого був Круча-Лукавецький. В 1962 Василь вийшов на пенсію і, разом з дружиною Тетяною Миколаївною, переїхав жити і працювати в Феодосію (Крим). Виступав далі як соліст і разом з іншими бандуристами в тріо, дуетах із Ф.П. Кобзарем, З.І.Симонівим, В.А.Маковецьким, В.А.Кругленком. В репертуарі переважають укр. нар. пісні та твори українських композиторів.

Літ: Нирко О.Ф. Монотеатр бандуриста Кручі-Лукавецького. (19.12.1901-19. 04. 1986). // Бандура, №57-58, липень-жовтень, 1986, С. 1-12.

КРЯЧКІВСЬКИЙ Олексій – кобзар.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1013, л.4.

КРЯЧКІВСЬКИЙ Федір Олексійович – кобзар XIX ст. із Яготина на Київщині. Від нього Судовщиків в 1850р. записав думу «Про втечу трьох братів з Азова». Його знав кобзар П.Магадин з с.Бубни на Полтавщині.

Літ.: Українські народні думи, т.І корпусу, ДВУ, 1927.

КСЕНДЗ (Ксьондз) Кость (1910, м.Миргород на Полтавщині) - бандурист. Грати на бандурі вчився в Миргородських кобзарів. Активний учасник і соліст Миргородської капели бандуристів. В час Вітчизняної війни в складі капели (1943) та ансамблів бандуристів обслуговував fronti. Потім працював в ансамблях бандуристів при різних філармоніях. Вправно виконував народні жартівливі пісні. Жив в Миргороді.

КУБІТ Ярослава Володимирівна (6.01.1950, с.Плушин Бродівського р-ну Львівської обл.) – бандуристка, педагог, керівник капел, член Національної Спілки Кобзарів України, Тернопільська обл. Бандурою захопилася послухавши виступ бандуриста Анатолія Бродіна. Через рік, в 1960 – поступила вчитись по класу бандури в Кременецьку муз. школу (по класу А. Бродіна). В 1968 – 1972 – навчалась в Тернопільському музичному училищі (клас бандури відомої славної бандуристки Антоніни Голуб.)

У 1978 – закінчила Рівненський культурно-освітній факультет Київського інституту культури (нині РДГУ), клас старшого викладача З.А.Сингаєвської. З 1972 – працює викладачем, далі ст. викладачем по класу бандури в Тербовлянському культосвітньому училищі (тепер Тербовлянське училище культури). В 1972 -1977 – керувала також капелою бандуристів в с. Великий Говилів (25 чол.) Тербовлянського р-ну Тернопільської обл. Тепер керує (з 1974) капелою бандуристок Тербовлянського культосвітнього училища, а також капелою бандуристів хлоп-

чиків „Кобзарик” (10 чол.) при Струсівській капелі бандуристів Багато з 1974р. виступала (голос альт) в складі тріо бандуристок разом зі Стефанією Онуфріївною Плотник (сопрано) та Поліною Миколаївною Венгловською. Тріо успішно виступало не тільки в Україні, але й в Польщі (1993). В 1992р. тріо стало дипломантом конкурсу ім. С.Крушельницької в Тернополі.

В репертуарі: М.Литвина „Стікає кров’ю пісня світова”, укр. нар. пісні „Їхав козак за Дунай” та „Ой милий мій” в обробці Юлії Гамової, „Ой казала мені мати” (обробка Зої Маркевич) та інші.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.54.

КУДІН Іван Федорович (12.11.1914, с.Мацківці, тепер Лубенського р-ну Полтавської обл.) – кобзар, бандурист, вчитель, Член Всеукраїнської (тепер Національної) Спілки кобзарів України. У 1938 – закінчив Гадяцьку педшколу, де почав вчитися грати і на муз. інструментах. Учасник Другої світової війни, нагороджений медалями. 1944 – демобілізований, як інвалід, почав учителювати в Мацківцях. 1947-1970 – учителював у с.Худолівка Семенівського р-ну. 1946 – за порадою кобзаря С.Русенка придбав бандуру і почав вчитися грати у педагога класу бандури з Полтави Я.М.Шостака. З 1947 – виступає як бандурист. 1954 – організував тріо бандуристів, що 1957 переросло в ансамбль бандуристів, з яким багато успішно виступав і яким керував. З 1970 – пенсіонер. Виступає як соліст-бандурист, учасник кобзарських з’їздів і нарад. Автор низки обробок для бандури укр. нар. пісень. Власні твори (пісні): „Про голод” та інші.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів: Край, 2000. - С.126.

КУЗІВ Петро Григорович (1.06.1925, с.Кліщівна Рогатинського р-ну Івано-Франківської обл. – 14.01.1989, м.Ірвінгтон, США) – бандурист, співак, громадський діяч. Ще молодим юнаком вступив в дивізію „Галичина”, в якій перейшов війну і потрапив в полон в Італію. Опісля переїхав до Англії, а відтак і до Америки та поселився з своєю родиною в Ірвінгтоні, включився в громадське життя. Був членом капели бандуристів при Станиці Братства І-ої Дивізії УНА в Ірвінгтоні, де освоїв гру на бандурі та вдосконалював спів. Був також членом церковного хору св. Івана Хрестителя, виступав довгі роки в ансамблі бандуристів „Гомін” під орудою Володимира Юркевича, а останні роки був також членом та виконував соло-співи в ансамблі бандуристів „Гайдамаки” при осередку СУМ в Пассайку під кер. Володимира Васькова. Був активним членом УККА, ООЧСУ, Укр. нар. дому та секретарем 217-го Відділу Укр. Нар.

Помочі. Залишив дружину Анну та синів Ярослав, Олега, Зенона.

Літ.: Лобур С. Посмертна згадка. - Бандура, липень-жовтень, 1989, №29-30. - С.60.

КУЗІНА Наталія – бандуристка, директор навчальної студії при Національній капелі бандуристів ім. П.Майбороди. Свого часу грала і співала у жіночому тріо, яке існувало при капелі разом із Р.Костюк та Н.Захожою. Випускниця Київської консерваторії по класу бандури (педагог А.Шептицька).

Літ.: Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К.,2008. - С.58.

КУЗЬМЕНКО (Денисюк) Валентина Романівна (6.10. 1953, м.Острог Рівненської обл..) – бандуристка, педагог, керівник. Заслужений працівник культури України. У 1969 закінчила Острозьку ДМШ (клас викладача О.Л.Думіцької), у 1973 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грицяя), у 1995 - Рівненський інститут культури (нині РДГУ), клас доцента З.А.Сингаєвської. Викладач і керівник капели бандуристів Острозької ДМШ, керівник народного ансамблю бандуристів Острозького РБК. Учні навчаються у Рівненському музучилищі та РДГУ, зокрема Тетяна Єсіпова та Інна Подолянчук, Ольга Чмерук.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.54.

КУЗЬМЕНКО Василь Ілліч (1914, с.Березань Боришівського р-ну на Київщині) –бандурист. Народився в сім'ї майстра кобз-бандур. На бандурі навчився грати самостійно. Приймав участь в кобзарській самодіяльності Червоної Армії. Далі успішно виступав в складі обласних професійних мандрівних капел бандуристів. Жив в Києві.

Літ.: Листування Жеплинського Б. з Полотаєм М.П.(м.Київ).

КУЗЬМЕНКО Георгій Якович (1910, м.Київ). В 20-х роках брав участь в Харківській, а згодом в Київській капелах бандуристів.

Літ.: Полотай М.П., лист від 8.12.1970.

КУЗЬМЕНКО Ілля Маркіянович (1882, с. Березань, нині Боришівського р-ну на Київщині -1957). Робив добрі звучні гарні на вигляд бандури, які знаходили споживачів далеко за межами України.

Літ.: Листування Жеплинського Б. з Полотаєм М.П. (м.Київ).

КУЗЬМЕНКО Олександра Яківна (21.03.1907, м.Київ - ?) – бандуристка, одна з перших жінок-бандуристок. Початки гри на бандурі засвоїла від М.Полотая та Ф. Дорошка. Далі вдосконалювала гру самостійно. Свої виступи почала 1927 спершу в складі тріо з бандуристами М.Кашубою та Г.Безсудним та як солістка при Київському відділі народної освіти. З 1930 – працювала в Київській та Сталінській (тепер Донецькій) філармоніях, Краснодарському (1938), Азербайджансько-

му (1939) та Дагестанському гастрольбюро, а також у Москві при ВЦРПС (1940). Виступала з бандуристками О.Ковальською, І.Ольчинцевою, О.Канівець, бандуристом Г. Андрійчиком та іншими. З 1940 жила в Києві. Автор власних творів (слова і музика): „Ой у лузі, лузі”, „Ой вишенька, черешенька” (1931), романс „Чекаю тебе” (1934), „Закричали сірі гуси”(1961), „Прилетіли сірі гуси” (1965), „Ой у лузі калина стоїть” (1969) та інші, також на слова О.Пчілки „Хустина” (1937), М.Сопілки „Колисанка” (1969), Лесі Українки „Перемога” (1970), Т.Шевченка. Вчився у неї грати на бандурі Д.П.Колосівський, страчений під час війни фашистами.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. – Львів: Край, 2000, - С.127.

КУЗЬМЕНКО (дів. Яркова) Раїса Октябринівна (23.11.1946, м.Долина Івано-Франківської обл. – 27.01.2007, м.Чернівці) – бандуристка, організатор і керівник ансамблів та капел бандуристів, педагог, заслужений діяч мистецтв України (1993).Батьки Раїси - Октябрин та Софія - переїхали після війни з Києва до м.Долина, де пройшло дитинство Раїси, навчання в музичній школі (навчалась у скрипаля і бандуриста Василя Домчака, який був ініціатором відкриття класу бандури в Долинській муз. школі). Далі навчалась у Луцькому та Івано-Франківському музичному училищі, яке закінчила в 1966. В 1967 поступила у Львівську консерваторію, яку закінчила по класу бандури у В.Герасименка. З 1973 працювала викладачем, далі старшим викладачем-методистом Чернівецького музучилища ім. С. Воробкевича. За роки праці на посаді старшого викладача-методиста музичного училища по класу бандури Раїса Октябринівна підготувала понад 80 спеціалістів, які працюють сьогодні в музичних школах. Більшість з них закінчили, або продовжують навчатися у вищих навчальних закладах України. Вела також уроки диригування, де готувала фахових керівників ансамблів та капел бандуристів. Десяток її випускників стали лауреатами Всеукраїнських та міжнародних конкурсів бандурного мистецтва. Серед них – Тарас Смоляр (I премія міжнародного конкурсу „Нові імена”), Тетяна Всеволодська (I премія республіканського конкурсу), Галина Савчук (I премія міжнародного конкурсу), Оксана Тимошук (II премія на міжнародному конкурсі як солістка та III премія Всеукраїнського конкурсів), Галина Оклія (II премія на міжнародному конкурсі „Золоті трембіти”), Надія Миронюк (IV премія на конкурсі ім. Г.Хоткевича) та багато інших. Капела бандуристів, яку вона створила в Чернівецькому музичному училищі стала однією з кращих на Україні. Цікавий і різноманітний репертуар капели:

Кузіна
Наталія

Кузьменко (Денисюк)
Валентина Романівна

Кузьменко
Олександра Яківна

Кузьменко
Раїса Октябринівна

Кукса
Микола Якимович

укр. нар. пісні, твори українських та зарубіжних класиків („Менует” Боккеріні, „Мелодія” Х.Глюка, „Менует” Ж. Бізе), а також духовна музика „Херувимська” Д.Бортнянського, „Вірую” Слонова, „Милість спокою”, „Отче наш” М.Леонтовича, „Аве Марія” Й.Баха, „Місячна соната” Л.Бетховена, два хорові концерти №15,16 А.Веделя. Велика кількість творів сучасних композиторів на слова українських поетів незмінно користувалася успіхом у слухачів. Серед них : „На Чорнобиль журавлі летіли” – сл. М.Ткача, муз. О.Білаша, „Світанок” – сл. Каструка, муз. В. Верменича, особливо важливе місце відведено Шевченкіані: „Думи мої”, „Розрита могила” Д.Давидовського, „Не щебече соловейко” Г.Верьовки.

Основу капели бандуристів складають її випускники: тут і досвідчені педагоги Галина Клінчук, Неля Маковічук, Наталія Андрійчук, Наталія Скицько, студенти консерваторії Дана Кулаш та Ольга Кабичій, продовжувач роду співаків Андрій Солтис, обдаровані бандуристки Ганна Гамаль, Ірина Бігун, Інна Медвідь, Галина Черней.

Літ.: Шевченко М. Звуки бандури – це мої почуття... Про педагогічно-методичну і виконавську діяльність заслуженого діяча мистецтв України Раїси Яркової-Кузьменко (1946-2007рр). - Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2008. - С.5.

КУЗЬМИНСЬКИЙ Кирило Андрійович (1890 - ?) – лірник. Сліпий з дитинства. Жив в с. Маховики (Щорського, тепер Корюківського р-ну) на Чернігівщині. „Коли я був у нього позаторік – пише М.А.Мишастий - він співав мені разом із жінкою (теж сліпою) пісні і думи. Я їх записав. Зараз на ліру Кузьминський вже не грає понад 10 років, бо вона „розсипалася”.

Літ.: Виноградський Ю.С. Спогади про кобзарів і лірників Менського р-ну на Чернігівщині. – НТЕ, №1, 1964.

КУЗЬМИЧ Олег Михайлович (29.01.1974) - член Національної Спілки Кобзарів України, Чернігівська обл.

КУЗЬМІВ Василь (кін XVIII – XIX ст..) - лірник, цехмейстер і учитель лірницької школи в м.Миколаєві біля Стрия на Львівщині. Школа існувала мабуть до 1848.

Літ.: ЦДІА, Ф 688, оп.1., О.З.192; Жеплинський Б. Подільські лірники та їхній репертуар // Традиційна народна музична культура Західного Поділля: Збірник статей і матеріалів / Ред.- упор. Олег Смоляк, Василь Коваль. – Тернопіль: Астон, 2001. - С.73.

КУКСА Микола Якимович (19.12.1885, с. Скибенці тепер Тетіївського р-ну Київської обл. – Ірпінь біля Києва) – бандурист. П'ятнадцятирічним хлопцем пішов у Київ, працював у пекарні, став булочним майстром. Послухавши виступи Київської Капели бандуристів, вирішив навчитися грати на бандурі. Кобзар Потапенко (колишній

поводир Т.Пархоменка) познайомив його з майстром муз. інструментів і бандуристом О.Корнієвським, який виготовив для Кукси чудову бандуру. Далі вчився у кобзарській школі, яку вів у Києві Г.Андрійчик та вступив в гурт при клубі Промкооперації, яким керував Опришко. З цим гуртом їздив в 1936 на Олімпіаду в Москву. З 1945 по 1953 грав і співав в самодіяльній капелі бандуристів при клубі залізничників. В репертуарі мав багато укр. нар. пісень. Останні роки жив в Ірпені, був паралізований.

Літ.: Фонд приватний Жеплинського Б.

КУЛИБАБА Левко – кобзар з с.Вільшана Богородухівського пов. Харківської губ.

Літ.: Сперанський, 1904; ЦДІА, Львів, Ф.688, о.з.191, л.234.

КУЛИБАБА Петро – кобзар з с.Вільшана Богородухівського пов. Харківської губ. У нього вчилися Уліян з Валок, Г.Гончаренко та Михайло з Мирониківки.

Літ.: Сперанський, 1904; ЦДІА, Львів, Ф.688, о.з.191, л.234.

КУЛИК Мусій Гордієвич (Гордієч) (1817, с. Дейкалівка, Зінківського пов. - ?) – кобзар, учень І.Хмеля. В репертуарі думи: „Самарські три брати”, „Дівка бранка” (навчився від І.Хмеля), „Невільницькі пісні”, „Три брати азовські”, „Удова”, стих „Грішниця” та інші. Записи від нього здійснювали П.Мартиневич та В.Горленко.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-3, О.З.231, -арк.10; Гримич М. Виконавці укр. нар. дум. - Родовід, ч.4., 1992, - С.19.

КУЛИК Надія Михайлівна (09.09.1981, м.Монастирська Тернопільської області) – музикант, магістр мистецтв, бандуристка-співачка (ліричне сопрано). Член НСКУ (від 2009). Лауреат 2-ї премії III Міжнародного фестивалю козацької пісні «Байда» у Тернополі (2003), переможець Міжнародного музичного фестивалю «Балатон – мистецтво – молодість» у м. Балатонфюред (Угорщина, 2004), 1-го всеукраїнського молодіжного фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Під срібний дзвін бандур», 2-го обласного фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Кобза» у Тернополі (2008). Закінчила Монастирську ДМШ (1996; клас Козубської М.Е.), Тернопільське музичне училище ім. С.Крушельницької (2000; клас Козій О.О.), Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка (2005; клас Євгенєвої М.В.). Від 2004 – викладач класу гри на бандурі, керівник ансамблю бандуристів «Вишиванка». Учасник гала-концертів 1-го та 2-го обласних фестивалів-конкурсів кобзарського мистецтва «Кобза» (2005, 2008), 10-го Всеукраїнського фестивалю лемківської культури у м. Монастирська (2008), урочистих академій з нагоди: 15-річчя кафедри вокально-хорових дисциплін Інституту мистецтв ТНПУ ім.

В.Гнатюка (грудень, 2008), 20-річчя Львівського товариства лемків (м.Львів, січень, 2009), ювілейної творчої зустрічі-концерту Євгенєвої М.В. «Дзвенить струна від колисанки до величчя псалму» (травень, 2009), 80-річчя ДМШ № 1 м. Тернополя. Репрезентантка сольних концертних програм, зокрема, у Тернополі «Година щасливого забуття в музиці чекає на вас...» (липень, 2004). Співпрацює з суспільно-культурним товариством «Лемківщина», Тернопільським обласним осередком НСКУ. Випустила CD-диск «Не забудь...» (13 різножанрових творів, звукозапис В.Цапа, М.Злонкевича, Т., 2008). У тематиці творчого доробку переважають обробки лемківських народних пісень.

КУЛИК Павло Васильович (1859, с.Волинці, тепер Менського р-ну на Чернігівщині – 1928) – кобзар. Осліп у 12 років. Вчився грати на кобзі у Л.Думенка в с.Баби (тепер Жовтневе). Жив у с.Вюниці, згодом переселився у Сосниці. Часто грав у Ніжині, Конотопі, Харкові, Дніпропетровську. Знав думи: „Про трьох братів Азовських”, „Думу про Хмельницького”, сатиричні пісні „Дворянка”, „Теща”, „Ярема та Хома”, „Кисіль”, „Про бугая”, „Омелечко”, „Чечігочка” „Попадя” та псалми. Думу „Про трьох братів Азовських” співав в епічній манері, проникливо. Бандура його (саморобна) зберігається в Сосницькому краєзнавчому музеї. Про нього згадує О.П.Довженко в повісті „Зачарована Десна”.

Літ.: Виноградський Ю. Спогади про кобзарів та лірників Менського району на Чернігівщині. - НТЕ, 1964, №1; ЦДІА, Львів, Ф.688, оп.1., О.З.191/4.

КУЛИК Петро – кобзар ХІХ ст. з с.Гужівці Борзенського повіту.

Літ.: Іващенко „Павло Братиця і Прокип Дуб, кобзари Ніженського уїзду, Черниговской губ”. Записки юго-запад. отд. імператор. русс. географ. общ.” Том II, 1874, К., 1975, стор.109-129; Українські народні думи, т.І корпусу, ДВУ, 1925.

КУЛИК Яків (близько 1890 - ?) - незрячий лірник із Сумщини. Лірникував понад 60 років, мандруючи зі своєю дружиною Уляною (також незрячою). Мав багатий та розмаїтий репертуар. Останні роки жив у с.Успенка, де крутив на машині, власної конструкції, шнури для колгоспної артілі та пригравав на лірі.

Літ.: Акименко Ф. Газ. „Наше слово” (ПНР), №9, 27.02.1972.

КУЛІС (Якимчук) Леся Богданівна (19.02.1973, м. Рівне – 26.10.2006, м.Київ) – бандуристка, виконавець. У 1988 відмінно закінчила Рівненську ДМШ №2 (клас викладача В.М.Кухарчук), у 1992 з відзнакою Рівненське музучилище (клас викладача Г.М.Топоровської), у 1997 – Київську консерваторію ім. П.І.Чайковського (клас заслуженої артистки України А.М.Шептицької). Переможець обласного конкурсу учнів музичних

шкіл (1992, II місце), учасник фестивалю пісні „Від Русалія до Купала” (Дзіндранів, Польща, 1995). Жила і працювала у м.Вишгород під Києвом. Похована у Рівному.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.55.

КУЛІШ Юхим Костянтинович (1794, на Харківщині – 1886) – кобзар. Був вчителем кобзарів Бутенка, Нетеси та інших. Учні згадували його добрим словом за його батьківські відносини до них.

Літ.: Крист Е. Кобзари и лирники Харьковской губернии. Труды Харьковского предварительного комитета по устройству XII археологического съезда, т.II, Харьков, 1902.; ІМФЕ, Ф 11-4, О.З.809, л.10,12.

КУПРІЯН – сліпий лірник. Був улюбленим гостем в родині Коцюбинських. Як згадує про Купріяна Ірина Коцюбинська; „Його думи та пісні глибоко запали в дитячу душу вразливого хлопчика Мусі, який записував їх у зошит”.

Літ.: Коцюбинська І. Спогади та розповіді про М.М.Коцюбинського. – Київ: Дніпро, 1965, – С.6.

КУПЧИНА Оксана Миколаївна – член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

КУРИЛЕНКО Василь – бандурист, виконавець. У 1937 був репресований. Приїхав з Дніпропетровщини, у 60-х, 70-х роках працював у Рівненській філармонії. Автор власних творів. У 1968 фірма «Мелодія» випустила міні-грамплатівку «Бандурист Василь Куриленко співає власні пісні»: «Смереки» сл.Д.Луценка, «Криниця» сл. І.Немировича. «Хор лісових дзвіночків» сл.П.Тичини, «Марія» сл. В.Сосюри.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.55.

КУРИЛЕНКО Василь Пилипович (1906, Полтавщина) - бандурист. В середині 30-х років закінчив філологічний факультет Дніпропетровського університету, ставши педагогом-мовником. Наприкінці 30-х років навчився грати на бандурі. Набув гарної техніки гри. Складав власні твори, які вельми вдало (гарний голос, приємного тембру баритон), виконує по радіо в супроводі бандури.

Літ.: Листування Жеплинського Б. з І.Рудасом (м.Дніпропетровськ)

КУРИПА Мусій – кобзар.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-5, о.з.1290, л. 1.

КУРІННИЙ Олег Владиславович - член Національної Спілки Кобзарів України.

КУРОВСЬКА Ірина Ростиславівна (27.04.1962, м.Макіївка Донецької обл.) – бандуристка, педагог, керівник ансамблів, хормейстер, Член Національної Спілки Кобзарів України, Крим. В 1973 – з сім'єю переїхала до м.Суми. 1979 – закінчила середню школу №15 та ДМШ №1 по класу фортепіано. 1983 закінчила Сумський державний педагогічний інститут ім.А.С.Макаренка (музично-педагогічний факультет). З 1983 – вчитель музики в СШ №1 м.Ялта, Крим. 1990-1992 – грала на бандурі та співала в народному ан-

Куліс (Якимчук)
Леся Богданівна

Куровська
Ірина Ростиславівна

Куснісь
Роман

Кухарчук
Віра Миколаївна

самблі бандуристок „Зоряниці” в м.Ялті (керівник засл. працівник культури О.Нирко). В 1992 – за ініціативою І.Куровської та Н. Панченка було відкрито перші в м.Ялта музично-хорові класи, 1993 – на базі цих класів була створена дитяча капела бандуристів „Срібні дзвіночки” (хормейстер І.Куровська, концертмейстер Н.Новосолова). З 1994 – керує ансамблем бандуристок „Чарівний спів” (заснований 1993). В 1995-1999 – хормейстер в римо-католицькому костюлі, в якому часто виступає і ансамбль „Чарівні струни”. З 2000 – керівник громадської організації „Чарівний спів”, створеної на базі ансамблю „Чарівний спів”. Організація веде благодійну роботу, пропагує старовинну укр. та європейську музику, духовну музику. Народний (з 1995) ансамбль бандуристок „Чарівний спів” виступав в Баварії (1994, 1995, 2000), Польщі.

КУРОЧКА (Приходьченко) Артем – kobzar XIX ст. з Бобівника Зінківського пов. Полтавської обл. Учень І.Хмеля. За твердженням Мартиновича kobza Курочки була дуже маленька і приструнків було мало. Бандура у нього була маленька „на три струночки, на два приструночки”, але грала добре.

Літ.: Украинские бандуристы. Киевский телеграф, 1866, ч.7; ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.1013, л.2; ІМФЕ, Ф.11-4, о.з.592, л.53; Хоткевич Г. „Про kobзу та бандуру”, журнал „Музика масам”, №10-11, 1928; Хоткевич Г. Музичні інструменти укр. народу, Харків, 2002.- С.124.

КУСПІСЬ Роман – бандурист. Працівник Роздольського Гірничо-хімічного комбінату. Один із перших учасників капели бандуристів „Дністер” в ПК м.Новий Розділ на Львівщині, якою керували Богдан та Роман Жеплинські. В цій капелі разом дружиною Лідією Чех освоїв техніку гри на бандурі. Грає на бандурі і його син. Роман Куснісь - автор вірша „Бувальщина”, присвяченого бандурі та бандуристам Богдану і Роману Жеплинським, що публікувався в багатьох виданнях.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія kobзарства в Україні. – Львів: Край, 2000. – С. 57; Жеплинський Б. Капела бандуристів „Дністер” // Kobзарськими стежинами - Львів, НАНУ Львівська бібліотека ім. В.Стефаника . 2002 – С.223; Ковальчук Д. Життя прожити – не поле перейти. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2009. – С.24; Мошик М. Г. Чом замовкли kobзи? Вокальні твори для голосу в супроводі бандури. – Суми: видавничо-виробниче підприємство „Мрія - Г” ТОВ, 2010. – С.35-36.

КУТЕПОВ Сергій – бандурист. Живе у Львові. Часто виступає в дуеті з бандуристом Богодаром Баглаєм. Учасник фестивалю «Дзвени бандуро» ім. Ю.Сінгалевича у Львівському Палаці Мистецтв 28.11.2010.

КУТКОВЕНКО – kobzar XX ст. (ім'я, дата і місце народження не встановлено). Ще до революції був засланий в Сибір, де на паровозі парою випекло йому очі. Незрячим вивчив гру на kobзі. Майстерно виконував

народні пісні, мандруючи після революції по Черкащині та інших областях України.

Літ.: Полотай М.П., лист від 18.06.1970.

КУТЯНСЬКИЙ Іван Якович (1883, Віниччина - 1939) – артист, бандурист. До революції працював артистом у театрі М.Садовського. Добре грав на бандурі і концертував в радянський час в kobзарських мандрівних колективах, у мішаних концертних бригадах.

КУХАРИШИН – бандурист. Грав в ансамблі на з'їзді бандуристів 12.03.1943 у Львові разом з Я.Бабуняком, С.Ганушевським, В.Терещуком, В.Юркевичем, С.Малюкою, Ю.Сінгалевичем, Г.Смирним, Р.Масляником, С.Ластовичем, А.Карпюком.

Літ.: Бандура, №9-10, липень-жовтень, 1984. - С.55.

КУХАРЧУК Віра Миколаївна (20.09.1936, с.Плоска Рівненського р-ну Рівненської обл. – 20.07.1989, м.Рівне) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1964 закінчила Рівненське музучилище. Працювала викладачем бандури, була керівником капели бандуристів у Рівненській ДМШ №2, учасник капели бандуристів обласного будинку художньої самодіяльності профспілок у Рівному (1972-1987, керівник А.Ю.Грицай), учасником обласних, всеукраїнських фестивалів народної творчості.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.55.

КУХТА Віктор Іванович (1927, м.Конотоп Сумської обл.) – бандурист-віртуоз. Ще молодим хлопцем навчився грати на бандурі у свого батька, учасник Конотопської капели kobзарів-бандуристів, утвореної на початку XX ст.. В 1950 – закінчив Київське музичне училище по класу бандури у В.Кабачка, а 1955 – Київську консерваторію по класу А.Бобиря. З 1949 – працював в ансамблі бандуристів укр. радіо. Досяг високої майстерності, виступав як соліст-віртуоз. Автор ряду оригінальних творів для бандури, зокрема „Фантазії на укр. теми”, „Скерцо” та інші. В катастрофі на залізниці втратив руку, вимушений був виконавську практику бандуриста-інструменталіста залишити.

Літ.: Жеплинський Б. Коротка історія kobзарства в Україні. – Львів: Край, 2000. – С.40; Лисий І. Kobзарство Конотопщини. - НТЕ, №3 (241), травень – червень, 1993. - С.59-62.

КУХТА Іван Опанасович (1899, м.Конотоп Сумської обл. – 1979, там само) – бандурист, керівник капели бандуристів. Працював робітником паровозного депо ст. Конотоп, став одним із організаторів першої самодіяльної капели бандуристів на Україні при клубі ст. Конотоп. Був багаторічним її керівником. Сам добре грав на бандурі і навчив грати на бандурі свого сина Віктора, який згодом став бандуристом віртуозом.

Літ.: Лисий І. Kobзарство Конотопщини. - НТЕ, №3 (241), травень – червень, 1993. - С.59-62.

КУХТІЙ Лідія Володимирівна (1975, с. Високе Ахтирського р-ну Сумської обл.) – бандуристка, педагог. У 1990 закінчила Кузнецовську ДМШ, у 1994 – Рівненське музучилище (клас викладача Т.В.Свентах), у 1999 – Рівненський державний гуманітарний університет (клас доцента З.А.Сингаєвської). З того ж року працює у Кузнецовському міському будинку культури Рівненської області.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.55-56.

КУЦ Тетяна Василівна (15.04.1968, с. Золотин Костопільського р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог. У 1998 закінчила Дубенське училище культури, у 2005 – РДГУ (клас старшого викладача Н.Є.Турко). З того ж року вчитель музики у Золотолинській загальноосвітній школі.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г., - С.56.

КУЦЕНКО Максим Олександрович – соліст Національної заслуженої капели бандуристів України ім. Г.Майбороди, тенор, член Національної Спілки Кобзарів України, Київ.

Літ.: Черногуз Я. Кобзарська Січ. До 90-ти річчя Національної заслуженої капели бандуристів ім.Г.Майбороди. - К.,2008. - С.76.

КУЦЕНКО Федір – лірник із Сокиринців на Чернігівщині. У нього вчився лірник Пелешук Михайло із села Петрушевіч Бобринського пов.

Літ.: ІМФЕ, Фонд Белозерського, „О кобзарях и список кобзарей”.

КУЦІЙ Митро Омелянович (1877, с. Згуровці Прилуцького уїзду на Полтавщині) – лірник. Осліп у 12 років. Своєї сім'ї не мав, жив у брата. В 17 років почав вчитися гри на лірі в с. Красному Згуровської волості, вчився 3 роки. Разом з лірником Т.П.Бабенком був у Прилуках, Ромнах, Лубнах, Кременчуці, Чернігові, Борзні, Києві. Дум не знав. До танців знав приказки.

Літ.: Маслов С. Лірники Полтавської і Чернігівської губерній. Труды харьковского преварительного комитета по устройству Х11-го археологического с'езда, т.11, С.224, Харьков, 1902; Укр. нар. думи, том I корпусу, ДВУ, 1927.

КУЧЕРЕНКО Марія Яківна (1923, с. Веселий Хутір Чернобаївського р-ну Черкаської обл.) – бандуристка. На бандурі грала з 1938. Навчилася грати у брата (самодіяльного митця) Федота Кучеренка. Закінчила Черкаський педагогічний інститут (за спеціальністю вчитель української мови та літератури). Має приємний середнього діапазону голос-сопрано. Приймала участь в ансамблі бандуристів педінституту. Працює в Черкаській середній школі. В репертуарі народні пісні, романси які виконує з майстерністю.

Літ.: Листування Жеплинського Б з Терлецьким Г.С. (м.Черкаси), лист від 12.05.1969.

КУЧЕРЕНКО Родіон – лірник із с. Ромашки, тепер Рокитнянського р-ну Київської обл. Від нього І.О.Бунін записав псалму «Сирітка» влітку 1896 під час подорожі на па-

роплаві по Дніпру з Каховки до Нікополя. Тоді ще Кучеренко був молодим талановитим лірником. Мотив „Сирітки” І. О.Бунін використав в своєму вірші „Йшла сирітка шляхом запорошеним”, що фактично є переспівом псалми.

Літ.: Бажанова І. Кризь усе життя. – Літературна Україна, №84, (2781) від 23.10.1970; Бунін І.О. Лірник Родіон.

КУЧЕРЯВЕНКО Павло – молодий кобзар, учень П.Нестеренка.

Літ.: ІМФЕ, Ф.11-4, о.з. 1013, л.2.

КУЧУГУРА - КУЧЕРЕНКО Іван Йович (1879, с.Мурафа Богодучівського пов.(тепер Краснокутського р-ну Харківської обл.) – 1942) – бандурист, співак, ліричний баритон. Коли йому було 9 років помер батько. Через злидні і хворобу залишився слабовидячим, ходив з поводирем. Змалку співав. Потім мав чудовий баритон. Грати на бандурі навчився майже у 20-річному віці очевидно у свого земляка-кобзаря. З 1900 подорожував по Україні та Росії, кобзарював. Бував у Києві, Москві, Петербурзі, Ростові, Мінську, Одесі, Полтаві, Катеринославі. В 1908-1910 на запрошення М.Лисенка працював викладачем по класу кобзи в його музичній школі в Києві. Був надзвичайно обдарованою людиною. Високий на зріст, довгі та пишні вуса, красивого тембру голос-баритон. Це прикрашало його як бандуриста. В 1913-1917 часто виступав в Харківській бібліотеці ім. Короленка та в залі колишнього земського зібрання. Був одним із кращих виконавців дум: „Олексій Попович”, „Плач невільників”, „Хмельницький та Барабаш”, „Смерть Хмельницького”. Репертуар його був дуже різноманітний та великий. За свій вік проспівав понад 500 пісень. Крім народних дум вмів виконувати історичні та ліричні народні пісні, особливо „Про Морозенка”, „Та не жур мене моя мати”, „Ой пушу я кониченька”, „Ой у полі могила”, „У Цар-граді на риночку”, „Зоре моя вечірняя”. Вмів виконувати і гумористичні пісні: „Куди ідеш, Явтуше?”, „Ой важу, я важу”, „Гарбуз білий качається”, „Зібрав батько компанію” та інші. Мав дві бандури: одну настроєну на мінорний та іншу – на мажорний лад. Вони були виготовлені з великих окоренків груші і відзначались надзвичайною мелодійністю. Техніка гри у кобзаря була винятково високою. Створив власні твори: „На високий дуже кручі”, „На смерть Тараса Шевченка”, „Дума про Петлюру”, „Гайдамацький марш” та інші. Йому одному із перших на Україні присвоєно звання народного артиста УРСР. Серед учнів – Ємець В. Був репресований в 1939. На його батьківщині відкрито меморіальну дошку (2008).

Літ.: Зінченко Г.Я. Славний кобзар Іван Йович Кучугура-Кучеренко. – НТЕ, 1961, №4; Жеплинський Б. І.Й.Кучугура-Кучеренко. – Комплект лис-

Кухтій
Лідія Володимирівна

Куц
Тетяна Василівна

Куценко
Максим Олександрович

Кучугура-Кучеренко
Іван Йович

Кушнерик
Федір Данилович

Кушнір (Ніколенко)
Олена Іванівна

Кушнір
Ольга Федорівна

Кушпет
Володимир Григорович

тівок, Львів: Край, 1999; ІМФЕ, Ф. 8-К3, о.з. 9-13, с.21; Никитюк Т. Коротке повідомлення про святкування 90-річчя з дня народження Кучугури-Кучеренка. – Літературна Україна, №103 (2593) від 27.12.1968; Сюга Б. Іван Йович Кучугура-Кучеренко // ІМФЕ УМЕ, Т.2, К.: 2008. – С. 658.

КУШЛЯК Іван –лірник і вчитель лірницької школи в Жиравці на Львівщині.

Літ.: Желлинський Б. Подільські лірники та їхній репертуар / Традиційна народна музична культура Західного Поділля: Збірник статей та матеріалів/ Ред.-упор. Олег Смоляк, Василь Коваль. – Тернопіль: Астон, 2001. – С.74; ЦДДА Львів. Ф 688, оп.1, о.з. 192.

КУШНЕРИК Федір Данилович (19.09.1875, с.Велика Багачка (тепер Великобагачанського р-ну Полтавської обл. - 23.07.1941, там само) - кобзар. Осліп в дитинстві. Грали на кобзі вчився у М.С.Кравченка. Зберіг старовинний спосіб гри. Створив ряд пісень (музика і текст). Один із авторів колективного твору „Слава Кобзареві” (до 100-річчя виходу з друку першого кобзаря). В репертуарі були народні думи: „Про трьох братів Азовських”, „Про Олексія Поповича”, „Про Хведора Безродного”, „Про Хмельницького і Барабаша”, „Маруся Богуславка”; історичні пісні: („Морозенко”, „Максим Залізняк”, „Сава Чалий”, „Нечай”, „Про руйнування Січі”); побутові, жартівливі та сатиричні пісні („Про правду і неправду”); пісні на сл. Т.Шевченка, Г.Сковороди, С.Руданського. В 1928 О.Сластіон зробив портретну зарисовку кобзаря. М.Грінченко записував його репертуар, М.Рильський вважав його одним з останніх носіїв кобзарської традиції.

Літ.: Грінченко М., Лавров Ф. Кобзар Федір Кушнерик. – К., 1940; Кушпет В. Старцтво. Мандрівні співці – музиканти в Україні XIX - поч. XX ст. – К.: 2007; Грінченко М. Музика пісень і дум кобзаря Ф. Кушнерика. – НТ. – 1940. - №6; П.Павлій. Перший серед кобзарів // Літературна Україна. №76 (2245) від 21.09.1965; Березовський, 1968, с. 193, 207, 219, 315; Правдюк, 1970; Кирдан Б., Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні. – К.: Музична Україна, 1980.

КУШНІР Ольга Федорівна (24.02.1944, с. Жван-чик, Хмельницької обл.) – бандуристка, керівник ансамблів та капел бандуристів, відмінник освіти України, член Національної спілки кобзарів України, Львів. Народилася в сім’ї священика. Дитинство пройшло на Львівщині. Закінчила Львівську СШ №8, Самбірське училище культури та Львівський університет ім. І. Франка. Вдосконалювала майстерність гри на бандурі у Галини Гальчак. У шкільні та студентські роки була учасницею капел бандуристок „Дзвіночок” (1959-1960) та „Галичанка” (1960-1966), грала в оркестрі ансамблю пісні і танцю „Черемош” Львівського університету (1964-1968). У 1967 організувала студентську мішану капелу бандуристів „Кобза” у Львівському зооветеринарному інституті (тепер Львів-

ська академія ветеринарної медицини ім. С.Гжицького), де працювала до 1973р. Колектив був лауреатом багатьох обласних та республіканських фестивалів. У 1979р. організувала капелу бандуристок „Ягілка” при Центрі дитячої та юнацької творчості Залізничного району м.Львова на базі СЗШ №74 що в смт. Рудно біля Львова, де працює художнім керівником і понині. За 30 років існування капели в ній виховалось майже 250 бандуристів. За час своєї творчої праці колектив неодноразово був лауреатом оглядів-конкурсів, нагороджений багатьма грамотами та дипломами. В репертуарі „Ягілки” – українська та зарубіжна класика, авторські твори, українські народні пісні та мелодії. За роки незалежності з великим успіхом колектив гастролював у Польщі, Угорщині, Чехії та Сербії. У 2008 р. капелі було присвоєно почесне звання „Народна”. А у 2009 р. великим творчим звітом у Львівській філармонії Народна капела бандуристок „Ягілка” відсвяткувала своє 30-річчя і зараз із піднесеним настроєм та цікавим репертуаром продовжує свою творчу біографію.

КУШНІР Олена Іванівна див. Ніколенко Олена Іванівна

КУШПЕТ Володимир Григорович (6.04.1948, м.Вязьма Смоленської обл.) – кобзар, бандурист, педагог, композитор, заслужений діяч мистецтв України (2006), член Національної Спілки Кобзарів України, Київ (2002–2005 – заступник Голови Київ. кобзар. цеху). Батько – полтавчанин, мати – з Переяслав-Хмельницького прищепили Володимирю любов до рідного краю, української пісні. Закінчив Київське музичне училище ім. Глієра (клас бандури В.Лапшина) та Київську державну консерваторію (клас бандури С.Баштана, 1971). Працював у філармоніях, вів клас бандури в Київській музичній школі №6. Викладач бандури в Стрітівській вищій пед. школі кобзарського мистецтва на Київщині (від 1989). Від 2003 – старший викладач каф. Кобзарства і бандури КНУКіМ. Ініціатор створення електро бандури (1969) за участі О.Зарубінського. Один із засновників ВІА „Кобза”. Виступає часто як соліст-бандурист та виконавець інструментальних творів на старосвітській бандурі, кобзі та торбані. Один з найкращих знавців старовинних українських народних інструментів та способів гри на них. Автор багатьох публікацій на кобзарську тематику та підручника: Самовчитель гри на старосвітських музичних інструментах: кобза О.Вересая, бандура Г.Ткаченка, торбан Ф.Відорта (Київ, 1997), а також багатьох обробок для старосвітських інструментів. Власні твори: „Монолог українського хліба” (на слова Л.Танюка), „Кобзарєва пісня” (слова Г.Горлача) та інші. Гастролював в Україні, а також в Ні-

меччини і Франції. Поміж учнів дипломанти і лауреати національних і міжнародних конкурсів: С.Захарець, М.Плекан, Т.Шушайло, О.Гусь, А.Шароєвський, П.Ласкавчук та інші. Тв.: Кушпет В. Старцтво: мандрівні співці-музиканти в Україні (XIX-поч. XX ст.). – К.: 2007.

Літ.: Жеплинський Б.Коротка історія кобзарства в Україні. Львів: Край, 2000, С.128; Кушнірук О. Кушпет Володимир Григорович // ІМФЕ УМЕ, т.2, К.: 2008. – С.661-662.

КШЕЧИК Руслана Костянтинівна (15.01.1978, м.Рівне) – бандуристка, педагог. У 1993 закінчила Рівненську ДМШ №1 ім. М.В.Лисенка (клас викладача О.Г.Кравчук), у 1997 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грица), у 2001 – РДГУ (клас викладачів Т.О.Івченко, Н.Є.Турко). Працювала викладачем бандури в Оржівській ДМШ Рівненської області.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г. – С.56.

Л

ЛАБА Михайло – лірник із села Сороки Львівської області.

ЛАВРІВ Григорій Миколайович (9.12.1943, с.Вишнів Рогатинського р-ну Івано-Франківського р-ну) – учасник капели бандуристів „Карпати”. З 1962 року артист капели. Виконував соло в творах: «Гей, Карпати», «Ой стелись,стелись та барвіночку», «Наш отаман Гамалія», «Гей,літа орел»,«Від Москви до Карпат», «Ой у полі верба», «Як засядем браття коло чари», «Пішов би я в ліс по дрова». Бас. Артист і водій капели бандуристів «Карпати» до червня 2006 року.

ЛАВРІВ Леонід Іванович (1909, станиця Медведівська – 1982, Ленінград) – кубанський кобзар.

Літ.: Нирко О., – С.276; Лавров Л.С. Биографические заметки // Археология и этнография Северного Кавказа. – Краснодар.1998. – С.164.

ЛАВРОВА (Красько) Катерина Лук'янівна (14.01.1956, с.Берестя Дубровицького р-ну Рівненської обл.) – бандуристка, педагог, виконавець. У 1972 – закінчила Дубровицьку ДМШ, у 1976 – Рівненське музучилище (клас викладача А.Ю.Грица). З того ж року викладач Дубровицької ДМШ, з 1977 – артистка оркестрової групи Черкаського народного хору.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г. – С.56.

ЛАГОВСЬКА Галина Миколаївна (1974, м.Малин Житомирської обл.) – бандуристка, педагог. У 1989 закінчила Малинську ДМШ, у 1993 – Житомирське культосвітнє училище, у 1998 – Рівненський інститут культури (нині – РДГУ), клас доцента З.А.Сингаєвської). Живе і працює на Житомирщині. Учасниця ансамблю „Благовіст”.

Літ.: Столярчук Б, Топоровська Г. – С.56.

ЛАДЖА Антін – кобзар середини XIX ст. з Полтавщини, який користувався популярністю. Його знав О.Вересай.

Літ.: ЗЮЗО, 1873, т.1, с.332; Лавров, 1955; ЦДІА Львів, Ф.688, о.з.191, л.240.

ЛАДИК Яків Степанович (70 рр. XIX ст., станиця Новомінська – I пол. XX ст., станиця Канівська) – кубанський кобзар. Є світлина 1929 №1, на якій чоловіча капела бандуристів ст. Канівської. Ладик Яків праворуч перший у першому ряду.

Літ.: Нирко О. – С.276.

ЛАЗАРЕНКО Володимир Семенович (1900, станиця Канівська – 1994, станиця Канівська) – кубанський кобзар. Є світлина 1929 р. №1, 2 чоловічої капели бандуристів ст. Канівської. Лазаренко Володимир Семенович у першому ряду перший ліворуч.

Літ.: Нирко О. – С.277; Усні дані В.Лазаренка (ст. Канівська, 1980).

ЛАЗАРЕНКО Дмитро Семенович (1908, станиця Канівська – 1987, станиця Канівська) – кубанський кобзар .

Літ.: Нирко О. – С.276; Кубанские станицы. – М.,1967. – С.338.

ЛАЗАРЕНКО Іван Дмитрович (1905, с.Мала Перещепина (тепер Новосанджарського р-ну) Полтавської обл. – 1942 або 1943, біля Нових Санджар) – бандурист і майстер бандур. Був одинадцятою народженою дитиною. Його мати Одарка Семенівна народила 19 дітей. В репертуарі переважали укр. нар. пісні („Ой горе тій чайці”, „Коло млина, коло броду”, „Казав мені батько” та інші). Виготовляв бандури, зокрема для свого брата Юрія, його сім'ї та рідних. За підпільну антигітлерівську діяльність був заарештований і розстріляний під Новим Санджаром. Похований в с. Мала Перещепина. В кобзарській династії Лазаренків були ще Володимир, Дмитро, Семен (грав на гармошці).

Літ.: Лист Правдюка О.А. до Жеплинського Б. від 9.07.1989. Приватний архів Жеплинського Б.

ЛАЗАРЕНКО Зінаїда – бандуристка, дочка бандуриста Лазаренко Юрія Дмитровича.

ЛАЗАРЕНКО Людмила Іванівна – бандуристка, племінниця бандуриста Лазаренко Юрія Дмитровича. Працювала в народному хорі ім. Г.Верьовки.

ЛАЗАРЕНКО Семен Семенович (1897, станиця Канівська – 1985, м.Харків) – кубанський кобзар.

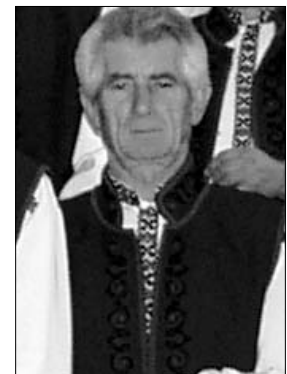
Літ.: Нирко О. – С.277; Нирко О. Лазаренко Семен Семенович // Бандура. – Нью-Йорк, 1995.– №51-52.–С.28-37.

ЛАЗАРЕНКО Тамара – бандуристка, дочка бандуриста Лазаренко Юрія Дмитровича.

ЛАЗАРЕНКО Юрій Дмитрович (16.11.1910, с.Мала Перещепина, тепер Новосанджарського р-ну Полтавської обл. – червень 1944, Югославія) – бандурист, грав на гармошці. Був сімнадцятою народженою

Кшечик
Руслана Костянтинівна

Лаврів
Григорій Миколайович

Лаврова (Красько)
Катерина Лук'янівна

Лаговська
Галина Миколаївна